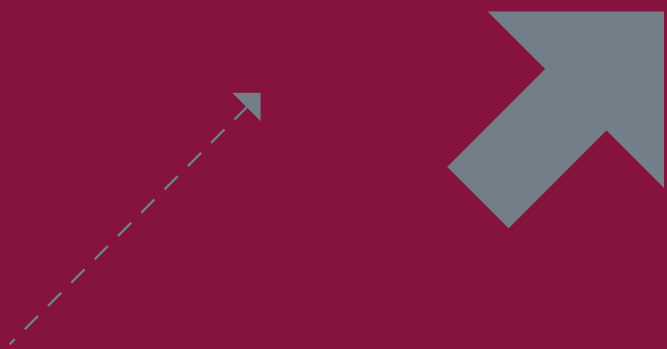
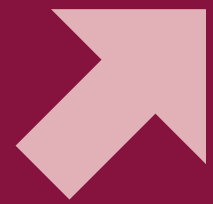

RAPORT ROCZNY

2018

RAPORT ROCZNY

→ 2018

Wydawca:

Polska Izba Ubezpieczeń

ul. Twarda 18

00-105 Warszawa

tel. 22 42 05 105

office@piu.org.pl

www.piu.org.pl

ISBN 978-83-65486-06-6

SPIS TREŚCI

List Prezesa Zarządu Polskiej Izby Ubezpieczeń	7
1. Organizacja Polskiej Izby Ubezpieczeń	8
1.1. Zarząd Polskiej Izby Ubezpieczeń	9
1.2. Komisja Rewizyjna Polskiej Izby Ubezpieczeń	9
1.3. Struktura biura Izby	10
1.4. Spis komisji, podkomisji, grup ekspertów oraz zespołów i grup roboczych wg stanu na koniec 2018 r.	11
2. Działalność Polskiej Izby Ubezpieczeń	12
2.1. Działalność legislacyjna, autoregulacyjna i standaryzacyjna	13
2.1.1. Współpraca samorządu z administracją, parlamentem i instytucjami rynku ubezpieczeniowego w kraju	13
2.1.2. Działania samoregulacyjne i standaryzacyjne	18
2.1.3. Działania inicjujące i wspierające prace legislacyjne i autoregulacyjne	19
2.2. Statystyki i bazy danych	20
2.2.1. Platformy wspierające procesy biznesowe w zakładach ubezpieczeń	20
2.3. Działania wizerunkowe	21
2.3.1. Media społecznościowe	21
2.3.2. Obszary działań komunikacyjnych	22
2.3.3. Komunikacja z otoczeniem	22
2.4. Działalność wydawnicza i edukacyjna	22
2.5. Działalność międzynarodowa	23
2.6. Działalność komisji, podkomisji, grup ekspertów oraz zespołów i grup roboczych	23
2.7. Działalność Rady Bezpośredniej Likwidacji Szkód	37
3. Analiza rynku ubezpieczeń	38
3.1. Najważniejsze zmiany w prawie ubezpieczeniowym w 2018 r.	39
3.2. Informacje o zakładach ubezpieczeń oraz definicje stosowanych skrótów i wskaźników	41
3.3. Globalny rynek ubezpieczeń	43

3.4. Rynek ubezpieczeń w Unii Europejskiej w latach 2016-2017	44
3.5. Lokaty krajów EU28 w latach 2016-2017	51
3.6. Rynek ubezpieczeń w Polsce w ostatnich dziesięciu latach.....	53
3.7. Rynek ubezpieczeń w Polsce w latach 2017-2018	57
3.7.1. Składka przypisana brutto	57
3.7.2. Odszkodowania i świadczenia.....	61
3.7.3. Retencja	65
3.7.4. Koszty działalności ubezpieczeniowej.....	66
3.7.5. Reasekuracja.....	69
3.7.6. Lokaty	70
3.7.7. Wyniki finansowe	74
3.7.8. Wyniki techniczne	76
3.7.9. Wyniki finansowe netto	77
3.7.10. Podsumowanie	81
4. Zestawienia tabelaryczne – rynek ubezpieczeń w liczbach	84
4.1. Wyniki finansowe zakładów ubezpieczeń	85
4.1.1. Składka ubezpieczeniowa	85
4.1.2. Odszkodowania i świadczenia.....	90
4.1.3. Techniczny wynik ubezpieczeń	95
4.1.4. Koszty działalności ubezpieczeniowej.....	97
4.1.5. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	101
4.1.6. Lokaty	103
4.1.7. Wynik finansowy	105
4.1.8. Reasekuracja.....	107
4.2. Wskaźniki charakteryzujące działalność ubezpieczycieli.....	111
4.2.1. Współczynnik retencji i współczynnik zatrzymania odszkodowań	111
4.2.2. Współczynnik szkodowości.....	116
4.2.3. Stopa rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	120
4.2.4. Rentowność kapitałów własnych	122
4.2.5. Rentowność majątku	124
4.2.6. Wskaźnik zespolony	126

4.3. Struktura rynku	128
4.3.1. Struktura rynku 2017-2018	128
4.3.2. Rynek 2009-2018.....	130
4.3.3. Struktura rynku wg grup ubezpieczeń 2009-2018.....	131
4.4. Skonsolidowane sprawozdania finansowe.....	132
4.4.1. Ubezpieczenia na życie	132
4.4.1.1. Bilans Aktywa.....	132
4.4.1.2. Bilans Pasywa.....	133
4.4.1.3. Techniczny rachunek ubezpieczeń	134
4.4.1.4. Ogólny rachunek zysków i strat.....	135
4.4.2. Pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe	136
4.4.2.1. Bilans Aktywa.....	136
4.4.2.2. Bilans Pasywa.....	137
4.4.2.3. Techniczny rachunek ubezpieczeń	138
4.4.2.4. Ogólny rachunek zysków i strat.....	139
5. Podział ryzyka według działów, grup i rodzajów ubezpieczeń	140
(wg Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej z dnia 11 września 2015 r.)	
6. Wykaz zakładów ubezpieczeń i oddziałów zagranicznych ubezpieczycieli, będących członkami Polskiej Izby Ubezpieczeń (stan na 1 czerwca 2019 r.)	142
7. Wykaz instytucji, organizacji i stowarzyszeń ubezpieczeniowych (stan na 10 czerwca 2019 r.)	152

LIST PREZESA ZARZĄDU POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ

Szanowni Państwo,

serdecznie zapraszam do lektury Raportu Rocznej Polskiej Izby Ubezpieczeń (PIU) za rok 2018. Był to rok, w którym powstało wiele nowych aktów prawnych, mających duży wpływ na rynek ubezpieczeń. PIU wspierała ustawodawcę swoją wiedzą między innymi w pracach nad wdrożeniem RODO. To najważniejszy w ostatnich latach projekt dotyczący ochrony danych.

Podstawą działalności ubezpieczycieli jest przetwarzanie danych, w tym danych dotyczących zdrowia. PIU podczas wielu spotkań z regulatorami i nadzorcami przekonywała, że działalność ubezpieczeniowa stanowi ważny interes publiczny. Jednym z przykładów realizacji interesu publicznego są ubezpieczenia na życie dające stabilność finansową w najtrudniejszych momentach w życiu, takich jak śmierć lub ciężka choroba osoby bliskiej. Przetwarzanie danych zdrowotnych jest niezbędne, by takie ubezpieczenie działało właściwie. Klienci otrzymali taką gwarancję, ponieważ RODO zostało wdrożone z pełnym poszanowaniem prawa obywateli do ochrony danych; jednocześnie nie ogranicza ono nikomu możliwości skorzystania z ochrony ubezpieczeniowej.

PIU prowadziła też dialog z ustawodawcą przy pracach nad Pracowniczymi Planami Kapitałowymi (PPK). Dzięki ustawie o PPK mamy więcej możliwości długoterminowego oszczędzania na emeryturę. PIU stała na stanowisku, że przy PPK powinna zostać wykorzystana wiedza i doświadczenie ubezpieczycieli, niezależnie od tego, czy grupa ubezpieczeniowa będzie oferowała PPK w formie funduszu inwestycyjnego, emerytalnego czy polisy. Ostateczny kształt ustawy przewiduje, że ubezpieczyciele będą mogli nie tylko oferować plany kapitałowe, ale także pośredniczyć w sprzedaży PPK stworzonych przez inne podmioty rynku finansowego.

Rok 2018 to również prace nad regulacją dla firm odszkodowawczych. Stworzony w Senacie RP projekt powstał w związku z nieprawidłowościami na rynku doradztwa odszkodowawczego. Projekt zwiększał bezpieczeństwo poszkodowanego poprzez nakaz wypłaty świadczenia bezpośrednio na jego rachunek, ograniczenie wysokości prowizji oraz wprowadzenie obowiązku ubezpieczenia OC. Niezależnie od tego, jak się zakończą prace nad tym aktem prawnym, PIU zawsze będzie optowała za jak największą ochroną konsumentów przed nieuczciwymi praktykami na rynku odszkodowawczym.

Zeszły rok to także początek prac nad ustawą pozwalającą polskim ubezpieczycielom na kontynuowanie umów reasekuracyjnych w przypadku brexitu. PIU brała udział w spotkaniach m.in. z Komisją Nadzoru Finansowego, Ministerstwem Finansów i Ministerstwem Spraw Zagranicznych. Dzięki współpracy z nadzorcą i ustawodawcą możliwe było rozpoczęcie prac nad rozwiązaniem, które zapewniało klientom ciągłość ochrony, a ubezpieczycielom ciągłość reasekuracji.

Podobnie jak w latach poprzednich, ważną częścią naszej działalności były publikacje dotyczące najważniejszych zjawisk dla rynku ubezpieczeń. W grudniu 2018 r. zaprezentowaliśmy raport pt. „Klimat ryzyka. Jak prewencja i ubezpieczenia mogą ograniczyć wpływ katastrof naturalnych na otoczenie”. Stworzone wspólnie z firmą Deloitte opracowanie podkreślało, jak istotny jest spójny system zarządzania ryzykiem katastrof w obliczu coraz częstszych występowania gwałtownych zjawisk pogodowych. Więcej o pracach komisji, podkomisji, grup ekspertów, zespołów i grup roboczych oraz publikacjach PIU dowiedzą się Państwo z lektury niniejszego raportu.

Serdecznie zapraszam!

Jan Grzegorz Prądyński
Prezes Zarządu
Polska Izba Ubezpieczeń

1.

ORGANIZACJA POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ

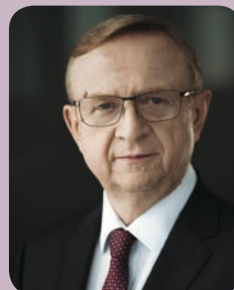

1.1. ZARZĄD POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ

W 2018 r. Zarząd Polskiej Izby Ubezpieczeń działał w składzie:

Jan Grzegorz Prądyński – Prezes Zarządu

Andrzej Maciążek – Wiceprezes Zarządu

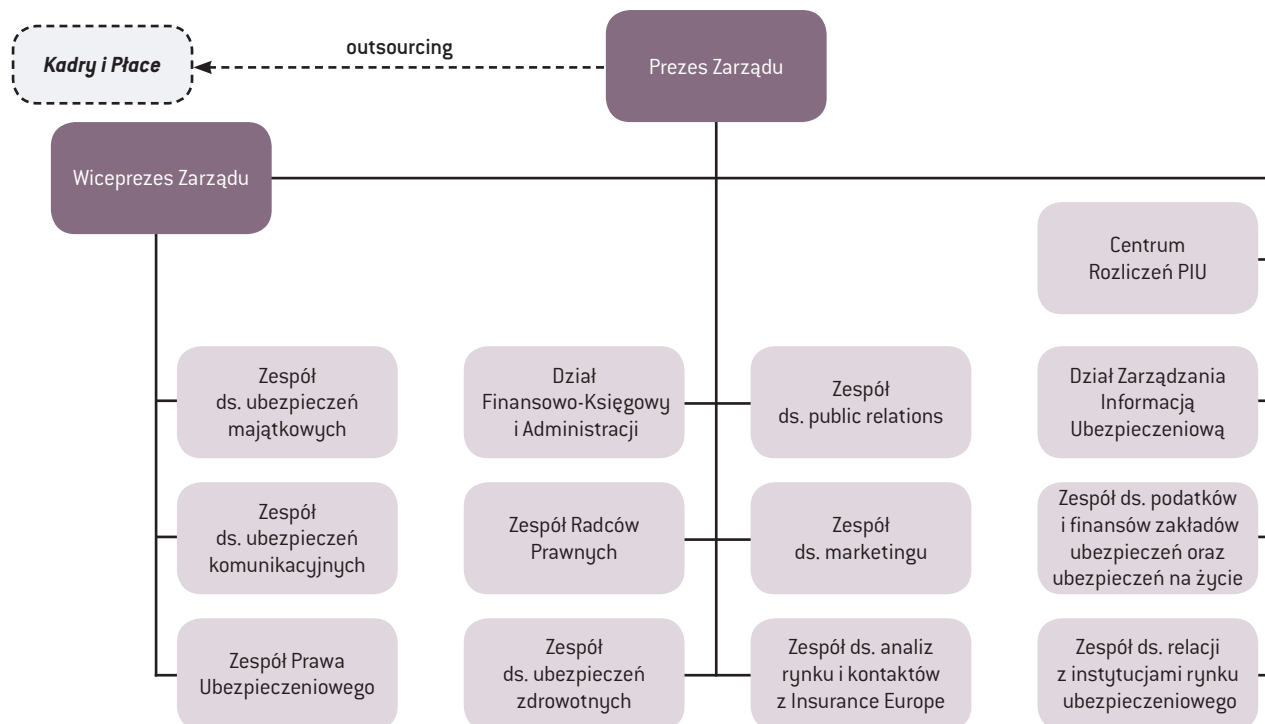
1.2. KOMISJA REWIZYJNA POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ

Skład Komisji rewizyjnej PIU w 2018 r.

- Anna Włodarczyk-Moczkowska – Przewodnicząca KR
- Aneta Podyma-Milczarek – Wiceprzewodnicząca KR
- Adam Uszpolewicz – Wiceprzewodniczący KR
- Piotr Dzikiewicz – do 23 kwietnia 2018 r.
- Zygmunt Kostkiewicz – od 9 maja 2018 r.
- Sławomir Łopalewski
- Jarosław Matusiewicz
- Piotr Narloch
- Roman Pałac
- Jarosław Parkot
- Paweł Surówka
- Piotr Śliwicki

1.3. STRUKTURA BIURA IZBY

Rysunek 1.

Polska Izba Ubezpieczeń jest organizacją samorządu branżowego reprezentującą wszystkie zakłady ubezpieczeń działające w Polsce. Do jej podstawowych zadań należy wspieranie ustawodawcy w zakresie kształtowania prawa asekuracyjnego. Izba prowadzi również działania mające na celu zwiększenie świadomości ubezpieczeniowej społeczeństwa oraz inicjuje wielostronny dialog na rzecz rozwoju sektora ubezpieczeń.

Biuro Polskiej Izby Ubezpieczeń jest centrum kompetencyjnym samorządu ubezpieczeniowego. Składa się z działów obsługujących rynek ubezpieczeniowy, organizuje prace komisji merytorycznych, prowadzi projekty wspierające procesy legislacyjne, współpracując z rynkiem oraz innymi instytucjami. Pracownicy Biura przygotowują analizy, opracowania i raporty, z których korzysta rynek ubezpieczeniowy, nadzór finansowy oraz ustawodawca. Izba współpracuje także z innymi instytucjami krajowymi i zagranicznymi, w tym przede wszystkim z europejskim stowarzyszeniem ubezpieczycieli i reasekuratorów Insurance Europe.

Wspieraniem merytorycznym dla zarządu Izby, a także członków PIU, są działające komisje, podkomisje, grupy ekspertów oraz zespoły i grupy robocze. Są one komórkami opiniotwórczo-doradczymi zarządu, w których w 2018 r. pracowało 450 osób. Komisje powołuje Komisja Rewizyjna, natomiast podkomisje,

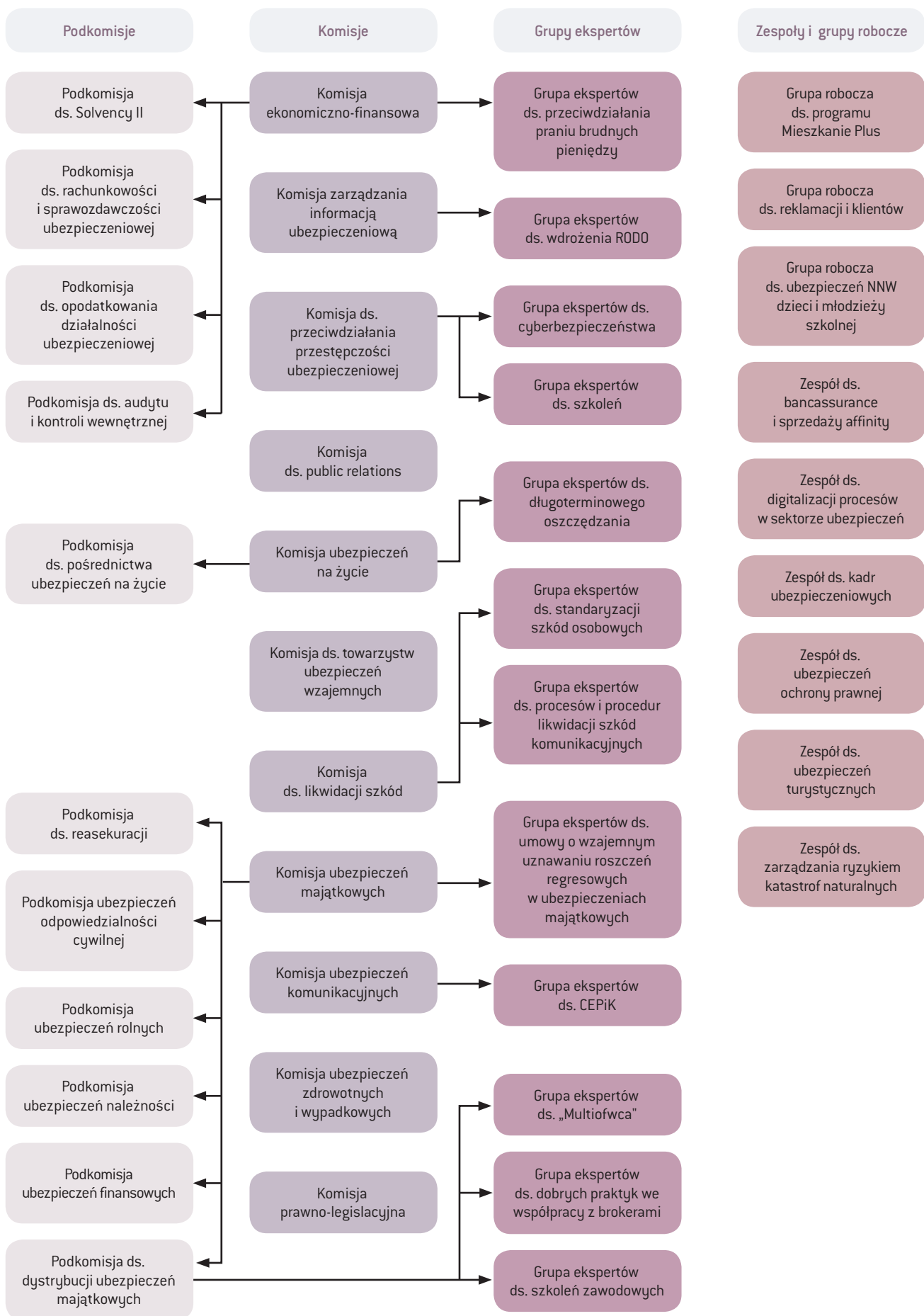
grupy ekspertów, zespoły i grupy robocze powołuje zarząd PIU. Również zarząd powołuje wszystkich członków tych społecznych komórek. W ich skład wchodzi przedstawiciele zakładów ubezpieczeń oraz sekretarz, pracownik Izby.

W maju 2018 r. upłynęła kadencja zarządu PIU. Walne Zgromadzenie zdecydowało o powołaniu na kolejną kadencję zarządu w dotychczasowym składzie. Zgodnie ze statutem Izby wraz z upływem kadencji zarządu skończyły kadencje wszystkie komórki opiniotwórczo-doradcze zarządu. Większość z nich została w takich samych lub podobnych składach powołana na nowo; te komórki, które wyczerpały tematy swoich prac, zakończyły działalność w maju 2018 r.

W 2018 r. PIU stworzyła i wysłała 103 komunikaty wewnętrzne oraz 108 dokumentów dotyczących prac legislacyjnych. Ten opracowany przez Izbę sposób komunikacji z rynkiem sprawdza się w praktyce. Członkowie Izby mogą na bieżąco komentować propozycje legislacyjne oraz zgłaszać opinie o innych wydarzeniach związanych z rynkiem ubezpieczeniowym. Poza komunikacją formalną z członkami Izba organizuje – na wniosek przewodniczących – wyjazdowe posiedzenia komisji, podczas których aktywizuje prace nad konkretnymi projektami lub zadaniami.

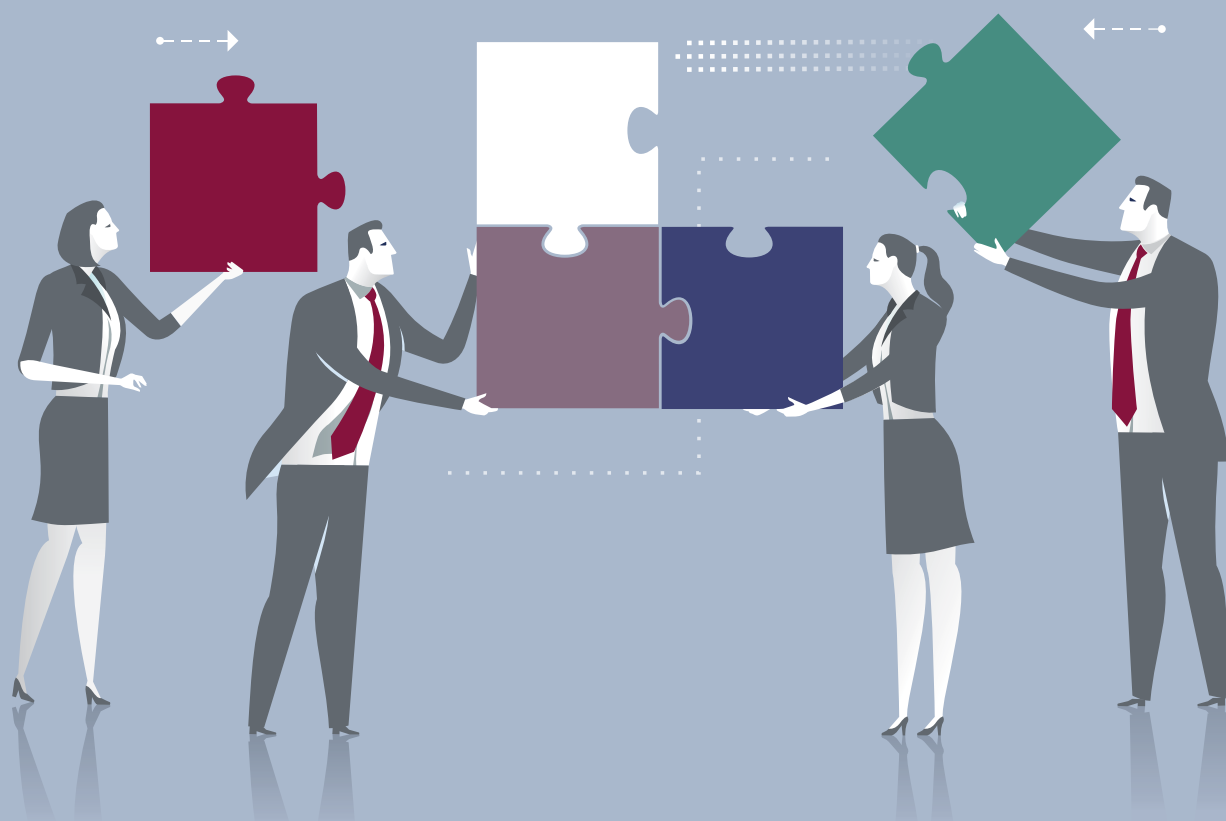
1.4. SPIS KOMISJI, PODKOMISJI, GRUP EKSPERTÓW ORAZ ZESPOŁÓW I GRUP ROBOCZYCH WG STANU NA KONIEC 2018 R.

Rysunek 2.

2.

DZIAŁALNOŚĆ POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ

2.1. DZIAŁALNOŚĆ LEGISLACYJNA, AUTOREGULACYJNA I STANDARYZACYJNA

Działania legislacyjne prowadzone przez Izbę zmierzały do ochrony i polepszenia warunków funkcjonowania rynku. W ramach tych prac zarząd prowadził system monitoringu projektów legislacyjnych. Ogółem w 2018 r. trwały prace nad 104 krajowymi i 4 europejskimi projektami legislacyjnymi, co przełożyło się na 108 dokumentów „Legislacja” wysyłanych do konsultacji z członkami PIU.

2.1.1. Współpraca samorządu z administracją, parlamentem i instytucjami rynku ubezpieczeniowego w kraju

Izba intensywnie rozwijała kontakty z krajową administracją rządową, nadzorem i przedstawicielami instytucji ubezpieczeniowych. W ramach prac nad opiniowanymi projektami legislacyjnymi Izba uczestniczyła w posiedzeniach komisji i podkomisji sejmowych i senackich, odbywała spotkania i konferencje uzgodnieniowe z przedstawicielami administracji rządowej.

W zakresie prowadzonych działań legislacyjnych i autoregulacyjnych samorządu statutowe organy Izby wspomagane były poprzez prace komisji, podkomisji, grup ekspertów oraz zespołów i grup roboczych. W 2018 r. odbyło się 208 spotkań komisji, podkomisji, grup ekspertów oraz zespołów i grup roboczych; przebiegały one na podstawie zatwierdzonych przez zarząd rocznych planów. Ich prace polegały na:

- opiniowaniu krajowych i unijnych projektów legislacyjnych,
- inicjowaniu strategicznych projektów podejmowanych przez Izbę,
- współpracy z komisjami europejskiego stowarzyszenia ubezpieczycieli i reasekuratorów Insurance Europe,
- wymianie poglądów i doświadczeń między uczestnikami rynku.

Ponadto członkowie komisji, jako eksperci Izby, brali udział w posiedzeniach towarzyszących pracom legislacyjnym prowadzonym przez organy rządu oraz w parlamencie, a także prezentowali stanowisko Izby na konferencjach i seminariach organizowanych przez Izbę oraz inne instytucje.

W 2018 r. Izba pracowała nad stanowiskami do następujących projektów legislacyjnych:

USTAWY

- projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia 2016/679 (poprzednia nazwa projektu ustawy – przepisy wprowadzające ustawę o ochronie danych osobowych);
- projekt ustawy o ochronie danych osobowych;
- projekt ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne;

- projekt ustawy o zasadach pozyskiwania informacji o niekaralności osób ubiegających się o zatrudnienie i osób zatrudnionych w podmiotach sektora finansowego;
- projekt ustawy o zmianie ustawy o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej, oraz niektórych innych ustaw;
- projekt ustawy o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości, wdrażający do polskiego porządku prawnego rozwiązań zawartych w dyrektywie PEiR (UE) 2016/680 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchyłającej decyzję ramową Rady 2008/977/WSiSW;
- projekt ustawy o pracowniczych planach kapitałowych;
- projekt ustawy z 10 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa;
- projekt ustawy z 27 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług;
- projekt ustawy z 13 czerwca 2018 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym oraz ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi;
- projekt ustawy z 15 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw;
- projekt ustawy z 4 lipca 2018 r. – Ordynacja podatkowa;
- projekt ustawy z 6 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Ordynacja podatkowa i ustawę o Rzeczniku Praw Podatnika;
- projekt ustawy z 6 sierpnia 2018 r. ustawy o Rzeczniku Praw Podatnika;
- projekt ustawy z 24 sierpnia 2018 r. ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy – Ordynacja podatkowa oraz o zmianie niektórych innych ustaw;
- projekt ustawy z 10 października 2018 r. o zmianie ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami oraz niektórych innych ustaw;
- projekt ustawy z 6 listopada 2018 r. o zmianie ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych oraz niektórych innych ustaw;
- projekt ustawy z 9 listopada 2018 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy – Ordynacja podatkowa;
- projekt ustawy z 30 listopada 2018 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy – Ordynacja podatkowa;
- projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym i niektórych innych ustaw;
- projekt ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych;
- ustawa z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych;

2. DZIAŁALNOŚĆ POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ

- ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o zmianie ustawy o usługach płatniczych oraz niektórych innych ustaw;
- ustawa z dnia 5 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej oraz niektórych innych ustaw;
- ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw;
- projekt ustawy o zmianie ustawy o działalności leczniczej oraz niektórych innych ustaw;
- projekt ustawy o architektach;
- projekt ustawy o inżynierach budownictwa;
- projekt ustawy o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących;
- projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych;
- projekt ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych;
- projekt ustawy o powszechnym spisie rolnym w 2020 r.;
- projekt ustawy o zmianie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej oraz niektórych innych ustaw;
- senacki projekt ustawy o świadczeniu usług w zakresie dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wynikających z czynu niedozwolonego.

ROZPORZĄDZENIA

- projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie minimalnej sumy gwarancyjnej ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej podmiotu odpowiedzialnego za system identyfikacji elektronicznej;
- projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie wysokości kwot odpowiedzialności podmiotu odpowiedzialnego za system identyfikacji elektronicznej;
- projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie minimalnej sumy gwarancji ubezpieczeniowej z tytułu wykonywania czynności agencyjnych przez agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające;
- projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania czynności agencyjnych;
- projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności brokerskiej;
- projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia OC komorników sądowych;
- projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie egzaminu dla osób ubiegających się o wykonywanie czynności agencyjnych, czynności dystrybucyjnych zakładu ubezpieczeń oraz czynności dystrybucyjnych zakładu reasekuracji;
- projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie prowadzenia rejestru pośredników ubezpieczeniowych oraz udostępniania informacji z tego rejestru;
- projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie wniosków o wpis do rejestru agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające.

LEGISLACJE EUROPEJSKIE

- projekt dyrektywy o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego;

- projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1807 z 14 listopada 2018 r. w sprawie ram swobodnego przepływu danych nieosobowych w Unii Europejskiej;
- projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie europejskich dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego dla przedsiębiorców;
- konsultacje zmian do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/103/WE z dnia 16 września 2009 r. w sprawie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów mechanicznych i egzekwowania obowiązku ubezpieczenia od takiej odpowiedzialności.

INNE INICJATYWY LEGISLACYJNE

- projekt wykazu Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych w sprawie rodzajów operacji przetwarzania danych osobowych wymagających oceny skutków przetwarzania dla ich ochrony;
- uchwała Sądu Najwyższego z 27 marca 2018 r., zgodnie z którą sąd może przyznać zadośćuczynienie za krzywdę osobom najbliższym poszkodowanego, który na skutek czynu niedozwolonego doznał ciężkiego i trwałego uszczerbku na zdrowiu. Ostatecznie Sąd Najwyższy w uzasadnieniu przyznał, że sytuacje, w których można występować z ww. roszczeniem, są wyjątkowe.

Najistotniejsze tematy prac prowadzonych w 2018 r.

Kwestie ekonomiczno-finansowe

- Projekt ustawy z 24 sierpnia 2018 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy – Ordynacja podatkowa oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Projekt ustawy przewidywał m.in.:

- preferencyjne opodatkowanie dochodów generowanych przez prawa własności intelektualnej (Intellectual Property Box – IP BOX, Innovation Box),
- wprowadzenie obniżonej stawki podatku CIT w wysokości 9%,
- wprowadzenie zachęty do pozostawiania w spółkach kapitału na rozwój poprzez zwiększenie podatkowej atrakcyjności finansowania własnego (Notional Interest Deduction – NID),
- wprowadzenie szczególnych rozwiązań odnoszących się do nabywania przez podmioty gospodarcze pakietów wierzytelności,
- wprowadzenie alternatywnego sposobu opodatkowania emisji euroobligacji,
- uregulowanie w podatku dochodowym skutków obrotu walutami wirtualnymi,
- wprowadzenie zmian dotyczących samochodów osobowych wykorzystywanych w prowadzonej działalności,
- wprowadzenie opodatkowania dochodów z niezrealizowanych zysków (tzw. exit tax),
- wprowadzenie obowiązku przekazywania organom podatkowym informacji o schematach podatkowych,
- istotne zmiany w zakresie podatku u źródła.

PIU przy udziale podkomisji ds. opodatkowania działalności ubezpieczeniowej i zewnętrznego doradcy podatkowego przygotowała szerokie stanowisko do projektu ustawy, które w ramach konsultacji przesłała do Ministerstwa Finansów.

Izba skupiła się na najważniejszych sprawach zawartych w projekcie ustawy dotyczących zakładów ubezpieczeń, a w szczególności wyłączenia z raportowania w ramach schematów podatkowych określonych produktów ubezpieczeniowych (tj. IKE, IKZE, PPK oraz ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym) oraz raportowania tych schematów przez agentów.

- Nowa ustawa o przeciwdziałaniu praniu brudnych pieniędzy i finansowaniu terroryzmu

Ustawa ma głównie na celu dostosowanie krajowych przepisów dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu do przepisów Dyrektywy 2015/849 i zaleceń FATF. Wprowadza ona wiele zmian i nakłada wiele nowych obowiązków na instytucje obowiązane oraz rozszerza katalog sankcji nakładanych na nie. Ustawa nie zmieniła zakresu zakładów ubezpieczeń zaliczanych do katalogu instytucji obowiązanych. Nadal w tym katalogu pozostają tylko zakłady ubezpieczeń na życie oraz pośrednicy ubezpieczeniowi wykonujący działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń na życie, o ile za szkody z tytułu wykonywanej przez nich działalności nie odpowiada zakład ubezpieczeń.

Ustawa zmieniła definicję umowy ubezpieczenia, mianowicie rozszerzając ją na wszystkie grupy Działu I. Poprzednia definicja ograniczała zakres ubezpieczeń tylko do grupy 3.

Kolejna ważna zmiana to identyfikacja osób zajmujących eksponowane stanowiska polityczne przed zawarciem umowy ubezpieczenia. Taka regulacja w przypadku zachowania formy pisemnej spowodowałaby likwidację sprzedaży ubezpieczeń na życie przez inne kanały niż tradycyjne. PIU podjęła intensywne działania w celu ograniczenia ujemnych skutków proponowanych zapisów nowej ustawy poprzez wprowadzenie odpowiednich zmian do procedowanych projektów.

Przed wszystkim PIU zabiegała o:

- wyłączenie ubezpieczeń grupowych z reżimu ustawy,
 - wprowadzenie wymogu identyfikacji ubezpieczonego na etapie wypłaty świadczenia,
 - wprowadzenie zapisu, że obowiązek raportowania do GIFF informacji o wykonanym transferze środków pieniężnych o wartości przekraczającej 15 tys. EUR odnosi się wyłącznie do dostawców usług płatniczych,
 - wprowadzenie zapisu, że obowiązek identyfikacji i weryfikacji beneficjenta rzeczywistego powinien być ograniczony jedynie do imienia i nazwiska oraz numeru PESEL,
 - wydłużenie okresu *vacatio legis* wejścia ustawy w życie.
- Projekt z 6 listopada 2018 r. ustawy o zmianie ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych oraz niektórych innych ustaw

Zaprojektowane regulacje nakładają na zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji wiele nowych obowiązków w zakresie realizowanej działalności inwestycyjnej, m.in.: opracowanie i publikowanie polityki zaangażowania, przygotowywanie i publikowanie sprawozdań z realizacji polityki zaangażowania, publikowanie informacji, w jaki sposób strategia inwestycji

kapitałowych jest spójna z profilem i terminami zapadalności zobowiązań. Dodatkowo projekt wprowadza wysokie kary za nieprzestrzeganie wprowadzanych regulacji. PIU po konsultacji z zakładami ubezpieczeń zgłosiła dwie podstawowe uwagi do projektu ustawy.

Pierwsza uwaga dotyczyła wyłączenia z zakresu podmiotowego wprowadzanych przepisów zakładów ubezpieczeń prowadzących działalność w Dziale II oraz towarzystw ubezpieczeń wzajemnych. Jak wynikało z uzasadnienia do projektu ustawy, intencją wprowadzanych zmian było wdrożenie do polskiego prawa dyrektywy 2017/828 z 17 maja 2017 r. zmieniającej dyrektywę 2007/36/WE w sprawie wykonywania niektórych praw akcjonariuszy spółek notowanych na rynku regulowanym. Jednak treść zaproponowanych zmian w ustawie o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (art. 10 projektu) znacząco odbiegała od zapisów dyrektywy w zakresie podmiotów, których wprowadzane przepisy mają dotyczyć. Mianowicie dyrektywa (Rozdział 1b zmienionej dyrektywy 2007/36) wprowadza nowe regulacje tylko w odniesieniu do inwestorów instytucjonalnych, do których – zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt e) (i) – zalicza wyłącznie zakłady ubezpieczeń na życie oraz zakłady reasekuracji, jeżeli ich działalność obejmuje zobowiązania dotyczące ubezpieczeń na życie.

Druga uwaga dotyczy zaproponowanych sankcji karnych za informacje zawarte w polityce dotyczącej zaangażowania, przekazywania nieprawdziwych lub zatajania prawdziwych informacji wskazanych w projektowanych przepisach. W opinii PIU zaprojektowana kara grzywny do 5 mln zł oraz kara pozbawienia wolności do lat 3 (albo obie te kary łącznie), które mogą być zastosowane, są zbyt wysokie i powinny ulec obniżeniu. Zagrożenie tak drastycznymi karami może ograniczać zaangażowanie zakładów ubezpieczeń w nabywanie akcji spółek publicznych. Ponadto zaprojektowane przepisy nie precyzują, w stosunku do jakich osób kary te mogą być zastosowane w zakładzie ubezpieczeń.

Pośrednictwo ubezpieczeniowe

- Ustawa o dystrybucji ubezpieczeń implementująca do prawa polskiego Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/97 z dnia 20 stycznia 2016 r. w sprawie dystrybucji ubezpieczeń (IDD). Weszła w życie 1 października 2018 r.

Podkomisja ds. dystrybucji ubezpieczeń oraz podkomisja ds. pośrednictwa ubezpieczeń na życie śledziły i analizowały na bieżąco problemy związane z wdrożeniem nowych rozwiązań ustawowych. Podkomisje uczestniczyły w uzgadnianiu projektów aktów wykonawczych do ustawy regulujących nowe zasady egzaminowania osób ubiegających się o wykonywanie czynności agencji oraz funkcjonowanie nowego rejestru agentów ubezpieczeniowych prowadzonego przez organ nadzoru w systemie rejestracji internetowej. Przedstawiciele podkomisji uczestniczyli w komisjach uzgodnieniowych projektów aktów wykonawczych do ustawy organizowanych przez Ministerstwo Finansów oraz w spotkaniach z przedstawicielami Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego (UKNF) dotyczących wdrożenia nowego rejestru agentów. Przygotowano szereg wystąpień do Ministerstwa Finansów i UKNF sygnalizujących problemy, głównie natury technicznej, zgłaszane przez zakłady związane z wdrażaniem przez UKNF nowego rejestru agentów. Podjęta

została, zgłoszona przez Stowarzyszenie Polskich Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, inicjatywa nowelizacji dobrych praktyk we współpracy zakładów ubezpieczeń z brokerami. Powołana została grupa ekspertów, która będzie prowadzić prace w tym zakresie. Podjęto prace nad opracowaniem jednolitych wzorów zaświadczeń o zdaniu egzaminu dla osób ubiegających się o wykonywanie czynności agencyjnych, czynności dystrybucyjnych zakładu ubezpieczeń oraz czynności dystrybucyjnych zakładu reasekuracji.

Ubezpieczenia komunikacyjne

- Konsultacje, analizy i opinie związane z propozycjami zmian do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/103/WE z dnia 16 września 2009 r. w sprawie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów mechanicznych i egzekwowania obowiązku ubezpieczania od takiej odpowiedzialności komunikacyjnej

Ministerstwo Finansów, w związku z propozycjami zmian do dyrektywy przygotowanymi przez Komisję Europejską i Parlament Europejski, zwracało się do Izby o przedstawienie stanowiska wobec tych zmian, zgłoszenie uwag oraz ocenę ich wpływu na polski rynek.

- Kontynuacja prac związanych z propozycjami zmian do ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym (UFG) i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (PBUK)

W 2018 r. projekt ustawy z wypracowanymi i uzgodnionymi w ramach Rady Rozwoju Rynku Finansowego w Ministerstwie Finansów zmian do ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych ograniczony został do zmian wynikających z konieczności dostosowania przepisów prawa polskiego do prawa unijnego w zakresie określenia sum gwarancyjnych oraz doprecyzowania relacji w sytuacjach spornych pomiędzy UFG a zakładem ubezpieczeń w zakresie zobowiązania do wypłaty odszkodowania osobom poszkodowanym. Ze względu na fakt, że zmiany, które nie zostały uwzględnione w ww. projekcie, mają istotne znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania rynku ubezpieczeń w Polsce, a ich wprowadzenie stanowiłoby spełnienie oczekiwań konsumentów i podmiotów prowadzących działalność ubezpieczeniową, Izba zwróciła się do MF z wnioskiem o kolejną pilną nowelizację ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych.

- CEPIK 2.0

W 2018 r. komisja ubezpieczeń komunikacyjnych i grupa ekspertów ds. CEPIK 2.0 kontynuowały prace związane z Systemem Informatycznym CEPIK 2.0 zarówno w zakresie prac legislacyjnych, jak i z wypracowaniem rozwiązań dotyczących wymiany danych i informacji pomiędzy CEPIK 2.0 a zakładami ubezpieczeń za pośrednictwem UFG. Prace nad nowelizacją ustawy Prawo o ruchu drogowym miały na celu:

- przyjęcie etapowego podejścia do uruchomienia systemu CEPIK 2.0 i tym samym wyeliminowanie ryzyka związanego

z jednoczesnym wdrożeniem wszystkich funkcjonalności oraz integracją i komunikacją ze wszystkimi grupami interesariuszy w części dotyczącej Centralnej Ewidencji Kierowców (CEK),

- zastąpienie wskazanego w ustawie konkretnego terminu wdrożeń nowych funkcjonalności informacją, że gotowość poszczególnych rozwiązań technicznych i termin ich uruchomienia ogłaszane będą przez ministra właściwego do spraw informatyzacji w formie komunikatu,
- rozszerzenie zakresu danych gromadzonych w ewidencji i udostępnianych uprawnionym podmiotom. Dla zakładów ubezpieczeń rozszerzonym został zakres danych udostępnianych z CEK o dane dotyczące uprawnień do kierowania pojazdami, nie tylko w postępowaniu regresowym, ale także na potrzeby weryfikacji posiadania przez osobę uprawnienia przy zawieraniu umowy ubezpieczenia.

Prace nad ww. zmianami prowadzone były w ramach organizowanych przez Ministerstwo Cyfryzacji warsztatów legislacyjnych, które odbywały się z udziałem przedstawicieli zakładów ubezpieczeń. Przedstawiciele komisji ubezpieczeń komunikacyjnych oraz Izby brali również udział w pracach parlamentarnych nad przedmiotowym projektem ustawy.

Szkody osobowe

- Działania związane z „nowym” rozszczeniem i uchwałą Sądu Najwyższego z 27 marca 2019 r.

Zgodnie tą uchwałą sąd mógł przyznać zadośćuczynienie za krzywdę osobom najbliższym poszkodowanego, który na skutek czynu niedozwolonego doznał ciężkiego i trwałego uszczerbku na zdrowiu [tzw. stany wegetatywne]. Opublikowane 12 czerwca 2018 r. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego zamknęło drogę do lawiny nowych roszczeń i likwiduje zagrożenia związane z nieprzewidywalnością zadośćuczynień z tytułu naruszenia więzi.

- Następny etap prac Forum Zadośćuczynień (FZ)

Wnioski z prac FZ, czyli propozycja uregulowania kwestii zadośćuczynienia za śmierć osoby bliskiej poszkodowanemu, została przekazana przez Komisję Nadzoru Finansowego do Ministerstwa Sprawiedliwości i Ministerstwa Finansów. Izba brała aktywny udział w pracach FZ w 2017 r. Rezultaty prac FZ są w wysokim stopniu zbieżne z propozycjami PIU (akceptacja rozwiązania typu hard law, zastosowanie bazy uznań, ugód i wyroków sądowych jako referencyjnej do wyznaczania wysokości zadośćuczynień). Obecnie oczekujemy na stanowisko obu resortów.

Ubezpieczenia na życie

- Współpraca z Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) w zakresie ubezpieczeń z UFK

Na spotkaniu w UOKiK uzgodniono utworzenie grupy ekspertów, której celem byłaby próba zobrazowania zagadnień

funkcjonowania ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, w tym zależności pomiędzy kosztami akwizycji a pobieranymi opłatami. W skład tej platformy ekspertów wejść przedstawiciele PIU i UOKiK. Ponadto UOKiK podejmie próbę dokooptowania do grupy przedstawiciele KNF, Rzecznika Finansowego i Ministerstwa Finansów. Ten ostatni członek grupy może zapewnić przełożenie wypracowanych rozwiązań na przepisy prawa. Polska Izba Ubezpieczeń dokonała wyboru kilku przedstawiciele grupy ekspertów – członków zarządów zakładów ubezpieczeń. Z ramienia Biura Zarządu PIU w pracach ma uczestniczyć Paweł Sawicki.

Ubezpieczenia majątkowe

- Konsultacje projektu ustawy o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących

Zgodnie z tą ustawą inwestycję mieszkaniową lub inwestycję towarzyszącą realizuje się niezależnie od istnienia lub ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, pod warunkiem że nie jest sprzeczna ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz uchwałą o utworzeniu parku kulturowego. PIU oceniała ten projekt w kontekście zagrożeń związanych z ryzykiem powodzi i deszczy nawalnych. W swoim stanowisku zwracała uwagę na konieczność: unikania zabudowy terenów zalewowych, zachowania odpowiedniego udziału powierzchni zielonych oraz zapewniania przez deweloperów infrastruktury odprowadzającej nadmiar wody pochodzącej z opadów atmosferycznych.

Ubezpieczenia szkolne

Przygotowano i przeprowadzono badanie opinii publicznej w zakresie identyfikacji preferencji i świadomości rodziców nt. ubezpieczeń NNW dzieci i młodzieży szkolnej. Celem badania było zdiagnozowanie, czy obecnie funkcjonujący schemat ubezpieczenia szkolnego jest zgodny z zapotrzebowaniem społecznym. Wyniki badania stały się argumentem do działań edukacyjnych w zakresie ubezpieczeń szkolnych.

Ubezpieczenia turystyczne

Aktywność zespołu ds. ubezpieczeń turystycznych koncentrowała się wokół dwóch zagadnień. Z jednej strony podejmowano działania zwiększające świadomość ryzyk towarzyszących podróżom zagranicznym oraz możliwość zarządzania nimi za pomocą odpowiednich produktów ubezpieczeniowych. Zachęcano do wybierania ochrony ubezpieczeniowej adekwatnej do potrzeb turystów. Z drugiej strony prowadzono wewnętrzne konsultacje i podejmowano próbę wypracowania jednolitego podejścia do realizacji nowych obowiązków nałożonych na zakłady ubezpieczeń oferujące ubezpieczenia turystyczne przez ustawę o dystrybucji.

Zarządzanie informacją

- Zaangażowanie w proces edukacyjny na forum Grupy Roboczej

ds. ochrony danych osobowych powołanej w Ministerstwie Cyfryzacji

To forum służyło wymianie doświadczeń w zakresie wdrożenia RODO i zagadnień związanych z ochroną prywatności. PIU została zaproszona do Zespołu ds. telekomunikacji i finansów (FinTech). Prace Zespołu w pierwszej kolejności skupiały się wokół zagadnień, które w ocenie Ministerstwa Cyfryzacji były błędnie interpretowane w przestrzeni publicznej. Efekt prac w postaci materiału pt. „RODO – Poradnik dla sektora FinTech” dostępny jest na stronie internetowej Ministerstwa Cyfryzacji¹. W ocenie PIU każda inicjatywa stwarzająca miejsce do dyskusji, wymiany doświadczeń i rozwiązywania problemów interpretacyjnych, jakie wynikają z nowych przepisów o ochronie danych osobowych, stanowi cenne przedsięwzięcie, które należy wspierać.

- Aktywne wsparcie merytoryczne w procesie legislacyjnym dostosowywania ustaw sektorowych do przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady 2016/679 o ochronie danych²

W listopadzie 2018 r. skierowany do Sejmu rządowy projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia 2016/679 wprowadza m.in. zmiany do ustaw regulujących działalność zakładów ubezpieczeń. PIU współuczestniczyła w 2018 r. w szeregu spotkań w Ministerstwie Cyfryzacji (koordynator prac nad reformą ochrony danych osobowych), z przedstawicielami Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Sprawiedliwości, Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Urzędu Ochrony Danych Osobowych, Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego, Rzecznika Finansowego i Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Podstawowym postulatem branży ubezpieczeniowej, do którego przekonywała projektodawców Izba, było wprowadzenie w ustawie podstawy prawnej przetwarzania przez zakłady ubezpieczeń danych osobowych, w tym dotyczących zdrowia, w celu oceny ryzyka w związku z zawarciem umowy ubezpieczenia i w celu wykonania tej umowy. Konsultacje zmian do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej kontynuowane będą w 2019 r.

- Cyfryzacja sektora ubezpieczeń w Polsce

Ponad 80% ubezpieczycieli uważa, że przyszłość na rynku należy do tych organizacji, które zainwestują w innowacje i cyfryzację. Tak wynika z raportu „Cyfryzacja sektora ubezpieczeń w Polsce”, przygotowanego przez Accenture dla Polskiej Izby Ubezpieczeń³. Głównym celem publikacji jest przedstawienie najważniejszych trendów dotyczących poziomu cyfryzacji polskiego rynku ubezpieczeniowego oraz wskazanie barier mogących przeszkodzić w dalszej transformacji cyfrowej sektora. Wnioski oparto na przeprowadzonym badaniu jakościowym, które miało formę dyskusji w grupach fokusowych, moderowanych przez ekspertów Accenture. Do uczestnictwa w sesjach dyskusyjnych zaproszone zostały osoby zarządzające wszystkimi obszarami działalności zakładu ubezpieczeń, pełniące w organizacjach funkcje decyzyjne.

1. https://www.gov.pl/documents/31305/436699/RODO_-_FinTech.pdf/f606290e-1234-6ee6-3f8a-4111c41de2cf

2. Rozporządzenie PEiR (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE [ogólne rozporządzenie o ochronie danych]

3. <https://piu.org.pl/smart-rozwiazania-dziekiubezpieczeniom>

W badaniu wykorzystano mechanizm dzielący aspekty związane z cyfryzacją na części Go Digital oraz Be Digital, które odnoszą się odpowiednio do cyfryzacji doświadczeń klienta oraz cyfryzacji operacji wewnątrz organizacji. W trakcie dyskusji przebadanych zostało 13 ubezpieczycieli, co stanowi 73% pokrycia rynku w ubezpieczeniach życiowych i 65% w ubezpieczeniach majątkowych.

Reasekuracja

- Brexit

Polska Izba Ubezpieczeń uczestniczyła w spotkaniach z Komisją Nadzoru Finansowego, Ministerstwem Finansów, Ministerstwem Spraw Zagranicznych i Związkiem Banków Polskich dotyczących ryzyka nieuporządkowanego wyjścia Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej. Izba zwróciła uwagę, że w przypadku no-deal brexit:

- polskie zakłady ubezpieczeń nie będą już mogły zawierać umów z reasekuratorami brytyjskimi, a na rynku brytyjskim oferowane są cenione przez polskie zakłady ubezpieczeń produkty reasekuracyjne. Rynek londyński wypełnił nisze ryzyk trudnych, takich jak ubezpieczenia cybernetyczne, lotnicze, transportowe, morskie, górnicze, finansowe oraz specjalistyczne OC. Dysponuje szerszym know-how w zakresie ochrony ryzyk nietypowych i nowych, co ma też duże znaczenie dla innowacyjności polskiej gospodarki;
- powstanie wątpliwość w odniesieniu do wykonywania umów reasekuracji dotychczas zawartych, w szczególności dla umów typu long tail;
- istnieje realna obawa, że umowa reasekuracji ograniczająca ryzyko zakładu ubezpieczeń nie będzie mogła być formalnie uznana za mitygującą ryzyko ubezpieczeniowe i jako taka spowoduje wzrost wymogu kapitałowego;
- mogą powstać trudności w zakresie ochrony reasekuracyjnej przemysłu opartego na węglu.

PIU zaproponowała wprowadzenie przepisu przejściowego umożliwiającego kontynuację współpracy z reasekuratorami brytyjskimi. Taka tymczasowa regulacja pozwoliłaby Komisji Europejskiej na uznanie brytyjskiego systemu nadzoru za równoważny i umożliwiła zawieranie umów reasekuracji na dotychczasowych zasadach.

Doradztwo odszkodowawcze

- Senacki projekt ustawy o świadczeniu usług w zakresie dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wynikających z czynu niedozwolonego

26 października 2018 r. Senat RP przyjął uchwałę w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy o świadczeniu usług w zakresie dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wynikających z czynu niedozwolonego. Podjęta przez Senat i popierana przez PIU inicjatywa legislacyjna jest konieczna z uwagi na skalę nadużyć, jakie występują na rynku firm odszkodowawczych. Tylko na podstawie działań prokuratury media informowały w sumie o 1200 osobach oszukanych na prawie 5 mln zł, przy czym – tak jak funkcjonuje Ubezpieczeniowy

Funduszu Gwarancyjny czy Bankowy Funduszu Gwarancyjny – nie ma odszkodowawczego funduszu gwarancyjnego. Nikt oszukany przez firmy odszkodowawcze tych pieniędzy nie zwróci.

Uczestnicząc w pracach legislacyjnych PIU nie kwestionowała społecznej roli firm odszkodowawczych. Istota problemu polega jednak na tym, że w trakcie niesienia tej pomocy w działalności samych firm odszkodowawczych występuje wiele nieprawidłowości. Poszkodowani często stają się poszkodowanymi powtórnie. Następuje rewiktymizacja ofiar wypadków. Senacki projekt odpowiada na te problemy. Kluczową regulacją jest zakaz przelewania odszkodowania na rachunek firmy odszkodowawczej. To na tym polu dochodzi do największych nadużyć. Inne istotne regulacje projektu to:

- ograniczenie wysokości wynagrodzenia za czynności związane z dochodzeniem roszczeń odszkodowawczych do 20% (na wzór ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym),
- zakaz pewnych form akwizycji (na przykład w szpitalu, na miejscu wypadku, na cmentarzu),
- wprowadzenie obowiązkowych ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu działalności w zakresie dochodzenia roszczeń odszkodowawczych.

Polska Izba Ubezpieczeń podejmuje wiele działań na rzecz stabilnego rozwoju rynku ubezpieczeniowego i pozytywnego postrzegania ubezpieczeń w ogóle. Jakikolwiek nieprawidłowości na rynku ubezpieczeń rzutują na jego postrzeganie i dlatego Izba jest zainteresowana, żeby tych nieprawidłowości nie było. Poszkodowany, który zostanie oszukany przez firmę odszkodowawczą, zapewne zrazi się do ubezpieczeń jako takich. Z tego względu, skoro działalność ubezpieczeniową regulują dyrektywy, ustawy, rozporządzenia, rekomendacje i wytyczne, to analogicznie PIU poparła inicjatywę Senatu i opowiedziała się za uchwaleniem ustawy regulującej działalność firm odszkodowawczych. Niezależnie od tego, jak się zakończą prace nad tym aktem prawnym, PIU będzie optowała za jak największą ochroną konsumentów przed nieuczciwymi praktykami na rynku odszkodowawczym.

2.1.2. Działania samoregulacyjne i standaryzacyjne

Działania samoregulacyjne

Jednym z zadań realizowanych przez Polską Izbę Ubezpieczeń jest działanie w kwestii dobrych praktyk w działalności ubezpieczeniowej w kontekście relacji zakład ubezpieczeń – klient. Best practices stanowiły przedmiot prac w ramach organów merytorycznych i były realizowane poprzez tryb konsultacyjny uwzględniający współpracę sektora ubezpieczeniowego z administracją publiczną (legislator i regulator) i organizacjami konsumenckimi w procesie tworzenia tych rozwiązań.

Najważniejsze działania samoregulacyjne w 2018 r. dotyczyły:

- prac koncepcyjnych nad kodeksem postępowania w zakresie ochrony danych osobowych w działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej;

- współpracy z Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów nad dalszym uregulowaniem umów ubezpieczenia na życie z UFK.

Działania standaryzacyjne

Inicjatywy standaryzacyjne PIU wynikają nie tylko z potrzeby budowania zaufania do branży, ale także wpływają na racjonalizację kosztów prowadzenia działalności ubezpieczeniowej.

W 2018 r. PIU prowadziła prace nad następującymi projektami standaryzacyjnymi:

- kompleksowe wzory klauzul informacyjnych zgodnie z art. 13 RODO, w tym dla produktu ubezpieczeniowego na życie z opcją zdrowotną (zautomatyzowane podejmowanie decyzji i profilowanie w trakcie kalkulacji składki) oraz dla produktu ubezpieczeniowego komunikacyjnego OC i AC (zautomatyzowane podejmowanie decyzji i profilowanie w trakcie kalkulacji składki), a także wzory klauzuli informacyjnej dla procesu przetwarzania danych w celach marketingowych (z profilowaniem);
- kompleksowe wzory klauzul zgody na przetwarzanie danych osobowych w podziale na zgody dla produktu ubezpieczeniowego na życie z opcją zdrowotną, dla produktu ubezpieczeniowego komunikacyjnego OC i AC oraz dla procesu przetwarzania danych w celach marketingowych;
- rekomendacja „Minimalne wymogi informacyjne w ubezpieczeniach należności” – celem dokumentu jest ułatwienie ubezpieczającym gromadzenia i przedstawienia w zapytaniu ofertowym danych, niezbędnych zakładom ubezpieczeń do prawidłowej oceny ryzyka. W szczególności ujednoczone zostaną pojęcia, sposób definiowania okresów sprawozdawczych oraz zasady przygotowywania przez zakłady, na wniosek klientów, raportów szkodowych dotyczących poszczególnych umów ubezpieczenia należności, co może zdecydowanie usprawnić proces zawierania umów ubezpieczenia i zmniejszyć pracochłonność po stronie klienta;
- podpisanie i wdrożenie w życie umów o wzajemnym uznawaniu roszczeń regresowych w ubezpieczeniach majątkowych oraz o uproszczonej procedurze wzajemnego uznawania niskich roszczeń regresowych w ubezpieczeniach majątkowych. Do umów tych przystąpiła zdecydowana większość zakładów ubezpieczeń prowadzących ubezpieczenia majątkowe;
- standaryzacja szkód osobowych;
- standaryzacja likwidacji komunikacyjnych szkód rzeczowych, w tym prace nad Projektem Bezpośredniej Likwidacji Szkód. W 2018 r. Centrum Rozliczeń, będące komórką organizacyjną Izby, stosownie do potrzeb rynku podejmowało działania zmierzające do rozwoju systemu BLS, prowadząc rozmowy z zakładami rozważającymi przystąpienie do systemu BLS. Struktura rynku BLS była stabilna, obejmując 8 zakładów ubezpieczeń – stron umowy, reprezentujących około 75% rynku OC komunikacyjnego, mierzonego składką przypisaną brutto. Centrum Rozliczeń wykonywało standardowe zadania związane ze wspomaganiem zakładów ubezpieczeń w realizacji umowy, w tym polegające na sporządzaniu analiz statystycznych oraz wdrażaniu wypracowanych nowych procedur.

2.1.3. Działania inicjujące i wspierające prace legislacyjne i autoregulacyjne

Jedną z najbardziej efektywnych, praktykowanych przez Izbę, form wspierania prac legislacyjnych oraz inicjatyw w obszarze autoregulacji jest organizacja otwartych konferencji naukowych. W 2018 r. PIU zorganizowała lub była współorganizatorem 5 konferencji naukowych dotyczących najważniejszych aspektów funkcjonowania rynku ubezpieczeń, w tym:

- XXI konferencji nt. przestępczości ubezpieczeniowej, która odbyła się w Szczecinie (pod patronatem Polskiej Izby Ubezpieczeń),
- X Kongresu Bancassurance (wspólnie z ZBP),
- konferencji pt. „Nowa mobilność, nowy rynek, nowe ryzyko. Jak pojazdy elektryczne i autonomiczne wpłyną na rozwój infrastruktury i rynku ubezpieczeń”, która odbyła się w Szkole Głównej Handlowej,
- konferencji „Przeciwdziałanie cyberprzestępczości ubezpieczeniowej” zorganizowanej we współpracy z Katedrą Ubezpieczeń Społecznych Szkoły Głównej Handlowej,
- konferencji „Aplikacja radcowska drogą do zawodu”, która odbyła się w Sejmie RP i została zorganizowana we współpracy z Krajową Radą Radców Prawnych.

Największym wydarzeniem konferencyjnym 2018 r. był VI Kongres Polskiej Izby Ubezpieczeń, który odbył się 8-9 maja 2018 r. w hotelu Sheraton w Sopocie. Kongres przyciągnął ponad 280 gości. Jak co roku do Sopotu przybyli także przedstawiciele zarządów niemal wszystkich polskich ubezpieczycieli. Kongres otworzyli: prof. Teresa Czerwińska – minister finansów, Andrzej Dera – sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta RP, Grzegorz Bierecki – przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Publicznych Senatu RP oraz dr Józef Zych – sędzia Trybunału Stanu, marszałek sejmu II kadencji. Wykłady i panele pierwszego dnia kongresu koncentrowały się na zjawisku niedoubezpieczenia (protection gap) i nowych ryzykach kolejno w ubezpieczeniach majątkowych, zdrowotnych i w oszczędzaniu długoterminowym. Drugi dzień kongresu był poświęcony innowacjom technologicznym w ubezpieczeniach. PIU była też uczestnikiem panelu dyskusyjnego podczas Kongresu 590 w Jasionce k. Rzeszowa. Panel dotyczył Pracowniczych Planów Kapitałowych. W panelu wzięli udział: Cezary Kochalski doradca Prezydenta RP, Paweł Borys, prezes PFR, Łukasz Kwiecień, wiceprezes PKO TFI, Maciej Jankiewicz, wiceprezes Pocztylion Arka PTE i Jan Grzegorz Prądyński, prezes zarządu PIU. Panel moderował Grzegorz Osiecki, dziennikarz „Dziennika Gazety Prawnej”.

Izba zorganizowała również panel podczas Forum Ekonomicznego w Krynicy-Zdroju, prezentując badania dotyczące oceny dostępu do opieki medycznej w Polsce. Wstęp do panelu przedstawił Jan Grzegorz Prądyński, prezes zarządu PIU. W panelu PIU wzięli udział: Sławomir Gadomski, wiceminister zdrowia, Stanisław Szwed, sekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, prof. Gertruda Uścińska, prezes ZUS, Dorota Bieniasz, członek zarządu ZUS, mec. Michał Czarnuch, Domański Zakrzewski Palinka oraz Dorota M. Fał, doradca zarządu PIU. Panel moderowała Aleksandra Kurowska, redaktor naczelna „Polityki Zdrowotnej”.

W celu wspierania kadr ubezpieczycieli przy implementacji regulacji Izba organizuje seminaria, szkolenia i warsztaty poświęcone różnym technicznym aspektom prowadzenia

działalności ubezpieczeniowej. W 2018 r. odbyło się ok. 20 bezpłatnych seminariów i szkoleń dla pracowników i członków PIU w zakresie: interpretacji i wdrożenia postanowień ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń; przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu; podsumowania dwóch lat systemu WYPŁACALNOŚĆ II i nowych wyzwań dla reasekuracji; zapobiegania, ujawniania oraz zwalczania przestępczości ubezpieczeniowej; zmian w przepisach podatkowych; wpływu zmian regulacyjnych na rachunkowość i sprawozdawczość zakładów ubezpieczeń.

Izba kontynuowała cykl warsztatów nt. ubezpieczeń ochrony prawnej, a także przeprowadziła cykl warsztatów o przeciwdziałaniu przestępczości ubezpieczeniowej, które odbyły się w Katowicach, Kielcach, Szczecinie, Rzeszowie, Gorzowie Wielkopolskim i Gdańsku.

W sumie w 2018 r. Izba zorganizowała 25 wydarzeń konferencyjnych, w których wzięło udział blisko 3 tys. osób.

2.2. STATYSTYKI I BAZY DANYCH

2018 r. to kontynuacja inwestycji PIU w podnoszenie użyteczności i funkcjonalności baz statystycznych. Dostęp do danych statystycznych w bazach Izby posiadają krajowe zakłady ubezpieczeń i zagraniczne zakłady ubezpieczeń, które zasilają bazy.

Izba jest źródłem analiz statystycznych i finansowych polskiego rynku ubezpieczeniowego o unikalnym w skali rynku zakresie danych. Od przeszło 6 lat PIU udostępnia członkom co kwartał raport nt. rynku ubezpieczeniowego w Polsce. Raport zawiera omówienie trendów rynkowych, jakie da się zaobserwować na podstawie analizy takich parametrów, jak składka, odszkodowania i świadczenia, koszty, wyniki techniczne i finansowe zakładów ubezpieczeń. Rozbudowana wizualizacja prezentowanych wyników poprzez zawarcie w opracowaniu dużej ilości wykresów sprawia, że raporty stały się przejrzyste i czytelne.

W 2018 r. PIU opracowała w ramach kwartalnych informacji o rynku ubezpieczeniowym również analizę dotyczącą danych europejskiego rynku ubezpieczeń za lata 2015-2016. Dane wykorzystane w opracowaniu PIU pochodzą z Insurance Europe, organizacji zrzeszającej samorządy ubezpieczeniowego z całej Europy. PIU jest członkiem Insurance Europe.

W odpowiedzi na potrzeby zakładów ubezpieczeń PIU uruchomiła w 2018 r. w ramach funkcjonującej aplikacji baz statystycznych roczne sprawozdania finansowe i statystyczne dla Działu I i II. Członkom PIU zostaną udostępnione roczne sprawozdania finansowe i statystyczne zasilone danymi zaudytowanymi przez biegłego rewidenta. Raporty w takiej formie przedstawiają wiarygodny obraz rynku dla działów kontrolingu oraz stanowią podstawę do podejmowania decyzji biznesowych. Raporty obejmują okres od 2015 r. włącznie.

W ramach funkcjonujących, obowiązkowo zasilanych przez zakłady ubezpieczeń z Działu I i Działu II baz, PIU udostępni również raporty, które są efektem potrzeb członków Izby. Właściwe komisje, podkomisje i zespoły Izby stają się inicjatorem budowy bazy statystycznej o unikalnym w skali rynku zakresie.

Wśród dobrowolnie zasilanych przez zakłady ubezpieczeń bazy gromadzone i udostępniane są następujące raporty:

- miesięczne dane nt. wielkości sprzedaży i wypłaconych odszkodowań wg grup ryzyk I-XVIII Działu II, obejmujące 23 zakłady,
- kwortalne informacje o wielkości nowej sprzedaży ubezpieczeń na życie Działu I, obejmujące 20 zakładów,
- kwortalne informacje nt. sprzedaży ubezpieczeń bancassurance w Dziale I, obejmujące 20 zakładów i 2 oddziały, a w Dziale II – obejmujące 16 zakładów i 2 oddziały,
- kwortalne informacje o sprzedaży ubezpieczeń zdrowotnych w Dziale I, obejmujące 4 zakłady i 1 oddział, zaś Dział II, obejmują 9 zakładów i 2 oddziały.

Raporty wynikowe pochodzące z baz PIU (raportowanych obowiązkowo i dobrowolnie przez członków Izby) wykorzystywane są m.in. do wsparcia szacowania i śledzenia pozycji rynkowej zakładu na tle uczestników baz PIU oraz kondycji rynku. Ponadto służą do analizy sprzedaży i wypłat odszkodowań w ramach wszystkich ryzyk Działu II. Dodatkowo wspomagają profilowanie produktów ubezpieczeniowych i indywidualizację ich taryfikacji.

2.2.1. Platformy wspierające procesy biznesowe w zakładach ubezpieczeń

Baza danych PIU zawierająca informacje o przyczynach rozwiązania umów pośrednictwa ubezpieczeniowego między zakładami ubezpieczeń a agentami

Od 2006 r. w PIU funkcjonuje baza, której celem jest przekazywanie na wniosek zakładu ubezpieczeń oraz pośrednika ubezpieczeniowego, którego dane dotyczą, informacji o przyczynach rozwiązania umów pośrednictwa ubezpieczeniowego między zakładem ubezpieczeń a agentem.

Na 2018 r. przypadają dwa istotne z punktu widzenia działalności ubezpieczeniowej wydarzenia. Pierwsze to uchylene w całości ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym i zastąpienie jej ustawą z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń, która obowiązuje od 1 października 2018 r. Ustawa o dystrybucji ubezpieczeń stanowi implementację do krajowego porządku prawnego przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/97 z dnia 20 stycznia 2016 r. w sprawie dystrybucji ubezpieczeń (IDD, ang. Insurance Distribution Directive).

Drugie to prace legislacyjne nad aktami wykonawczymi do ustawy o dystrybucji ubezpieczeń. Wśród na nowo projektowanych aktów wykonawczych znalazł się również projekt rozporządzenia ministra finansów w sprawie prowadzenia rejestru pośredników ubezpieczeniowych oraz udostępniania informacji z tego rejestru, które miało zastąpić dotychczas obowiązujące rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 18 września 2006 r. w sprawie prowadzenia rejestru pośredników ubezpieczeniowych oraz sposobu udostępniania informacji z tego rejestru (Dz. U. nr 178, poz. 1316).

Prace nad projektem rozporządzenia, będącego realizacją delegacji art. 52 ust. 10 ustawy o dystrybucji ubezpieczeń, zakończyły się z końcem 2018 r. w Dzienniku Ustaw z dnia 29

grudnia 2018 r. poz. 2467 zostało opublikowane rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 27 grudnia 2018 r. w sprawie prowadzenia rejestru pośredników ubezpieczeniowych oraz udostępniania informacji z tego rejestru. Projektodawca wskazał, że rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 15 stycznia 2019 r., co determinuje podjęcie przez zarząd PIU prac modernizujących bazę w 2019 r.

System Obsługi Porozumienia Regresowego

W 2018 r. prowadzone były prace modernizujące technologicznie system obsługi porozumienia regresowego w ubezpieczeniach komunikacyjnych i wdrożenie analogicznego rozwiązania dla ubezpieczeń majątkowych.

Z systemu wspierającego zakłady ubezpieczeń w obsłudze roszczeń regresowych w ubezpieczeniach komunikacyjnych korzystało 17 zakładów ubezpieczeń i 2 oddziały. W sumie, od momentu uruchomienia na wniosek Komisji Likwidacji Szkód w PIU aplikacji, tj. od października 2014 r., w systemie zarejestrowano ponad 60 224 roszczenia regresowe.

System do dokonywania rozliczeń między zakładami ubezpieczeń (Aplikacja BLS)

Jednym z zadań PIU (art. 426 ust. 2 pkt 9 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej) jest tworzenie systemu rozliczeń i dokonywanie rozliczeń pomiędzy zakładami ubezpieczeń wykonującymi na zlecenie innego zakładu ubezpieczeń czynności ubezpieczeniowe oraz gromadzenie, przetwarzanie i udostępnianie informacji dotyczących rozliczeń między uczestnikami tego systemu. W ramach realizacji tego zadania Izba pełni nadzór nad sprawnym funkcjonowaniem Aplikacji BLS, tj. programu komputerowego do wspomagania wzajemnych rozliczeń stron umowy o współpracy w zakresie bezpośredniej likwidacji szkód (umowa). Narzędzie to służy głównie do ustalania wysokości ryczałtów, które co do zasady stanowią podstawę systemu rozliczeń. Na podstawie danych gromadzonych w Aplikacji BLS Centrum Rozliczeń jako komórka organizacyjna Izby opracowuje statystyki, cyklicznie udostępniając je stronom umowy w zakresie, jaki jest niezbędny do nadzoru nad prawidłowym funkcjonowaniem systemu BLS.

Z aplikacji korzysta (według stanu na koniec 2018 r.) 8 zakładów ubezpieczeń będących stronami umowy BLS. Do końca 2018 r. w systemie zostało rozliczonych 163 078 spraw szkodowych.

Porównywarka wyroków sądowych

W bazie gromadzone są zanonimizowane prawomocne wyroki sądowe, wydane po 1 stycznia 2015 r., dotyczące zadośćuczynienia (Dział II, grupa 10, a także grupy XI-XIII).

Celem bazy jest wsparcie zakładów ubezpieczeń i optymalizacja procesu wyszukiwania i porównywania przez użytkowników informacji z wprowadzonych do bazy zanonimizowanych wyroków sądowych po zadanych przeszło 100 kryteriach wyszukiwania w zakresie: roszczeń poszkodowanego, roszczeń uprawnionego, postępowania likwidacyjnego, etapu sądu I instancji, II instancji oraz Sądu Najwyższego. Aplikacja PIU zawiera mierzalne i porównywalne dane szkody osobowej, która zakończyła się prawomocnym wyrokiem (ze wszystkich etapów procedowania).

Na koniec 2018 r. w Porównywance wyroków sądowych

zgrupowanych zostało ponad 8,7 tys. zanonimizowanych prawomocnych wyroków, w tym m.in. 4,5 tys. wydanych z art. 448 kc oraz 2,5 tys. z art. 446 kc.

2.3. DZIAŁANIA WIZERUNKOWE

Najważniejszym w 2018 r. projektem wizerunkowym PIU był raport pt. „Klimat ryzyka. Jak prewencja i ubezpieczenia mogą ograniczyć wpływ katastrof naturalnych na otoczenie”. To kilka miesięcy pracy PIU i firmy Deloitte. Dzięki temu udało się obliczyć wpływ hipotetycznych katastrof pogodowych, zarówno na polską gospodarkę, jak i na majątki prywatne. Wpływ ten najlepiej obrazują najważniejsze liczby: 2,6 mld zł kosztowała Polskę susza z 2018 r., ponad 16 mld zł kosztowałaby w 2018 r. powódź, gdyby jej rozmiary dorównywały tej z 2010 r. Ponad 2,5 mld zł mógłby kosztować Polskę blackout trwający 8 godzin. W całości raport „Klimat ryzyka. Jak prewencja i ubezpieczenia mogą ograniczyć wpływ katastrof naturalnych na otoczenie” został zaprezentowany 12 grudnia 2018 r. podczas konferencji w Centrum Prasowym PAP.

2.3.1. Media społecznościowe

W 2018 r. rozwinęliśmy kolejne własne media oraz wzmacnialiśmy obecność w już istniejących. W lutym wystartował blog poradnikowy „Na wypadek gdy”, który w ciągu roku odwiedziło prawie 35 tys. użytkowników. Blog miał niemal 45 tys. wizyt i ponad 65 tys. odsłon. Publikujemy na nim porady, jak kupić ubezpieczenia, jak z nich korzystać. Wiedza z bloga wykorzystywana jest w komunikacji m.in. z agentami. Blog stał się dla nich pomocą w tłumaczeniu niektórych produktów. Z badań wynika, że jest on dla branży nośnikiem pozytywnego ładunku. Dostarczając agentom infografiki, animacje, artykuły i wideo, wzmacniamy ich rolę i pozytywne postrzeganie. Teksty z bloga publikujemy więc na specjalnie utworzonej grupie na Facebooku – Ubezpieczeniowe know-how oraz na OFA (Obiektywne Forum Agentów).

Zaangażowanie agentów i ubezpieczycieli oraz zaproszenie ich do uczestnictwa w grupie stało się możliwe dzięki drugiej odsłonie kampanii #dziekiubezpieczeniom na FB, jaką do nich skierowaliśmy. Nasze posty dotarły do 36 tys. agentów i 244 tys. osób spoza branży.

Jedną z ważniejszych kampanii, którą przeprowadziliśmy w 2018 r., była ta poświęcona świadomości, co robić po wypadku samochodowym, jak się zachować, z czyjej pomocy skorzystać i kto ma jakie obowiązki. Przygotowaliśmy infografiki i materiały wideo. Kampania zakładała też współpracę z influencerami.

Istotnym tematem, któremu poświęciliśmy sporo miejsca w komunikacji poradnikowej, było PPK. Blog „Na wypadek gdy” służył promocji treści związanych z długookresowym oszczędzaniem.

Pod koniec sierpnia uruchomiliśmy kampanię skierowaną do rodziców, jak kupować ubezpieczenia NNW dla dzieci. Kanwą kampanii było badanie, którego wyniki pokazały nam m.in., czego oczekują rodzice od tego typu polis.

W komunikacji poradnikowej istotnym tematem były też ubezpieczenia zdrowotne. Powstał materiał wideo promujący dodatkowe ubezpieczenia zdrowotne i wskazujący ich wartość dla pracowników i pracodawców.

Każdy z tematów, który poruszaliśmy na blogu poradnikowym,

znalazł również odzwierciedlenie na blogu eksperckim w komunikacji profesjonalnej. Kanałem do dystrybucji materiałów dla rynku jest blog ekspertów PIU. W ciągu roku zaangażowaliśmy na nim niemal 14 tys. użytkowników, którzy wygenerowali ponad 30 tys. odsłon serwisu.

Do profesjonalistów rynku kierowaliśmy zagadnienia związane z bezpieczeństwem poszkodowanych i regulacją działalności firm odszkodowawczych, długookresowego oszczędzania i obecności ubezpieczycieli w programie PPK, raportem dotyczącym cyfryzacji sektora ubezpieczeń oraz raportem klimatycznym.

Przygotowaliśmy łącznie na obu blogach kilkadziesiąt materiałów wideo, infografik oraz wpisów. Zaangażowaliśmy do współpracy ekspertów z całego rynku. Nasze kampanie w social mediach docierały do kilkuset tysięcy odbiorców.

Pod koniec roku rozpoczęliśmy długookresowe działania komunikacyjne związane z promocją treści z raportu klimatycznego.

W 2018 r. działaliśmy na Facebooku, LinkedInie i Twitterze. Obserwowało nas kilka tysięcy osób, miesięcznie docieraliśmy organicznie do kilkudziesięciu tysięcy.

2.3.2. Obszary działań komunikacyjnych

Głównymi obszarami komunikacji PIU, poza wymienionym już raportem wpływu, były Pracownicze Plany Kapitałowe, a także (w drugiej połowie roku) regulacje dotyczące firm odszkodowawczych.

Izba prowadziła też standardowe działania komunikacyjne, polegające przede wszystkim na działaniach zwiększających świadomość ubezpieczeniową oraz budowaniu wizerunku branży, poprzez publikację w przystępny sposób danych rynkowych. PIU tworzyła cykliczne informacje na temat wyników finansowych branży ubezpieczeniowej, publikowała raporty na temat ubezpieczeń zdrowotnych i rynku bancassurance. Tworzyła też dziesiątki materiałów edukacyjnych dla mediów, m.in. na temat ubezpieczeń komunikacyjnych, turystycznych i dla firm.

W 2018 r. wypowiedzi przedstawicieli Izby znalazły się w:

- 103 audycjach telewizyjnych,
- 627 audycjach radiowych,
- 402 publikacjach prasowych,
- 5476 publikacjach internetowych.

2.3.3. Komunikacja z otoczeniem

PIU prowadzi bieżącą komunikację z zakładami ubezpieczeń oraz innymi organizacjami. Do tego celu Izba stosuje następujące narzędzia:

- PIU Meetup – cykliczne spotkania zarządu PIU z zarządami zakładów ubezpieczeń, mające na celu przekazanie informacji na temat bieżących prac PIU. Spotkania odbywają się co 2-3 miesiące
- strona internetowa – piu.org.pl, działająca w wersji przystosowanej do urządzeń mobilnych na bieżąco aktualizowana, prowadzona w dwóch językach;

- strona internetowa polisynazdrowie.pl, pełniąca rolę edukacyjną w obszarze ubezpieczeń zdrowotnych;
- Internetowy Tygodnik Ubezpieczeniowy z bazą około 3400 subskrybentów.

Komunikaty i legislacje PIU

- Izba w 2018 r. sporządziła 103 komunikaty do członków, dzięki czemu otrzymywali oni stałą informację na temat wszystkich działań PIU;
- Izba stworzyła 108 dokumentów legislacyjnych, będących podstawą konsultacji rynkowych w zakresie wszelkich aktów modyfikujących prawo ubezpieczeniowe w Polsce.

Serwis członkowski PIU

W 2018 r. z serwisu członkowskiego PIU korzystało ponad 500 osób – członków komisji, podkomisji, grup ekspertów oraz zespołów i grup roboczych PIU. Serwis członkowski służył jako narzędzie do wymiany informacji i dokumentów pomiędzy członkami poszczególnych komisji.

2.4. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA I EDUKACYJNA

Izba prowadzi działalność wydawniczą wspierającą cele strategiczne PIU oraz realizującą zadanie edukacji ubezpieczeniowej. W 2018 r. Izba przygotowała następujące publikacje:

- „Raport Roczny PIU 2017” w wersji polskiej i angielskiej – coroczny raport zawierający sprawozdanie z działalności Izby oraz pogłębioną analizę polskiego rynku ubezpieczeń;
- „Ubezpieczenia w liczbach 2017” – broszura zawierająca najważniejsze dane o rynku ubezpieczeniowym w Polsce;
- „Cyfryzacja sektora ubezpieczeń w Polsce” – raport stworzony przez Polską Izbę Ubezpieczeń i firmę Accenture. Honorowy patronat nad publikacją objęło Ministerstwo Cyfryzacji;
- „Finansowanie opieki zdrowotnej pracowników. Jak zadbać o zdrowie kluczowej dla rozwoju grupy społecznej?” – raport przygotowany we współpracy z „Polityką Zdrowotną”;
- „Analiza danych dot. przestępstw ujawnionych w 2016 r. w związku z działalnością zakładów ubezpieczeń – członków Polskiej Izby Ubezpieczeń”;
- „Klimat ryzyka. Jak prewencja i ubezpieczenia mogą ograniczyć wpływ katastrof naturalnych na otoczenie” – raport przygotowany wraz z firmą doradczą Deloitte. Honorowy patronat nad raportem objęło Ministerstwo Środowiska.

Izba kontynuowała również wydawanie kwartalnika „Wiadomości Ubezpieczeniowe”. Od 2018 r. „Wiadomości Ubezpieczeniowe” przyjęły profil prawniczy. Przyjmujemy do publikacji teksty z zakresu prawa cywilnego, prawa ubezpieczeń gospodarczych, prawa ubezpieczeń społecznych, a także prawa finansowego, prawa bankowego i europejskiego w zakresie powiązanych z rynkiem ubezpieczeń. Redakcja przyjmuje także artykuły dotyczące zagranicznego prawa ubezpieczeniowego oraz praktyki ubezpieczeniowej i orzeczniczej w innych krajach. Obecnie punktacja czasopisma przez MNiSW wynosi 6 pkt. Dla swoich członków PIU przygotowuje aktualne i unikalne informacje o polskim rynku ubezpieczeń. Tak jak w poprzednich

latach, biuro zarządu Izby w 2018 r. przygotowało i wysłało do członków PIU kwartalne biuletyny szybkiej informacji o stanie rynku (tzw. snapshots) oraz kwartalne raporty o wynikach sektora ubezpieczeń. Izba udostępniała swoim członkom systematyczne monitoringi wybranych obszarów ubezpieczeń: sprzedaży bancassurance, nowej sprzedaży ubezpieczeń na życie oraz sprzedaży ubezpieczeń zdrowotnych.

W ramach działań wspierających edukację ubezpieczeniową Izba była patronem konkursu „Żyj finansowo! Czyli jak zarządzać finansami w życiu osobistym” realizowanego przez Stowarzyszenie Krzewienia Edukacji Finansowej w 31 szkołach w całym kraju. W konkursie wykorzystano 3 wzorcowe lekcje o ubezpieczeniach przygotowane przez ekspertów Izby oraz wspierano finansowo działania Fundacji Młodzieżowej Przedsiębiorczości. Ponadto w dalszym ciągu rozwijana była współpraca z organizacjami naukowymi i studenckimi poprzez patronaty nad podyplomowymi studiami o profilu ubezpieczeniowym, wspomaganie inicjatyw ubezpieczeniowych kół naukowych i patronaty nad konferencjami nt. ubezpieczeń organizowanymi przez uczelnie wyższe.

Izba wspiera również działania na rzecz edukacji zawodowej w zakresie ubezpieczeń. Od 2016 r. PIU uczestniczy, wraz ze Związkiem Banków Polskich i Warszawskim Instytutem Bankowości, w Sektorowej Radzie Kompetencji dla branży finansowej, która została powołana na zlecenie Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Głównym celem Rady jest wspieranie rozwiązań służących lepszemu dopasowaniu kompetencji pracowników sektora finansowego do wymogów szybko zmieniającego się środowiska pracy. W 2018 r. Rada przeprowadziła badanie dotyczące potrzeby tworzenia Sektorowej Ramy Kwalifikacji. Oprócz tego Izba, jak co roku, organizowała seminaria i szkolenia skierowane do pracowników zakładów ubezpieczeń (m.in. dot. dystrybucji ubezpieczeń, reasekuracji, rachunkowości, opodatkowania, audytu, przeciwdziałania przestępczości ubezpieczeniowej oraz ubezpieczeń ochrony prawnej).

2.5. DZIAŁALNOŚĆ MIĘDZYNARODOWA

Izba aktywnie uczestniczy w opiniowaniu projektów legislacyjnych podejmowanych na poziomie Unii Europejskiej. Współpraca z Insurance Europe jest podstawowym sposobem, w jaki Izba bierze udział w opiniowaniu propozycji regulacji Komisji Europejskiej i Parlamentu Europejskiego dotyczących działalności ubezpieczeniowej, zabiegając przy tym o odpowiednią reprezentację interesów polskich ubezpieczycieli. Najważniejsze obszary działań Insurance Europe w 2018 r. dotyczyły:

- ochrony i polepszenia otoczenia biznesowego ubezpieczycieli oraz zapewnienia konkurencyjności sektora ubezpieczeń (m.in. implementacja Solvency II, przegląd europejskiego systemu nadzoru, opodatkowanie działalności ubezpieczeniowej, projekty związane z dalszą integracją UE, ochrona inwestycji długoterminowych i ubezpieczeniowych form długoterminowego oszczędzania);
- zapewnienia adekwatnej ochrony klientów usług ubezpieczeniowych (m.in. w odniesieniu do ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych, pośrednictwa ubezpieczeniowego, ochrony danych osobowych);
- obrony warunków ubezpieczalności starych i nowych ryzyk (takich jak ubezpieczanie katastrof naturalnych, cyberryzyk,

paneuropejskie produkty i programy emerytalne);

- digitalizacji otoczenia biznesowego ubezpieczycieli oraz samej działalności ubezpieczeniowej.

Izba brała udział w konsultacjach i przygotowaniu opinii i stanowisk Insurance Europe dotyczących następujących unijnych inicjatyw legislacyjnych:

- projekty aktów delegowanych do Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczących dystrybucji ubezpieczeń (IDD) Insurance Distribution Directive;
- wytyczne do Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i swobodnym przepływem takich danych, tzw. ogólne rozporządzenie o ochronie danych (GDPR);
- Dyrektywa o Paneuropejskim Produkcie Emerytalnym (PEPP);
- przegląd Dyrektywy Solvency II;
- nowa Dyrektywa o Ubezpieczeniu Motoryzacyjnym (MID).

Izba, poprzez udział swoich przedstawicieli w pracach i posiedzeniach komisji i grup roboczych Insurance Europe, włączała się w opiniowanie projektów legislacyjnych Unii Europejskiej, które mają wpływ na działalność ubezpieczeniową. W 2018 r., łącząc prace Insurance Europe z pracami poszczególnych komisji i grup roboczych PIU, Izba delegowała swoich przedstawicieli na plenarne i robocze spotkania ciał Insurance Europe, dzięki czemu uczestniczyła we wszystkich istotnych z punktu widzenia polskiego rynku ubezpieczeń gremiach opiniotwórczych.

Widząc konieczność zintensyfikowania działań w obszarze legislacji UE, w końcu 2018 r. Polska Izba Ubezpieczeń przyjęła koncepcję utworzenia stałego Przedstawicielstwa w Brukseli. Oparto się na tezie, że wpływanie na treść prawa unijnego już na wczesnym etapie jego tworzenia – prac koncepcyjnych na poziomie Komisji Europejskiej – zapewnia największą skuteczność. Projekt został przewidziany do realizacji w 2019 r. Izba kontynuowała zainicjowaną w poprzednich latach współpracę z krajowymi stowarzyszeniami ubezpieczycieli w Europie. Przedstawiciele Izby brali udział w bilateralnych spotkaniach z przedstawicielami stowarzyszeń Austrii, Białorusi, Francji i Niemiec, jak również w spotkaniu przedstawicieli stowarzyszeń ubezpieczycieli Europy Centralnej i Wschodniej w Wiedniu.

Ponadto PIU rozwijała kontakty międzynarodowe za sprawą uczestnictwa w konferencjach Międzynarodowego Stowarzyszenia Nadzorów Ubezpieczeniowych (IAIS) oraz Europejskiego Nadzoru nad Ubezpieczeniami i Funduszami Emerytalnymi (EIOPA), międzynarodowej organizacji ubezpieczycieli życiowych LIMRA oraz International Insurance Association (IIA), a także współpracowała z Globalną Federacją Stowarzyszeń Ubezpieczeniowych (GFIA).

2.6. DZIAŁALNOŚĆ KOMISJI, PODKOMISJI, GRUP EKSPERTÓW ORAZ ZESPOŁÓW I GRUP ROBOCZYCH

W 2018 r. funkcjonowały następujące komisje, podkomisje, grupy ekspertów oraz zespoły i grupy robocze PIU:

2. DZIAŁALNOŚĆ POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ

Komisje, podkomisje i grupy ekspertów

- Komisja ekonomiczno-finansowa
 - Podkomisja ds. Solvency II
 - Podkomisja ds. rachunkowości i sprawozdawczości ubezpieczeniowej
 - Podkomisja ds. opodatkowania działalności ubezpieczeniowej
 - Podkomisja ds. audytu i kontroli wewnętrznej
 - Grupa ekspertów ds. przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy
 - Grupa ekspertów ds. FATCA i CRS (do maja 2018 r.)
- Komisja zarządzania informacją ubezpieczeniową
 - Grupa ekspertów ds. wdrożenia RODO
- Komisja ds. przeciwdziałania przestępczości ubezpieczeniowej
 - Podkomisja ds. przeciwdziałania przestępczości w ubezpieczeniach na życie (do lutego 2018 r.)
 - Grupa ekspertów ds. cyberbezpieczeństwa (od listopada 2018 r.)
 - Grupa ekspertów ds. szkoleń (od listopada 2018 r.)
- Komisja ds. public relations
- Komisja ubezpieczeń na życie
 - Podkomisja ds. pośrednictwa ubezpieczeń na życie
 - Grupa ekspertów ds. długoterminowego oszczędzania
- Komisja ds. towarzystw ubezpieczeń wzajemnych
- Komisja ds. likwidacji szkód
 - Grupa ekspertów ds. standaryzacji szkód osobowych
 - Grupa ekspertów ds. procesów i procedur likwidacji szkód komunikacyjnych
- Komisja ubezpieczeń majątkowych
 - Grupa ekspertów ds. umowy o wzajemnym uznawaniu roszczeń regresowych w ubezpieczeniach majątkowych
 - Podkomisja ds. reasekuracji
 - Podkomisja ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej
 - Podkomisja ubezpieczeń rolnych
 - Podkomisja ubezpieczeń należności
 - Podkomisja ubezpieczeń finansowych
 - Podkomisja ds. dystrybucji ubezpieczeń majątkowych
 - Grupa ekspertów ds. „Multiofwa” (od listopada 2018 r.)
 - Grupa ekspertów ds. dobrych praktyk we współpracy z brokerami (od listopada 2018 r.)
 - Grupa ekspertów ds. szkoleń zawodowych (od listopada 2018 r.)
- Komisja ubezpieczeń komunikacyjnych
 - Grupa ekspertów ds. CEPIK
- Komisja ubezpieczeń zdrowotnych i wypadkowych
- Komisja prawno-legislacyjna

Zespoły i grupy robocze

- Grupa robocza ds. programu Mieszkanie Plus
- Grupa robocza ds. reklamacji i klientów
- Grupa robocza ds. ubezpieczeń NNW dzieci i młodzieży szkolnej
- Zespół ds. bancassurance i sprzedaży affinity
- Zespół ds. digitalizacji procesów w sektorze ubezpieczeń
- Zespół ds. kadr ubezpieczeniowych
- Zespół ds. ubezpieczeń ochrony prawnej
- Zespół ds. ubezpieczeń turystycznych
- Zespół ds. zarządzania ryzykiem katastrof naturalnych

Diagram pokazujący strukturę samorządu ubezpieczeniowego wg stanu na koniec 2018 r. prezentujemy na stronie 11.

Komisja ekonomiczno-finansowa

Przewodniczący: Zygmunt Kostkiewicz

Sekretarz: Jan Piątek

Liczba posiedzeń w 2018 r.: 6

Najważniejsze spotkania i rekomendacje

- W 2018 r., jak i w latach poprzednich, komisja pełniła funkcje koordynujące w stosunku do 4 działających w jej ramach podkomisji (tj. podkomisji ds. rachunkowości i sprawozdawczości, podkomisji ds. opodatkowania działalności ubezpieczeniowej, podkomisji ds. Solvency II oraz podkomisji ds. audytu i kontroli wewnętrznej).
- W ramach działań z zakresu wszystkich podkomisji odbyły się konsultacje i spotkania dotyczące omówienia i wypracowania uwag zakładów ubezpieczeń do zmienionej metodyki BION.
- Udział przewodniczącego komisji w posiedzeniach Economics & Finance Committee (EcoFin) w Insurance w Brukseli.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Komisja wypracowała stanowisko rynku ubezpieczeniowego poprzez sformułowanie wielu uwag i postulatów do UKNF, dotyczących Metodyki Badania i Oceny Nadzorczej (BION) zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji. W wyniku działań Izby wiele postulatów zostało uwzględnionych przez UKNF w nowej metodyce BION. Efektem tych działań było spotkanie przedstawicieli zakładów z pracownikami UKNF i wprowadzenie części postulowanych zmian do metodyki BION dotyczącej oceny za 2017 r.
- Komisja przeprowadziła dyskusję dotyczącą wizyt nadzorczych KNF w zakładach ubezpieczeń i wypracowała stanowisko, które zostało przesłane przez PIU do KNF.
- Komisja dokonała analizy i wypracowała stanowisko do przygotowanego przez EIOPA „Dokumentu do dyskusji w sprawie finansowania restrukturyzacji i gwarancji ubezpieczeń na poziomie krajowym”.
- Komisja na wspólnym posiedzeniu z podkomisją ds. Solvency II przygotowała stanowisko do propozycji obniżenia stopy risk margin w regulacjach Solvency II.

Podkomisja ds. Solvency II

Przewodniczący: Robert Pusz

Sekretarz: Jan Piątek

Liczba posiedzeń w 2018 r.: 5

Najważniejsze spotkania i rekomendacje

- Wypracowanie zestawu uwag do projektu metodyki BION za 2017 r. Uwagi te zostały przesłane przez PIU do KNF.
- Udział w spotkaniu z przedstawicielami UKNF, mającym na celu omówienie uwag zakładów ubezpieczeń zgłoszonych do metodyki BION oraz odniesienie się do nich przedstawicieli UKNF.
- Członkowie podkomisji wymienili stanowiska dotyczące bieżących spraw z Solvency II, w tym sprawozdawczości SFCR, RSP oraz QRT.
- Przewodzenie dyskusji i analiza wpływu na poziom środków

własnych zakładu ubezpieczeń przy ich wyliczaniu według formuły standardowej przy zmianie maksymalnej szkody netto w ryzyku pożaru w promieniu 200 m z wartości brutto na netto.

- Wymiana stanowisk dotyczących testów stresów dla KNF.
- Wymiana uwag i stanowisk dotyczących ustalenia rezerw dla grupy X dla potrzeb wypełnianej przez zakłady ubezpieczeń ankiety KNF.
- Udział przewodniczącego podkomisji w posiedzeniu Grupy Solvency II w Insurance Europe w Brukseli.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Członkowie podkomisji omówili uwagi i wątpliwości dotyczące bieżącego raportowania na rzecz organu nadzoru w ramach reżimu Solvency II.
- Przygotowanie pisma do KNF dotyczącego problemów dotyczących wypełnienia ankiety ustalenia rezerw dla grupy 10.
- Przygotowanie wystąpienia do Przewodniczącego KNF w związku z przeprowadzaniem na poziomie europejskim przeglądem wdrożenia oraz działania przepisów Dyrektywy Solvency II, który może stanowić podstawę potencjalnych zmian tych przepisów na poziomie europejskim, o niezmiennianie przepisów Solvency II. W wystąpieniu tym PIU – na wniosek podkomisji – zwróciła się do KNF o przedstawienie zakładom ubezpieczeń wyników przeprowadzonego przez KNF ćwiczenia dotyczącego korekty z tytułu zdolności odroczonego podatku dochodowego do pokrywania strat oraz ryzyka stopy procentowej.
- Wypracowanie stanowiska dotyczącego przygotowania przez PIU odpowiedzi na propozycję EIOPA dotyczącą gwarancji wypłacalności zakładów ubezpieczeń.
- Przygotowanie, wspólnie z komisją ekonomiczno-finansową, stanowiska dotyczącego propozycji obniżenia stopy risk margin w regulacjach Solvency II.
- Wypracowanie propozycji tematów seminariów do planu CEDUR UKNF na 2019 r. z zakresu Wypłacalność II (tematy przesłane przez PIU do KNF na jego prośbę).

Podkomisja ds. rachunkowości i sprawozdawczości ubezpieczeniowej

Przewodniczący: Jan Terlecki

Sekretarz: Jan Piątek

Liczba posiedzeń w 2018 r.: 1

Najważniejsze spotkania i rekomendacje

- Uzgodnienie tematyki dorocznego seminarium z zakresu rachunkowości.
- Dokonanie wyboru audytora do przeprowadzenia dorocznego seminarium z zakresu rachunkowości.
- Analiza potencjalnych skutków brexitu w obszarze badania sprawozdań finansowych zakładów ubezpieczeń.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Wypracowanie propozycji tematów seminariów do planu CEDUR UKNF na 2019 r. z zakresu rachunkowości i sprawozdawczości finansowej (tematy przesłane przez PIU do KNF).

Najważniejsze konferencje i seminaria

- 11 grudnia 2018 r. w Warszawie odbyło się seminarium „Zamknięcie roku – wpływ zmian regulacyjnych na

rachunkowość i sprawozdawczość zakładów ubezpieczeń” przygotowane wspólnie z KPMG.

Podkomisja ds. opodatkowania działalności ubezpieczeniowej

Przewodnicząca: Anna Kacprowska

Sekretarz: Jan Piątek

Liczba posiedzeń w 2018 r.: 5

Najważniejsze spotkania i rekomendacje

- Członkowie podkomisji uczestniczyli w pracach nad wypracowaniem koniecznych zmian w organizacji i w procesach korzystania z usług zewnętrznych przez zakłady ubezpieczeń w związku z uchynieniem zwolnienia od podatku VAT usług pomocniczych do usług ubezpieczeniowych.
- Przeprowadzenie wraz z przedstawicielami firmy doradczej PwC warsztatów dotyczących podatku VAT w działalności agencyjnej na rzecz zakładów ubezpieczeń.
- Rekomendowanie Zarządowi PIU skorzystania z zewnętrznego doradcy podatkowego do współpracy w zakresie wypracowania wspólnego stanowiska branży ubezpieczeniowej do:
 - projektu z 4 lipca 2018 r. ustawy – Ordynacja podatkowa,
 - projektu z 6 sierpnia 2018 r. ustawy – o Rzeczniku Praw Podatnika,
 - projektu z 6 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Ordynacja podatkowa i ustawę o Rzeczniku Praw Podatnika,
 - projektu z 15 lipca 2018 r. ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw,
 - projektu z 24 sierpnia 2018 r. ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy – Ordynacja podatkowa oraz o zmianie niektórych innych ustaw.
- Wypracowanie uwag i propozycji dotyczących konsultowanych przez Ministerstwo Finansów objaśnień do nowych przepisów o cenach transferowych oraz o raportowanych schematach podatkowych (odpowiednie pisma PIU przesłała do Ministerstwa Finansów).

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Podkomisja skonsultowała i wymieniła stanowiska dotyczące wpływu i koniecznych zmian w zakładach ubezpieczeń (głównie w zakresie outsourcingu usług ubezpieczeniowych) w związku z wprowadzonymi zmianami w ustawie o podatku od towarów i usług.
- Podkomisja wypracowała szerokie stanowiska branży ubezpieczeniowej do projektu wielu ustaw i rozporządzeń dotyczących zmian podatkowych. Dodatkowo każdorazowo ustalono działania w zakresie przygotowywania i zgłoszenia przez PIU uwag do poszczególnych projektów.
- Wypracowanie tematyki oraz wybór firmy audytorskiej do przeprowadzenia dorocznego seminarium z zakresu podatków.
- Wypracowanie stanowiska branży ubezpieczeniowej do prowadzonych przez Ministerstwo Finansów konsultacji dotyczących wprowadzenia do polskiego prawa obowiązku raportowania schematów podatkowych. Wypracowane stanowisko PIU przesłała do Ministerstwa Finansów.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- 11 grudnia 2018 r. w Warszawie odbyło się seminarium „Podatki w branży ubezpieczeniowej” przygotowane wspólnie z Deloitte.

Podkomisja ds. audytu i kontroli wewnętrznej

Przewodnicząca: Monika Rosa

Sekretarz: Rafał Socha

Liczba posiedzeń w 2018 r.: 8

Najważniejsze spotkania i rekomendacje

- Publikacja czterech „Programów audytu” – „Outsourcing”, „Skargi i reklamacje”, „Zarządzanie siecią własną” oraz „Zarządzanie zmianą IT”.
- Rozpoczęcie prac nad kolejnymi programami audytu wybranych obszarów działalności zakładów ubezpieczeń.
- Udział przedstawicieli podkomisji w szkoleniu KNF dotyczącym adekwatności produktu.
- Udział w spotkaniu z przedstawicielami UKNF, mającym na celu omówienie uwag zakładów ubezpieczeń zgłoszonych do metodyki BION oraz odniesienie się do nich przedstawicieli UKNF.
- Uzgodnienie tematyki i prowadzących poszczególne panele seminarium audytowego.
- Rozpoznanie bieżących spraw dotyczących audytu i kontroli wewnętrznej i dyskusja nad nimi.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- Podkomisja zorganizowała 10 września 2018 r. w Warszawie seminarium połączone z warsztatami pt. „Audyt przyszłości”. Wielu członków podkomisji wystąpiło w roli prelegentów lub prowadzących warsztaty.

Grupa ekspertów ds. przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy

Przewodniczący: Jakub Niedźwiedzki

Sekretarz: Jan Piątek

Liczba posiedzeń w 2018 r.: 8

Najważniejsze spotkania i rekomendacje

- Grupa dokonała szczegółowej analizy i oceny zapisów nowej ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (AML). Przeprowadzono szeroką dyskusję nad poszczególnymi zapisami ustawy odnoszącymi się w sposób bezpośredni lub pośredni do zakładów ubezpieczeń.
- Przeprowadzono szeroką dyskusję nad możliwością wdrożenia przez zakłady ubezpieczeń nowej ustawy AML oraz zmian, jakie należy wprowadzić w organizacji procesu sprzedaży i likwidacji szkód, aby można było wypełnić wymagania zapisów ustawy.
- Udział w zorganizowanym 15 lutego 2018 r. przez PIU we współpracy z kancelarią Bird & Bird szkoleniu dotyczącym projektowanych zmian ustawowych w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. Szkolenie dotyczyło przede wszystkim nowych rozwiązań ustawowych w zakresie obowiązku dokonywania oceny ryzyka przez zakłady ubezpieczeń, zmian w przepisach

dotyczących identyfikacji beneficjentów rzeczywistych i osób zajmujących eksponowane stanowiska polityczne (PEP) oraz zwiększenia kar za nieprzestrzeganie przepisów dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.

- Przeprowadzenie szerokiej dyskusji nad modelem własnej oceny ryzyka, jaki musi przygotować zakład ubezpieczeń w kontekście realizacji zapisów nowej ustawy AML.
- Przygotowanie wzorcowego modelu własnej oceny ryzyka dla zakładu ubezpieczeń.
- Grupa ekspertów w poszerzonym składzie przekazała uwagi do Ministerstwa Finansów do projektu zmian do ustawy z 10 października 2018 r. o zmianie ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami oraz niektórych innych ustaw.
- Uczestnictwo członków grupy w szkoleniu KNF dotyczącym stosowania nowej ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Wypracowanie stanowiska branży ubezpieczeniowej do projektu ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu i przekazanie go do Sejmu (druk sejmowy 2233).
- Przygotowanie najważniejszych z punktu widzenia zakładów ubezpieczeń problemów dla kancelarii Bird & Bird mającej przeprowadzić szkolenie dla członków PIU z nowej ustawy AML.
- Przygotowanie listy pytań do Ministerstwa Finansów dotyczących rozumienia treści określonych zapisów nowej ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (odpowiednie pismo z pytaniami i stanowiskiem branży ubezpieczeniowej PIU przesłała do Generalnego Inspektora Informacji Finansowej, (GIIF)).
- Przygotowanie listy pytań do KNF dotyczących stosowania określonych zapisów nowej ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (odpowiednie pismo z pytaniami i stanowiskiem branży ubezpieczeniowej PIU przesłała do KNF).
- Przygotowanie kolejnej listy zapytań do Ministerstwa Finansów dotyczących wdrożenia określonych zapisów nowej ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (odpowiednie pismo z pytaniami i stanowiskiem branży ubezpieczeniowej PIU przesłała do GIIF).
- Wypracowanie propozycji tematów seminariów do planu CEDUR UKNF na 2019 r. z zakresu przepisów nowej ustawy AML (tematy zostały przesłane przez PIU do KNF na jego prośbę).
- Przygotowanie pisma do GIIF w odpowiedzi na interpretację (komunikat GIIF) w zakresie identyfikacji i weryfikacji tożsamości klienta na odległość.

Grupa ekspertów ds. FATCA i CRS (do maja 2018 r.)

Przewodniczący: Jakub Niedźwiedzki

Sekretarz: Rafał Socha

Liczba posiedzeń w 2018 r.: 1

Najważniejsze spotkania i rekomendacje

- Członkowie grupy omówili uwagi i wątpliwości zakładów ubezpieczeń dotyczących wdrożenia FATCA i CRS.

Komisja zarządzania informacją ubezpieczeniową
Przewodniczący: Wojciech Gruszecki do sierpnia 2018 r.,
Ambroży Wójcik od listopada 2018 r.
Sekretarz: Mariusz Kuna
Liczba posiedzeń w 2018 r.: 2

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- W kręgu zainteresowań prac komisji znalazł się projekt ustawy o zmianie ustawy o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej oraz niektórych innych ustaw i znaczeniu wykorzystywania środków identyfikacji elektronicznej do uwierzytelnienia w systemach publicznych udostępniających e-usługi publiczne.
- Komisja prowadziła również konsultacje projektu ustawy o zasadach pozyskiwania informacji o niekaralności osób ubiegających się o zatrudnienie i osób zatrudnionych w podmiotach sektora finansowego.
- Analizowano wpływ projektu ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa na branżę ubezpieczeniową.
- Komisja zainicjowała współpracę ze Związkiem Banków Polskich w ramach konsultacji założeń do interfejsu dla usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego (PSD2).

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Komisja konsultowała udostępnioną przez Związek Banków Polskich do publicznej konsultacji dokumentację biznesową i techniczną standardu interfejsu PolishAPI, który został przygotowany na potrzeby usług świadczonych przez strony trzecie na podstawie dostępu do rachunków płatniczych (są to usługi wprowadzane przez znowelizowaną dyrektywę w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego PSD2). Komisja pozytywnie oceniła szanse na budowę jednolitego i otwartego standardu interfejsu dla nowych usług. Wykorzystanie interfejsu daje realną szansę na modernizację procesów rozliczeniowych zakładów z klientami oraz podmiotami stanowiącymi otoczenie zakładu: agentami, rzeczoznawcami itd. Interfejs daje równoległe szansę na wprowadzenie zupełnie nowych procedur rozliczeń oraz charakteru produktów i usług. Prace będą kontynuowane w 2019 r.

Grupa ekspertów ds. wdrożenia RODO

Przewodniczący: Ambroży Wójcik
Sekretarz: Anna Kwiatkowska
Liczba posiedzeń w 2018 r.: 14

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Analiza oddziaływania na zakłady ubezpieczeń Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2016/679 z dn. 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych (tzw. ogólne rozporządzenie o ochronie danych).
- Analiza wpływu przepisów projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia 2016/679 na działalność ubezpieczycieli.
- Analiza projektu ustawy o ochronie danych osobowych i wpływu przepisów na działalność zakładów ubezpieczeń, w szczególności unormowanie trybu zatwierdzania kodeksu postępowania, nowe kompetencje organu do spraw ochrony danych osobowych, postępowanie w sprawie naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych oraz

kontrola przestrzegania przepisów o ochronie danych osobowych, w tym także odpowiedzialność cywilna, karna i administracyjne kary pieniężne za naruszenie przepisów o ochronie danych osobowych.

- Grupa ekspertów zaangażowała się w prace na forum Ministerstwa Cyfryzacji. W ramach Grupy roboczej ds. ochrony danych osobowych w ministerstwie powstały interdyscyplinarne zespoły robocze, których prace ukierunkowane były na rozwiązanie bieżących problemów w poszczególnych sektorach, m.in. w służbie zdrowia, administracji, na rynku finansowym czy w edukacji. PIU zakwalifikowana została do pracy zespołu ds. telekomunikacji i finansów (FinTech). W 2018 r. prace zespołu ukierunkowane były na przygotowanie poradnika, który odpowiadałby na najważniejsze pytania związane ze stosowaniem prawa o ochronie danych osobowych. Efektem współpracy z Ministerstwem Cyfryzacji był opublikowany w listopadzie 2018 r. „RODO. Poradnik dla sektora FinTech”.
- Z początkiem 2018 r. zakończył się cykl warsztatów w PIU przygotowujących ubezpieczycieli do wdrożenia rozporządzenia 2016/679. Rozwiązania wypracowane podczas warsztatów uwzględnione zostaną w toku dalszych prac PIU w projekcie Kodeksu postępowania w zakresie ochrony danych osobowych w ubezpieczeniach.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- We współpracy z kancelarią prawną Traple Konarski Podrecki sp. j. dla członków PIU przygotowane zostały wzory klauzul informacyjnych oraz klauzul zgody na przetwarzanie danych osobowych. Materiał został opracowany w ramach warsztatów przygotowujących zakłady ubezpieczeń do wdrożenia przepisów rozporządzenia 2016/679, które organizowało PIU na forum grupy ekspertów ds. wdrożenia RODO. Specjaliści z kancelarii prawnej uwzględnili w dokumencie uwagi zgłaszane przez członków PIU i grupy ekspertów w trakcie warsztatów oraz wytyczne ekspertów unijnych (Grupy Roboczej „Art. 29”) dotyczące zgody (WP259). We wzorach zawarto wszystkie informacje, które powinny być podane osobie, której dane dotyczą, zgodnie z art. 13 RODO.
- Rozporządzenie 2016/679 obowiązuje od 25 maja 2018 r., ale prace nad rządowym projektem wdrażającym przepisy tego rozporządzenia nie zostały zakończone w 2018 r. Stąd decyzją członków grupy ekspertów było przygotowanie jednolitego podejścia branży ubezpieczeniowej w okresie przejściowym. Przy współpracy z kancelarią prawną Traple Konarski Podrecki sp. j. opracowana została, wyłącznie dla członków PIU analiza dotycząca oceny skutków prawnych braku przyjęcia, proponowanego przez PIU brzmienia przepisów związanych z uchwaleniem przepisów projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia 2016/679. Ponadto analizie poddane zostało proponowane podejście branży ubezpieczeniowej w tzw. okresie przejściowym, związanym z wdrożeniem przepisów RODO, tj. do czasu uchwalenia ustawy.
- PIU aktywnie uczestniczyła w pracach legislacyjnych nad projektem ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia 2016/679 (poprzednia nazwa projektu ustawy – przepisy wprowadzające ustawę o ochronie danych osobowych). W 2018 r. prowadzone były intensywne konsultacje nad przeszło 7 wersjami projektu ustawy o zmianie ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej wdrażającej

przepisy rozporządzenia 2016/679. PIU przy współpracy z kancelarią prawną CMS Cameron McKenna Nabarro Olswang Pośniak i Sawicki sp.k. przekazała do podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia 2016/679 (druk nr 3050) ocenę proponowanych zmian art. 41 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, objętych rządowym projektem ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia 2016/679 (druk sejmowy nr 3050), w kontekście podstaw (przesłanek) przetwarzania szczególnych kategorii danych osobowych (tzw. danych osobowych wrażliwych) w celach zawarcia i wykonania umowy ubezpieczenia. W swej opinii PIU skupiła się na przedstawieniu argumentów przemawiających za skorzystaniem z przesłanki art. 9 ust. 2 lit. g) RODO, dopuszczającej przetwarzanie danych osobowych wrażliwych w sytuacji, gdy jest to niezbędne ze względów związanych z ważnym interesem publicznym.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- Seminarium w formie warsztatu nt. wpływu wytycznych Grupy Roboczej Art. 29 ds. ochrony danych osobowych, dotyczące zgody na mocy rozporządzenia 2016/679, przyjęte 28 listopada 2018 r. (17/PL WP259), na wzory klauzul informacyjnych oraz klauzul zgody na przetwarzanie danych osobowych oraz wpływie mechanizmów certyfikacji, o których mowa w art. 42 RODO. Tematem seminarium była również odpowiedzialność administracyjna, cywilna i karna na gruncie RODO.
- Członkowie grupy ekspertów uczestniczyli dwukrotnie (w styczniu i we wrześniu 2018 r.) w warsztatach organizowanych przez Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych poświęconych przygotowaniu branżowych kodeksów postępowania, założeniach i kryteriach, jakie powinien spełniać podmiot monitorujący. Kodeks w rozumieniu RODO będzie miał rangę instrumentu o charakterze prawnym, dlatego też Europejska Rada Ochrony Danych, zgodnie z art. 41 ust. 3 RODO, opracuje kryteria akredytacji podmiotu monitorującego opracowany kodeks postępowania oraz zgodnie z art. 43 ust. 3 kryteria akredytacji podmiotu certyfikującego. Wydanie kryteriów przez EROD zapowiedziano na przełom 2018 i 2019 r. Mimo że o tworzeniu kodeksów postępowania mowa była w uchylonej Dyrektywie 95/46/WE, to RODO podnosi rangę tego dokumentu i wprowadza kryteria oraz wymogi względem podmiotów uczestniczących w procesie tworzenia, konsultacji, opiniowania, zatwierdzania i realizacji mechanizmu certyfikacji.

Komisja ds. przeciwdziałania przestępczości ubezpieczeniowej
Przewodniczący: Tomasz Cichoń
Sekretarz: Ewa Czapska, od września Justyna Obszyńska
Liczba posiedzeń w 2018 r.: 4

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Raport „Analiza danych dotyczących przestępstw ujawnionych w 2017 r. w związku z działalnością zakładów ubezpieczeń” ukazujący rozkład zjawiska w poszczególnych grupach produktów ubezpieczeniowych.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Wpływ zapisów RODO, FinTech oraz cyberzagrożeń na obszar przestępczości ubezpieczeniowej.
- Konsultacje projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz ustawy – Prawo o ruchu drogowym (w sprawie zwalczania procederu ingerowania we wskazanie licznika przebiegu pojazdu).
- Konsultacja projektu ustawy o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości.
- Współpraca z Komendą Główną i Komendą Stołeczną oraz komendami wojewódzkimi Policji.
- Współpraca z Prokuraturą Krajową.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- XXI Międzynarodowa Konferencja „Przestępczość ubezpieczeniowa” 25-26 kwietnia 2018 r. w Szczecinie. Edycja poświęcona została aktualnym problemom z obszaru przeciwdziałania przestępczości ubezpieczeniowej.
- I Konferencja PIU i SGH „Przeciwdziałanie cyberprzestępczości ubezpieczeniowej” 19 czerwca 2018 r. w Warszawie. Konferencja to odpowiedź na potrzebę utworzenia struktur umożliwiających zakładom ubezpieczeń wspólne przeciwdziałanie cyberprzestępczości w obliczu pojawiających się cyberzagrożeń na rynku finansowym, w tym na rynku ubezpieczeniowym oraz w konsekwencji przepisów prawnych o Krajowym Systemie Cyberbezpieczeństwa. Była to okazja do pierwszych dyskusji przedstawicieli rynku ubezpieczeniowego na temat podejścia zakładów ubezpieczeń do cyberbezpieczeństwa, umożliwiającą pozyskanie wskazówek, jakie wspólne działania rynek ubezpieczeniowy powinien podjąć na rzecz współpracy w tym obszarze, m.in. poprzez wypracowanie mechanizmów informowania o incydentach.
- X Seminarium szkoleniowe „Współpraca Policji, zakładów ubezpieczeń i innych instytucji rynku ubezpieczeniowego w zakresie zapobiegania, ujawniania oraz zwalczania przestępczości ubezpieczeniowej” w Szczytnie 20-21 września 2018 r. Jubileuszowa edycja poświęcona była trendom w obszarze przestępczości ubezpieczeniowej, metodom ich wykrywania i przeciwdziałania.
- Warsztaty specjalistyczne dla funkcjonariuszy Policji organizowane w Komendach Wojewódzkich Policji, Komendzie Stołecznej Policji na temat przestępczości ubezpieczeniowej.
- Warsztaty czterostronne z przedstawicielami zakładów ubezpieczeń, Policji, Prokuratury, Krajowej Administracji Skarbowej i Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.
- Spotkania edukacyjno-informacyjne z przedstawicielami prokuratur okręgowych i regionalnych.

Podkomisja ds. przeciwdziałania przestępczości w ubezpieczeniach na życie (do lutego 2018 r.)
Przewodniczący: Piotr Raubo
Sekretarz: Ewa Czapska
Liczba posiedzeń w 2018 r.: 1

Uchwałą zarządu PIU z 15 lutego 2018 r. podkomisja została rozwiązana.

Grupa ekspertów ds. cyberbezpieczeństwa (od listopada 2018 r.)

Przewodniczący: Bartosz Zbyszewski

Sekretarz: Justyna Obszyńska

Liczba posiedzeń w 2018 r.: 1

Pierwsze posiedzenie grupy miało na celu ukonstytuowanie grupy, wybranie składu i omówienie koncepcji działań.

Grupa ekspertów ds. szkoleń (od listopada 2018 r.)

Przewodnicząca: Agata Osewska

Sekretarz: Justyna Obszyńska

Liczba posiedzeń w 2018 r.: 1

Pierwsze posiedzenie grupy miało na celu ukonstytuowanie grupy, wybranie składu i omówienie koncepcji działań oraz planowanych szkoleń i konferencji.

Komisja ds. public relations

Przewodnicząca: Aleksandra Leszczyńska

Sekretarz: Marcin Tarczyński

Liczba posiedzeń w 2018 r.: 12

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Współpraca przy tworzeniu oraz promocji raportu pt. „Klimat ryzyka. Jak prewencja i ubezpieczenia mogą ograniczyć wpływ katastrof naturalnych na otoczenie”.
- Prace nad komunikacją dotyczącą NNW dzieci i młodzieży szkolnej, m.in. pozytywne zaopiniowanie projektu dobrych praktyk oraz ustalenie głównych przekazów komunikacyjnych.
- Współpraca przy tworzeniu materiałów komunikacyjnych na temat regulacji firm odszkodowawczych.
- Współpraca przy tworzeniu materiałów komunikacyjnych, dotyczących uczestnictwa ubezpieczycieli w PPK.
- Stała identyfikacja potencjalnych ryzyk wizerunkowych dla branży, m.in. poprzez realizację programu „PR-owiec w każdej komisji”.
- Obsługa dziennikarzy na VI Kongresie PIU.
- Opracowanie key messages dla branży do rozmów z dziennikarzami podczas VII Kongresu PIU.
- Udział w wyborze nowej agencji PR do stałej obsługi PIU.

Komisja ubezpieczeń na życie

Przewodniczący: Jarosław Bartkiewicz

Sekretarz: Piotr Wrzesiński

Liczba posiedzeń w 2018 r.: 13

W 2018 r. komisja zajmowała się przede wszystkim tematem umów ubezpieczenia na życie z UFK, jak również wdrożeniem ustawy o dystrybucji ubezpieczeń w obszarze ubezpieczeń na życie oraz zaangażowaniem zakładów ubezpieczeń w program budowy oszczędności długoterminowych w ramach Pracowniczych Planów Kapitałowych. Komisja działała głównie w ramach powołanych w jej ramach, dedykowanych podkomisji, grup ekspertów i grup roboczych.

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Przygotowanie analizy kosztów w umowach ubezpieczenia na życie z UFK oraz opracowanie propozycji uregulowania kosztów dystrybucyjnych w tych produktach w związku z postępowaniami prowadzonymi przez Urząd Ochrony

Konkurencji i Konsumentów.

- Opracowanie założeń uregulowania kwestii uśpionych polis.
- Przygotowanie analizy wpływu na rynek ubezpieczeń na życie zmian proponowanych w ramach regulacji dotyczącej raportowania schematów podatkowych.
- Przygotowanie propozycji rynkowego podejścia do kwestii adekwatności produktu z UFK w przypadku umów wielofunduszowych.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Współpraca z Komisją Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Senatu RP oraz Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów w ramach prac nad dalszym uregulowaniem umów ubezpieczenia na życie z UFK.
- Współpraca z Kancelarią Prezydenta RP w ramach prac nad uregulowaniem kwestii uśpionych polis.

Podkomisja ds. pośrednictwa ubezpieczeń na życie

Przewodnicząca: Patrycja Duszeńko-Majchrowska

Sekretarz: Piotr Wrzesiński

Liczba posiedzeń w 2018 r.: 3

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Zebranie kwestii szczególnie wątpliwych wynikających z ustawy o dystrybucji i wypracowanie wspólnego podejścia rynku do ww. kwestii.

Grupa ekspertów ds. długoterminowego oszczędzania

Przewodniczący: Paweł Pytel

Sekretarz: Piotr Wrzesiński

Liczba posiedzeń w 2018 r.: 4

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Przygotowanie propozycji zaangażowania branży ubezpieczeniowej w program gromadzenia oszczędności długoterminowych Polaków w ramach Pracowniczych Planów Kapitałowych. W szczególności propozycja obejmowała koncepcję akumulacji oszczędności długoterminowych w PPK oraz koncepcję wypłat zgromadzonych oszczędności przez zakład ubezpieczeń.
- Podjęcie rozmów z przedstawicielami Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Rozwoju oraz Polskiego Funduszu Rozwoju, mających na celu zapewnienie udziału zakładów ubezpieczeń w programie.
- Udział w pracach legislacyjnych dotyczących ustawy o pracowniczych planach kapitałowych.

Komisja ds. towarzystw ubezpieczeń wzajemnych

Przewodniczący: Grzegorz Buczkowski

Sekretarz: Waldemar Kowalski

Liczba posiedzeń w 2018 r.: 2

Komisja sformułowała kierunki działań w nowej kadencji. Priorytetowym zadaniem dla komisji w 2019 r. będzie przeanalizowanie metodologii BION, wskaźników i ich wag w obszarach badania, które są szczególnie istotne dla specyfiki i odrębności prowadzenia działalności ubezpieczeniowej w formie towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych oraz sformułowanie propozycji zmian metodologii, które będą odzwierciedlać tę specyfikę.

Komisja ds. likwidacji szkód
Przewodniczący: Rafał Stankiewicz
Sekretarz: Łukasz Kulisiewicz
Liczba posiedzeń w 2018 r.: 12

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Przygotowanie wspólnie z firmą KPMG Advisory sp. z o.o. analizy wpływu na rynek ubezpieczeń proponowanych przez KNF zmian dotyczących wysokości zadośćuczynień za zgon. Analiza zawiera oszacowany wpływ proponowanych zmian wynikający z przyjęcia nowych średnich wartości zadośćuczynień, dodatkowych roszczeń do szkód już zgłoszonych, nowych roszczeń dla szkód, z których dotychczas nie były zgłoszone żadne roszczenia.
- Opracowanie zmian do umowy o wzajemnym uznawaniu roszczeń regresowych z ubezpieczeń komunikacyjnych pomiędzy zakładami ubezpieczeń, w zakresie zasad i limitów rozliczeń szkód oraz dostosowania zapisów umowy do RODO.
- Rekomendacje w zakresie sposobu komunikacji zasad likwidacji szkód komunikacyjnych w mediach społecznościowych wykorzystywanych przez PIU.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Konsultacje rynkowe w sprawie wykorzystania metodyki ICF w szkodach niemajątkowych polegających na zadośćuczynieniu za uszczerbek na zdrowiu poszkodowanego.
- Zaopiniowanie programu wczesniej rehabilitacji powypadkowej organizowanej przez jedną z publicznych placówek służby zdrowia wyspecjalizowanej w leczeniu i rehabilitacji osób poszkodowanych w wypadkach.
- Konsultacje z UFG w sprawie ustalenia definicji szkody istotnej w związku z obowiązkiem raportowania takich przypadków przez zakłady ubezpieczeń do OI UFG.
- Konsultacje rynkowe w sprawie podejścia do likwidacji szkód niemajątkowych polegających na bólu i krzywdzie osób najbliższych poszkodowanych w wypadkach komunikacyjnych (szkoda pośrednia).
- Konsultacje rynkowe w sprawie kontroli i nadzoru warsztatów naprawczych współpracujących z zakładami ubezpieczeń. Kontrola głównie dotyczyć ma jakości napraw, terminowości, wykorzystania części zamiennych odpowiedniej jakości, zasad udostępniania pojazdów zastępczych.

Grupa ekspertów ds. standaryzacji szkód osobowych
Przewodniczący: Jakub Jacewicz
Sekretarz: Paulina Pyrko
Liczba posiedzeń w 2018 r.: 14

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Podjęto próbę wypracowania rynkowego podejścia w zakresie segmentacji szkód osobowych pod względem wielkości i rodzaju szkody.
- Prowadzono pilotaż w zakresie oceny stanu zdrowia poszkodowanego z zastosowaniem Międzynarodowej Klasyfikacji ICF celem porównania tej metody do dotychczasowej praktyki, a finalnie do wdrożenia ICF w zakładach ubezpieczeń. Zaplanowano kontynuowanie pilotażu w roku 2019.

- Prowadzono prace nad narzędziem „Porównywarka Wyroków Sądowych”. Udoskonalano aplikację oraz prowadzono comiesięczny monitoring poprawności danych wprowadzonych do Porównywarki z wyroków sądowych. W 2018 r. zanotowano ponad 8 700 wyroków zgromadzonych w Porównywarkę od momentu jej powstania w czerwcu 2016 r.
- Kontynuowano monitoring nowych kierunków związanych z orzecznictwem w sprawach szkód osobowych.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Sporządzono analizy i oceny następstw podjętych przez Sąd Najwyższy 27 marca 2018 r. uchwał obejmujących stanowisko Sądu Najwyższego co do zasadności roszczeń o zadośćuczynienie pieniężne z tytułu krzywd doznanych przez osoby najbliższe wobec osób poszkodowanych w wyniku czynu niedozwolonego.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- 19 kwietnia 2018 r., Warszawa, Senat, „Działalność kancelarii odszkodowawczych w Polsce”.
- 10 maja 2018 r., Warszawa, seminarium PIU „Zadośćuczynienie pieniężne z tytułu krzywdy osób najbliższych poszkodowanego, który na skutek czynu niedozwolonego doznał ciężkiego i trwałego uszczerbku na zdrowiu”.
- 5-6 grudnia 2018 r., Warszawa, szkolenie WHO organizowane przez Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia nt. stosowania Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia ICF.
- 11 grudnia 2018 r., Warszawa, warsztaty PIU „Praktyczne aspekty zastosowania uchwały Sądu Najwyższego dotyczącej stanów wegetatywnych”.

Grupa ekspertów ds. procesów i procedur likwidacji szkód komunikacyjnych

Przewodniczący: wakat
Sekretarz: Łukasz Kulisiewicz
Liczba posiedzeń w 2018 r.: 2

Najważniejsze opracowania i konsultacje

- Konsultacja merytoryczna na potrzeby analizy zagrożeń w związku z zawiadomieniem UOKiK o możliwości zawarcia niedozwolonego porozumienia rynkowego w sprawie stosowania przez warsztaty naprawcze rekomendacji przyjętych przez Ogólnopolską Motoryzacyjną Radę Techniczną w zakresie:
 - geometrii zawieszenia kół,
 - cieniowania elementów przy lakierowaniu,
 - mycia pojazdu przed naprawą i po naprawie,
 - obsługi likwidacji szkody realizowanej przez warsztat.Stosowanie wskazanych rekomendacji będzie skutkowało istotnym wzrostem kosztów odszkodowań i może dotyczyć od 30 do 80% szkód likwidowanych przez zakłady ubezpieczeń z ryzyka OC ppm, w zależności od przyjętej przez sądy powszechne linii orzeczniczej. Sprawa nadal pozostaje w zainteresowaniu UOKiK.
- Określenie najważniejszych ryzyk dla rynku związanych z listą zagadnień prawnych, skierowanych do Sądu Najwyższego w sprawie tzw. hipotetycznych kosztów napraw pojazdów. Ostatecznie Sąd Najwyższy odmówił podjęcia

uchwał w tych sprawach, podkreślając fakt jednolitości linii orzeczniczej w takich przypadkach.

- Regularne wspieranie zespołu Public Relations PIU w zakresie udzielania odpowiedzi mediom na temat zagadnień związanych z likwidacją szkód i działaniami okołoprocesowymi.

Komisja ubezpieczeń majątkowych

Przewodniczący: Witold Janusz

Sekretarz: Rafał Mańkowski

Liczba posiedzeń w 2018 r.: 2

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Konsultacje projektu ustawy o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących – zgodnie z tą ustawą inwestycję mieszkaniową lub inwestycję towarzyszącą realizuje się niezależnie od istnienia lub ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod warunkiem, że nie jest sprzeczna ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz uchwałą o utworzeniu parku kulturowego. PIU oceniała ten projekt w kontekście zagrożeń związanych z ryzykiem powodzi i deszczy nawalnych. W swoim stanowisku zwracała uwagę na konieczność: unikania zabudowy terenów zalewowych, zachowania odpowiedniego udziału powierzchni zielonych oraz zapewniania przez deweloperów infrastruktury odprowadzającej nadmiar wody pochodzącej z opadów atmosferycznych.

Podkomisja ds. reasekuracji

Przewodniczący: Jacek Kugacz

Sekretarz: Rafał Mańkowski

Liczba posiedzeń w 2018 r.: 4

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Biorąc pod uwagę skomplikowaną sytuację polityczną w Wielkiej Brytanii, podkomisja zdiagnozowała zagrożenia dla rynku ubezpieczeniowego i reasekuracyjnego związane z ewentualnym, bezumownym wyjściem tego kraju z Unii Europejskiej. W dalszej kolejności podkomisja opiniowała projekt ustawy o zasadach prowadzenia działalności przez niektóre podmioty rynku finansowego w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej bez zawarcia umowy, o której mowa w art. 50 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej. Analiza przepisów dotyczyła warunków zawierania umów reasekuracji z reasekuratorami mającymi siedzibę w Wielkiej Brytanii.
- EIOPA przygotowywała porady dla Komisji Europejskiej w sprawie nowych zasad obliczania SCR dla ryzyka powodzi i ognia. Podkomisja analizowała wpływ propozycji zmian w sprawie obliczania SCR na wysokość minimalnych wymogów kapitałowych oraz na działanie systemów informatycznych oraz metodyki gromadzenia danych koniecznych do ustalenia prawidłowej ekspozycji zakładu ubezpieczeń na ryzyko.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- Seminarium reasekuracyjne – poświęcone podsumowaniu 4 lat obowiązywania „Wytycznych dotyczących reasekuracji biernej i retrocesji” oraz zagadnieniom związanym

z oceną skuteczności transferu ryzyka ubezpieczeniowego w umowach reasekuracji. Ponadto omawiane były tematy związane z wyzwaniem dla rynku reasekuracyjnego wynikającym z postępu technologicznego (cyberrzyka), sytuacji politycznej (zagrożenie terroryzmem) oraz zmian legislacyjnych (RODO, IDD).

Podkomisja ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej

Przewodnicząca: Elżbieta Prusko

Sekretarz: Renata Orzechowska

Liczba posiedzeń w 2018 r.: 4

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Aktywność zespołu ubezpieczeń turystycznych koncentrowała się wokół 2 zagadnień. Z jednej strony podejmowano działania zwiększające świadomość ryzyk towarzyszących podróżom zagranicznym oraz możliwość zarządzania nimi za pomocą odpowiednich produktów ubezpieczeniowych. Zachęcano do wybierania ochrony ubezpieczeniowej adekwatnej do potrzeb turystów. Z drugiej strony prowadzono wewnętrzne konsultacje i podejmowano próbę wypracowania jednolitego podejścia do realizacji nowych obowiązków nałożonych na zakłady ubezpieczeń oferujące ubezpieczenia turystyczne przez ustawę o dystrybucji.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- We wrześniu podkomisja wraz z Komisją Ubezpieczeń Komunikacyjnych, PIU oraz Szkołą Główną Handlową zorganizowała konferencję pt. „Nowa mobilność, nowy rynek, nowe ryzyko. Jak pojazdy elektryczne i autonomiczne wpłyną na rozwój infrastruktury i rynku ubezpieczeń”. Omówiono m.in. potrzebę przygotowania się przez zakłady ubezpieczeń do wprowadzenia na polskie drogi pojazdów autonomicznych oraz konsekwencje pojawiania się nowych rodzajów mobilności na ubezpieczenia OC.

Podkomisja ubezpieczeń rolnych

Przewodniczący: Andrzej Janc

Sekretarz: Rafał Mańkowski

Liczba posiedzeń w 2018 r.: 3

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Projekt ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych – projekt ustawy wprowadził franszyzę redukcijną dla ryzyka suszy w wysokości zależnej od wariantu od 20 do 30% sumy ubezpieczenia. Oznacza to, że niewysokie szkody pozostaną na udziale rolników, natomiast ochrona ubezpieczeniowa dotyczy zdarzeń stanowiących zagrożenie dla płynności finansowej gospodarstw.
- Projekt ustawy o powszechnym spisie rolnym w 2020 r. – powszechny spis rolny może stanowić okazję do uzupełnienia danych, które obecnie nie są gromadzone w żadnych bazach. Mogą być one w przyszłości niezwykle przydatne do podejmowania decyzji zarządczych przez administrację państwową, rolników i rynek ubezpieczeniowy. Podkomisja przygotowała w związku z tym zakres tematyczny badań, o który powszechny spis rolny mógłby być poszerzony.

2. DZIAŁALNOŚĆ POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ

Podkomisja ubezpieczeń należności
Przewodniczący: Paweł Szczepankowski
Sekretarz: Rafał Mańkowski
Liczba posiedzeń w 2018 r.: 4

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Projekt rekomendacji „Minimalne wymogi informacyjne w ubezpieczeniach należności” – celem dokumentu jest ułatwienie ubezpieczającym gromadzenia i przedstawienia w zapytaniu ofertowym danych niezbędnych zakładom ubezpieczeń do prawidłowej oceny ryzyka. W szczególności ujednolicone zostaną pojęcia, sposób definiowania okresów sprawozdawczych oraz zasady przygotowywania przez zakłady, na wniosek klientów, raportów szkodowych dotyczących poszczególnych umów ubezpieczenia należności, co może zdecydowanie usprawnić proces zawierania umów ubezpieczenia i zmniejszyć pracochłonność po stronie klienta.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Podkomisja przygotowała stanowisko w sprawie stosowania przepisów regulujących mechanizm podzielonej płatności w odniesieniu do działalności zakładów ubezpieczeń związanej z wypłatą odszkodowań i dochodzeniem roszczeń regresowych. Przedmiotem analizy podkomisji był w szczególności przepis art. 108a ust. 5 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. 2004 r. nr 54 poz. 535), który mówi o tym, że jeżeli płatność zostanie dokonana z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności na rzecz innego podatnika niż wskazany na fakturze, podatnik, na rzecz którego dokonano tej płatności, odpowiada solidarnie wraz z dostawcą tych towarów lub usługodawcą za nierozliczony przez dostawcę towarów lub usługodawcę podatek wynikający z tej dostawy towarów lub tego świadczenia usług, do wysokości kwoty otrzymanej na rachunek VAT.
- Podkomisja opiniowała projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych. PIU podzieliła opinię Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii, że zjawisko zatorów płatniczych stanowi jedno z najważniejszych zagrożeń dla polskich firm, skutkujące brakiem możliwości ich rozwoju, często nawet bankrutem. W stanowisku PIU zwrócona została uwaga na aspekt zarządzania ryzykiem przez przedsiębiorcę udzielającego kredytu kupieckiego oraz rolę wiarygodnej informacji gospodarczej w podejmowaniu trafnych decyzji biznesowych.

Podkomisja ubezpieczeń finansowych
Przewodnicząca: Joanna Domańska
Sekretarz: Rafał Mańkowski
Liczba posiedzeń w 2018 r.: 3

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Departament Koordynacji Postępowań Przetargowych GDDKiA zwrócił się do PIU z prośbą o udzielenie informacji na temat prawnych uregulowań oraz praktyki zawierania umów gwarancji ubezpieczeniowych w formie dokumentu elektronicznego. W szczególności Generalną Dyrekcję Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA) interesowały warunki, jakie musi spełniać prawidłowo wystawiona gwarancja

ubezpieczeniowa w postaci dokumentu elektronicznego oraz to, czy w ogóle krajowe regulacje dopuszczają taką formę tej czynności prawnej. PIU przekazała swoje stanowisko zarówno GDDKiA, jak i Urzędowi Zamówień Publicznych.

- Projekt rozporządzenia ministra środowiska w sprawie wysokości stawek za zabezpieczenia roszczeń – Rozporządzenie ma na celu określenie wysokości stawek zabezpieczenia roszczeń, które zgodnie z art. 48a ust. 3 ustawy o odpadach będą wykorzystywane do obliczenia wysokości zabezpieczenia roszczeń, jakie powinien posiadać podmiot przed rozpoczęciem działalności związanej z magazynowaniem odpadów prowadzonego w ramach zbierania lub przetwarzania odpadów.
- Podkomisja, wspólnie z przedstawicielami Polskiego Związku Pracodawców Budownictwa, przeprowadziła ocenę sytuacji na rynku budowlanym w kontekście zagrożeń realizacji zamówień publicznych na skutek wzrostu ceny materiałów budowlanych oraz kosztów pracy.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- Otwarte posiedzenie podkomisji z udziałem przedstawicieli Departamentu Cel w Ministerstwie Finansów oraz ekspertów rynkowych, zajmujących się wystawianiem zabezpieczeń operacji celnych. Podczas tego wydarzenia omawiane były: kryteria i warunki podmiotowe oraz ocena ryzyka podmiotowego w postępowaniu celnym o wydanie pozwoleń AE0, warunki zwrotu przez beneficjenta oryginału zobowiązania oraz zakończenia odpowiedzialności gwaranta, równoległe funkcjonowanie zabezpieczeń wystawianych według różnych wzorców w zależności od tego, na jakiej podstawie prawnej realizowana jest dana operacja celna oraz zasady komunikacji zakładów ubezpieczeń z administracją celno-skarbową oraz Ministerstwem Finansów.

Podkomisja ds. dystrybucji ubezpieczeń majątkowych
Przewodniczący: Krzysztof Szypuła, w następnej kadencji Adam Malinowski
Sekretarz: Barbara Sanek
Liczba posiedzeń w 2018 r.: 4

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Podkomisja powołała:
 - grupę ekspertów ds. szkoleń zawodowych, której zadaniem jest opracowanie wzorów zaświadczeń o zdaniu egzaminu dla osób ubiegających się o wykonywanie czynności agencyjnych, czynności dystrybucyjnych zakładu ubezpieczeń oraz czynności dystrybucyjnych zakładu reasekuracji. Przewodniczącym grupy ekspertów została sekretarz podkomisji – Barbara Sanek. W grudniu 2018 r. odbyło się pierwsze spotkanie grupy, na którym opracowano pierwsze wstępne projekty zaświadczeń o zdaniu egzaminu do dalszych uzgodnień;
 - grupę ekspertów ds. dobrych praktyk we współpracy z brokerami. W październiku 2018 r. odbyło się pierwsze spotkanie przedstawicieli podkomisji z zarządem Stowarzyszenia Polskich Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych w celu ustalenia celowości podjęcia prac nad nowelizacją „Zasad dobrych praktyk we współpracy zakładów ubezpieczeń z brokerami ubezpieczeniowymi”

(obecnie obowiązujące Zasady obowiązują od 2000 r.). Na posiedzeniu w listopadzie 2018 r. podkomisja podjęła decyzję o powołaniu grupy ekspertów, która przy współpracy ze Stowarzyszeniem Brokerów podejmie się opracowania nowelizacji powyższych Zasad. Przewodniczącym grupy ekspertów został Adam Malinowski – przewodniczący podkomisji. Pierwsze prace grupy zaplanowano na początek 2019 r.;

- grupę ekspertów ds. „Multiofwa”. „Multiofwami” są osoby, które wykonują czynności agencyjne w imieniu 2 lub więcej agentów lub jako agencji i jednocześnie jako osoby wykonujące czynności agencyjne w imieniu innego lub innych agentów, na rzecz 2 lub więcej zakładów ubezpieczeń. Przewodniczącym grupy ekspertów został członek podkomisji – Łukasz Heinowski z PZU SA. Pierwsze prace grupy zaplanowano na początek 2019 r.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Udział w opiniowaniu i uzgadnianiu projektów aktów wykonawczych do ustawy o dystrybucji ubezpieczeń.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- „Interpretacja i wdrożenie postanowień ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń” – całodzienne warsztaty przeznaczone w szczególności dla pracowników merytorycznych zakładów ubezpieczeń zajmujących się procesem dystrybucji ubezpieczeń, administracją agentów i radców prawnych. Około 150 uczestników. Prelegenci: Ewa Krajewska, zastępca dyrektora Departamentu Licencji Ubezpieczeniowych w Urzędzie Komisji Nadzoru Finansowego, dr hab. Marcin Orlicki, prof. UAM, dr hab. Jakub Pokrzywniak, prof. UAM, i mec. Piotr Czublun.

Grupa ekspertów ds. umowy o wzajemnym uznawaniu roszczeń regresowych w ubezpieczeniach majątkowych

Przewodniczący: Artur Cieczkiewicz

Sekretarz: Rafał Mańkowski

Liczba posiedzeń w 2018 r.: 2

Najważniejsze dokumenty i narzędzia

- Grupa zatwierdziła oraz koordynowała podpisanie i wdrożenie w życie umów: o wzajemnym uznawaniu roszczeń regresowych w ubezpieczeniach majątkowych oraz o uproszczonej procedurze wzajemnego uznawania niskich roszczeń regresowych w ubezpieczeniach majątkowych. Do umów tych przystąpiła zdecydowana większość zakładów ubezpieczeń prowadzących ubezpieczenia majątkowe. Członkowie grupy zaangażowani byli również w testowanie i wdrożenie aplikacji do rozliczania roszczeń regresowych w ubezpieczeniach majątkowych SOPR_M.

Komisja Ubezpieczeń Komunikacyjnych

Przewodniczący: Tomasz Piekarski

Sekretarz: Monika Chłópek

Liczba posiedzeń w 2018 r.: 3

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Opiniowanie propozycji zmian do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/103/WE z dnia 16 września 2009 r. w sprawie ubezpieczenia odpowiedzialności

cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów mechanicznych i egzekwowania obowiązku ubezpieczenia od takiej odpowiedzialności komunikacyjnej.

- Kontynuacja prac nad propozycjami zmian do ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.
- Przedstawianie stanowiska i opinii w odniesieniu do interpelacji poselskich adresowanych do ministra finansów.
- Reprezentowanie polskiego rynku ubezpieczeń przez przewodniczącego komisji w spotkaniach Motor Working Group przy Insurance Europe.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- 25 września 2018 r. w Warszawie odbyła się konferencja „Nowa mobilność, nowy rynek, nowe ryzyko. Jak pojazdy elektryczne i autonomiczne wpłyną na rozwój infrastruktury i rynku ubezpieczeń”, zorganizowana przez PIU i SGH.

Grupa ekspertów ds. CEPIK 2.0

Przewodniczący: Tomasz Piekarski

Sekretarz: Monika Chłópek

Liczba posiedzeń w 2018 r.: 0 (konsultacje prowadzone w ramach wymiany korespondencji e-mail oraz warsztatów legislacyjnych w Ministerstwie Cyfryzacji)

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Konsultacje, opiniowanie i uzgadnianie z Ministerstwem Cyfryzacji zmian legislacyjnych do ustaw zmieniających ustawę Prawo o ruchu drogowym oraz rozporządzeń wykonawczych do tych ustaw podczas warsztatów legislacyjnych organizowanych przez Ministerstwem Cyfryzacji.
- Udział przewodniczącego w posiedzeniach komisji sejmowych i senackich, podczas których omawiane były zmiany legislacyjne związane z CEPIK 2.0.
- Uzgadnianie i uzasadnianie adekwatności i celowości zakresów danych, do jakich dostęp będą miały zakłady ubezpieczeń w Centralnej Ewidencji Pojazdów i Centralnej Ewidencji Kierowców.

Komisja ubezpieczeń zdrowotnych i wypadkowych

Przewodnicząca: Julita Czyżewska

Sekretarz: Dorota M. Fal

Liczba posiedzeń w 2018 r.: 4

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Raport PIU „Finansowanie opieki zdrowotnej pracowników”.
- Badanie opinii publicznej przeprowadzone przez PIU „Jak zapewnić pracownikom lepszy dostęp do opieki zdrowotnej?”.
- Film reklamowy oraz infografika popularyzujące ubezpieczenia zdrowotne, prezentowane w mediach społecznościowych.
- Kontynuowano prace w zakresie zbierania danych dotyczących wysokości sprzedaży z rynku zdrowotnego na podstawie opracowanej definicji prywatnego ubezpieczenia zdrowotnego. Dane zbierane są w podziale na składkę przypisaną brutto oraz liczbę ubezpieczonych. Ponieważ prowadzona przez Izbę baza zdrowotna jest unikalna w skali rynku, podejmowano regularne działania w zakresie podnoszenia dokładności raportowanych przez ZU danych.
- Prowadzono serwis internetowy www.polisynazdrowie.pl

- o charakterze edukacyjno-poradnikowym. Zadaniem serwisu jest promowanie idei prywatnych ubezpieczeń zdrowotnych jako nowoczesnych rozwiązań dających dostęp do szybkiej, wysokiej jakości opieki medycznej. Serwis zawiera przystępne wiadomości na temat budowy systemu opieki zdrowotnej w Polsce, aktualności z wydarzeń na rynku oraz informacje o funkcjonowaniu dodatkowych ubezpieczeń zdrowotnych, ich zasadach i korzyściach płynących z nich. Serwis przedstawia także publikacje cenione i polecane w środowisku branżowym.
- Publikacje i artykuły na temat korzyści płynących z posiadania komercyjnych ubezpieczeń zdrowotnych.
 - Prowadzenie regularnych analiz związanych z wydatkami na zdrowie lub leczenie w Polsce.

Najważniejsze opinie i konsultacje

Izba brała udział w Ogólnopolskiej Debacie „Wspólnie dla zdrowia” zorganizowanej przez Ministerstwo Zdrowia. Najistotniejszy wniosek z debaty stanowił, że uporządkowanie prywatnych wydatków na zdrowie oraz zapewnienie pracownikom lepszej opieki zdrowotnej przy użyciu DUZ może przynieść korzyści całemu społeczeństwu. Może też pozytywnie wpłynąć na finanse publiczne.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- 8 maja 2018 r., Sopot, panel podczas Kongresu PIU „Diagnoza ubezpieczeń zdrowotnych – Co robimy dobrze? Jakiego błędy popełniamy? Co poprawić?”.
- 4 września 2018 r., Krynica-Zdrój, Forum Ochrony Zdrowia XXVIII Forum Ekonomicznego, panel zorganizowany przez PIU „Prywatne wydatki w finansowaniu opieki zdrowotnej”. Prezentacja wyników badania „Jak zapewnić pracownikom lepszy dostęp do opieki zdrowotnej?”.
- 5 września 2018 r., Krynica-Zdrój, debata będąca częścią konferencji „Medycyna, finanse, gospodarka”, która odbyła się w ramach Ogólnopolskiej Debaty „Wspólnie dla Zdrowia” zorganizowanej przez Ministerstwo Zdrowia.
- 22 listopada 2018 r., Wrocław, „Międzynarodowy Kongres Zdrowia Publicznego”, udział w panelu „Kto odpowiada za zdrowie społeczeństwa?”.

Komisja prawno-legislacyjna

Przewodnicząca: Ewa Jezierewska
Sekretarz: Hanna Karwat-Ratajczak
Liczba posiedzeń w 2018 r.: 5

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

Z inicjatywy komisji PIU zleciła opracowanie opinii prawnych:

- w sprawie skutków prawnych braku lub opóźnienia udzielenia odpowiedzi na reklamację w świetle art. 8 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym,
- w sprawie „bliskich powiązań” między agentem ubezpieczeniowym a innymi podmiotami w świetle ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń,
- w sprawie oceny możliwości stosowania art. 819 § 1 kc dotyczącego przedawnienia roszczenia z umowy ubezpieczenia w odniesieniu do roszczenia o świadczenie wykupu w umowie ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Konsultacje rozwiązań prawnych w projekcie ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia 2016/679 (RODO), dotyczące przetwarzania przez zakłady ubezpieczeń danych osobowych ubezpieczonych lub uprawnionych z umowy ubezpieczenia.
- Z inicjatywy komisji PIU zawarła umowę z firmą U-Solution Sp. z o.o., która we współpracy z kancelarią Adwokatów i Radców Prawnych Ad Casum – Dębska, Kosmała, Paczkowski i Partnerzy Spółka partnerska opracowuje i udostępnia zainteresowanym członkom PIU miesięczny Newsletter Prawny.

Grupa robocza ds. programu Mieszkanie Plus

Przewodniczący: Rafał Piotrowski
Sekretarz: Paweł Sawicki
Liczba posiedzeń w 2018 r.: 3

Uzgodniono, że zakłady ubezpieczeń mogłyby się zaangażować w opracowanie produktu ubezpieczeniowego przeznaczonego dla uczestników rządowego programu Mieszkanie Plus. Rozważano 2 rozwiązania:

1. ochrona i inwestycje, czyli ubezpieczenie na życie i dożycie (endowment) z ryzykami dodatkowymi, którego część kapitałowa w razie zakończenia ubezpieczenia realizowałaby funkcję spłaty zobowiązania i przejęcie mieszkania na własność;
2. ochrona, czyli ubezpieczenie terminowe na życie z ryzykami dodatkowymi, ubezpieczenie spłaty zadłużenia (całego lub częściowego).

Grupa robocza ds. programu Mieszkanie Plus ustaliła, że zaproponowanie ubezpieczenia typu endowment w ramach rządowego programu Mieszkanie Plus może stanowić dla zakładów ubezpieczeń na życie wyzwanie z uwagi na fakt, że najemca jest w trakcie umowy uprawniony do zrezygnowania z najmu z ważnych przyczyn i wówczas istnieje konieczność zwrotu wpłaconych rat lub zaliczek na poczet ceny sprzedaży. Zwracany kapitał jest waloryzowany i uwzględnia bieżącą rynkową wartość mieszkania. Decydując się na wariant „kapitałowy”, wymagający zgromadzenia w ramach ubezpieczenia oszczędności równych kwocie niezbędnej do wykupu mieszkania, zakład ubezpieczeń zyskuje przypis składki. Brak jednak perspektyw wypracowania marży zysku. Zakład ubezpieczeń staje się raczej dodatkowym pośrednikiem, a przypis składki oznacza w szczególności wyższy wymóg kapitałowy. Wyższy przypis składki oznacza również konieczność zapłacenia podatku od aktywów.

Z powyższych względów grupa koncentruje swoje prace na opcji 2. i zaproponowaniu specjalnego dla programu Mieszkanie Plus terminowego ubezpieczenia na życie wraz z opcjami dodatkowymi, w tym ubezpieczeniami niezdolności do pracy i poważnego zachorowania. Jednocześnie zakłady ubezpieczeń byłyby zainteresowane nabyciem obligacji finansujących rozwój programu Mieszkanie Plus, przy czym w kontekście ryzyka związanego z ich nabyciem istotny byłby emitent tych instrumentów albo ewentualnie gwarancje Skarbu Państwa. Możliwość zainwestowania w bezpieczne, płynne,

rentowne i wysokiej jakości obligacje byłaby bardzo atrakcyjna dla rynku ubezpieczeniowego.

Grupa robocza ds. reklamacji i klientów
Przewodniczący: Wojciech Brewczyński
Sekretarz: Marek Kurowski
Liczba posiedzeń w 2018 r.: 3

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Rekomendacja postępowań mediacyjnych jako efektywnego narzędzia do rozwiązywania sporów konsumenckich.

Grupa robocza ds. ubezpieczeń NNW dzieci i młodzieży szkolnej
Przewodnicząca: Jerzy Wieczorek
Sekretarz: Paulina Pyrko
Liczba posiedzeń w 2018 r.: 9

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Publikacje w mediach na temat ubezpieczeń szkolnych, które powstawały w oparciu o komunikację badania przeprowadzonego na zlecenie PIU w celu identyfikacji preferencji i świadomości rodziców nt. ubezpieczeń dzieci.
- Infografiki w mediach społecznościowych i na stronie WWW PIU wraz z artykułami dot. ubezpieczeń szkolnych publikowanymi na łamach bloga PIU „Na wypadek gdy”.
- Statystyki dotyczące ubezpieczeń NNW dzieci i młodzieży szkolnej.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Izba przeprowadziła badanie (ankietę) świadomościową wśród rodziców dzieci objętych ubezpieczeniem szkolnym. Celem badania było zdiagnozowanie, czy obecnie funkcjonujący schemat ubezpieczenia szkolnego jest zgodny z zapotrzebowaniem społecznym. Wyniki ankiety stały się argumentem do popularyzacji ubezpieczeń szkolnych.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- 26 kwietnia 2018 r., Kraków, panel „Ubezpieczenia NNW – obowiązek czy kłopot dla samorządu?” podczas IV Europejskiego Kongresu Samorządów.

Zespół ds. bancassurance i sprzedaży affinity
Przewodnicząca: Agnieszka Gocałek
Sekretarz: Piotr Wrzesiński
Liczba posiedzeń w 2018 r.: 6

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Przygotowanie propozycji rynkowego standardu dotyczącego szkoleń zawodowych wymaganych przez ustawę o dystrybucji ubezpieczeń.
- Przygotowanie analizy i propozycji rozwiązań rynkowych (w zakresie bancassurance) do ustawy o dystrybucji ubezpieczeń implementującej dyrektywę IDD do polskiego porządku prawnego.
- Przygotowanie kwartalnych raportów, prezentujących zmiany zachodzące na rynku bancassurance.
- Prace nad przygotowaniem bazy zawierającej dane o rynku affinity.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- Przygotowanie, wspólnie ze Związkiem Banków Polskich, X edycji Kongresu Bancassurance, który odbył się 18-19 października 2019 r. w Ożarowie Mazowieckim.

Zespół ds. digitalizacji procesów w sektorze ubezpieczeń
Przewodniczący: Piotr Kułagowski
Sekretarz: Mariusz Kuna
Liczba posiedzeń w 2018 r.: 7

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- W kręgu zainteresowań prac Zespołu znalazł się projekt rozporządzenia PEIR w sprawie europejskich dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego dla przedsiębiorców. Projekt rozporządzenia, mimo że nie będzie miał bezpośrednich skutków na działalność ubezpieczeniową, to pośrednio może przyczynić się do stworzenia przyjaznego otoczenia dla powstawania innowacji FinTech.

• Analiza wpływu projektów ustaw:

- o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne i znaczeniu mDokumentu, czyli dowodu przez telefon komórkowy, na działalność ubezpieczycieli,
- o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej, oraz niektórych innych ustaw, czyli wprowadzenia w prawie polskim regulacji pozwalających na identyfikowanie w sposób elektroniczny osób,
- o dowodach osobistych wprowadzającej od marca 2019 r. dowód elektroniczny z warstwą elektroniczną [e-Dowód].
- PIU zaangażowała się w prace na forum Ministerstwa Cyfryzacji. W ramach Grupy roboczej ds. Internetu Rzeczy (ang. Internet of Things – IoT) analizuje rozwój technologii IoT w Polsce i upatruje szanse dla branży ubezpieczeniowej; w 2018 r. prace koncentrowały się nad wskazaniem szans i zagrożeń tej technologii w sektorze i przygotowaniem raportu o szansach i barierach technologii IoT na rynku krajowym.
- W ramach prac Ministerstwa Cyfryzacji powstała także Grupa robocza ds. otwartości danych. Celem prac grupy jest inwentaryzacja zbiorów publicznych i otwarcie ich na powtórne wykorzystanie. W 2018 r. prace koncentrowały się na konsultacji projektu dyrektywy o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego, nazwana dyrektywą re-use. Dyrektywa normuje prawa do ponownego wykorzystania informacji sektora publicznego oraz warunki, na których to się odbywa. Członkowie zespołu przygotowali listę zbiorów o szczególnym znaczeniu dla sektora.
- W ramach prac KNF został powołany zespół ds. technologii blockchain, którego celem było wypracowanie raportu, który będzie wskazywał szanse tej technologii oraz kierunki działań nadzoru i regulatorów. Pierwotnie prace grupy miały koncentrować się na uregulowaniu użycia technologii blockchain w sektorze finansowym, jednakże ostatecznie prace grupy skierowano na wypracowanie rozwiązań dla rozwoju kryptowalut i giełd kryptowalut.
- Dyskusja nad zidentyfikowanymi barierami w ramach prac FinTech, w szczególności zakładająca uproszczenie dostępu sektora ubezpieczeniowego do zbiorów danych referencyjnych oraz umożliwienie odczytywania kodów polowych 2D Aztec na dowodach rejestracyjnych pojazdów. Grupa prowadziła w tym obszarze komunikację z Ministerstwem Infrastruktury i Polską Wytwórnią Papierów Wartościowych.

2. DZIAŁALNOŚĆ POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ

- Członkowie zespołu zapoznali się z opublikowanym na stronie Ministerstwa Cyfryzacji „Stanowiskiem krajów Grupy Wyszehradzkiej na temat sztucznej inteligencji i maksymalizacji korzyści z niej płynących przed oficjalną publikacją komunikatu Komisji Europejskiej dotyczącego tej kwestii”⁴. Zespół upatruje szanse rozwoju cyfryzacji również w rozwoju sztucznej inteligencji, która w dłuższej perspektywie wpłynie na rozwój wielu dziedzin życia (medycyny, edukacji, badań, przemysłu energetycznego, chemicznego), w tym finansów.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- PIU przy współpracy z firmą Accenture Sp. z o.o. przeprowadziła badania jakościowe w zakresie Digitalizacji sektora ubezpieczeń w Polsce. Efektem pracy był opublikowany raport „Cyfryzacja sektora Ubezpieczeń w Polsce” wskazujący trendy w zakresie wprowadzania innowacyjnych technologii w sektorze ubezpieczeń.
- Zespół w 2018 r. rozpoczął badanie ankietowe wśród członków PIU w zakresie budowy standardu identyfikacji elektronicznej klientów. W badaniu wszystkie 27 zakładów, które udzieliły odpowiedzi, opowiedziało się za wprowadzeniem standardu identyfikacji elektronicznej klientów w sektorze.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- 12 kwietnia 2018 r. odbyła się prezentacja przedstawicieli firmy MasterCard, którzy zaprezentowali rozwiązanie SoftPOS zakładające wykorzystanie smartfonów jako terminali płatniczych. Spotkanie miało na celu prezentację rozwiązań technologicznych skierowanych do mikroprzedsiębiorców. SoftPOS w założeniu zakłada rezygnację z konieczności kupna specjalnych terminali płatniczych. Smartfon i odpowiednie oprogramowanie zainstalowane na telefonie ma w pełni zastąpić terminal.
- Posiedzenie Zespołu 6 listopada 2018 r. było w całości poświęcone tematyce identyfikacji elektronicznej. Zespół zapoznał się z prezentacjami firmy Digidentity, Keypasco oraz KIR mojeID.
- 20 grudnia 2018 r. prezentację na temat optymalizacji jakości danych uzyskanych z rozproszonych źródeł zewnętrznych omówili na posiedzeniu Zespołu w PIU przedstawiciele TransparentData. TransparentData oferuje rozwiązania technologiczne umożliwiające integrację danych gospodarczych z wielu źródeł i ich prezentację w jednym miejscu. Stanowi to odpowiedź na problemy rozproszonych danych gospodarczych.

Zespół ds. kadr ubezpieczeniowych
Przewodnicząca: Anna Kowalska
Sekretarz: Marek Kurowski
Liczba posiedzeń w 2018 r.: 1

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Udział w badaniu Sektorowej Rady ds. Kompetencji dot. potrzeby tworzenia Sektorowej Ramy Kwalifikacji dla Sektora Finansowego.

Zespół ds. ubezpieczeń ochrony prawnej
Przewodniczący: Robert Szywałski
Sekretarz: Renata Orzechowska
Liczba posiedzeń w 2018 r.: 2

Najważniejsze konferencje i seminaria

- W 2018 r. kontynuowano działania promujące ubezpieczenie ochrony prawnej jako narzędzie finansujące dostęp do sądów oraz usług prawnych oferowanych przez radców prawnych i adwokatów. W grudniu zorganizowano we współpracy z Wydziałem Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego warsztaty z ubezpieczeń ochrony prawnej w Łodzi. Wydarzenie skierowane było do przedstawicieli zakładów ubezpieczeń, brokerów i agentów ubezpieczeniowych, kancelarii prawnych oraz środowiska akademickiego. Podobnie jak w poprzednich latach, głównym celem tej inicjatywy było wyjaśnienie, na czym polega ubezpieczenie ochrony prawnej, do kogo jest adresowane i jak ważna jest rola radcy prawnego i adwokata w świadczeniu usług prawnych.

Zespół ds. ubezpieczeń turystycznych
Przewodnicząca: Katarzyna Szepczyńska
Sekretarz: Renata Orzechowska
Liczba posiedzeń w 2018 r.: 3

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Omawiano problematykę badania potrzeb klienta, zakresu informacji zawartych w karcie produktu oraz sposób realizacji obowiązków wprowadzonych ustawą o dystrybucji w poszczególnych kanałach dystrybucji.
- Poprzez liczne publikacje prasowe starano się wyjaśnić, co kryje się pod pojęciem ubezpieczeń turystycznych oraz na jakie elementy zwrócić uwagę, dokonując wyboru ochrony ubezpieczeniowej. Aby zwiększyć świadomość turystów o finansowych konsekwencjach wypadków podczas wyjazdów zagranicznych, Zespół opracował zestawienie szkód z poszczególnych kontynentów ze szczególnym uwzględnieniem kosztów leczenia i transportu specjalistycznego chorych.
- Zespół współpracował z Insurance Europe w badaniach lokalnych rynków ubezpieczeniowego w obszarze ubezpieczeń turystycznych przeprowadzanych w związku z uruchomieniem przez EIOPA przeglądem ochrony konsumentów w ubezpieczeniach turystycznych.

4. Stanowisko Ministerstwa Cyfryzacji dostępne jest na stronie <https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/stanowisko-grupy-wyszehradzkiej-dotyczace-sztucznej-inteligencji>

Najważniejsze konferencje i seminaria

- W lutym 2018 r. na Akademii Finansów i Biznesu Vistula, podczas seminarium naukowego poświęconego najnowszym zmianom na rynku ubezpieczeń turystycznych, przedstawiciele Zespołu omawiali wkład zakładów ubezpieczeń w rozwój turystyki i ochronę interesów majątkowych turystów, prezentując wyniki raportu PIU pt. „Jak ubezpieczenia zmieniają Polskę i Polaków”.

Zespół ds. zarządzania ryzykiem katastrof naturalnych

Przewodniczący: Piotr Lewiński

Sekretarz: Rafał Mańkowski

Liczba posiedzeń w 2018 r.: 2

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- „Klimat ryzyka. Jak prewencja i ubezpieczenia mogą ograniczyć wpływ katastrof naturalnych na otoczenie” – raport został przygotowany przez Deloitte Polska przy udziale ekspertów Polskiej Izby Ubezpieczeń. Zespół opiniował robocze wersje dokumentu oraz dostarczył dane wykorzystane przy przygotowaniu raportu.

2.7. DZIAŁALNOŚĆ RADY BEZPOŚREDNIEJ LIKWIDACJI SZKÓD

Rada BLS

Przewodniczący: Rafał Stankiewicz

Sekretarz: Agnieszka Dąbrowska

Liczba posiedzeń w 2018 r.: 3

Rada Bezpośredniej Likwidacji Szkód (Rada) pełni funkcję ciała decyzyjnego w systemie BLS od dnia jego wdrożenia, tj. od 1 kwietnia 2015 r. Zadania Rady wynikają z Umowy o współpracy w zakresie bezpośredniej likwidacji szkód (Umowa) i są związane z jednej strony z bieżącą kontrolą funkcjonowania systemu BLS, z drugiej strony z określaniem kierunków jego rozwoju. W Radzie zasiadają przedstawiciele wszystkich Stron Umowy, tj. Aviva TUO SA, Axa Ubezpieczenia TUIR SA, Concordia Polska TUW, Gothaer TU SA, PZU SA, STU ERGO Hestia SA, TUIR Warta SA, UNIQA TU SA oraz PIU.

Obsługę merytoryczną i administracyjną Rady wykonuje Centrum Rozliczeń, tj. komórka organizacyjna PIU wspomagająca Stronę Umowy w realizacji tej umowy. Na poziomie operacyjnym zadania takie jak wyjaśnianie bieżących zagadnień, korygowanie obowiązujących procedur lub wypracowywanie nowych procesów realizowane są przez Centrum Rozliczeń i koordynatorów BLS wyznaczonych przez Stronę Umowy. Doświadczenia koordynatorów BLS stanowią podłoże do inicjowanych przez nich zmian, o których ostatecznie decyduje Rada.

W 2018 r. działania Izby związane z systemem BLS skoncentrowane były zarówno na formalnych i operacyjnych modyfikacjach procedur dotyczących Aplikacji BLS (narzędzia do rozliczeń systemu BLS), jak i na obszarach związanych z promowaniem BLS.

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

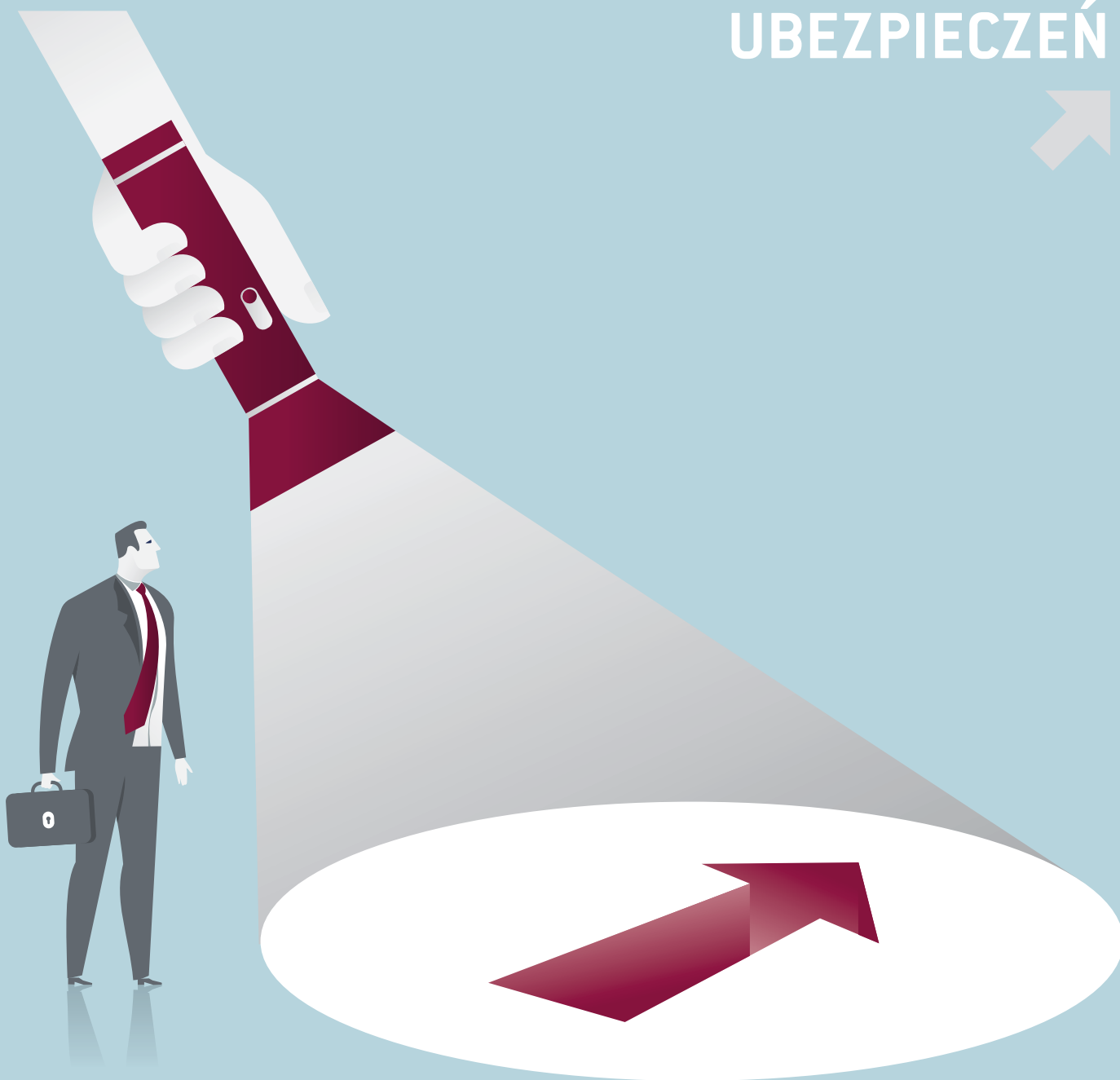
- Zmiana załączników do Umowy związana z koniecznością spełnienia obowiązków raportowych w zakresie szkody istotnej, wynikających ze zmian Rozporządzenia Ministra

Cyfryzacji w sprawie katalogu danych gromadzonych w centralnej ewidencji pojazdów oraz ustawy Prawo o ruchu drogowym, jak również ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

- Realizacja testów bezpieczeństwa Aplikacji BLS oraz nowych funkcjonalności aplikacji.
- Kampania promująca BLS w 2018 r.

3.

ANALIZA RYNKU UBEZPIECZEŃ

3.1. NAJWAŻNIEJSZE ZMIANY W PRAWIE UBEZPIECZENIOWYM W 2018 R.

· Ustawa z dnia 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw

Ustawa przewiduje m.in.:

- a) skrócenie ogólnego okresu przedawnienia roszczeń z 10 do 6 lat;
- b) wydłużenie ogólnych i przewidzianych w przepisach szczególnych (w tym dotyczących umowy ubezpieczenia oraz roszczeń z tytułu czynów niedozwolonych) okresów przedawnienia do ostatniego dnia roku kalendarzowego, chyba że termin przedawnienia jest krótszy niż 2 lata;
- c) skrócenie z 10 do 6 lat okresu przedawnienia roszczeń stwierdzonych prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpatrywania spraw danego rodzaju albo orzeczeniem sądu polubownego, roszczeń stwierdzonych ugodą zawartą przed sądem albo sądem polubownym albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd. Okres przedawnienia roszczeń o świadczenia okresowe nie uległ zmianie;
- d) wykluczenie możliwości domagania się od konsumenta zaspokojenia roszczenia po upływie terminu przedawnienia;
- e) umożliwienie sądowi, w wyjątkowych przypadkach, po rozważeniu interesów obu stron, nieuwzględnienia upływu terminu przedawnienia roszczenia przysługującego przeciwko konsumentowi, jeżeli wymagają tego względy słuszności.

· Ustawa z 9 maja 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 957)

Nowelizacja ustawy Prawo o ruchu drogowym wprowadza zmiany dotyczące funkcjonowania systemu CEPiK 2.0 i przewiduje m.in. rozszerzenie zakresu danych gromadzonych w ewidencji i udostępnianych uprawnionym podmiotom. Dla zakładów ubezpieczeń rozszerzony został zakres danych udostępnianych z Centralnej Ewidencji Kierowców o dane dotyczące uprawnień do kierowania pojazdami, nie tylko w postępowaniu regresowym, ale także na potrzeby weryfikacji posiadania przez osobę uprawnienia przy zawieraniu umowy ubezpieczenia.

· Ustawa z 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych (Dz.U. z 2018 r. poz. 2215 ze zm.)

Ustawa tworzy nowy program emerytalny – pracownicze plany kapitałowe (PPK). Środki gromadzone w ramach PPK stanowią prywatną własność ich uczestników. Powszechność systemu PPK gwarantuje nałożenie na podmioty zatrudniające obowiązek zawierania umowy o zarządzanie PPK, jeżeli zatrudniają co najmniej jedną osobę. Jednym z fundamentalnych założeń ustawy jest dobrowolność oszczędzania. Uczestnik może zrezygnować z dokonywania wpłat do PPK na podstawie pisemnej deklaracji złożonej podmiotowi zatrudniającemu. Wybór przez podmiot zatrudniający instytucji finansowej,

z którą zostanie zawarta umowa o zarządzanie PPK, jest dokonywany w porozumieniu z zakładową organizacją związkową. Jedną z instytucji finansowych, z którą można zawrzeć umowę o zarządzanie, jest zakład ubezpieczeń na życie, który posiada zezwolenie na prowadzenie w Polsce działalności w zakresie ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym. Zakład ubezpieczeń może również pośredniczyć przy zawieraniu umów o zarządzanie PPK na rzecz innych instytucji niż zakład ubezpieczeń.

· Ustawa z 23 października 2018 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 2448)

Przepisy ustawy podwyższają wartość minimalnych sum gwarancyjnych w ubezpieczeniu OC posiadaczy pojazdów mechanicznych oraz OC rolników w związku z koniecznością wdrożenia do polskiego porządku prawnego przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/103/WE z dnia 16 września 2009 r. w sprawie ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów mechanicznych i egzekwowania obowiązku ubezpieczenia od takiej odpowiedzialności (Dz. Urz. UE L 263 z 7.10.2009, str. 11) w zakresie dostosowania, zgodnie ze stopą inflacji cen konsumpcyjnych, minimalnych sum gwarancyjnych w ww. ubezpieczeniach.

Ponadto ustawa stanowi, że w przypadku sporu pomiędzy Ubezpieczeniowym Funduszem Gwarancyjnym a zakładem ubezpieczeń dotyczącego ustalenia, który z nich jest obowiązany do wypłaty odszkodowania poszkodowanemu, wypłata jest dokonywana przez zakład ubezpieczeń niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni, licząc od dnia otrzymania akt szkody od UFG. Jeżeli po dokonaniu takiej wypłaty zostanie ustalona odpowiedzialność UFG w całości lub w części, Fundusz będzie obowiązany do zwrotu zakładowi ubezpieczeń wypłaconej kwoty i kosztów poniesionych w związku z wypłaconym odszkodowaniem.

· Ustawa z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem nadzoru oraz ochrony inwestorów na rynku finansowym (Dz.U. z 2018 r. poz. 2243)

Ustawa zmienia sposób finansowania KNF oraz Urzędu KNF (UKNF) poprzez zapewnienie finansowania bezpośredniego z opłat wnoszonych przez podmioty nadzorowane. UKNF zostaje przekształcony w państwową osobę prawną i zyskuje większą niezależność w dysponowaniu posiadanymi funduszami. Skład Komisji zostaje rozszerzony o przedstawiciela prezesa Rady Ministrów, prezesa UOKiK, prezesa Bankowego Funduszu Gwarancyjnego oraz ministra – członka Rady Ministrów zajmującego się sprawami koordynowania działalności służb specjalnych (prawo głosu ma tylko przedstawiciel premiera, przedstawiciele UOKiK, BFG i służb – nie). Obecnie w skład Komisji Nadzoru Finansowego wchodzi nie 8, a 12 osób, w tym 3 osoby bez prawa głosu.

- **Ustawa z 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1000)**

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. o ochronie danych (RODO) wprowadziło bezpośrednio do polskiego systemu prawa nowe zasady ochrony danych osobowych osób fizycznych. Rozporządzenie przewiduje uzupełnienie własnych regulacji przepisami krajowymi.

W powyższym zakresie Ustawa wprowadza nowe regulacje dotyczące organu nadzorczego (powołuje Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych w miejsce GIODO), środków ochrony prawnej, odpowiedzialności i sankcji, zagadnień proceduralnych, a także przepisy odnoszące się do certyfikacji i akredytacji w zakresie ochrony danych osobowych.

- **Ustawa z 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 317)**

Ustawa wprowadza zmiany do ustawy Prawo o ruchu drogowym w zakresie warunków i zasad prowadzenia prac badawczych związanych z testowaniem pojazdów autonomicznych na drogach publicznych. Prowadzenie prac badawczych i testów będzie wymagało zezwolenia organu zarządzającego ruchem na drodze, na której planuje się testy. Jednym z warunków uzyskania zezwolenia będzie ubezpieczenie OC za szkody powstałe w związku z prowadzeniem prac badawczych związanych z prowadzeniem pojazdów autonomicznych. Ubezpieczenie będzie wchodziło w życie w przypadku uzyskania pozwolenia na prowadzenie prac badawczych.

- **Ustawa z 23 października 2018 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz.U. z 2018 r. poz. 2124)**

Ustawa wprowadziła możliwość stosowania w umowach ubezpieczenia upraw od ryzyka suszy franszyzy redukcyjnej w wysokości 20%, 25% albo 30%. Dzięki stosowaniu franszyzy redukcyjnej możliwe jest obniżenie ceny ubezpieczenia, gdyż ochroną ubezpieczeniową objęte są szkody o charakterze katastroficznym, charakteryzujące się niższą częstotliwością występowania.

- **Ustawa o zmianie ustawy o dystrybucji ubezpieczeń z dnia 26 stycznia 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 378)**

Ustawa przesunęła termin wejścia w życie ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 2210) z 23 lutego 2018 r. na 1 października 2019 r. Przesunięcie było efektem decyzji Komisji Europejskiej.

- **Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji z 25 maja 2018 r. w sprawie katalogu danych gromadzonych w centralnej ewidencji pojazdów (Dz.U. z 2018 r. poz. 1049)**

Rozporządzenie wprowadza nową kategorię danych – dane o stacjach demontażu lub punktach zbierania pojazdów wraz

z obowiązkiem przekazywania tych danych przez marszałków województwa oraz dostosowuje przepisy do określonego w ww. ustawie obowiązku przekazywania danych o demontażu pojazdu lub przyjęciu niekompletnego pojazdu przez stacje demontażu pojazdów.

- **Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji z 23 maja 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie rodzaju i zakresu danych udostępnianych z centralnej ewidencji pojazdów (Dz.U. z 2018 r. poz. 1047)**

Rozporządzenie przesunęło dzień 4 czerwca 2018 r. jako datę rozpoczęcia udostępniania danych gromadzonych w CEP na dzień wdrożenia rozwiązań technicznych ogłoszony w komunikacie ministra właściwego do spraw informatyzacji. Również zakres danych, jaki dostępny będzie dla zakładów ubezpieczeń, został rozszerzony o dane dotyczące demontażu pojazdu lub przyjęcia niekompletnego pojazdu.

- **Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 21 sierpnia 2018 r. w sprawie egzaminu dla osób ubiegających się o wykonywanie czynności agencyjnych, czynności dystrybucyjnych zakładu ubezpieczeń oraz czynności dystrybucyjnych zakładu reasekuracji (Dz.U. z 2018 r. poz. 1746)**

Rozporządzenie uzupełnia dotychczasową regulację o zasady dotyczące zakresu i trybu przeprowadzania egzaminu dla osób ubiegających się o wykonywanie czynności agencyjnych u agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające, osób wykonujących czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń oraz czynności dystrybucyjne zakładu reasekuracji. Przepisy aktualizują i rozszerzają zakres tematyczny egzaminów oraz wprowadzają zmiany organizacyjne dotyczące przygotowywania i przeprowadzania egzaminów.

- **Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2018 r. w sprawie wniosków o wpis do rejestru agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające (Dz.U. z 2018 r. poz. 2417)**

Rozporządzenie reguluje zasady składania wniosków o wpis i o zmianę wpisu do rejestru agentów, prowadzonego przez organ nadzoru w systemie rejestracji internetowej. Uregulowane zostały zasady składania wniosków do rejestru poprzez stronę internetową organu nadzoru na formularzu elektronicznym. Ponadto rozporządzenie określa wykaz dokumentów, na podstawie których składane są wnioski o wpis i aktualizację wpisu w rejestrze agentów oraz oświadczenia i dokumenty dołączane do wniosków.

- **Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 27 grudnia 2018 r. w sprawie prowadzenia rejestru pośredników ubezpieczeniowych oraz udostępniania informacji z tego rejestru (Dz.U. z 2018 r. poz. 2467)**

W rozporządzeniu utrzymano dotychczasowe rozwiązanie polegające na tym, że organ nadzoru nadaje pośrednikowi ubezpieczeniowemu jeden, niepowtarzalny numer wpisu

w rejestrze. Taka zasada obowiązuje również w stosunku do wspólników i członków zarządu oraz osób wykonujących czynności agencyjne.

Rozporządzenie normuje udostępnienie PIU przez organ nadzoru danych z rejestru pośredników ubezpieczeniowych dotyczących rozwiązania z agentem umowy agencyjnej z przyczyn określonych w art. 57 ust. 3 ustawy. Udostępnienie tych danych następuje w drodze teletransmisji.

W rozporządzeniu wskazano tryb udostępniania danych pośrednika ubezpieczeniowego (agenta lub brokera), które są jawne i ogólnodostępne, za pośrednictwem strony internetowej organu nadzoru.

· **Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania czynności agencyjnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1007)**

Rozporządzenie określa szczegółowy zakres obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej agenta ubezpieczeniowego i agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, wykonujących czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, za szkody powstałe z tytułu wykonywania działalności agencyjnej, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną tego ubezpieczenia.

· **Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie minimalnej sumy gwarancji ubezpieczeniowej z tytułu wykonywania czynności agencyjnych przez agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające (Dz.U. z 2018 r. poz. 1006)**

Minimalna suma gwarancji ubezpieczeniowej określona w rozporządzeniu, w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy, wynosi równowartość w zł 1 250 618 EUR w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte umową gwarancji ubezpieczeniowej, oraz 1 875 927 EUR w odniesieniu do wszystkich takich zdarzeń.

3.2. INFORMACJE O ZAKŁADACH UBEZPIECZEŃ ORAZ DEFINICJE STOSOWANYCH SKRÓTÓW I WSKAŹNIKÓW

Na dzień 31 grudnia 2018 r. PIU zrzeszała 79 członków. Wśród nich było 49 spółek akcyjnych, 19 oddziałów zagranicznych oraz 11 towarzystw ubezpieczeń wzajemnych. W porównaniu z 2017 r. PIU miała o 1 członka mniej.

Oddziały zagranicznych zakładów nie podlegają polskim wymogom sprawozdawczości i nie przekazują sprawozdań finansowych ani do Komisji Nadzoru Finansowego, ani do PIU. Z tego powodu w niniejszym raporcie nie ma części poświęconej działalności oddziałów zagranicznych zakładów ubezpieczeń.

Prezentowane w raporcie dane finansowe w zakresie ubezpieczeń w Polsce pochodzą z raportów kwartalnych PIU. Charakterystykę

światowego i europejskiego rynku ubezpieczeniowego wykonano na podstawie danych ze strony Insurance Europe Statistics. Ranking krajów na światowym rynku ubezpieczeniowym oparty jest dodatkowo na danych z OECD.

Podstawowe wielkości charakteryzujące rynek ubezpieczeniowy w obu działach zaprezentowane są m.in. za pomocą tak zwanych „bubble charts”, które są wykresami typu XY z punktami (kołami) o współrzędnych (X;Y), których powierzchnia odpowiada wartości prezentowanej kategorii (składki, lokaty, odszkodowania) w 2018 r. Na osi rzędnych (Y) takiego wykresu wskazano dynamikę badanej kategorii w relacji do roku poprzedniego dla każdego zakładu ubezpieczeń. Na osi odciętych (X) wskazano iloraz badanej wartości dla danego zakładu do wartości całego segmentu, czyli jego udział rynkowy. Oś ta ma skalę logarytmiczną i przecina oś Y w punkcie odpowiadającym dynamice całego segmentu rynku. Taki, pozornie skomplikowany sposób prezentacji, pozwala jednak na pokazanie rankingu wszystkich zakładów oraz zmian wartości wybranych kategorii względem średniej całego segmentu.

Wybrane wskaźniki efektywności prezentowane są również na wykresach typu XY, które prezentują rozkład wartości wskaźników poszczególnych zakładów w dwóch okresach, bez ich identyfikacji, ale ze wskazaniem poszczególnych kwartyli (Q1 = 25%, Mediana = Q2 = 50% oraz Q3 = 75%) oraz „średnich” Działów ubezpieczeń liczonych dla sum poszczególnych kategorii. Na osi Y przedstawiono skumulowaną częstotliwość. Oś (X) wskazuje wartości wskaźników poszczególnych zakładów uszeregowanych rosnąco. Obie osie przecinają się w punkcie wskazującym wartość wskaźnika dla całego Działu (różną od średniej wartości wskaźników). Taki sposób prezentacji pozwala na pokazanie benchmarku zakładów ubezpieczeń względem wartości wskaźników liczonych dla całego segmentu rynku.

Definicje stosowanych skrótów i wskaźników

Przypis lub składka – składki przypisane brutto.

Odszkodowania – odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto.

Zakłady – zakłady (towarzystwa) ubezpieczeniowe i zakłady reasekuracji objęte niniejszym raportem.

Udział rynkowy – mierzony jest relacją wartości analizowanej kategorii dla danego zakładu do sumy wartości tej kategorii dla wszystkich zakładów z danego Działu.

CAGR – średnioroczna stopa wzrostu.

PPS i PPP – Purchasing Power Standard – stosowana przez Eurostat wirtualna jednostka monetarna, w których wyraża się różne wielkości rachunków narodowych skorygowanych parytetem siły nabywczej, tzw. Purchasing Power Parities (PPP). PPP może być interpretowany jako kurs wymiany PPS na EUR i jest miarą zmienności poziomu cen w poszczególnych krajach EU28 definiowaną i obliczaną przez Eurostat.

Prezentowane w raporcie wskaźniki liczone są według formuł zgodnych z definicjami stosowanymi przez UKNF, w szczególności:

- **Współczynnik retencji (zatrzymania)** jest to procentowy udział składki na udziale własnym w składce przypisanej brutto.
- **Współczynnik zatrzymania odszkodowań** jest to procentowy udział odszkodowań i świadczeń na udziale własnym w odszkodowaniach i świadczeniach brutto.
- **Współczynnik szkodowości brutto** liczony jest jako stosunek

sumy odszkodowań i świadczeń brutto oraz zmiany stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto do składki zarobionej brutto.

- **Wskaźnik zespolony (combined ratio)** jest to stosunek odszkodowań i świadczeń brutto skorygowanych o zmianę stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto, powiększonych o koszty akwizycji i administracji oraz o pozostałe koszty techniczne na udziale własnym do składki zarobionej brutto.
- **Współczynnik rentowności działalności lokacyjnej** mierzony jest stosunkiem dochodów z lokat do średniej wartości lokat finansowych.

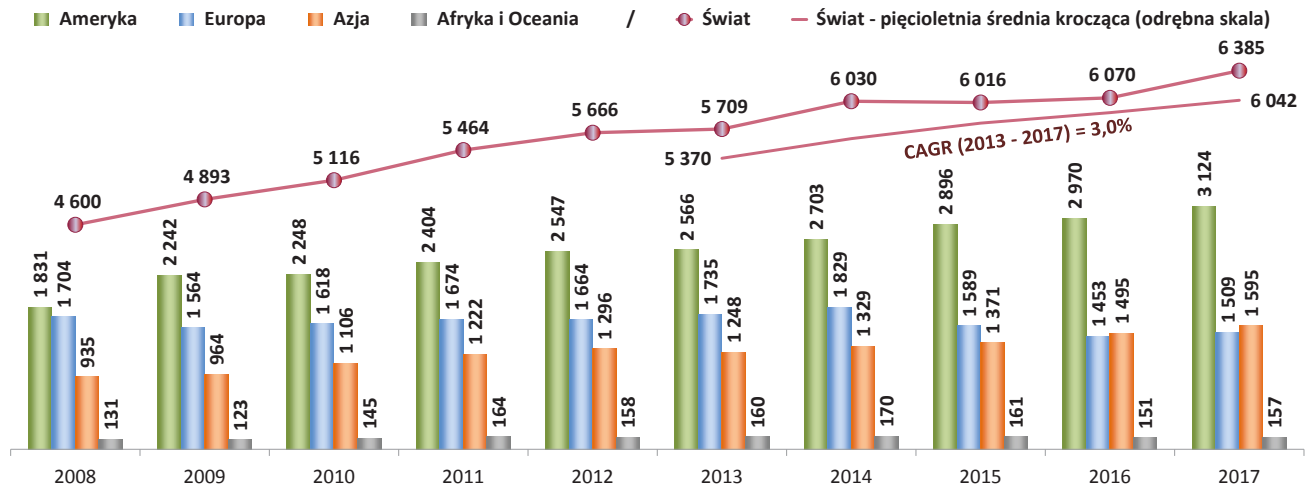
- **Rentowność kapitałów własnych** mierzona jest stosunkiem wyniku finansowego netto do kapitałów własnych.
- **Rentowność majątku** mierzona jest stosunkiem wyniku finansowego netto do aktywów bilansowych.

Wartości wskaźników liczone dla Działów (tzw. „średnich Działów”) to ich wartości wyliczone według tych samych formuł, ale dla sum odpowiednich kategorii ze wszystkich zakładów Działu I lub odpowiednio Działu II.

3.3. GLOBALNY RYNEK UBEZPIECZEŃ

Rysunek 1.

Nominalna składka przypisana brutto globalnego rynku ubezpieczeń w latach 2008-2017 w mld USD

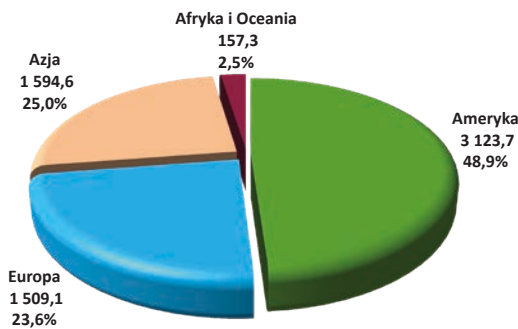
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Insurance Europe Statistics oraz statystyk OECD, które korygują składki USA.

- Stosownie do danych Swiss Re cytowanych w raporcie Insurance Europe, skorygowanych danymi OECD dla USA, globalny rynek ubezpieczeń wzrósł w 2017 r. o 5,2% nominalnie względem roku poprzedniego i wyniósł 6,4 bln USD.
- CAGR [2013-2017] dla pięcioletniej średniej kroczącej wartości nominalnej globalnych składek wyniósł 3,0%.
- CAGR [2008-2017] dla Ameryki i Azji wyniósł 6,1%, a dla Europy -1,3%.
- Rynek ubezpieczeniowy w Europie do 2014 r. odbudowywał swoją wartość sprzed kryzysu 2008 r. W 2015 r. zmalał o 18,9% w relacji do 2014 r. głównie z uwagi na spadek notowań EUR względem USD o 16,5%. W 2017 r. europejskie składki wzrosły o 3,8% względem poprzedniego roku, kiedy to po raz kolejny odnotowano spadek składek o 8,5%.

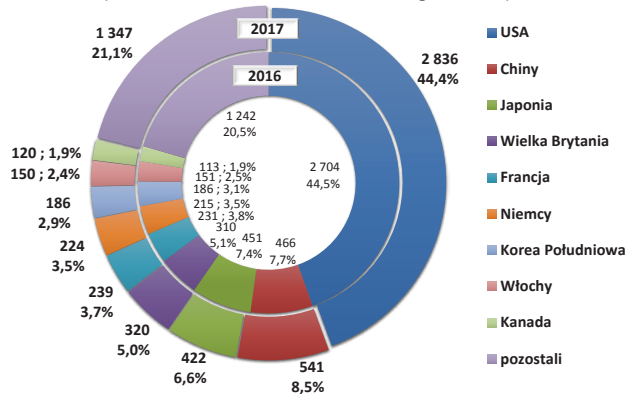
Rysunek 2.

Struktura terytorialna ubezpieczeń w 2017 r.

Podział kontynentalny składki przypisanej brutto w 2017 r. (składka w mld USD; udział w składce ogółem w %)

Udział wiodących krajów w ubezpieczeniach ogółem w latach 2016-2017 (składka w mld USD; udział w składce ogółem w %)

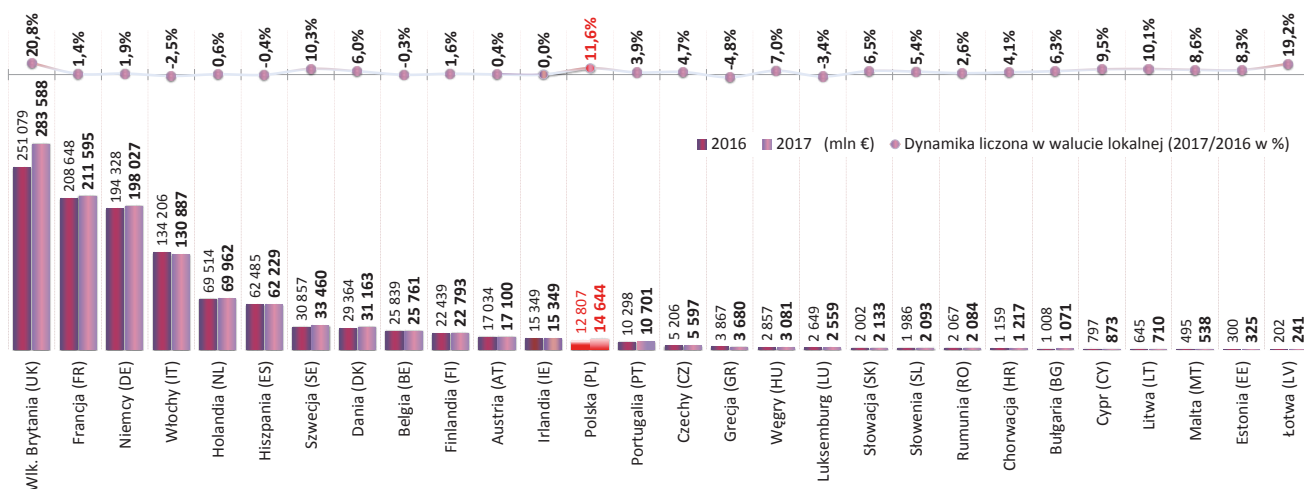
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe oraz statystyk OECD.

- W strukturze kontynentalnej ubezpieczeń według statystyk OECD dominuje Ameryka z udziałem 48,9%.
- Według OECD tylko Stany Zjednoczone mają ponad połowę udziału w składce krajów zrzeszonych w tej organizacji.
- Niezależnie od źródeł statystycznych różniących się metodyką liczenia składki, Stany Zjednoczone są na 1. miejscu globalnego rynku ubezpieczeń. Na 2. miejscu znalazły się Chiny, które przez kolejne lata notowały dwucyfrowe wzrosty składek ubezpieczeniowych, osiągając w 2017 r. składkę szacowaną na 541 mld USD (8,5% globalnego rynku).
- Japonia została tym samym zepchnięta na 3. miejsce ze składką szacowaną na 422 mld USD w 2017 r.
- Kolejne 3 miejsca w 2017 r. zajmowały kraje europejskie: Wielka Brytania 5,0%, Francja 3,7% oraz Niemcy z 3,5% udziałem w składkach.

3.4. RYNEK UBEZPIECZEŃ W UNII EUROPEJSKIEJ W LATACH 2016-2017

Rysunek 3.

Wartość i dynamika składki przypisanej brutto krajów Unii Europejskiej w latach 2016-2017

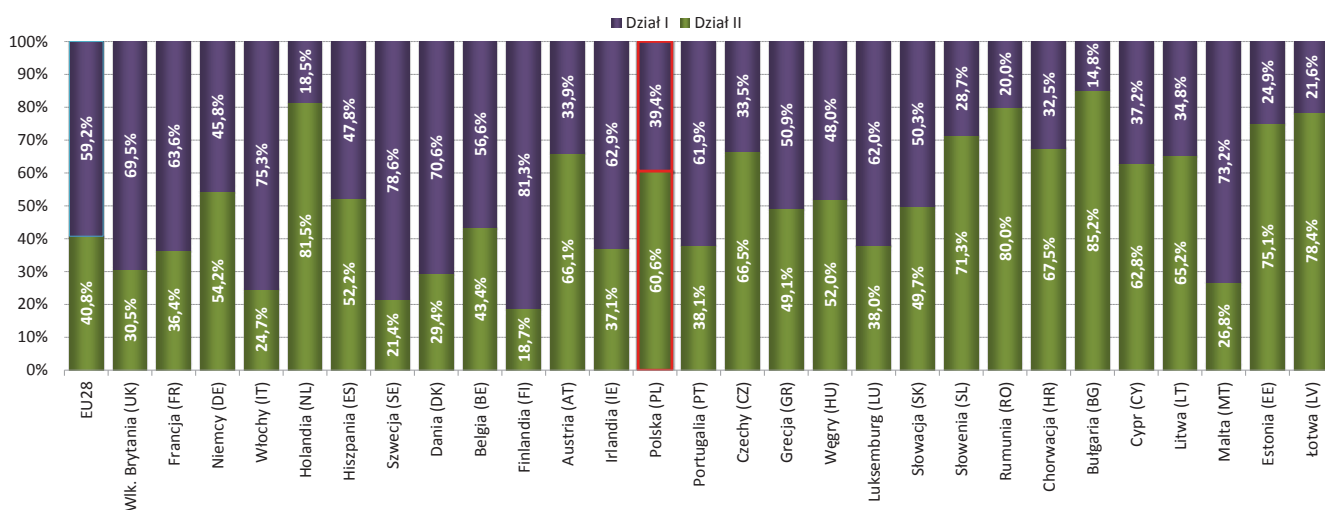

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe.

- Suma całkowitych składek EU28 wynosiła nieco ponad 1,15 bln EUR w 2017 r. i wzrosła o 3,9% względem 2016 r.
- Wzrost całkowitych składek polskiego rynku ubezpieczeniowego w 2017 r., liczony w walucie lokalnej, wyniósł 11,6% względem roku poprzedniego.
- Polska ze składką 14,5 mld EUR w 2017 r. stanowiła 1,3% rynku unijnego i zajmowała 13. miejsce w rankingu krajów EU28. Nominalnie było to więcej niż w Portugalii, lecz mniej niż w Irlandii czy Austrii.
- W 2017 r. wśród dominujących krajów największe wzrosty względem roku poprzedniego, liczone w walutach lokalnych, osiągnęły: Wielka Brytania (20,8%), Szwecja (10,3%) i Dania (6,0%).
- W tym samym okresie spadki odnotowało 5 krajów, w tym: Włochy o 2,5%, Hiszpania o 0,4%, Belgia o 0,3%, Grecja o 4,8% oraz Luksemburg o 3,4%.

Rysunek 4.

Struktura składki przypisanej brutto krajów Unii Europejskiej w 2017 r. (kraje uporządkowane składką malejącą)

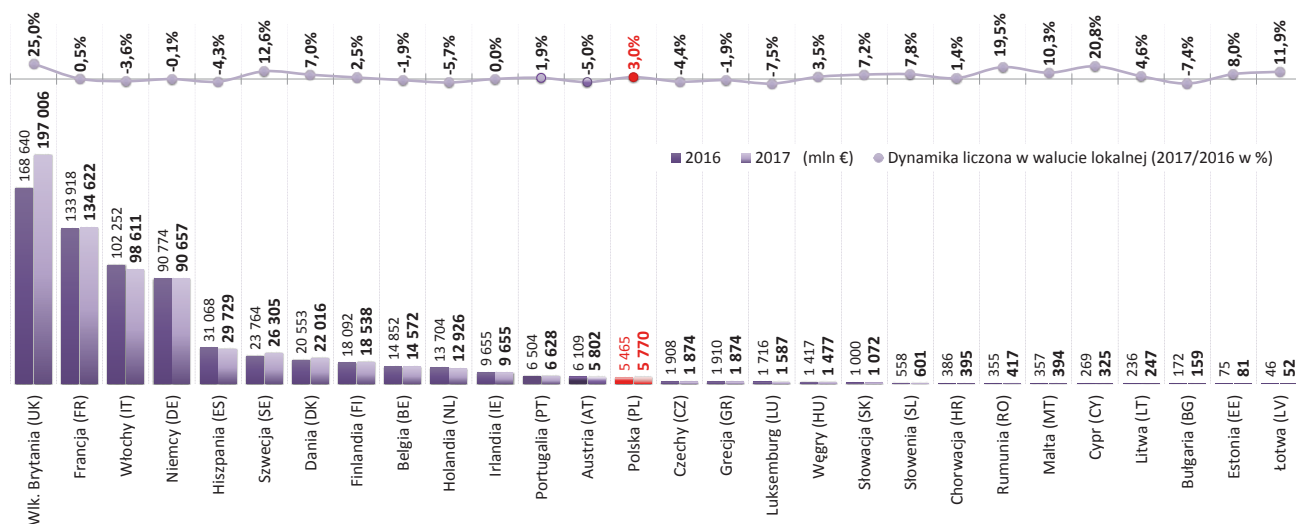
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe.

- W strukturze ubezpieczeń w Unii Europejskiej w 2017 r. przewagę miały ubezpieczenia Działu I: 59,2%.
- Relatywnie wysoki udział Działu II w ubezpieczeniach niektórych wiodących krajów to efekt wysokiego udziału ubezpieczeń zdrowotnych: Holandia, Niemcy czy Hiszpania.
- Całkowita składka przypisana brutto z ubezpieczeń zdrowotnych w EU28 wynosiła 132 mld EUR w 2017 r. i wzrosła o 4,0% w relacji do 2016 r. Składka z ubezpieczeń

- komunikacyjnych wzrosła o 4,0% w relacji do roku wcześniejszego i wynosiła 138 mld EUR.
- W nowych i mniejszych krajach członkowskich UE składki Działu II dominują z uwagi na wysoki udział ubezpieczeń komunikacyjnych i rzeczowych.
- W Polsce udział Działu II w ubezpieczeniach ogółem wynosił 60,6% w 2017 r., a udział ubezpieczeń komunikacyjnych i rzeczowych w Dziale II stanowił 75,9%.

Rysunek 5.

Wartość i dynamika składki przypisanej brutto Działu I krajów Unii Europejskiej w latach 2016-2017

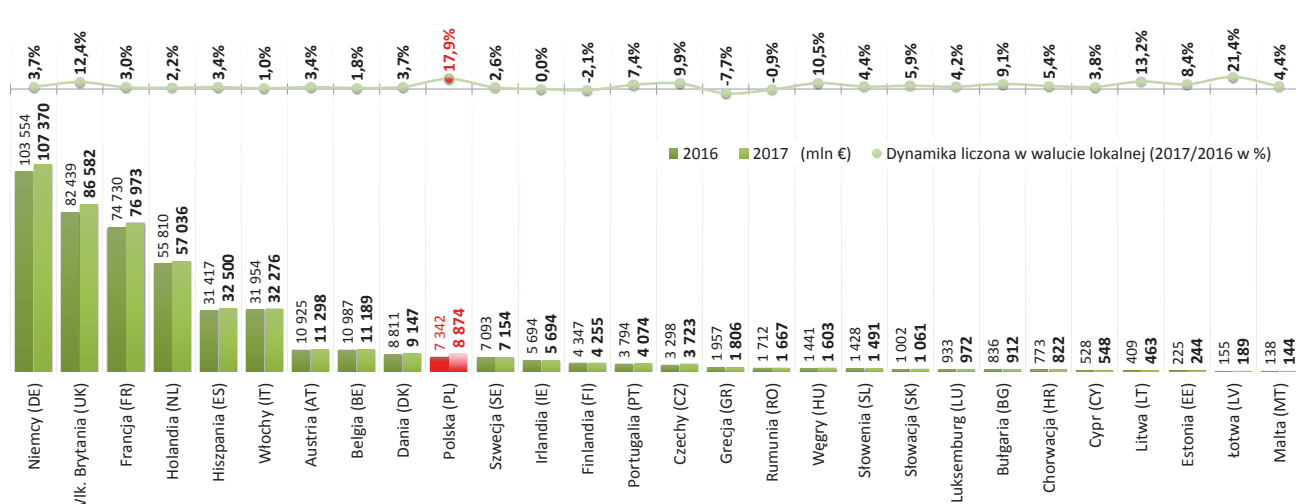
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe.

- Suma składek Działu I krajów Unii Europejskiej wynosiła 683 mld EUR w 2017 r. i wzrosła o 4,1% względem 2016 r.
- Wzrost składek Działu I polskiego rynku ubezpieczeniowego w 2017 r., liczony w walucie lokalnej, wyniósł 3% względem roku poprzedniego.
- Polska ze składką 5,8 mld EUR w 2017 r. stanowiła 0,8% rynku unijnego i zajmowała 14. miejsce w rankingu krajów EU28. Nominalnie było to więcej niż w Czechach czy Grecji, ale mniej niż w Austrii czy w Portugalii.

- W 2017 r. wśród dominujących krajów największe wzrosty względem roku poprzedniego, liczone w walutach lokalnych osiągnęły: Wielka Brytania (25,0%) oraz Szwecja (12,6%), i Dania (7,0%).
- W tym samym okresie spadki odnotowało 11 krajów, w tym m.in.: Włochy o 3,6%, Hiszpania o 4,3%, Belgia o 1,9% oraz Holandia o 4,7%.

Rysunek 6.

Wartość i dynamika składki przypisanej brutto Działu II krajów Unii Europejskiej w latach 2016-2017

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe.

3. ANALIZA RYNKU UBEZPIECZEŃ

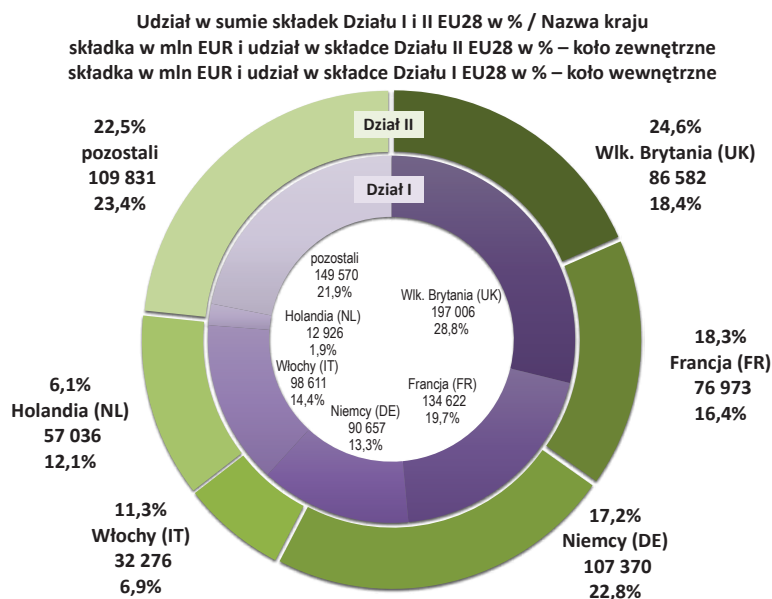
- Suma składek Działu II krajów Unii Europejskiej wynosiła 470 mld EUR w 2017 r. i wzrosła o 3,6% względem 2016 r.
- Wzrost składek Działu II polskiego rynku ubezpieczeniowego w 2017 r., liczony w walucie lokalnej, wynosił 17,9% względem roku poprzedniego.
- Polska ze składką 8,9 mld € w 2017 r. stanowiła 1,9% rynku unijnego i zajmowała 10. miejsce w rankingu krajów EU28. Nominalnie było to więcej niż w Szwecji, Irlandii, Finlandii

czy Portugalii, ale mniej niż w Danii, Belgii czy porównywalnej Hiszpanii.

- W 2017 r., spośród dominujących krajów, Niemcy i Francja odnotowały wzrosty względem roku poprzedniego, liczone w walucie lokalnej odpowiednio o 3,7% i 3,0%, Wielka Brytania aż o 12,4%, a Hiszpania o 3,4%.
- W tym samym okresie Finlandia odnotowała spadek składek Działu II o 2,1%, a greckie składki spadły o 7,7%.

Rysunek 7.

Udział wiodących krajów Unii Europejskiej w składce przypisanej brutto w 2017 r.

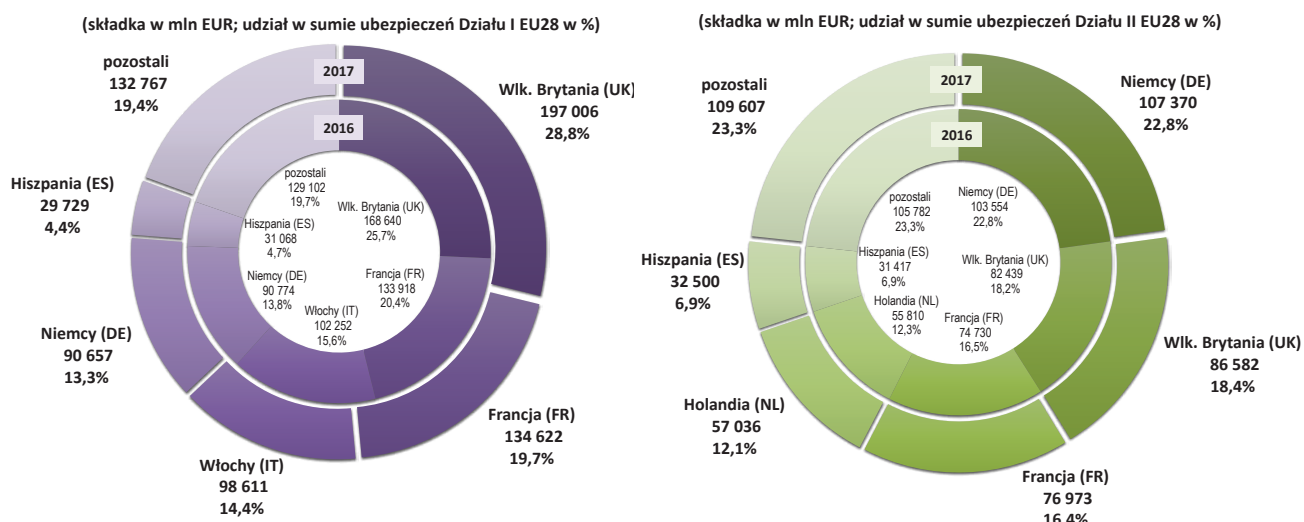

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe.

- Pięć państw zebrało łącznie 76,9% składek ogółem rynku ubezpieczeniowego Unii Europejskiej w 2017 r.
- Wielka Brytania miała 24,6%, a Francja 18,3% łącznej składki z obu działów ubezpieczeń w 2017 r.
- Na 3. miejscu były Niemcy posiadające 17,2% unijnego rynku ubezpieczeń w 2017 r.
- Te 3 wymienione państwa miały łącznie 60,1% całego rynku Unii Europejskiej w 2017 r.
- Na 4. miejscu były Włochy z udziałem 11,3%.
- Holandia z uwagi na imponujący poziom składek z ubezpieczeń zdrowotnych uplasowała się na 5. miejscu w Unii z z udziałem 6,1%.

Rysunek 8.

Pięć wiodących krajów Unii Europejskiej w składce przypisanej brutto Działu I i II w latach 2016-2017

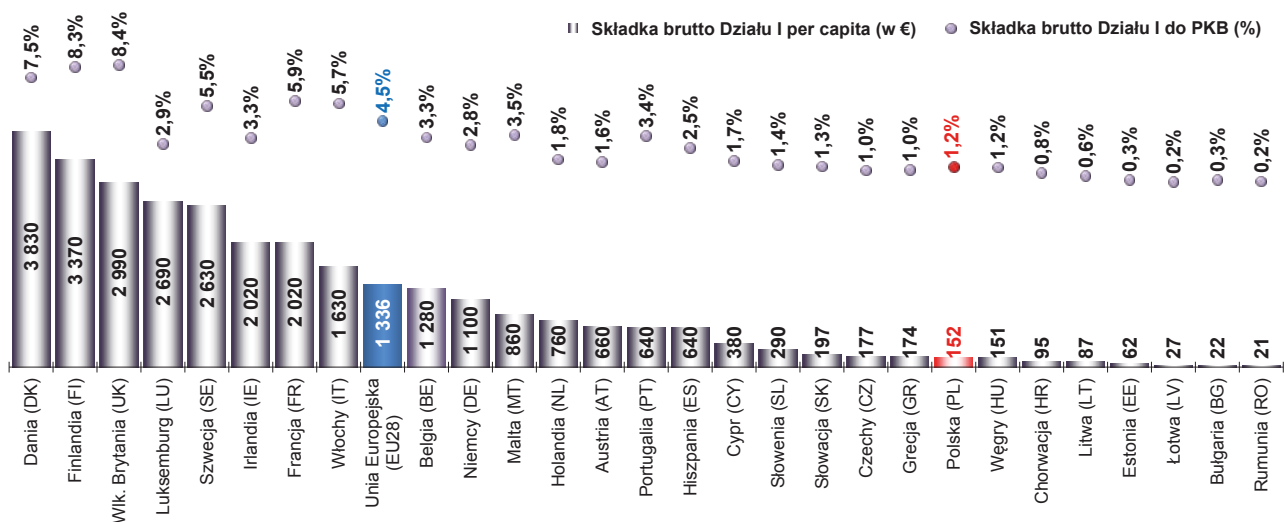
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe.

- Podobnie jak dla ogółu składek, Dział I unijnego rynku ubezpieczeniowego zdominowany był przez 5 państw posiadających łącznie 80,6% w 2017 r.
- Dwa czołowe miejsca zajmowały Wielka Brytania i Francja z udziałem odpowiednio: 28,8% oraz 19,7% w 2017 r. Składki zarówno w Wielkiej Brytanii, jak i we Francji wzrosły w 2017 r. w relacji do 2016 r.
- Dwa kolejne miejsca zajmowały Włochy i Niemcy z udziałem odpowiednio 14,4% oraz 13,3%.
- Na 5. miejscu była Hiszpania z udziałem 4,4%.
- W Dziale II dominującą pozycję miały Niemcy stanowiące 22,8% unijnego rynku w 2017 r.

- Kolejne dwa kraje to Wielka Brytania (18,4%) i Francja (16,4%). Nieco mniej, bo 12,1% unijnego rynku w Dziale II, miała Holandia dzięki wysokiemu udziałowi składek zdrowotnych.
- Hiszpania z wkładem 6,9% dopełniała udział pięciu wymienionych państw do 76,7% składek Działu II w 2017 r.
- W strukturze składek Działu II państw Unii w 2017 r. 27,4% to ubezpieczenia komunikacyjne, 26,2% ubezpieczenia zdrowotne (z wyłączeniem wypadkowych), a 19,9% to ubezpieczenia rzeczowe.

Rysunek 9.

Gęstość i penetracja ubezpieczeń Działu I w krajach Unii Europejskiej w 2017 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe i Eurostat.

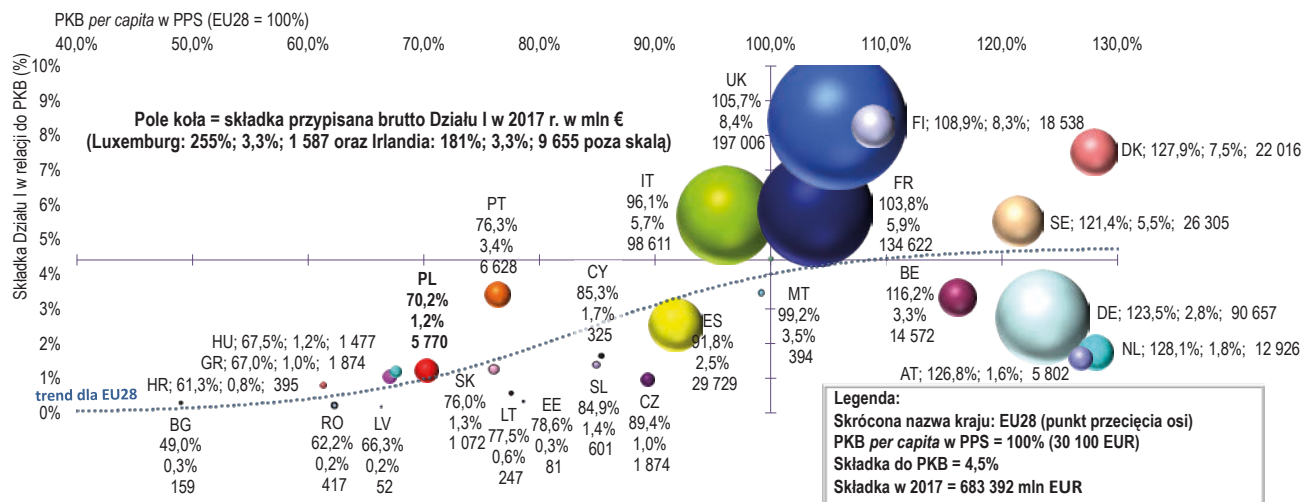
- Relacja składki przypisanej brutto ubezpieczeń Działu I do PKB dla Polski wynosiła 1,2% w 2017 r. To był wynik nieco lepszy od Grecji czy Czech i porównywalny z Węgrami, ale blisko czterokrotnie niższy niż średnia w krajach Unii Europejskiej.
- Składka przypisana brutto Działu I per capita w Polsce wynosiła 152 € w porównaniu z 1 336 € dla wszystkich krajów

Unii Europejskiej. To był wynik zbliżony do Węgry, ale ponad czterokrotnie niższy niż w porównywalnej, pod względem populacji, Hiszpanii.

3. ANALIZA RYNKU UBEZPIECZEŃ

Rysunek 10.

Zależność penetracji ubezpieczeń Działu I od PKB per capita w krajach Unii Europejskiej w 2017 r.

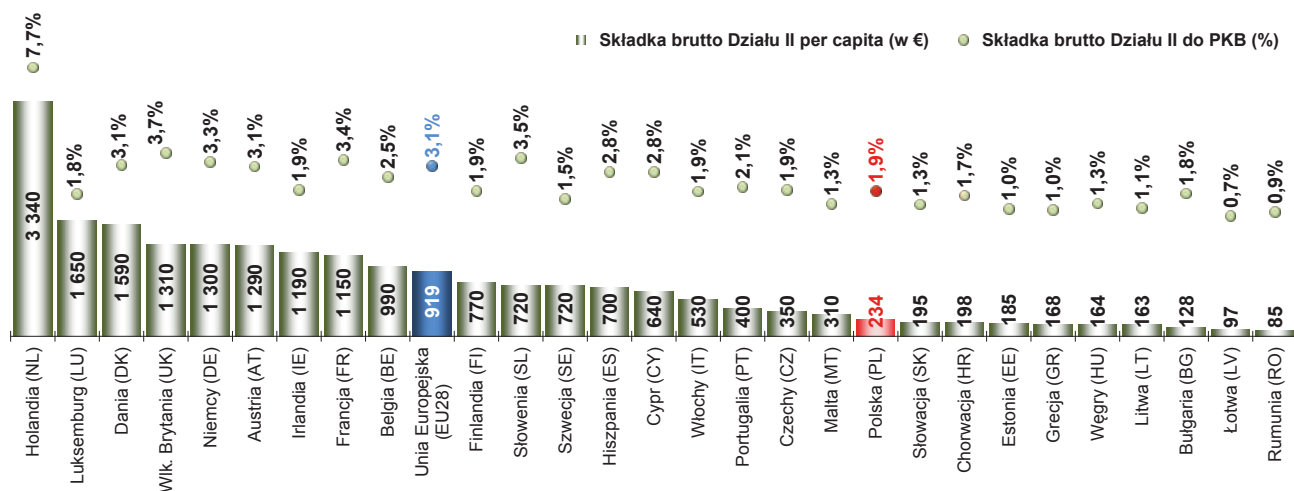

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe i Eurostat.

- W 2017 r. średni PKB per capita dla EU28 wynosił około 30,1 tys. EUR = 30,1 tys. PPS [kurs wymiany PPS na € = 1]. PKB per capita w Polsce, po przeliczeniu przez średni kurs EUR/PLN, wynosił 12,3 tys. EUR. PPP dla Polski wynosiło 1,72. Zatem polski PKB per capita wynosił $12,3 \cdot 1,72 \approx 21,1$ tys. PPS. Jeśli przyjmujemy, że EU27 = 100%, to polski PKB per capita można przeliczyć jako iloraz $(21,1 \text{ tys. PPS}) \div (30,1 \text{ tys. PPS})$, co dawało Polsce 70% średniej EU28 [zgodnie z tabelą Eurostat i wykresem powyżej].
- Polska w 2017 r. odnotowała przypis składki brutto w Dziale I około 5,8 mld EUR, co stanowiło 0,8% całego przypisu EU28 wynoszącego 683 mld EUR.
- Relacja składki Działu I do PKB dla Polski wynosiła 1,2%, w porównaniu z 4,5% dla EU28, przy PKB per capita na poziomie 70,2% średniej dla EU28.
- W Polsce wskaźnik penetracji Działu I należał do najwyższych spośród wskaźników nowych członków Unii i był na poziomie linii trendu wyliczonego dla wszystkich krajów metodą regresji krzywą logistyczną.
- Wyniki 2018 r., w którym penetracja Polski zmalała z racji spadku składek o 11,6% przy szacowanym wzroście PKB o 5,1%, spowoduje spadek pozycji Polski o około 0,2 p.p., z 1,2% w 2017 r. do 1,0% w 2018 r.

Rysunek 11.

Gęstość i penetracja ubezpieczeń Działu II w krajach Unii Europejskiej w 2017 r.

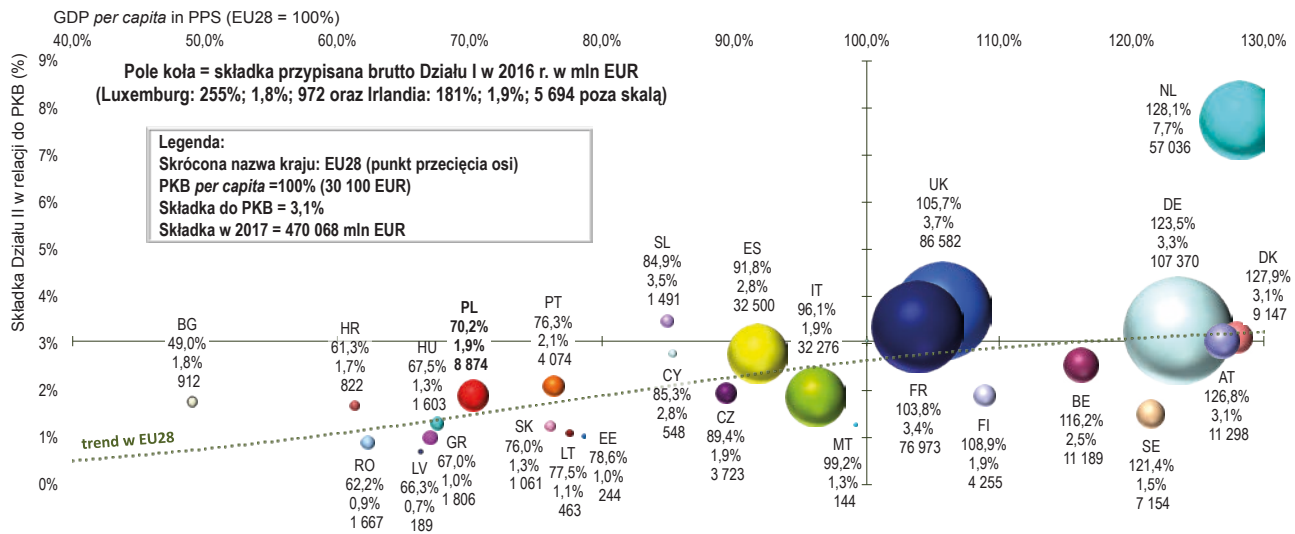
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe i Eurostat.

- Relacja składki przypisanej brutto ubezpieczeń Działu II do PKB dla Polski wynosiła 1,9% w 2017 r. To był wynik porównywalny z Czechami, jednak blisko 40% niższy niż średnia dla krajów Unii Europejskiej.
- W Polsce składka przypisana brutto Działu II per capita wynosiła 234 EUR w porównaniu z 919 EUR dla EU28. Był to wynik lepszy niż wynik tzw. krajów „nowej Unii” z wyłączeniem Czech.

- Wyjątkowo wysoki poziom składki per capita oraz penetracji w Holandii wynika z faktu wprowadzenia w 2006 r. obowiązkowych ubezpieczeń zdrowotnych w tym kraju.

Rysunek 12.

Zależność penetracji ubezpieczeń Działu II od PKB per capita w krajach Unii Europejskiej w 2017 r.

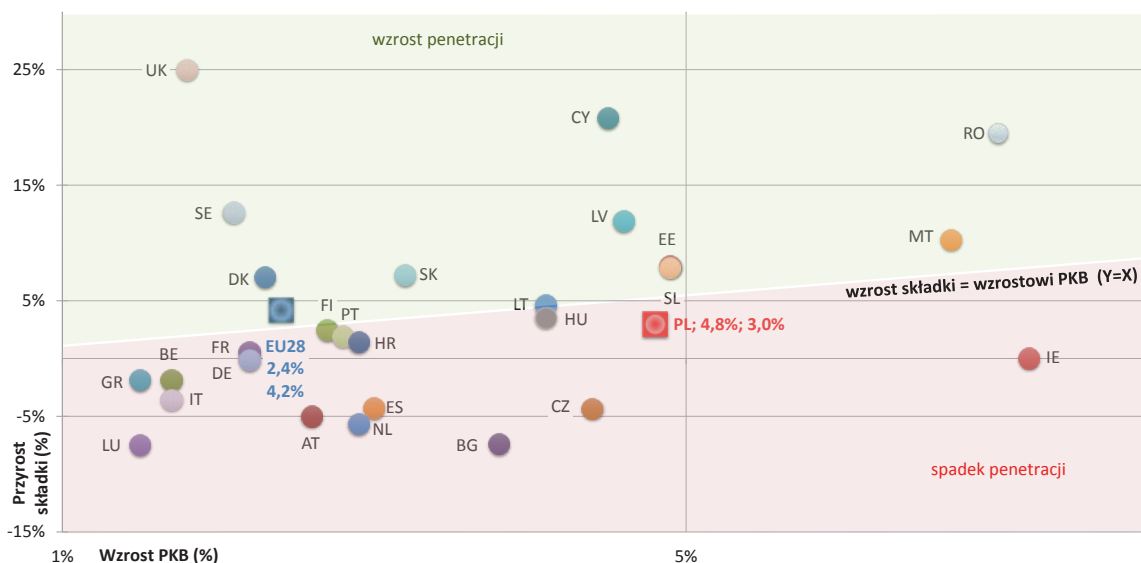

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe i Eurostat.

- Polska w 2017 r. odnotowała przypis składki brutto ponad 8,9 mld EUR, co stanowiło 1,9% całego przypisu EU28 wynoszącego 470 mld EUR.
- Relacja składki Działu II do PKB dla Polski wynosiła 1,9%, w porównaniu z 3,1% dla EU28, przy PKB per capita na poziomie 70,2% średniej dla EU28.
- Polska miała zatem penetrację zbliżoną do nowych członków Unii, ale nieco powyżej krzywej trendu wyliczonej dla wszystkich krajów metodą regresji. Krzywa ta w Dziale II ma charakter bardziej „liniowy” w przeciwieństwie do typowej krzywej logistycznej (typu S) obserwowanej w Dziale I.
- Zważywszy, że Polska należy do najbardziej zmotoryzowanych krajów Europy oraz leży w niemal identycznej strefie klimatycznej jak Czechy, to należało się spodziewać dalszego wzrostu wartości składek z ubezpieczeń Działu II, co nastąpiło w kolejnym analizowanym okresie.
- Wyniki 2018 r., w którym penetracja rynku w Polsce utrzyma się wobec skoku wartości składek Działu II o 7,1%, przy szacowanym wzroście PKB o 5,1%, wskazują, że Polska utrzyma się powyżej linii trendu z penetracją na poziomie nieco powyżej 1,9%.

Rysunek 13.

Zależność dynamiki składki Działu I od dynamiki PKB w krajach Unii Europejskiej w 2017 r.

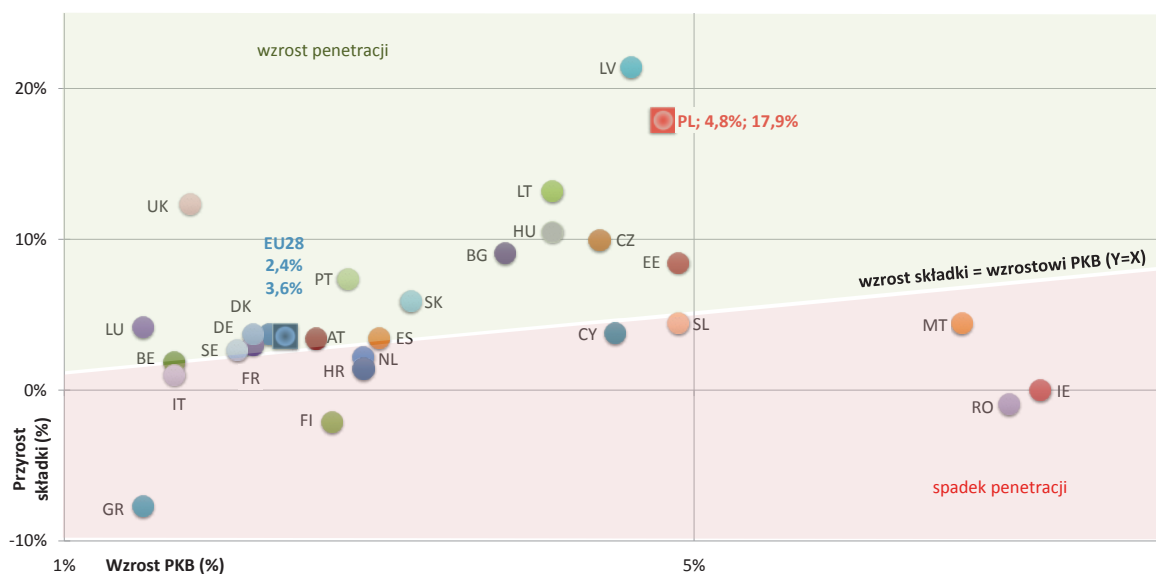
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe i Eurostat.

3. ANALIZA RYNKU UBEZPIECZEŃ

- W 2017 r. dynamika wzrostu składek Działu I w Polsce wynosiła 3,0%, ale była poniżej dynamiki wzrostu PKB wynoszącej 4,8%. Penetracja zatem spadła.
- W 2016 r. średni wzrost składek liczony dla wszystkich krajów EU28 wynosił 4,2% wobec wzrostu PKB o 2,4%, co oznaczało wzrost penetracji.
- Pośród dominujących krajów najwyższy wzrost penetracji odnotowała Wielka Brytania, gdzie składki Działu I wzrosły o 25% przy wzroście PKB o 1,8%.
- We Francji czy w Niemczech, gdzie wzrost PKB w 2017 r. wynosił 2,2%, wzrost składek Działu I wynosił odpowiednio -0,1% i 0,5% w tym samym okresie.
- Najwyższy spadek penetracji w 2017 r. odnotowano w Bułgarii, Luksemburgu, Austrii, Holandii, Hiszpani, Czechach i Irlandii.

Rysunek 14.

Zależność dynamiki składki Działu II od dynamiki PKB w krajach Unii Europejskiej w 2017 r.

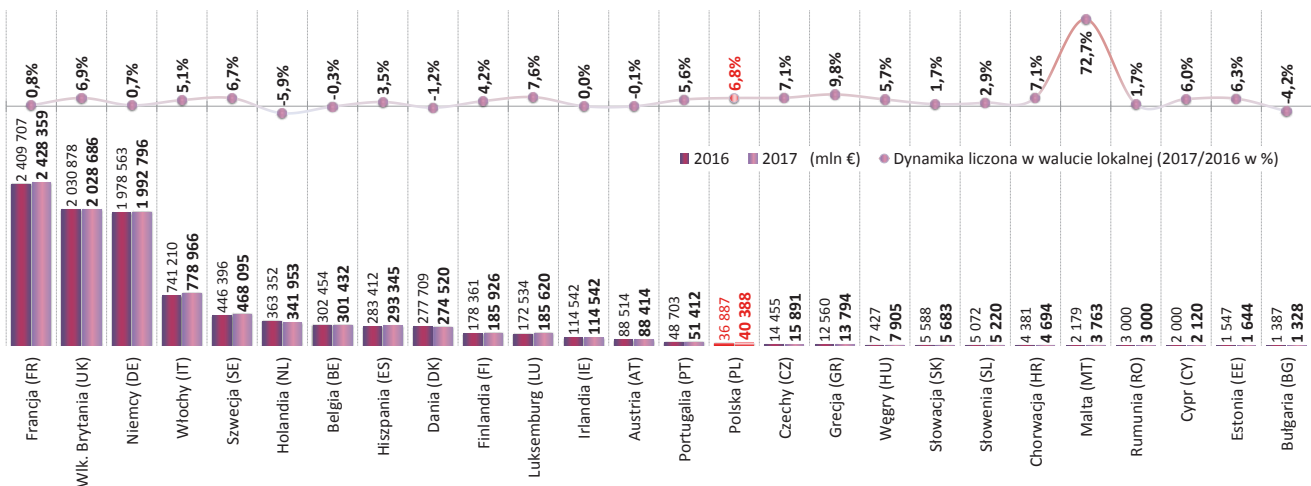
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe i Eurostat.

- W 2017 r. dynamika wzrostu składek Działu II w Polsce wynosiła 17,9% w relacji do 4,8% wzrostu PKB. Penetracja była znacznie wyższa niż w roku 2018, podczas którego składki wzrosły o 7,1% przy szacowanym wzroście PKB o 5,1%.
- W 2017 r. średni wzrost składek liczony dla wszystkich krajów EU28 wynosił 3,6% wobec wzrostu PKB o 2,4%, co oznaczało lekki wzrost penetracji.
- Francja i Niemcy odnotowały nieznaczny wzrosty penetracji
- przy dodatnim wzroście zarówno przypisu składek, jak i PKB. W Grecji zanotowano najgłębszy spadek penetracji przy wzroście PKB i zauważalnym spadku przypisu składek. W Rumunii i Irlandii penetracja istotnie zmalała, ponieważ zanotowano brak wzrostu składek przy znaczącym wzroście PKB o około 7%.
- Największy wzrost penetracji odnotowano na Łotwie przy wzroście składek o ponad 21% oraz wzroście PKB o 4,6%.

3.5. LOKATY KRAJÓW EU28 W LATACH 2016-2017

Rysunek 15.

Wartość i dynamika lokat branży ubezpieczeniowej w krajach Unii Europejskiej w latach 2016-2017

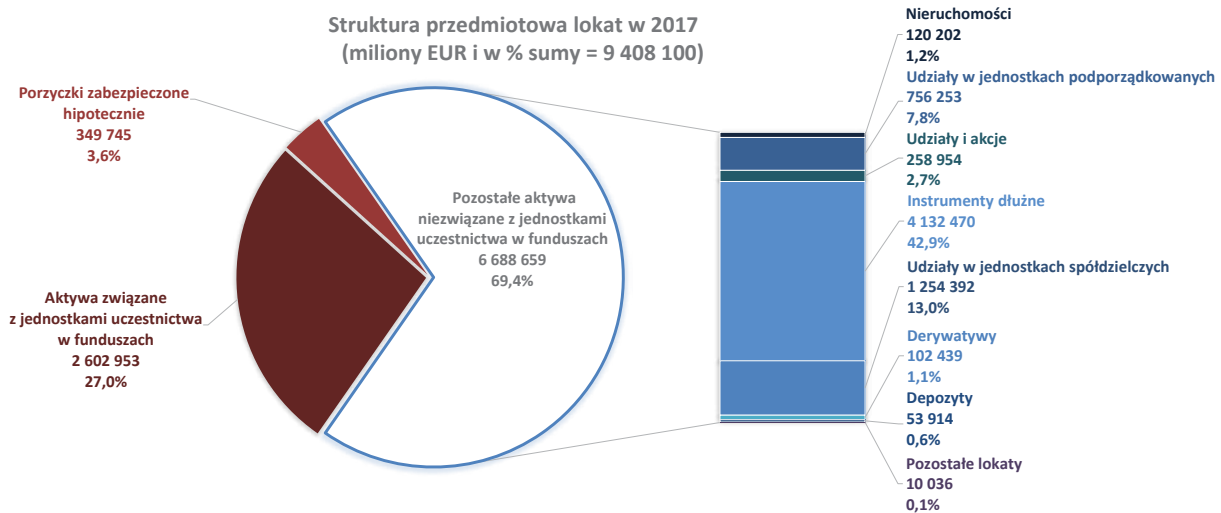
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe (Irlandia – ostatnie dostępne dane).

- Suma lokat w działalności ubezpieczeniowej krajów Unii Europejskiej wynosiła 9 641 mld EUR w 2017 r. i wzrosła o 1,1% względem 2016 r.
- Polski rynek ubezpieczeniowy w 2017 r., liczony w walucie lokalnej, odnotował wzrost stanu lokat o 6,8% względem roku poprzedniego.
- Polska z lokatami 40,4 mld EUR w 2017 r. stanowiła 0,4% rynku unijnego i zajmowała 15. miejsce w rankingu krajów

- EU28. Nominalnie było to więcej niż w Czechach, Grecji i na Węgrzech razem oraz o około 11 mld € mniej niż w Portugalii.
- W 2017 r. największe wzrosty stanów lokat względem roku poprzedniego odnotowały: Wielka Brytania (6,9%), Włochy (5,1%) oraz Szwecja (6,7%).
- W 2017 r. w 3 z 28 krajów EU28 odnotowano spadki poziomu lokat względem 2016 r., licząc w walucie lokalnej.

Rysunek 16.

Struktura przedmiotowa lokat w EU28 w 2017 r. w EUR i w %

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe.

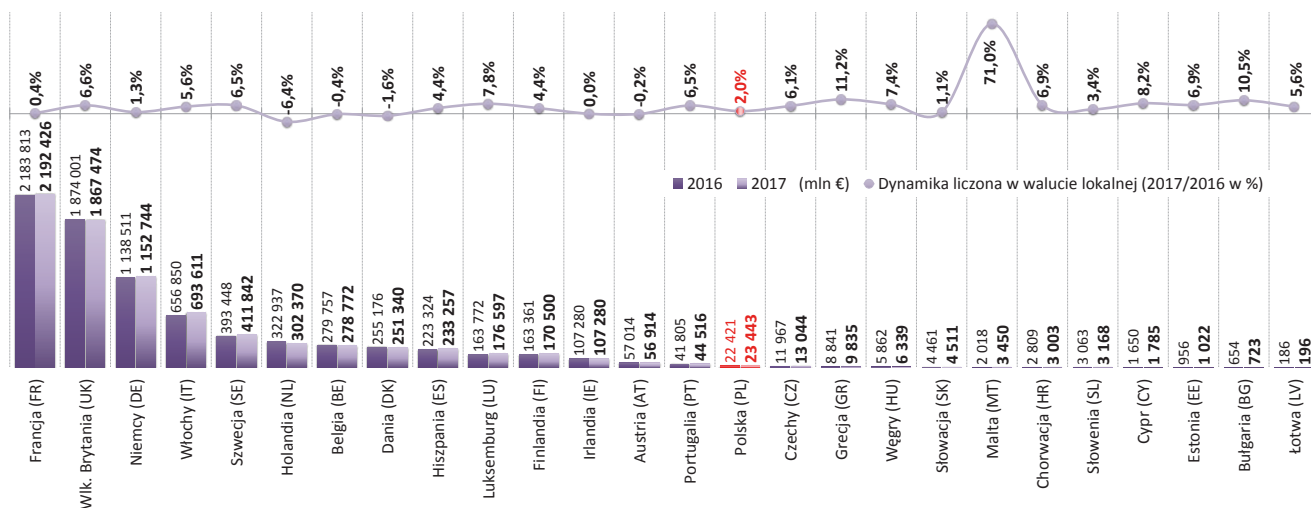
3. ANALIZA RYNKU UBEZPIECZEŃ

- Według Insurance Europe łączna kwota lokat krajów EU28 wynosiła 9 641 mld € w 2017 r.
- 27% lokat unijnej branży ubezpieczeniowej stanowiły aktywa powiązane z jednostkami uczestnictwa funduszy, a 3,6% pożyczki zabezpieczone hipotecznie lub polisami.
- Pozostałe 69,4% lokat stanowiły inne niż ww. aktywa, w tym: instrumenty dłużne (42,9%) oraz udziały w jednostkach podległych (13,0%)

- Lokaty ubezpieczeniowe w relacji do łącznego PKB EU28 wynosiły 62,7% w 2017 r. Pośród wiodących krajów najwyższą wartość relacji lokat do PKB odnotowano we Francji, w Wielkiej Brytanii i Danii (blisko 100%).
- W Polsce w 2017 r. lokaty zakładów ubezpieczeniowych stanowiły 8,6% PKB.

Rysunek 17.

Wartość i dynamika lokat Działu I w krajach Unii Europejskiej w latach 2016-2017

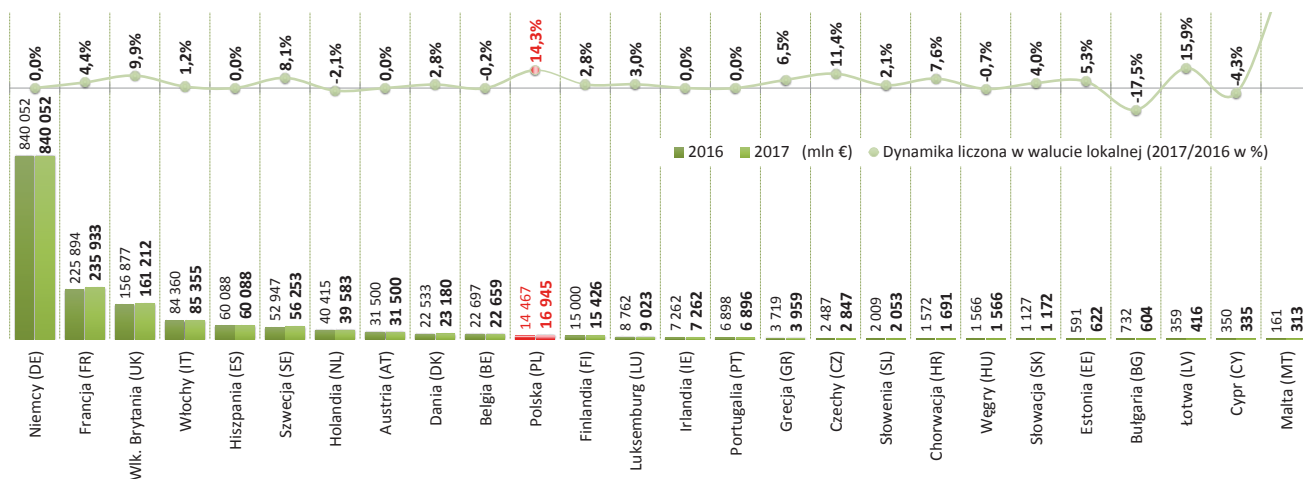
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe.

- Suma lokat Działu I krajów Unii Europejskiej wynosiła 8 010 mld EUR w 2017 r. i wzrosła o 1,1% względem roku 2016.
- Lokaty Działu I polskiego rynku ubezpieczeniowego w 2017 r. odnotowały wzrost, liczony w walucie lokalnej, wynoszący 2,0% względem roku poprzedniego.
- Polska z lokatami 23,4 mld EUR w 2017 r. stanowiła 0,3% rynku unijnego i zajmowała 15. miejsce w EU28. Nominalnie było to blisko 2 razy mniej niż w Portugalii.

- Pośród dominujących krajów w 2017 r. wzrost stanów lokat względem roku poprzedniego odnotowano w 5 pierwszych krajach: we Francji (0,4%), w Wielkiej Brytanii (6,6%), Niemczech (1,3%), we Włoszech (5,6%) i w Szwecji (6,5%).
- Na koniec 2017 r. tylko 3 kraje EU28 odnotowały spadki wartości stanu lokat względem końca 2016 r.

Rysunek 18.

Wartość i dynamika lokat Działu II w krajach Unii Europejskiej w latach 2016-2017

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe (uwaga: Niemcy, Hiszpania, Austria, Irlandia i Portugalia – ostatnie dostępne dane).

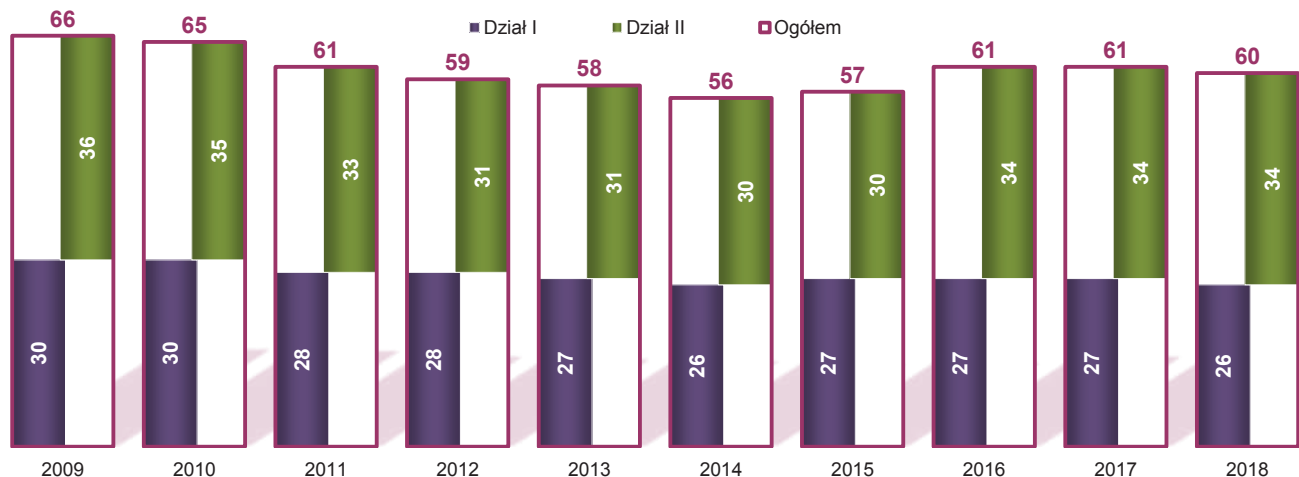
- Suma lokat Działu II krajów Unii Europejskiej wynosiła 1 627 mld EUR w 2017 r. i wzrosła o 1,4% względem 2016 r.
- Dział II polskiego rynku ubezpieczeniowego w 2017 r. odnotował wzrost stanu lokat o 14,3% względem roku poprzedniego, licząc w walucie lokalnej.
- Polska z lokatami 16,9 mld EUR w 2017 r. stanowiła 0,9% rynku unijnego i zajmowała 11. miejsce w rankingu krajów EU28. Nominalnie było to więcej niż w Finlandii, ale mniej niż w Belgii czy Danii.

- Spośród dominujących krajów w 2017 r. wzrost stanów lokat względem roku poprzedniego odnotowano zwłaszcza: we Francji (4,4%), w Wielkiej Brytanii (9,9%) oraz w Szwecji (8,1%).
- W tym samym okresie w Holandii odnotowano spadek wartości stanu lokat o 2,1%.

3.6. RYNEK UBEZPIECZEŃ W POLSCE W OSTATNICH DZIESIĘCIU LATACH

Rysunek 19.

Liczba objętych raportem zakładów ubezpieczeń w Polsce w latach 2009-2018

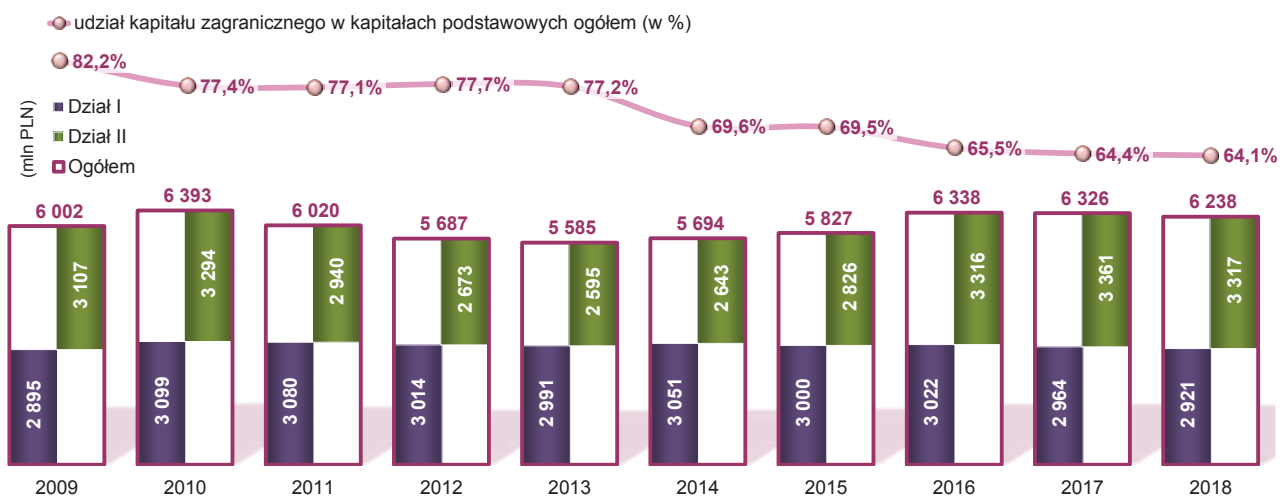
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Liczba zakładów ubezpieczeń objętych statystyką PIU zmalała z maksymalnie 66 w 2009 r. do minimalnie 56 w 2014 r. W latach 2016-2017 wynosiła ona 61, a w 2018 r. zmalała do 60. Liczba zakładów Działu I zmalała z 30 w 2009 r. do 26 w 2018 r. W Dziale II odnotowano wzrost liczby zakładów do 34 w latach 2016-2018 r. po spadku do 30 w latach 2014-2015.

- W Dziale I liczba raportujących zakładów na koniec 2018 r. zmalała w relacji do roku poprzedzającego o 1, co było efektem fuzji Compensy i Polisy 30 maja 2018 r. BZWBK Aviva zmieniała nazwę na Santander Aviva, a Pramerica na Unum.
- W 2018 r. liczba zakładów w Dziale II nie zmieniła się. W gronie zakładów raportujących do KNF, podobnie jak w Dziale I, BZWBK Aviva zmieniała nazwę na Santander Aviva.

Rysunek 20.

Wartość kapitałów podstawowych zakładów w Polsce oraz udział kapitału zagranicznego w latach 2009-2018

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

3. ANALIZA RYNKU UBEZPIECZEŃ

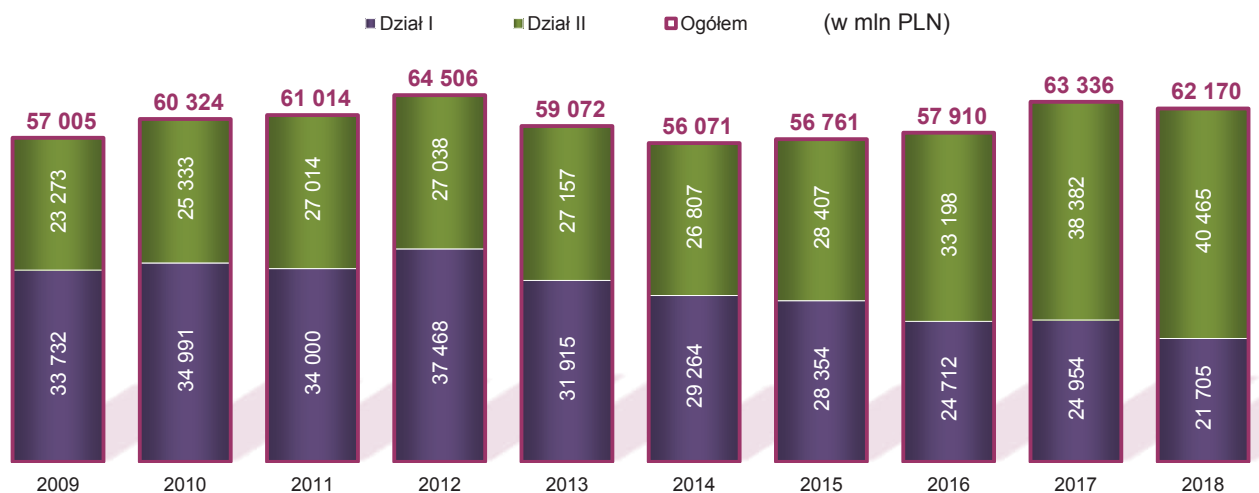
- Po spadku udziału kapitału zagranicznego w kapitałach zakładów ubezpieczeń z 82,2% w roku 2009 do 77,4% w 2010 r., spowodowanym wycofaniem inwestora zagranicznego z PZU, nastąpiła czteroletnia stabilizacja.
- W kolejnych latach konsolidacja branży postępowała. W latach 2014-2015 udział inwestorów zagranicznych w sumie kapitałów podstawowych obu działów ubezpieczeń wynosił 69,6%, co było efektem przejęcia Nordei przez PKO, Benefii przez Compensę i wejścia do statystyk Crédit Agricole.

W roku 2016 do statystyk PIU dołączyły 4 zakłady z polskim kapitałem, a w 2017 r. pojawił się Nationale-Nederlanden o niewielkim kapitale zagranicznym. W 2018 r. nie było istotnych zmian kapitałowych.

- Bieżąca wartość kapitałów podstawowych w Dziale I nieznacznie tylko zmalała do poziomu 3 317 mln PLN.
- Wartość kapitałów podstawowych w Dziale II, począwszy od 2010 r., oscyluje w przedziale 2,9-3 mld PLN.

Rysunek 21.

Składka przypisana brutto w Polsce w latach 2009-2018 w cenach roku 2018

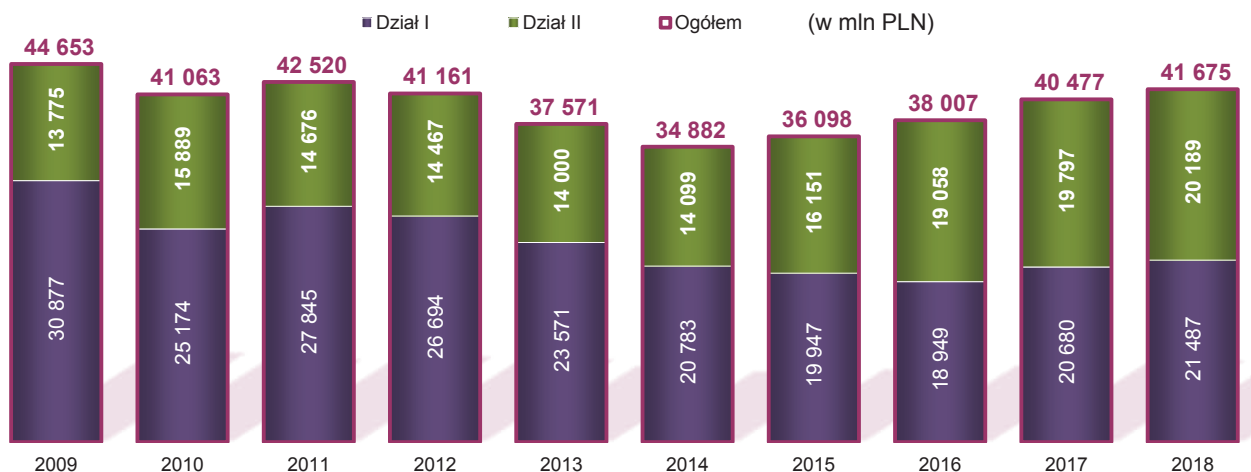

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Historycznie najwyższą, realną wartość składki przypisanej brutto w kwocie ponad 67 mld PLN odnotowano w 2008 r. Wynik ten polski rynek ubezpieczeniowy osiągnął za sprawą nadzwyczajnego wzrostu składek Działu I do ponad 44 mld PLN w wyniku sprzedaży grupowych ubezpieczeń o charakterze inwestycyjnym, głównie w segmencie bancassurance.
- Od kryzysu finansowego i spadku składek do 57 mld PLN w 2009 r., następował ich wzrost do 64,5 mld PLN w 2012 r.
- Rok 2018 był jednak kolejnym okresem, w którym składki Działu I istotnie zmalały po jednorocznej stabilizacji w 2017 r. Wynikało to z redukcji ubezpieczeń w grupie 3. Od 2014 r. bardzo dynamicznie wzrastały natomiast składki Działu II za sprawą wzrostów ubezpieczeń komunikacyjnych.
- CAGR (2009-2018) wynosił: 1,0% ogółem, -4,8% dla Działu I oraz 6,3% dla Działu II.

Rysunek 22.

Odszkodowania i świadczenia w Polsce w latach 2009-2018 w cenach 2018 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Maksymalną, realną wartość odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto w kwocie 44,7 mld PLN odnotowano w 2009 r. za sprawą wypłat świadczeń w Dziale I w kwocie prawie 31 mld PLN.
- Wynik ten, podobnie jak dla składek, należy traktować jako wyjątkowy i związany z wypłatą świadczeń o charakterze lokacyjnym z grupy 1 Działu I.
- CAGR (2009-2018) wyniósł: -0,8% ogółem, -3,9% dla Działu I oraz 4,3% dla Działu II.
- Odszkodowania i świadczenia wypłacone w Dziale II po

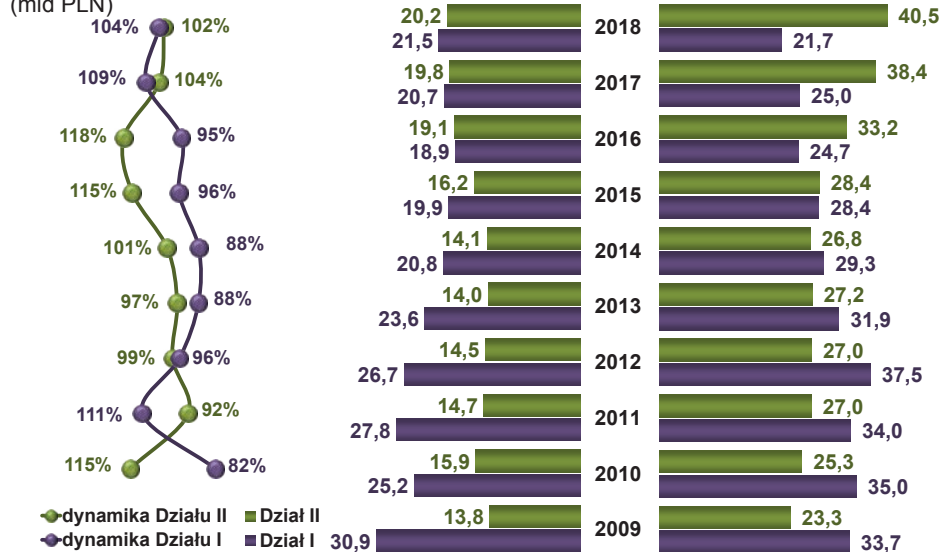
wzroście w latach 2009-2010, kiedy występowały wyjątkowe zimy i powódzie, do poziomu ponad 15,9 mld PLN w 2010 r., utrzymywały się na poziomie 14 mld PLN w kolejnych 4 latach.

- Jednak, począwszy od roku 2015, wartość świadczeń i odszkodowań wypłaconych brutto w Dziale II gwałtownie rosła i w 2018 r. ustanowiła nowy, historyczny rekord na poziomie 20,2 mld PLN, tj. o ponad 43% więcej niż minima z lat 2013-2014.

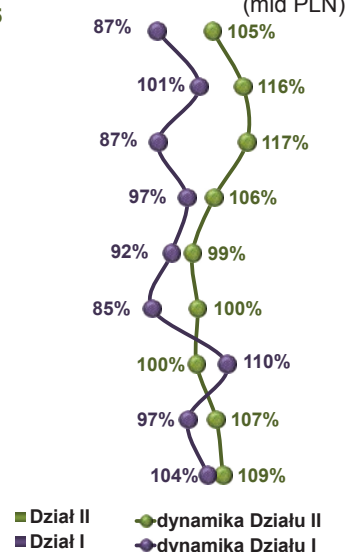
Rysunek 23.

Dynamika odszkodowań a dynamika składek w Polsce w latach 2009-2018 w ujęciu realnym

Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto (mld PLN)

Składki przypisane brutto (mld PLN)

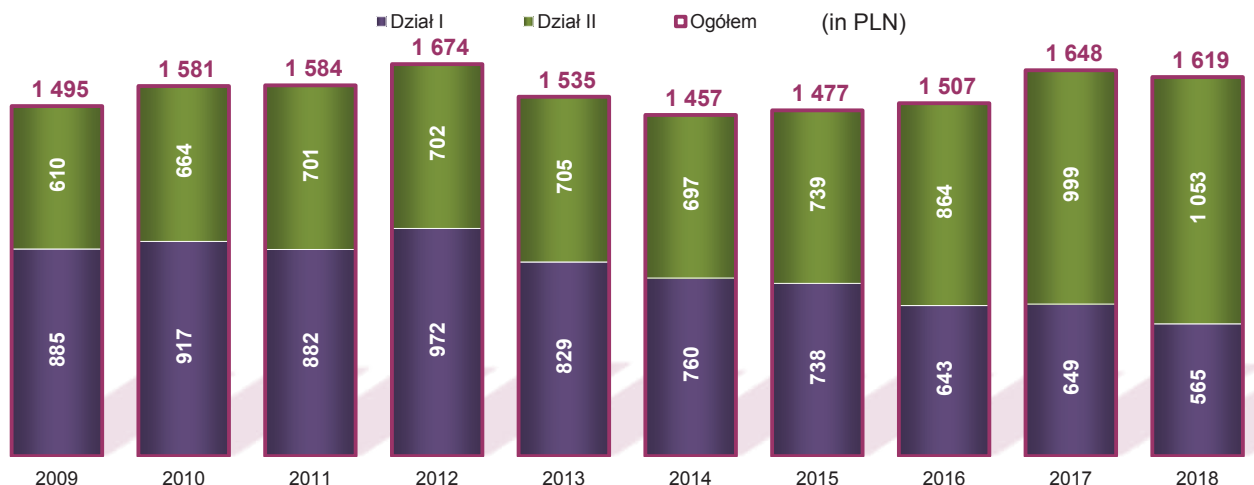
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Do 2012 r. składki i odszkodowania Działu I podlegały cyklicznym wahaniom związanym ze zmianami w segmencie polis inwestycyjnych w grupie 1. Lata od 2013 do 2016 charakteryzowały się słabnącym, ale spadkiem zarówno odszkodowań, jak i składek. W roku 2017 składki wzrosły względem roku poprzedniego o 1%, a odszkodowania wzrosły o 9%. Jednak w 2018 r. składki Działu I ponownie gwałtownie spadły o 13%, a odszkodowania wzrosły o 4% względem 2017 r.
- W Dziale II składki po wzrostach w latach 2009-2011 pozostały bez zmian w latach 2012-2014. Rok 2015 przyniósł wzrost składek o 6%, 2016 r. aż o 17%. Kolejny 16% wzrost odnotowano w 2017 r., a w 2018 r. dynamika wzrostu zmalała i wynosiła 5% względem roku poprzedniego, licząc w cenach 2018 r.
- Po spadkach odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto Działu II w latach 2011-2013 do 14 mld PLN nastąpił ich wzrost aż do 19,1 mld PLN w 2016 r. i kolejne nieco słabsze wzrosty, odpowiednio do 19,8 oraz 20,2 mld PLN w latach 2017 i 2018.

3. ANALIZA RYNKU UBEZPIECZEŃ

Rysunek 24.

Składka przypisana brutto na 1 mieszkańca w Polsce w ujęciu realnym w latach 2009-2018

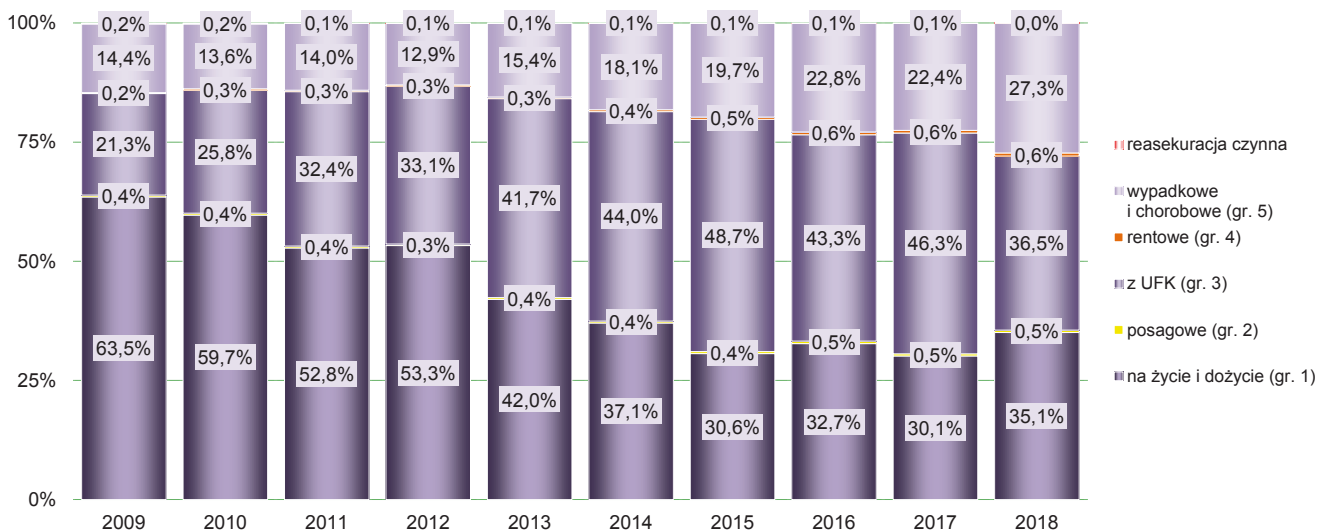

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Populacja Polski w okresie ostatnich 10 lat była zbliżona do 38,4 mln obywateli. Dlatego dynamika zmian składek przypisanych brutto per capita odzwierciedla trend ich wartości realnych.
- Historycznie najwyższą wartość łącznej składki per capita wynoszącą 1 795 PLN zanotowano w 2008 r., co odpowiadało 510 EUR po najniższym w historii kursie EUR/PLN = 3,52. W 2018 r. wartość łącznej składki per capita wynosiła 1 619 PLN (380 EUR dla PLN/EUR = 4,26), tj. o 1,9% mniej niż w 2017 r.
- Wartość składki per capita w Dziale I wynosiła 565 PLN (133 €) w 2018 r. i była niższa o 13% względem roku poprzedniego i aż o 36,1% niższa niż 10 lat temu.
- Wartość składki per capita w Dziale II wynosiła 1 053 PLN (247 €) w 2018 r. i była wyższa o 5,5% niż w 2017 r. oraz o 72,8% wyższa niż dziesięć lat temu.

Rysunek 25.

Zmiana struktury składki przypisanej brutto Działu I w Polsce w latach 2009-2018 w ujęciu realnym (%)

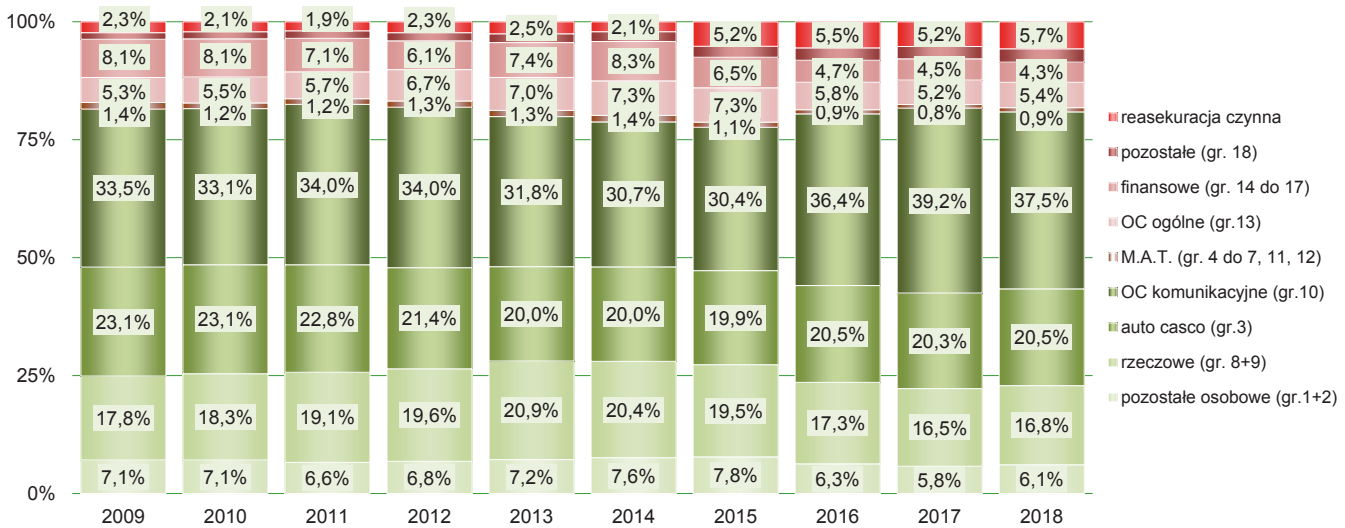

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- W strukturze ubezpieczeń Działu I dominowały grupy 1 i 3, które łącznie stanowiły 71,6% składki przypisanej brutto w 2018 r.
- Od 2008 r. w efekcie kryzysu finansowego następuje gwałtowny przepływ składek z grupy 3 do 1, w której ujmowane były tzw. poliso-lokaty i która stanowiła wówczas aż 72,8% sumy składek Działu I.
- Począwszy od roku 2009 do 2015 r., kierunek zmian był odwrotny. Zyskiwała grupa 3, która stanowiła pod koniec tego okresu 48,7% składki ogółem, a udział grupy 1 spadł do poziomu 30,6%. W roku 2016 spadały również składki grupy 3 przez co jej udział zmalał do 43,3%, a grupy 1 wzrósł do 32,7% sumy składek.
- W 2017 r. udział grupy 3 ponownie wzrósł do 46,3%, a grupy 1 zmalał do 30,1% sumy składek Działu I.
- Rok 2018 był jednak okresem istotnego spadku składek w grupie 3, przez co jej udział zmalał do 36,5% sumy składek Działu I.

Rysunek 26.

Zmiana struktury składki przypisanej brutto Działu II w Polsce w latach 2009-2018 w ujęciu realnym [%]

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- W strukturze ubezpieczeń Działu II w 2018 r. dominowały ubezpieczenia komunikacyjne: OC 37,5%, które zmalały o 1,7 p.p. względem 2017 r., oraz AC 20,5%. Drugą w kolejności grupą ubezpieczeń były ubezpieczenia rzeczowe (grupy 8+9) – 16,8% w 2018 r.
- Łączny udział tych trzech grup ubezpieczeń stanowił 74,8% składki przypisanej brutto Działu II w 2018 r. i był zaledwie o 0,4 p.p. większy niż 10 lat wcześniej.
- Wzrósł nieco udział grupy XIII z 5,2% w 2017 r. do 5,4% w 2018 r. oraz pozostałych ubezpieczeń osobowych (grupy 1+2) z 5,8%

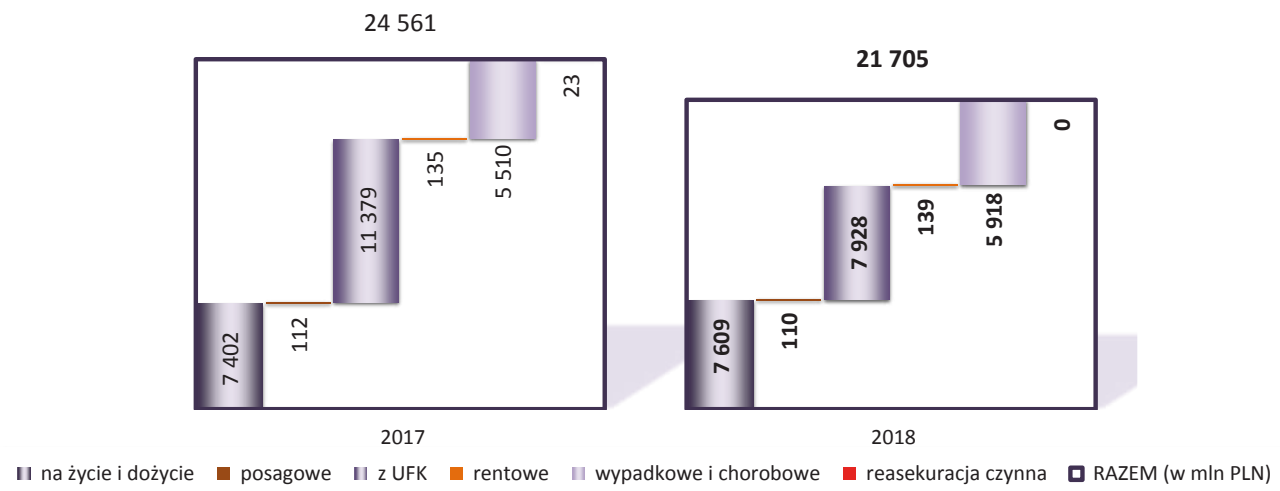
- w 2017 r. do 6,1% w 2018 r. Udział ubezpieczeń finansowych (grupy 14-17) niewiele zmalał z 4,5% w 2017 do 4,3% w 2018 r.
- Lata 2015-2018 były wyjątkowe ze względu na wysoki, wręcz historycznie najwyższy udział reasekuracji czynnej w strukturze składek Działu II. Stanowiła ona 5,7% składki ogółem w 2018 r.

3.7. RYNEK UBEZPIECZEŃ W POLSCE W LATACH 2017-2018

3.7.1. Składka przypisana brutto

Rysunek 27.

Składki przypisane brutto Działu I w Polsce w latach 2017-2018 według grup ubezpieczeń (w mln PLN)

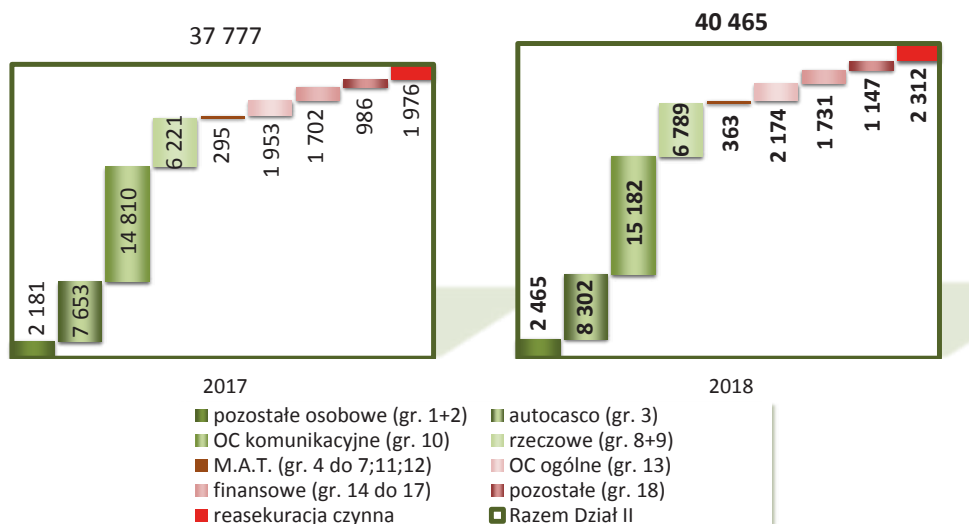
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

3. ANALIZA RYNKU UBEZPIECZEŃ

- W 2018 r. składki przypisane brutto w Dziale I wynosiły 21,7 mld PLN, tj. o 2,86 mld PLN (11,6%) mniej niż rok wcześniej.
- W 2018 r. składki w grupie 3 spadły o 30,3% względem 2017 r. W tym samym okresie składki przypisane brutto w grupie 1 wzrosły o 2,8%, a w grupie 5 wzrosły o 7,4%.
- Udział składek grup 1 i 3 w składce ogółem w 2018 r. w stosunku do 2017 r. zmalał o 4,9 p.p., z 76,5% do 71,6%.

Rysunek 28.

Składki przypisane brutto Działu II w Polsce w latach 2017-2018 według grup ubezpieczeń (w mln PLN)

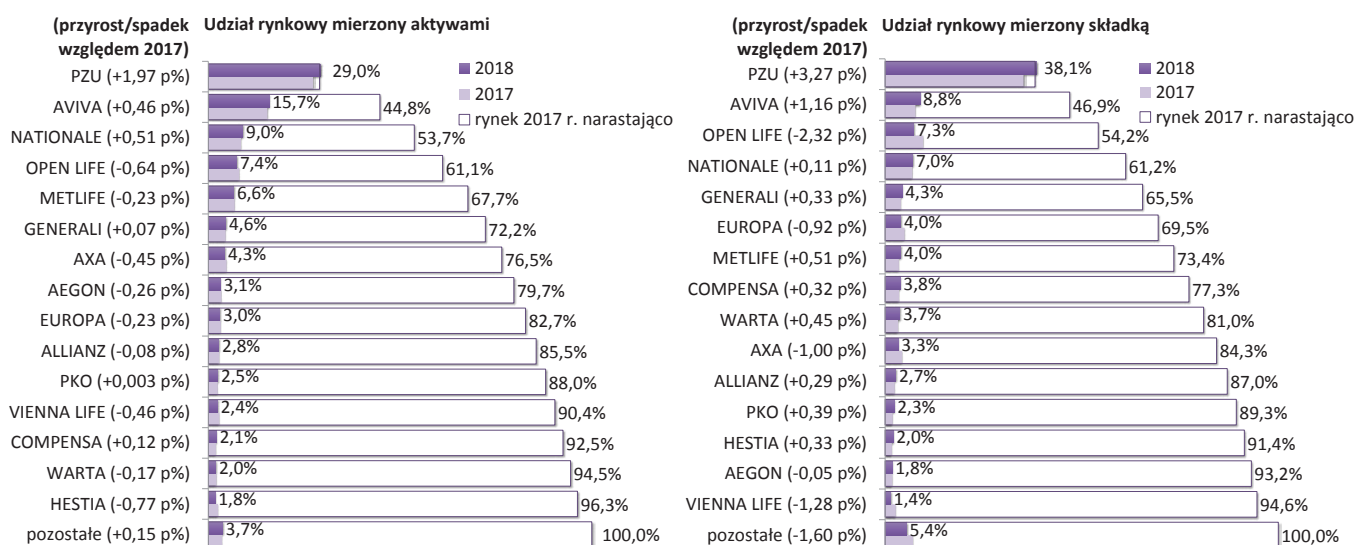

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Składki przypisane brutto z ogółu działalności w Dziale II wynosiły 40,5 mld PLN w 2018 r., tj. o 7,1% więcej niż rok wcześniej, głównie za sprawą wzrostu składek ubezpieczeń komunikacyjnych, zwłaszcza AC.
- Łączny udział składek ubezpieczeń komunikacyjnych oraz ubezpieczeń rzeczowych w sumie składek Działu II wynosił 74,8% w 2018 r., tj. o 1,1 p.p. mniej niż w 2017 r.
- W 2018 r. składki przypisane brutto wzrosły we wszystkich grupach ubezpieczeniowych.
- W ubezpieczeniach komunikacyjnych łącznie wzrost wyniósł 4,5% w relacji do 2017 r. za sprawą wzrostu składek o 8,5% w grupie AC oraz o 2,5% w grupie OC. W tym samym okresie suma składek ubezpieczeń rzeczowych wzrosła o 9,1%, finansowych o 1,7%, a w pozostałych osobowych o 13%.

Rysunek 29.

Udziały rynkowe zakładów Działu I w Polsce w 2018 r. oraz ich zmiana względem roku 2017

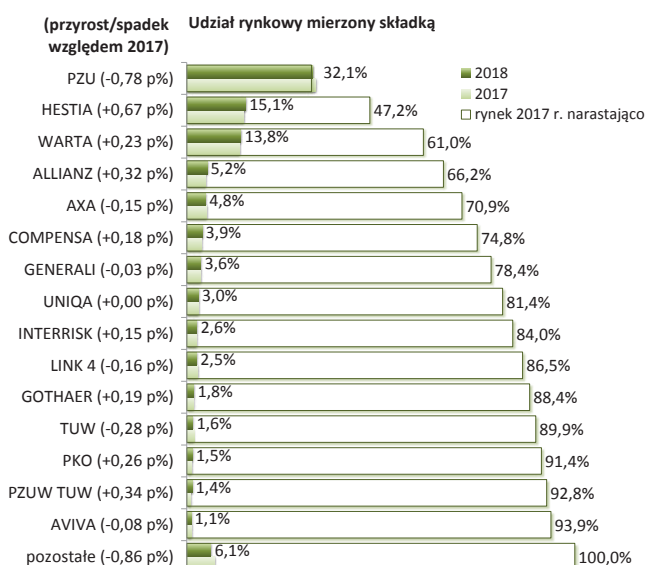
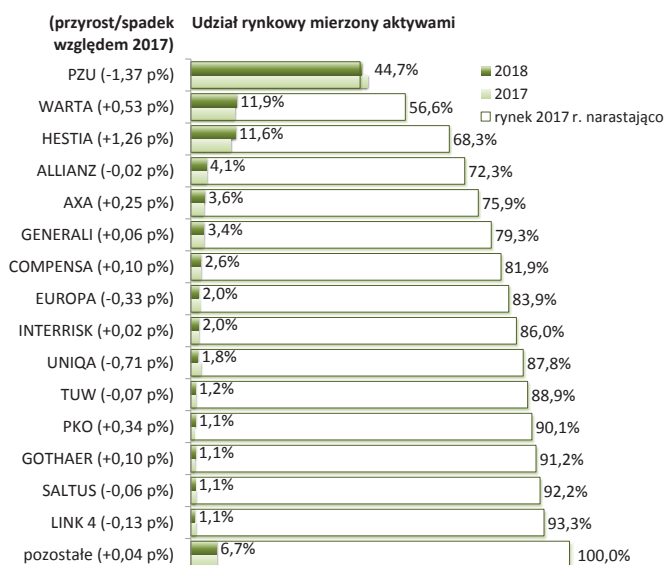
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Łączna wartość aktywów zakładów Działu I objętych raportem wynosiła 95 mld PLN w 2018 r. w porównaniu z 104,7 mld PLN w 2017 r.
- Lider Działu I – PZU Życie – miał w 2018 r. 29,0% rynku mierzonego aktywami, tj. aż o 1,97 p.p. więcej niż przed rokiem.
- Aktywa trzech największych zakładów stanowiły 53,7% rynku w 2018 r., a pierwszych pięciu 67,7%.

- Łączna składka zakładów Działu I objętych raportem wynosiła 21,7 mld PLN w 2018 r. w porównaniu z 24,6 mld PLN w 2017 r.
- Lider Działu I – PZU Życie – miał w 2018 r. 38,1% rynku mierzonego składką, tj. aż o 3,27 p.p. więcej niż przed rokiem.
- Składki trzech największych zakładów stanowiły 54,2% rynku, a pierwszych pięciu 65,5%.

Rysunek 30.

Udziały rynkowe zakładów Działu II w Polsce w 2018 r. oraz ich zmiana względem roku 2017

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

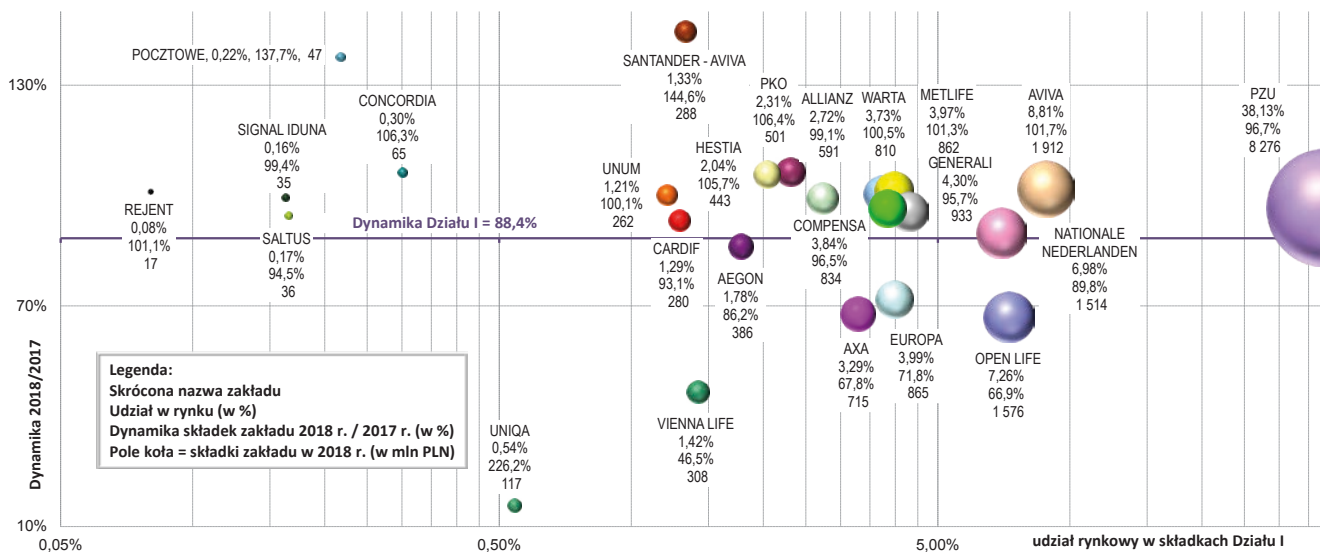
- Łączna wartość aktywów zakładów Działu II objętych raportem wynosiła 97,1 mld PLN w 2018 r. w porównaniu z 92 mld PLN w 2017 r.
- PZU miał w 2018 r. 44,7% rynku mierzonego aktywami, tj. o 1,37 p.p. mniej niż w 2017 r.
- Aktywa trzech największych zakładów stanowiły 68,3% rynku w 2018 r., a pierwszych pięciu 75,9%.

- Łączna składka zakładów Działu II objętych raportem wynosiła 40,5 mld PLN w 2018 r. w porównaniu z 37,8 mld PLN w 2017 r.
- Lider Działu II – PZU – miał w 2018 r. 32,1% rynku mierzonego składką, tj. o 0,78 p.p. mniej niż w 2017 r.
- Składki trzech największych zakładów stanowiły 61% rynku, a pierwszych pięciu 70,9%.

3. ANALIZA RYNKU UBEZPIECZEŃ

Rysunek 31.

Udział rynkowy, wartość i dynamika składek przypisanych brutto zakładów Działu I w Polsce w 2018 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

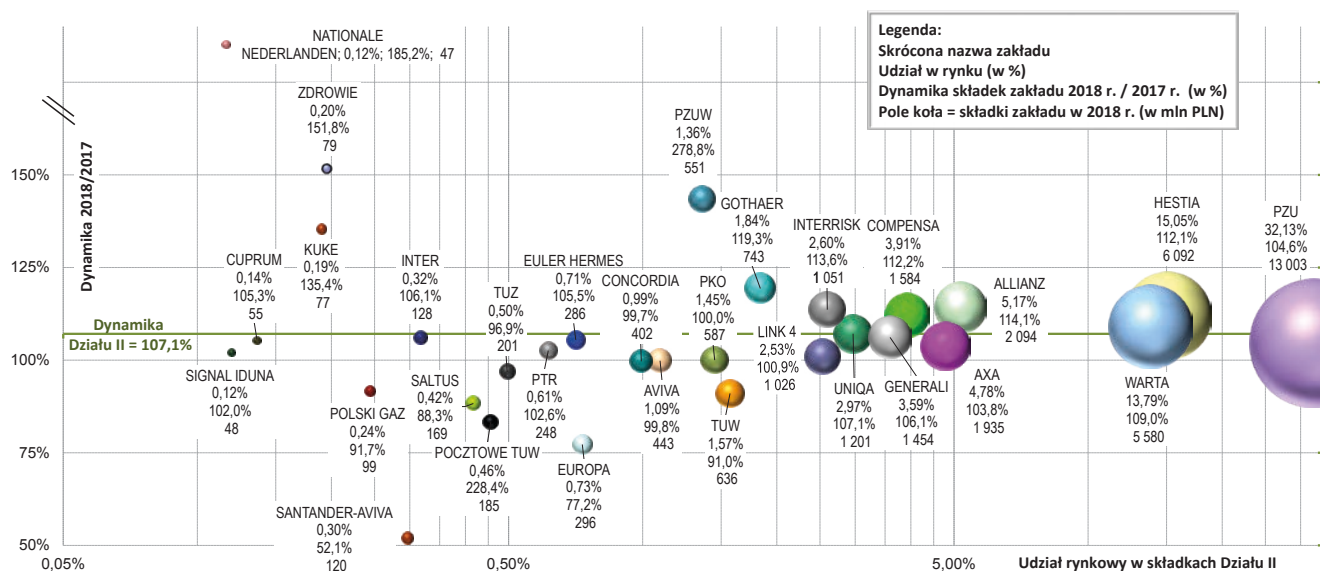
- Dynamika przyrostu składek przypisanych brutto w Dziale I w 2018 r. w relacji do roku poprzedniego wynosiła 88,4%.
- Lider – PZU Życie – miał dynamikę 96,7%, tj. 8,3 p.p. powyżej rynku, co spowodowało wzrost jego udziału w rynku do 38,1% w 2018 r. Blisko 46,2% rynku i ponad 10 mld PLN składki

zebrano 9 kolejnych zakładów o udziale rynkowym powyżej 3%, tj. od AXA [3,3%] do Aviva [8,8%].

- Pośród dużych zakładów niższą dynamikę przypisu składek niż średnia Działu I miały: Open Life, Europa, AXA, Vienna Life i Uniqa, a wyższą niż średnia miały: Santander-Aviva, PKO, Hestia.

Rysunek 32.

Wartość i dynamika składek przypisanych brutto zakładów Działu II w Polsce w 2018 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Dynamika przyrostu składek przypisanych brutto w Dziale II w 2018 r. w relacji do roku 2017 r. wynosiła 107,1%. PZU z dynamiką 104,6%, tj. 2,5 p.p. poniżej średniej Działu II, miał 32,1% udział w rynku.
- Kolejne 2 zakłady o udziale rynkowym od 15,1% (Hestia) do 13,8% (Warta) miały łącznie 28,9% rynku. Następne 5 zakładów o udziale rynkowym pomiędzy 3,0% (Uniqą),

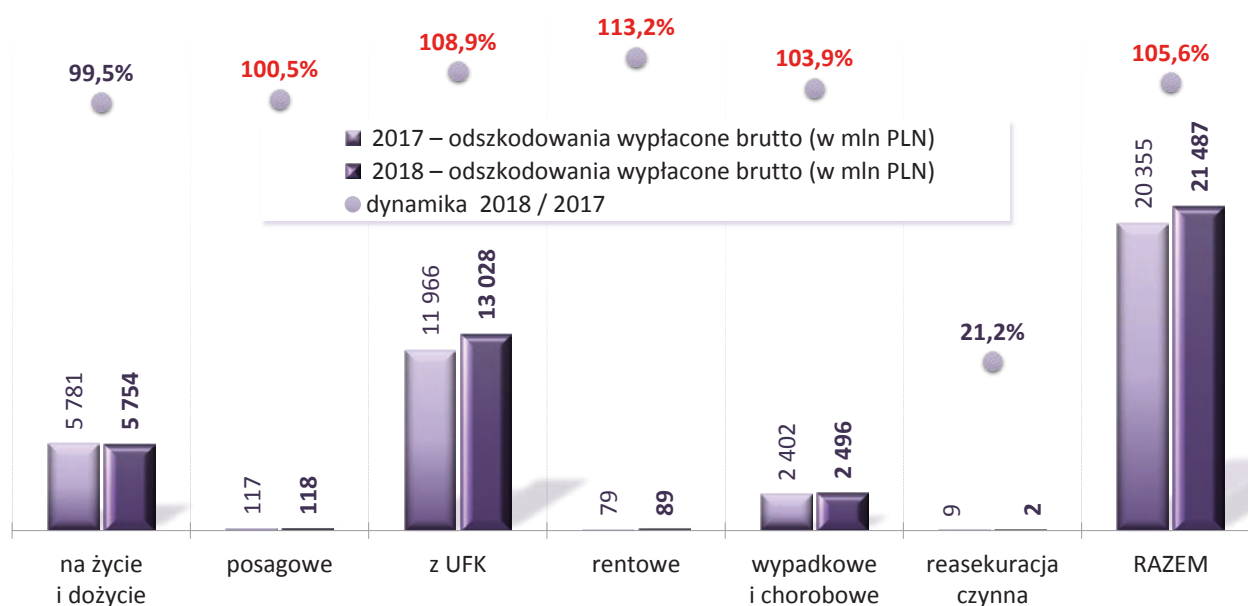
a 5,2% (Allianz) miały łącznie 20,4% udziału w sumie składek Działu II. Pozostałe 18,6% składki zebrali pozostali 26 zakładów.

- Pośród względnie dużych zakładów Hestia, Allianz, Compensa i Interrisk odnotowały dynamikę przypisu składki po kilka p.p. powyżej średniej Działu II. Poniżej średniej były między innymi: PZU, AXA, Generali i Link4.

3.7.2. Odszkodowania i świadczenia

Rysunek 33.

Wartość i dynamika odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto Działu I w Polsce w latach 2017-2018

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

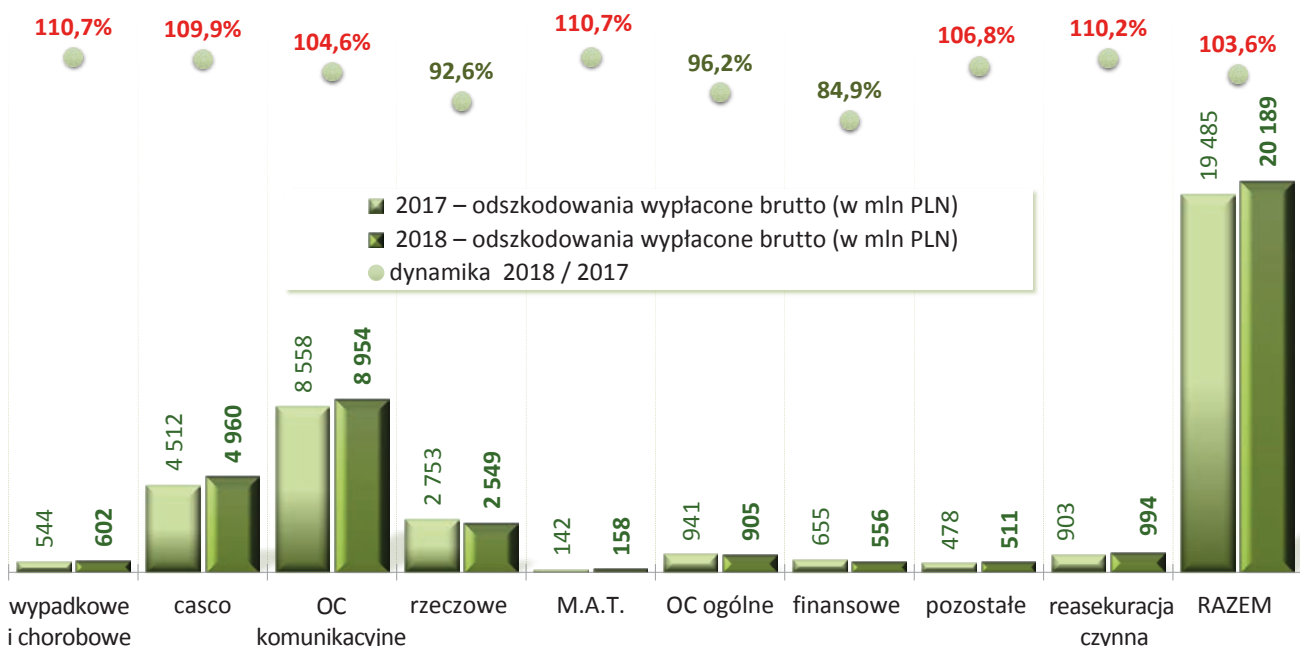
- Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w Dziale I ogółem wynosiły 21,5 mld PLN w 2018 r. w porównaniu z 20,4 mld PLN w 2017 r., tj. o 5,6% więcej.
- W 2018 r. odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w grupie 1 zmalały o 0,5% względem 2017 r.
- W tym samym okresie odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w grupie 3 wzrosły o 8,9% i wynosiły 13,0 mld PLN.

- Odszkodowania i świadczenia w grupie 5 wzrosły o 3,9%.
- Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto z reasekuracji czynnej Działu I były marginalne i nie przekraczały 2 mln PLN w 2018 r. oraz 9 mln PLN rok wcześniej.

3. ANALIZA RYNKU UBEZPIECZEŃ

Rysunek 34.

Wartość i dynamika odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto Działu II w Polsce w latach 2017-2018

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

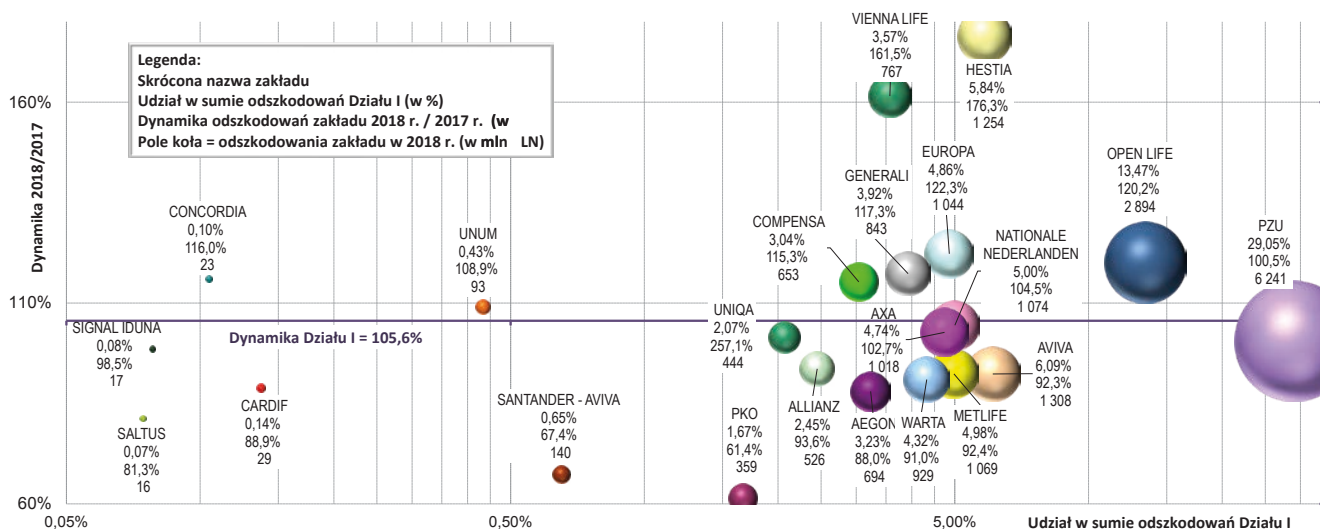
- Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w Dziale II ogółem wynosiły 20,2 mld PLN w 2018 r., tj. o 3,6% więcej niż rok wcześniej.
- Wartość odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto w 2018 r. spadła w ubezpieczeniach: rzeczowych o 7,4%, finansowych o 15,1% oraz OC ogólnego o 3,8%. Największy ich wzrost w porównywanym okresie odnotowano natomiast

w grupach ubezpieczeń wypadkowych i chorobowych oraz w M.A.T. po 10,7% w obu grupach.

- Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w grupie 3 wzrosły o 9,9%, a w grupie 10 dynamika wynosiła 104,6%.
- Odszkodowania z reasekuracji czynnej wynosiły 994 mln PLN w 2018 r., tj. o 10,2% więcej niż w 2017 r.

Rysunek 35.

Wartość i dynamika odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto zakładów Działu I w Polsce w 2018 r.

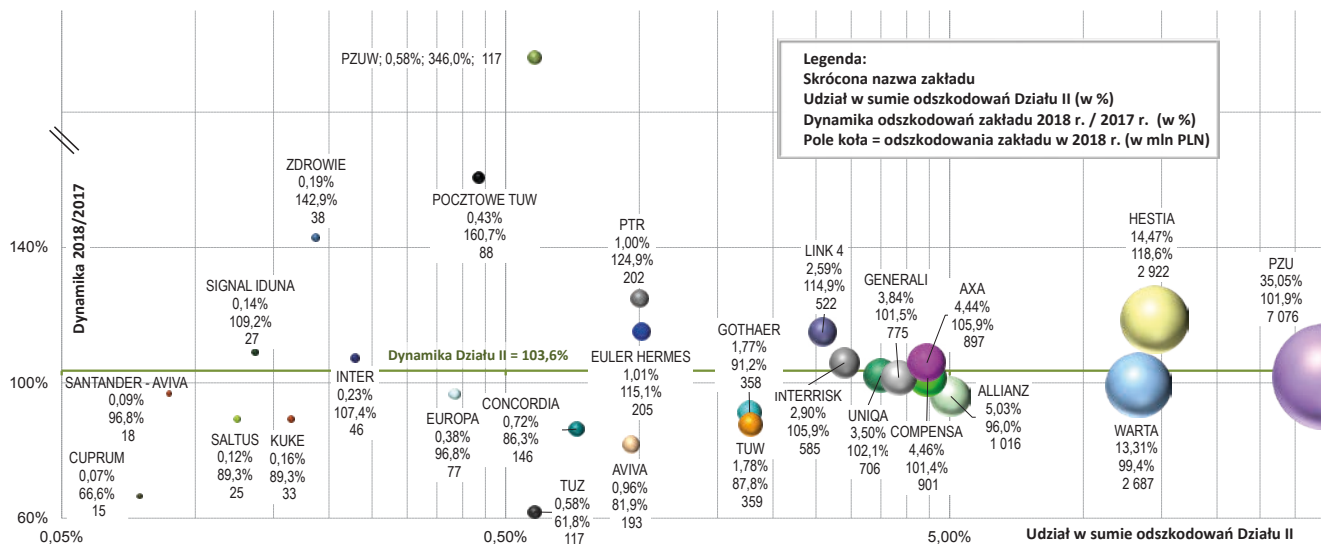

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- W 2018 r. dynamika zmiany wartości odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto w Dziale I wynosiła 105,6%. Największy w tej kategorii PZU Życie był 5,1 p.p. poniżej rynku z dynamiką 100,5%.
- Powyżej średniej Działu I były m.in.: Hestia, Vienna Life, Open Life i Europa.
- PZU Życie miał 29,1% udziału w sumie odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto Działu I. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto 10 kolejnych zakładów stanowiły łącznie 12,2 mld PLN, tj. 56,8% całego segmentu. Koncentracja 5 pierwszych zakładów wynosiła 59,4%.

Rysunek 36.

Wartość i dynamika odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto zakładów Działu II w Polsce w 2018 r.

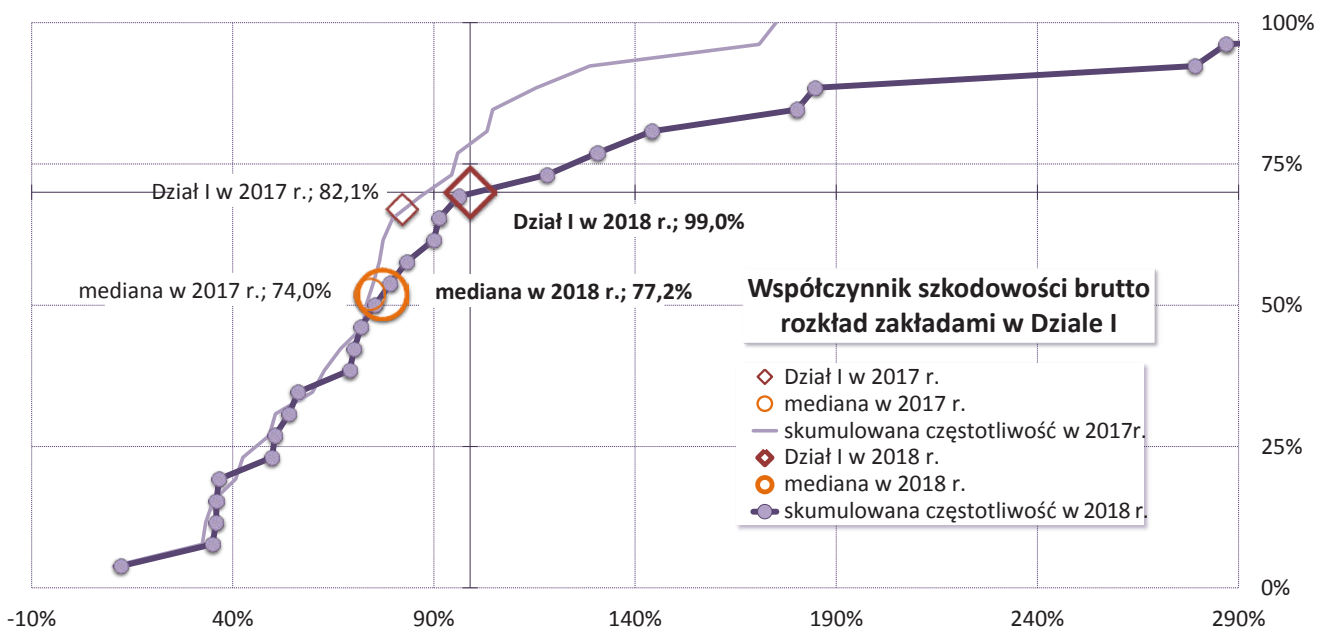
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Dynamika przyrostu odszkodowań wypłaconych brutto Działu II wynosiła 103,6%. Największy w tej kategorii PZU z dynamiką 101,9% był o 1,7 p.p. poniżej rynku.
- Powyżej średniej Działu II były: Hestia, Link4 oraz kilka mniejszych zakładów.
- PZU miał 35,1% udziału w sumie odszkodowań wypłaconych brutto Działu II.
- Odszkodowania wypłacone brutto dwóch kolejnych zakładów o udziale rynkowym od 14,5% [Hestia] do 13,3% [Warta] stanowiły łącznie 27,8% całego segmentu.
- Koncentracja 5 pierwszych zakładów wynosiła 72,3%, a 10 pierwszych, tj. od PZU do Link4, aż 89,6%.

3. ANALIZA RYNKU UBEZPIECZEŃ

Rysunek 37.

Współczynnik szkodowości brutto zakładów Działu I w Polsce w latach 2017-2018

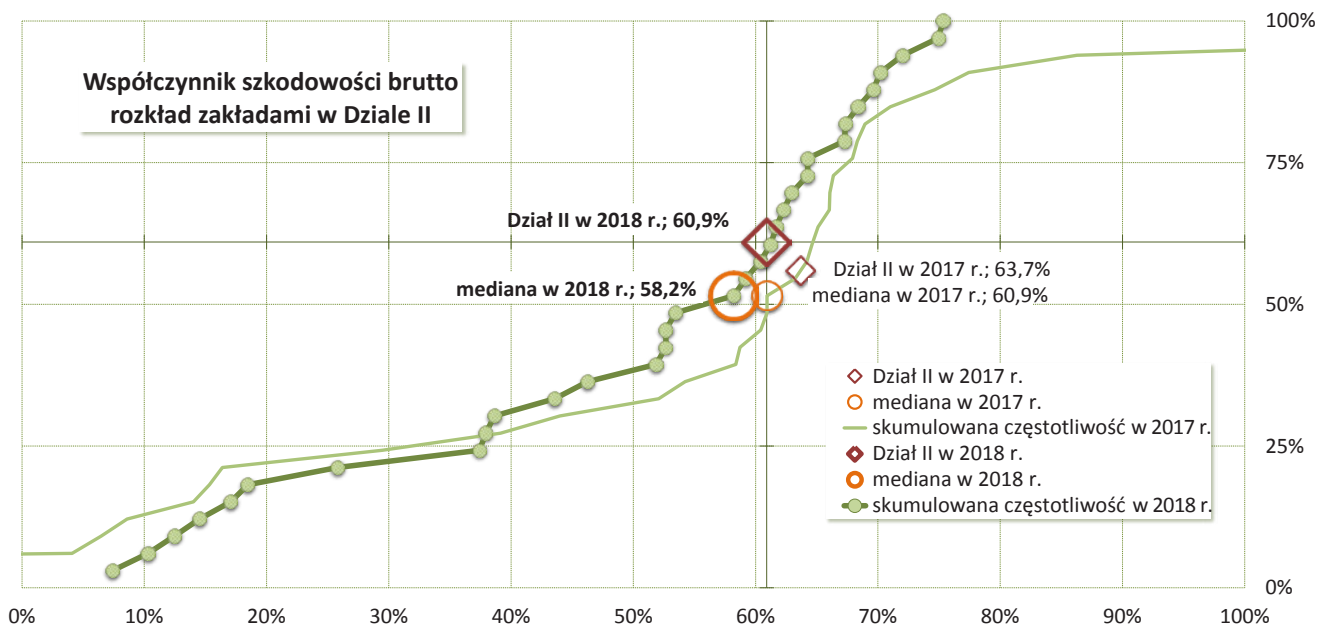

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wartość wskaźnika dla Działu I wynosiła 99,0% w 2018 r., w porównaniu z 82,1% w 2017 r., czyli o 16,9 p.p. więcej.
- Mediana wskaźnika wynosiła dla tych samych okresów odpowiednio: 77,2% oraz 74%.
- Odstęp międzykwartylowy w 2018 r. wynosił 76,1%, tj. o 30 p.p. więcej niż rok wcześniej.
- Ponad połowa zakładów odnotowała wzrost wartości wskaźnika szkodowości brutto w 2018 r.
- W 2018 r. przy wzroście sumy odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto oraz zmiany stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto w Dziale I o 5,3% względem 2017 r. składki zarobione brutto zmalały o 12,8% w tym samym okresie.

Rysunek 38.

Współczynnik szkodowości brutto zakładów Działu II w Polsce w latach 2017-2018

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

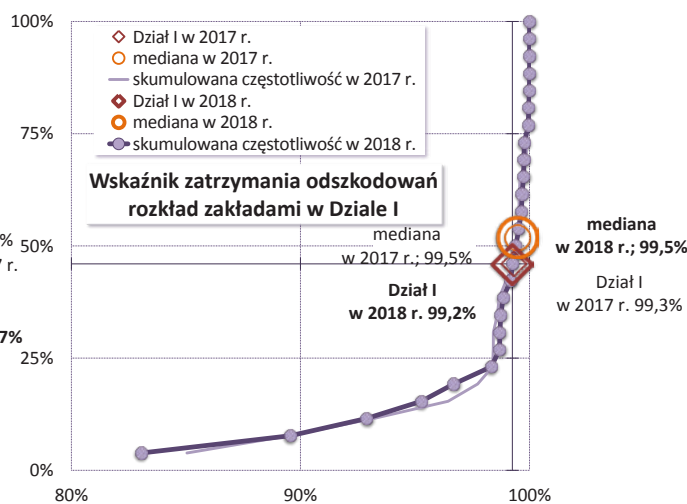
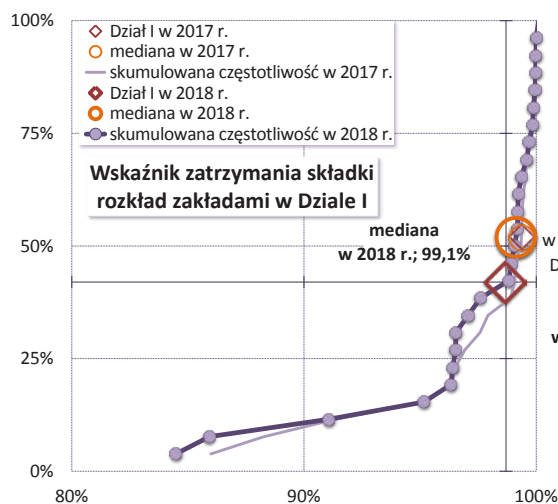
- Wartość wskaźnika dla Działu II wynosiła 60,9% w 2018 r., w porównaniu z 63,7% dla 2017 r., czyli o 2,8 p.p. mniej.
- Mediana wskaźnika wynosiła dla tych samych okresów odpowiednio: 58,2% oraz 60,9%.
- Odstęp międzykwartylowy w 2018 r. wyniósł 26,3%, tj. o 2,5 p.p. mniej niż przed rokiem.

- Dla Działu II w 2018 r. przy wzroście sumy odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto oraz zmiany stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto o 6% względem roku poprzedniego składka zarobiona brutto wzrosła o 10,9%.

3.7.3. Retencja

Rysunek 39.

Współczynnik retencji (zatrzymania) składki i odszkodowań zakładów Działu I w Polsce w latach 2017-2018

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

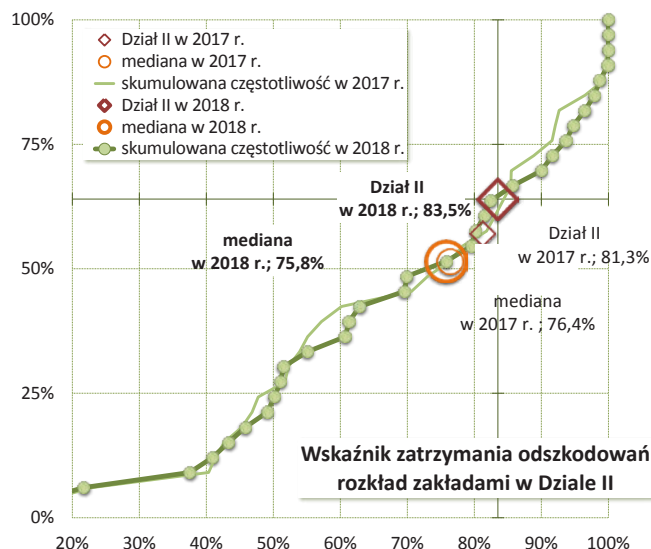
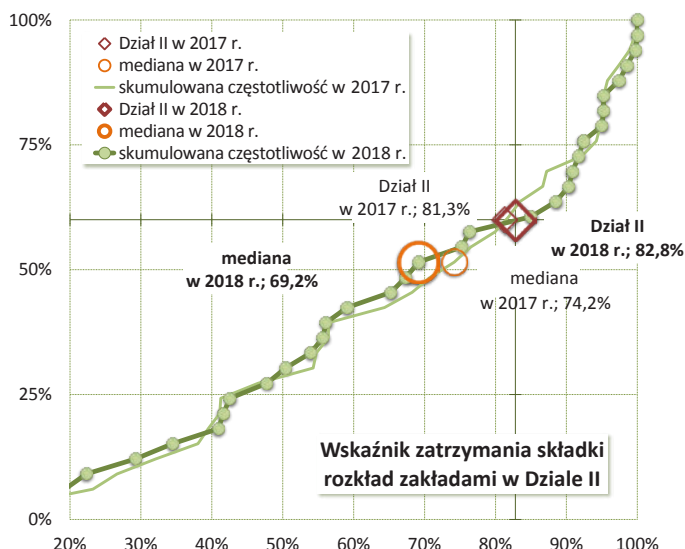
- Wartość wskaźnika zatrzymania składki dla Działu I wynosiła 98,7% w 2018 r. w porównaniu z 99,4% dla roku 2017. Mediana wskaźnika wynosiła dla tych samych okresów odpowiednio: 99,1% i 99,4%, a odstęp międzykwartylowy wyniósł 3,3% w 2018 r.
- Wartość wskaźnika zatrzymania odszkodowań dla Działu I wynosiła 99,2% w 2018 r. w porównaniu z 99,3% dla roku 2017.

- Mediana wskaźnika dla tych samych okresów wynosiła: 99,5%. Odstęp międzykwartylowy w 2018 r. wyniósł 1,2%, tj. na poziomie roku poprzedniego.

3. ANALIZA RYNKU UBEZPIECZEŃ

Rysunek 40.

Współczynnik retencji (zatrzymania) składki i odszkodowań zakładów Działu II w Polsce w latach 2017-2018

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wartość wskaźnika zatrzymania składki dla Działu II wynosiła 82,8% w 2018 r. w porównaniu z 81,3% rok wcześniej.
- Mediana wskaźnika wynosiła dla tych samych okresów odpowiednio: 69,2% oraz 74,2%. Odstęp międzykwartylowy w 2018 r. wynosił 44,6%, tj. o 3,1 p.p. mniej niż rok wcześniej.
- Wartość wskaźnika zatrzymania odszkodowań dla Działu II wynosiła 83,5% w 2018 r. w porównaniu z 81,3% dla 2017 r.

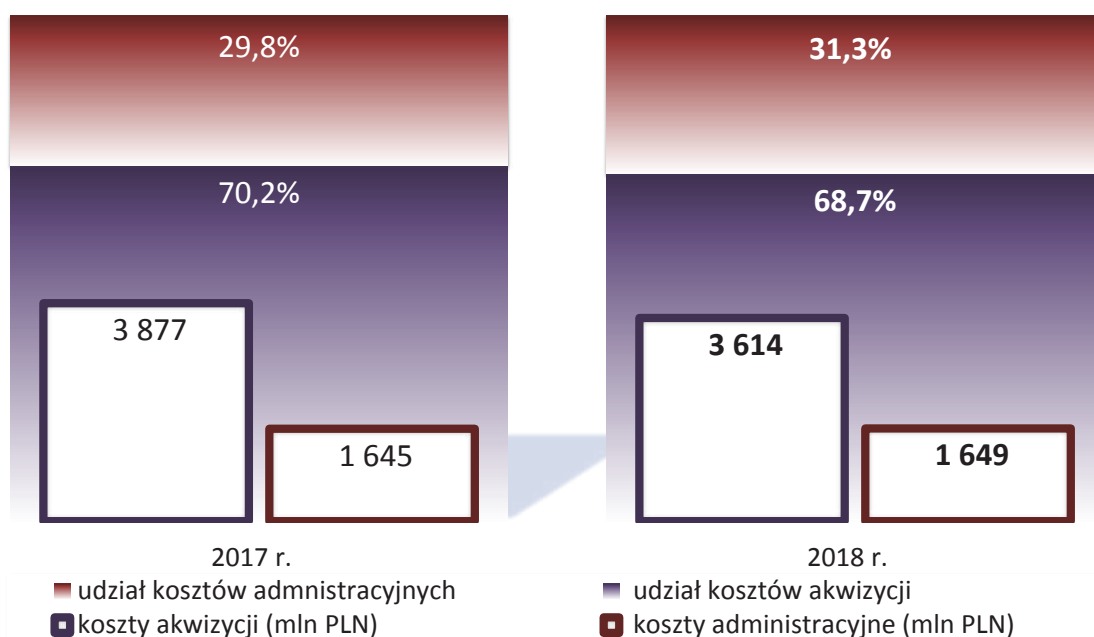
Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych brutto Działu II zmalał 8,7% rok do roku.

- Mediana wskaźnika wynosiła dla tych samych okresów odpowiednio: 75,8% oraz 76,4%. Odstęp międzykwartylowy w 2018 r. wynosił 42,6%, tj. o 2,8 p.p. więcej niż rok wcześniej.

3.7.4. Koszty działalności ubezpieczeniowej

Rysunek 41.

Koszty działalności ubezpieczeniowej Działu I w Polsce w latach 2017-2018

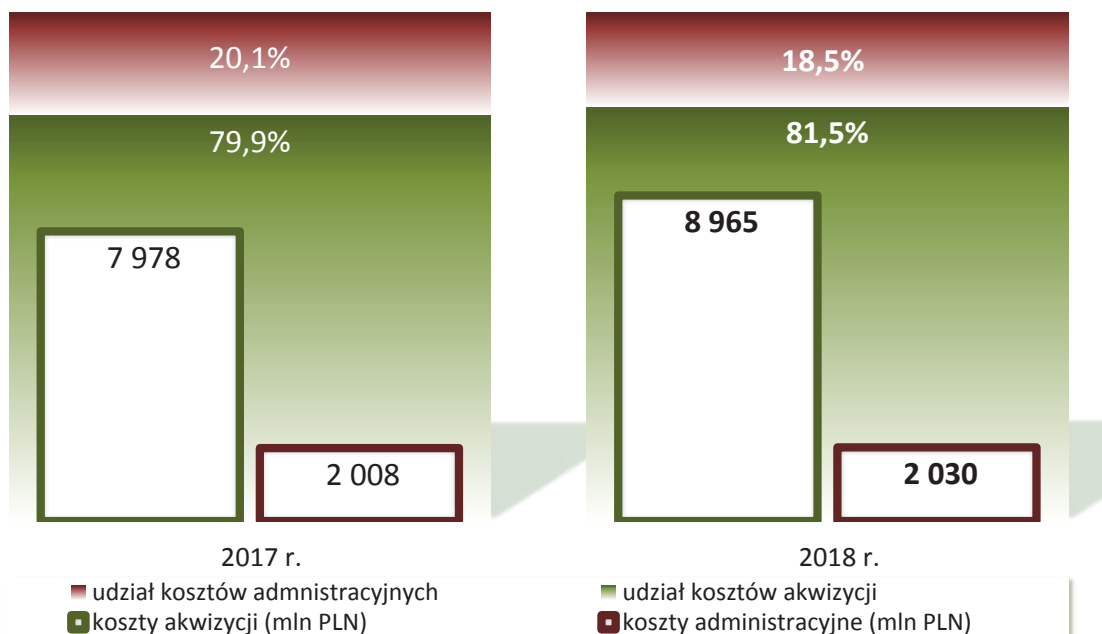

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Suma kosztów akwizycji i administracyjnych w Dziale I wynosiła prawie 5,3 mld PLN w 2018 r. i była o 4,7% poniżej poziomu sprzed roku.
- Koszty administracyjne w 2018 r. w relacji do roku poprzedniego wzrosły o 0,3%, a koszty akwizycji zmalały o 6,8% w tym samym okresie.
- Udział kosztów akwizycji w kosztach ogółem w 2018 r. wyniósł 68,7% i był o 1,5 p.p. niższy niż w roku poprzednim.
- Relacja kosztów akwizycji do składki przypisanej brutto dla Działu I wynosiła 16,6%, a relacja kosztów administracyjnych do składki wynosiła 7,6% w 2018 r.

Rysunek 42.

Koszty działalności ubezpieczeniowej Działu II w Polsce w latach 2017-2018

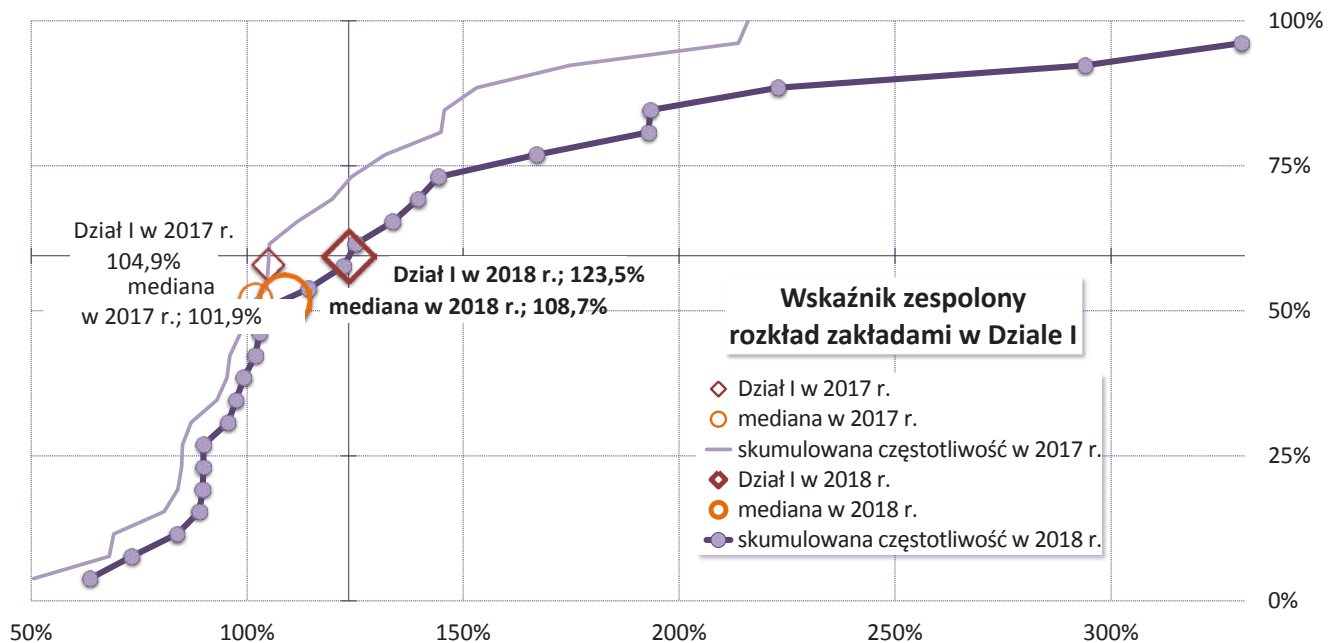
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Suma kosztów akwizycji i administracyjnych w Dziale II wynosiła 11 mld PLN w 2018 r. i była o 10,1% powyżej poziomu roku poprzedniego.
- Koszty akwizycji wzrastały względem lat poprzednich: o 13% w 2017 r. oraz o 12,4% w ciągu 2018 r. Koszty administracyjne w 2018 r. wzrosły o 1,1% w relacji do 2017 r.
- Struktura kosztów zmieniła się na korzyść kosztów akwizycji, które w 2018 r. rosły relatywnie szybciej niż administracyjne i stanowiły 81,5% sumy obu kategorii kosztów.
- W 2018 r. relacja kosztów akwizycji do składki przypisanej brutto Działu II wynosiła 22,2%, a relacja kosztów administracyjnych do składki wynosiła 5,0%.

3. ANALIZA RYNKU UBEZPIECZEŃ

Rysunek 43.

Wskaźnik zespolony zakładów Działu I w Polsce w latach 2017-2018

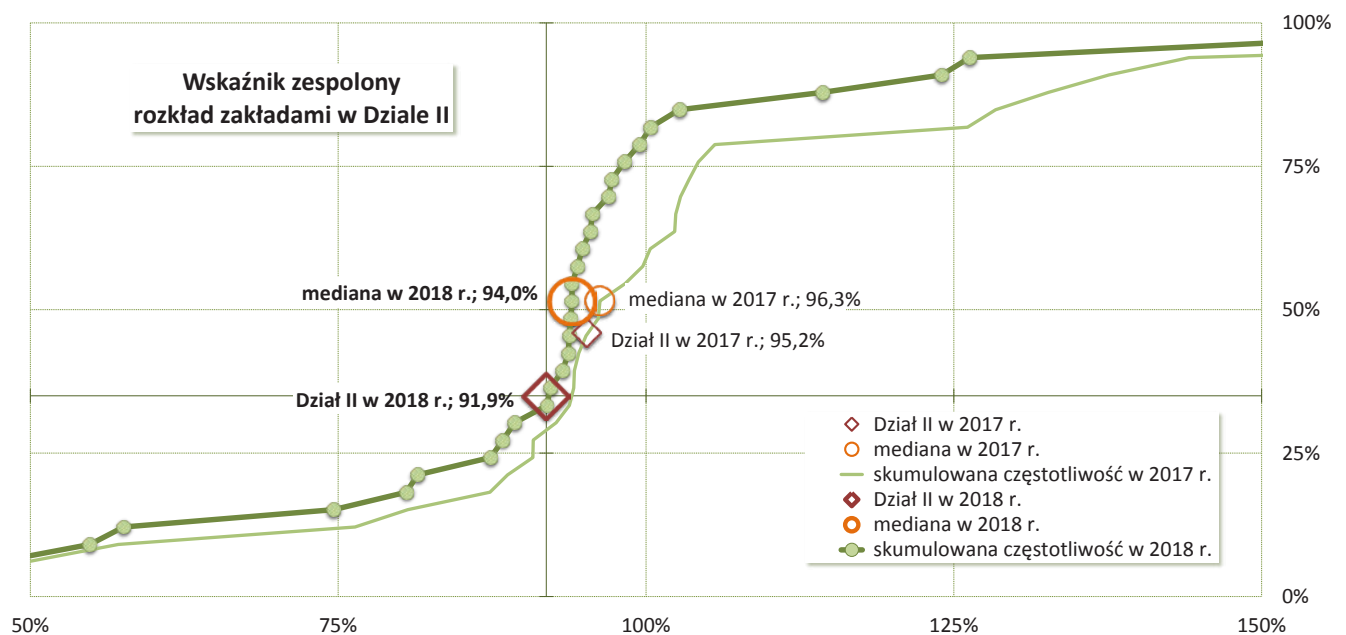

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wartość wskaźnika dla Działu I wynosiła 123,5% w 2018 r., w porównaniu z 104,9% w 2017 r., czyli o 18,6 p.p. więcej.
- Mediana wskaźnika wynosiła dla tych samych okresów odpowiednio: 108,7% oraz 101,9%.
- Odstęp międzykwartylowy w 2018 r. wynosił 70%, tj. aż o 25,6 p.p. więcej niż rok wcześniej.
- W 2018 r. przy wzroście licznika formuły wskaźnika zespolonego o 2,7% mianownik zmalał o 12,8% względem poziomu sprzed roku i wartość wskaźnika istotnie wzrosła.

Rysunek 44.

Wskaźnik zespolony zakładów Działu II w Polsce w latach 2017-2018

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

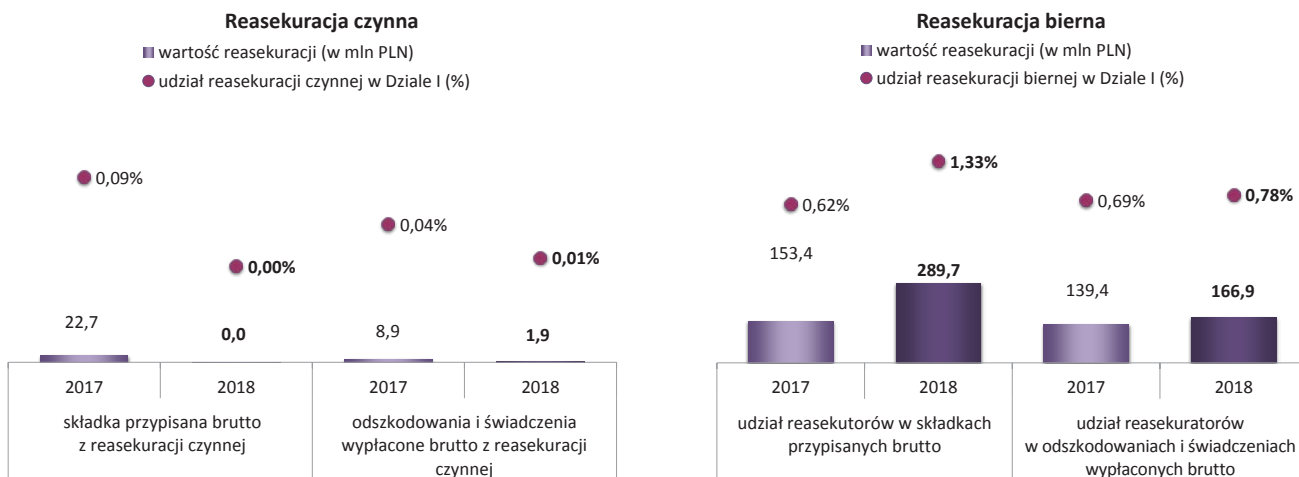
- Wartość wskaźnika dla Działu II wynosiła 91,9% w 2018 r., w porównaniu z 95,2% w 2017 r., czyli zmalała o 3,3 p.p. kolejny rok z rzędu.
- Mediana wskaźnika dla tych samych okresów wynosiła odpowiednio: 94,0% oraz 96,3%.

- Odstęp międzykwartylowy w 2018 r. wynosił 9,9%, tj. o 3,6 p.p. mniej niż rok wcześniej.
- W 2018 r. przy wzroście licznika formuły wskaźnika zespolonego o 7% mianownik wzrósł o 10,9% względem poziomu sprzed roku.

3.7.5. Reasekuracja

Rysunek 45.

Reasekuracja czynna i bierna w Dziale I w Polsce w latach 2017-2018

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

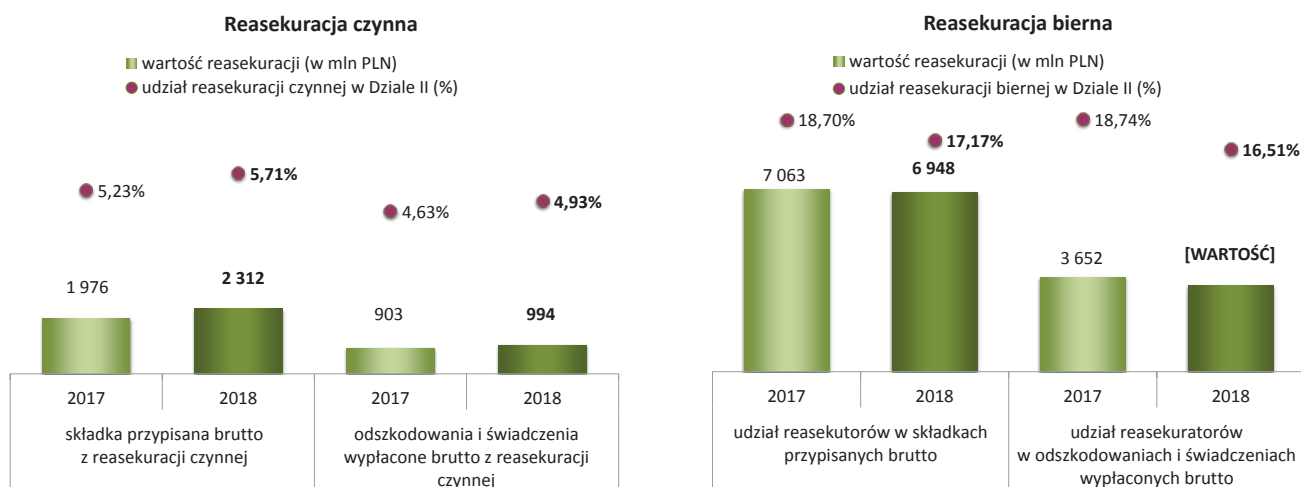
- Wartość składki przypisanej brutto z reasekuracji czynnej Działu I wynosiła 22,7 mln PLN w 2017 r., a w 2018 r. odnotowano marginalną składkę w reasekuracji czynnej.
- Odszkodowania i świadczenia brutto z reasekuracji czynnej wypłacone przez zakłady wynosiły 1,9 mln PLN w 2018 r., czyli ponad czterokrotnie mniej niż przed rokiem.
- Udział reasekuratorów w składkach przypisanych brutto [reasekuracja bierna] Działu I wynosił 289,7 mln PLN

- w 2018 r. To o 88,9% więcej niż w roku 2017. Udział reasekuratorów w składce Działu I wzrósł do 1,3% w 2018 r. z 0,6% w roku 2017.
- Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto wynosił 166,9 mln PLN w 2018 r., czyli o 19,7% więcej niż przed rokiem. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wynosił 0,8%, tj. 0,1 p.p. więcej niż przed rokiem.

3. ANALIZA RYNKU UBEZPIECZEŃ

Rysunek 46.

Reasekuracja czynna i bierna w Dziale II w Polsce w latach 2017-2018

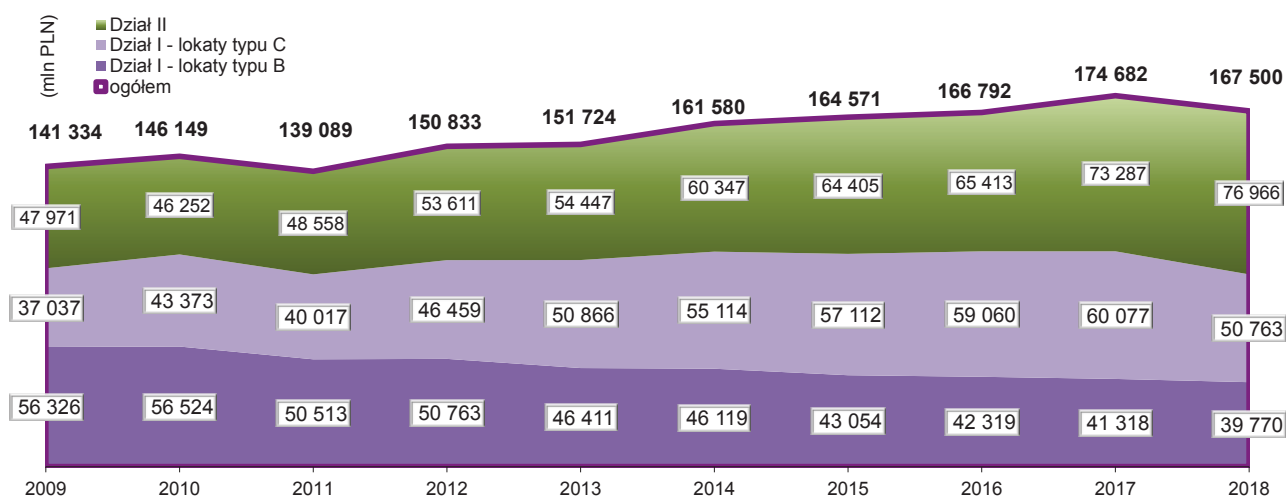
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wartość składki przypisanej brutto z reasekuracji czynnej Działu II wynosiła 2 312 mln PLN w 2018 r., to o 17% więcej niż w 2017 r. Udział reasekuracji czynnej w składce Działu II wynosił 5,7% w 2018 r.
- Odszkodowania i świadczenia brutto z reasekuracji czynnej wypłacone przez zakłady wynosiły 994 mln PLN w 2018 r., czyli o 10,2% więcej niż przed rokiem. Udział reasekuracji czynnej w odszkodowaniach Działu II wynosił 4,9%.
- Udział reasekuratorów w składkach przypisanych brutto (reasekuracja bierna) Działu II wynosił ponad 6,9 mld PLN w 2018 r., to o 1,6% mniej niż w roku 2017. Udział reasekuratorów w składce Działu II wynosił 17,2% w 2018 r.
- Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto wynosił 3,3 mld PLN w 2018 r., czyli o 8,7% mniej niż przed rokiem. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach zmalał i wynosił 16,5% w 2018 r.

3.7.6. Lokaty

Rysunek 47.

Lokaty zakładów ubezpieczeń w Polsce w latach 2009-2018 w cenach stałych 2018 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

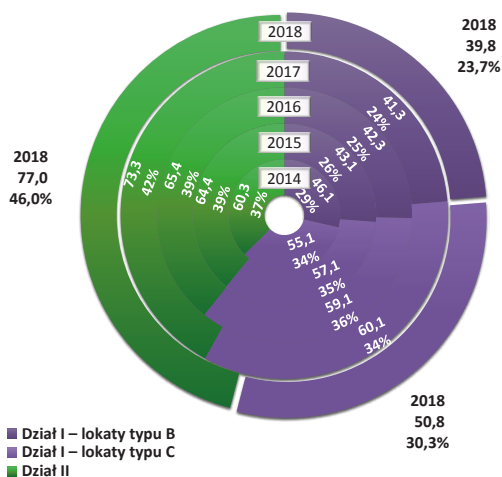
- W 2009 r. lokaty związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym gwałtownie spadły w efekcie kryzysu, a w ich miejsce weszły lokaty terminowe w instytucjach kredytowych (tzw. poliso-lokaty). Po kryzysie, przy malejącym poziomie lokat typu B wzrastały lokaty typu C.
- Od 2012 do 2017 r. suma lokat Działu I i II wzrastała za sprawą wzrostu ich stanu w Dziale II oraz w grupie 3 Działu I i pomimo ich spadku w grupie 1 Działu I.
- W latach 2009-2018 z lokat typu B ubyło 15 mld PLN, podczas gdy 23 mld PLN przybyły na lokatach typu C.

- Dodatkowo lokaty Działu II wzrosły w tym samym okresie o 25,3 mld PLN, z czego aż 7,9 mld PLN wzrostu przypadło na 2017 r., w wyniku inwestycji PZU w sektorze bankowym.
- W 2018 r., tylko w ciągu jednego roku, z lokat typu C ubyło 9,3 mld PLN. Dodatkowo o 1,5 mld zmalały lokaty typu B w tym samym okresie. Jedynie lokaty Działu II wzrosły o 3,7 mld PLN.

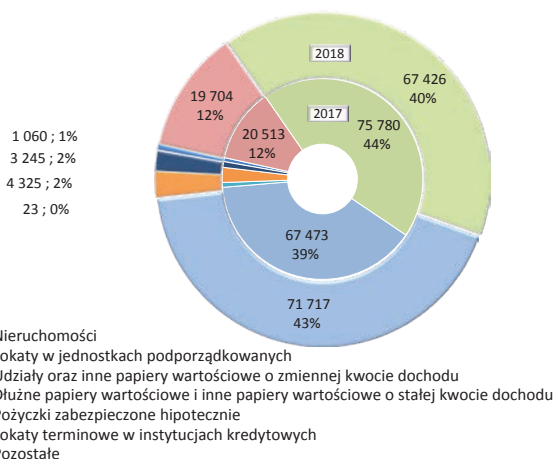
Rysunek 48.

Struktura lokat zakładów ubezpieczeń w Polsce

Struktura lokat według Działów w latach 2014-2018 (mld PLN i w %)

Struktura przedmiotowa lokat w latach 2017-2018 r. (mln PLN i w %)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

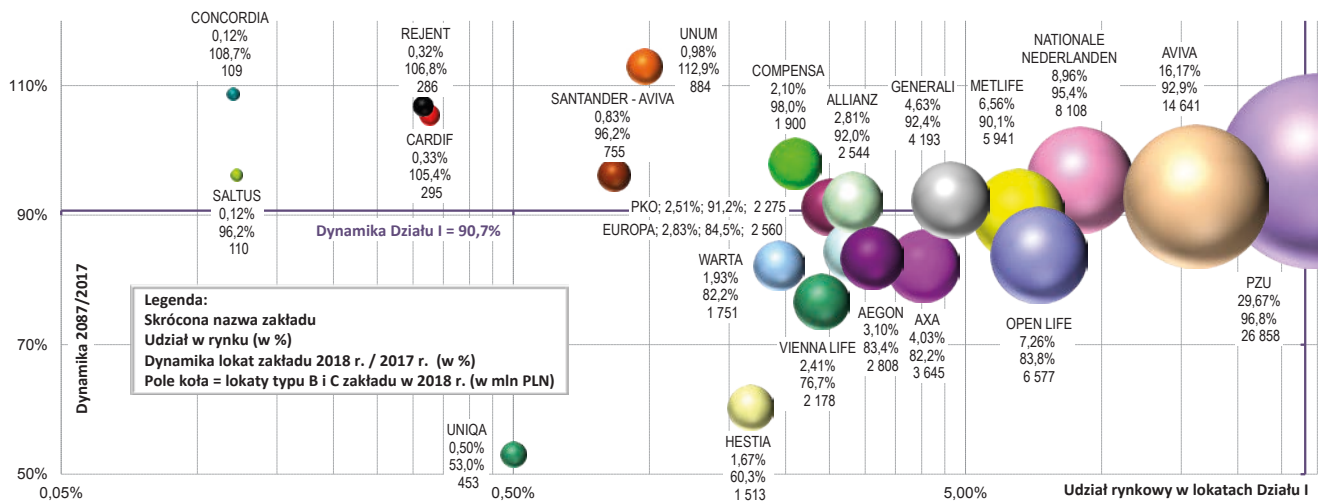
- W 2014 r. aktywa Działu I wynosiły 62,7% stanu lokat ogółem. Od tego czasu udział Działu I systematycznie malał i wynosił 54% na koniec 2018 r.
- Pomimo tych zmian krajowa struktura przedmiotowa lokat różni się od europejskiej dużo mniejszym udziałem pożyczek zabezpieczonych hipotecznie, większym udziałem lokat

- w instytucjach kredytowych oraz instrumentów o zmiennej kwocie dochodu.
- Udział dłużnych papierów wartościowych wzrósł z 39% w 2017 r. do 43% w 2018 r. kosztem innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu.

3. ANALIZA RYNKU UBEZPIECZEŃ

Rysunek 49.

Wartości i dynamika lokat zakładów Działu I w Polsce w 2018 r.

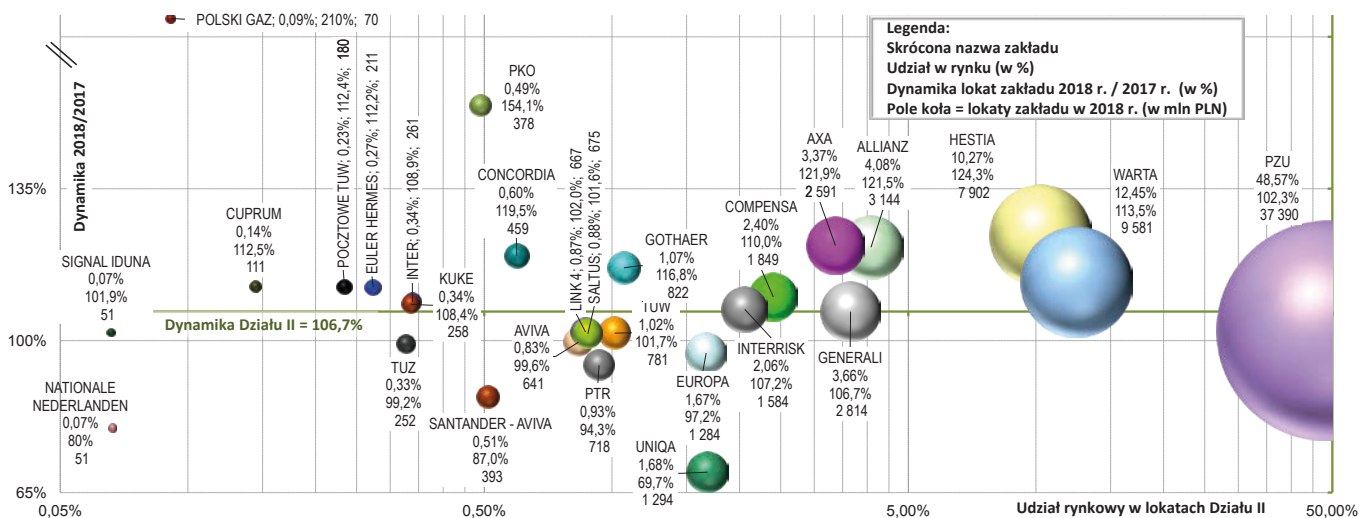

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Łączna wartość lokat Działu I na koniec 2018 r. wynosiła 90,5 mld PLN, tj. o 9,3 mld PLN mniej niż w 2017 r. Dynamika zmiany stanu lokat względem roku poprzedniego wynosiła zatem 90,7%. Wysoką dynamikę zmiany stanu lokat odnotowały: PZU, Nationale-Nederlanden, Compensa, Unum i kilka mniejszych zakładów.
- PZU Życie miał w 2018 r. 29,7% udziału w lokatach Działu I i na koniec 2018 r. notował dynamikę zmiany stanu względem końca 2017 r. o 6,1 p.p. powyżej rynku.
- Lokaty Avivy stanowiły 16,2% rynku; Nationale-Nederlanden 9%, Open Life 7,3%, a Metlife 6,6%.
- Wartość lokat typu C na koniec 2018 r. wynosiła 50,8 mld PLN, tj. o 8,4 mld PLN mniej niż rok wcześniej. Dynamika wzrostu stanu lokat typu C wynosiła 85,8%. W tym segmencie rynku Aviva, jako lider, miała 25% udział. Lokaty typu C dziesięciu kolejnych zakładów – od Open Life po Allianz – stanowiły łącznie 64,9% tego segmentu rynku.

Rysunek 50.

Wartości i dynamika lokat zakładów Działu II w Polsce w 2018 r.

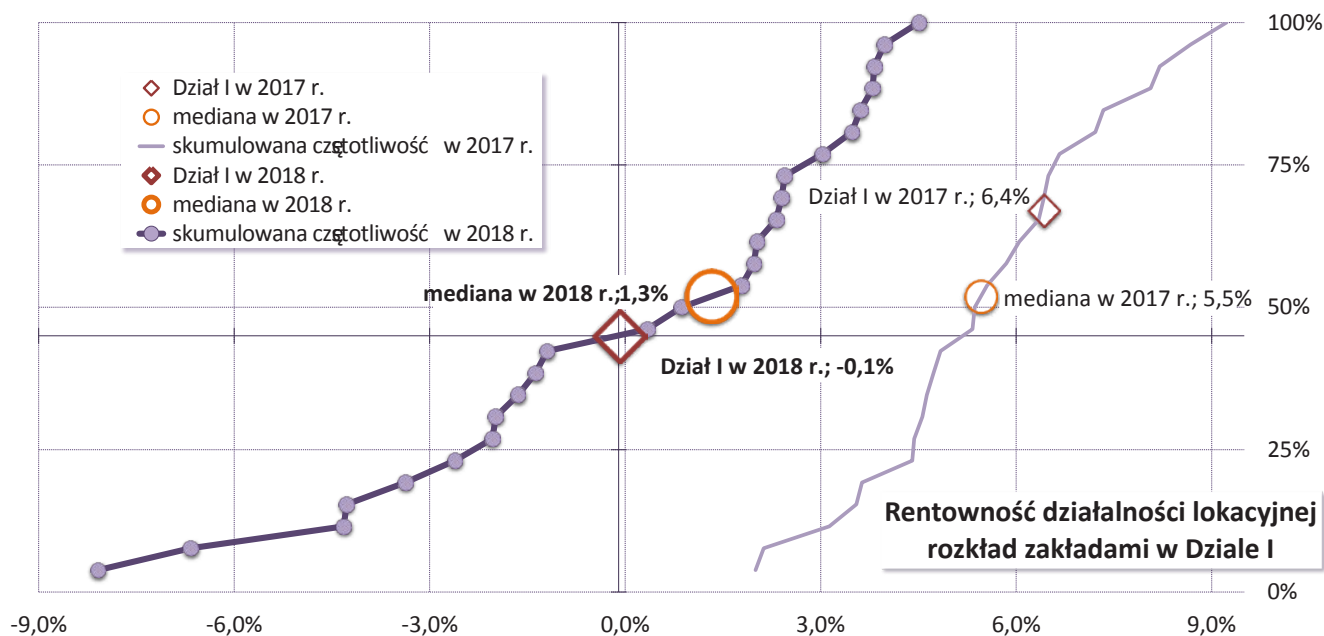

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Łączna wartość lokat Działu II na koniec 2018 r. wynosiła 77 mld PLN, tj. o 4,8 mld PLN więcej niż na koniec 2017 r. Dynamika przyrostu stanu lokat Działu II wynosiła 106,7%.
- PZU jako lider pod względem zebranych aktywów posiadał aż 48,6% sumy lokat Działu II i odnotował dynamikę stanu lokat dla porównywanych okresów równą 102,3%, tj. 4,4 p.p. poniżej rynku.
- Dynamikę 6,8 p.p. powyżej rynku odnotowała Warta, której lokaty stanowiły 12,5% całego segmentu, a o 17,6 p.p. powyżej średniej była Hestia, której lokaty stanowiły 10,3% sumy lokat Działu II.
- Kolejne 18,9% lokat Działu II miało 7 zakładów od 4,1% [Allianz] do 1,7% [Europa]. Pozostałe 24 zakłady to zaledwie 9,8% sumy lokat Działu II.

Rysunek 51.

Współczynnik rentowności działalności lokacyjnej zakładów Działu I w Polsce w latach 2017-2018

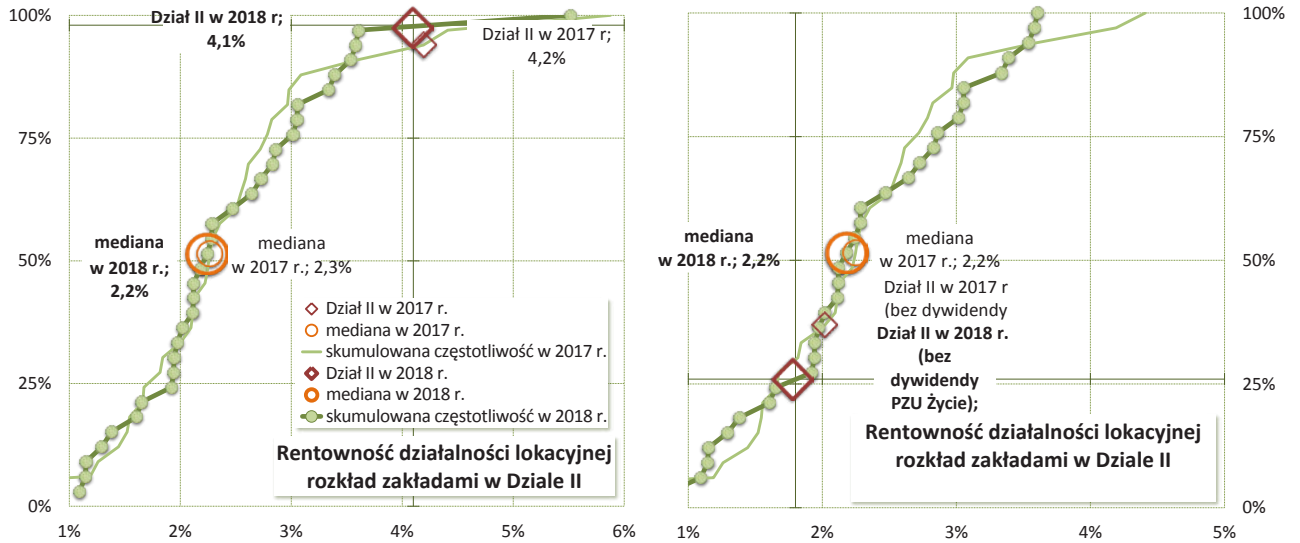
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wartość wskaźnika dla Działu I wynosiła -0,08% w 2018 r., w porównaniu z 6,4% w roku 2017.
- Mediana wskaźnika wynosiła dla tych samych okresów odpowiednio: 1,3% oraz 5,5%.
- Odstęp międzykwartylowy dla 2018 r. wynosił 4,9%, tj. o 2,8 p.p. więcej niż rok wcześniej.
- Dochody z lokat Działu I ogółem w 2018 r. zmalały o ponad 6,4 mld PLN przy jednoczesnym spadku rok do roku średniej wartości sumy lokat bilansowych o 12,9%.

3. ANALIZA RYNKU UBEZPIECZEŃ

Rysunek 52.

Współczynnik rentowności działalności lokacyjnej zakładów Działu II w Polsce w latach 2017-2018

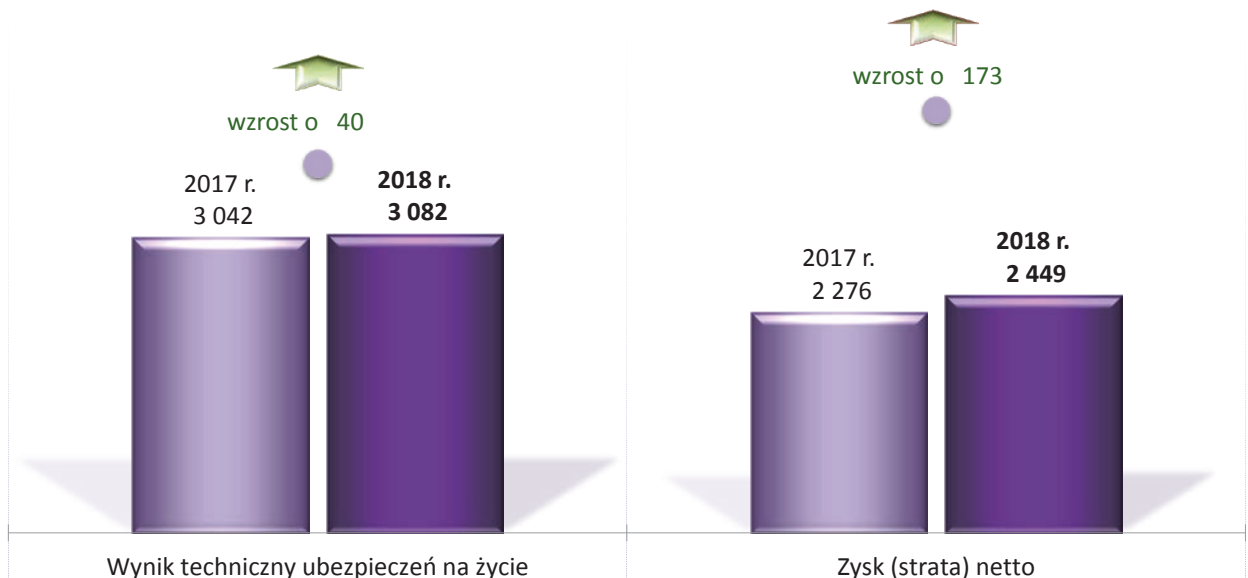
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wartość wskaźnika dla Działu II wynosiła 4,1% w 2018 r. w porównaniu z 4,2% rok wcześniej.
- Jeśli nie uwzględnić dywidend przekazanych z PZU Życie do PZU, to wartości tego wskaźnika dla tych samych okresów wynosiły odpowiednio: 1,8% oraz 2,0%. Ten skorygowany rozkład zaprezentowano na prawym wykresie powyżej.
- Mediana wskaźnika wynosiła 2,2% dla obu analizowanych okresów.
- Odstęp międzykwartylowy w 2018 r. wynosił 1,1%, tj. o 0,1 p.p. więcej niż rok wcześniej.
- Dochody z lokat (uwzględniające dywidendę PZU Życie) Działu II ogółem w 2018 r. wzrosły o 7,7% przy wzroście średniej wartości sumy bilansowej w 2018 r. o 10,2%.

3.7.7. Wyniki finansowe

Rysunek 53.

Wynik techniczny i wynik finansowy netto Działu I w Polsce w latach 2017-2018 (w mln PLN)

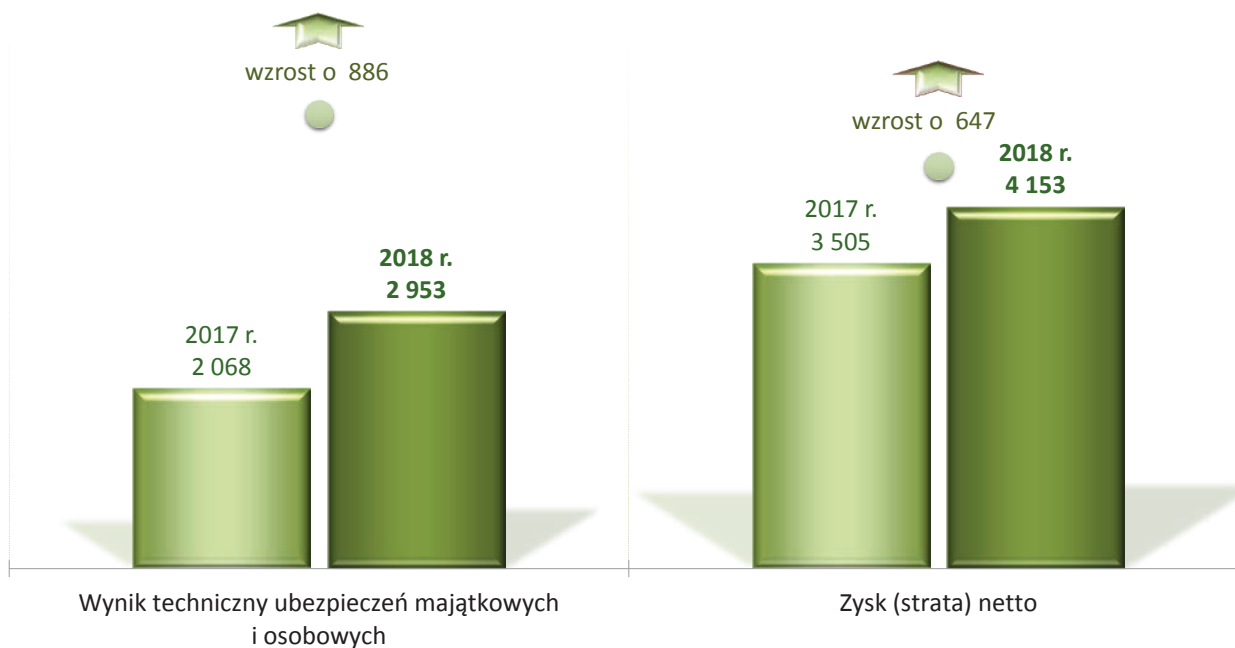
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- W 2018 r. wynik techniczny Działu I wyniósł 3,1 mld PLN i był o 1,3% wyższy niż w 2017 r.
- Składki zarobione netto zmalały w 2018 r. o 3,2 mld PLN względem 2017 r. W tym samym czasie przychody z lokat zmalały o 1,9 mld PLN, a niezrealizowane zyski z lokat zmalały o 1,0 mld PLN przy wzroście o 2,9 mld PLN niezrealizowanych strat z lokat. Odszkodowania i świadczenia wypłacone netto

- wzrosły o 1,1 mld PLN. Koszty działalności ubezpieczeniowej zmalały o 0,21 mld PLN, a o 0,62 mld PLN wzrosły koszty działalności lokacyjnej.
- Rentowność techniczna dla całego Działu I w 2018 r. wynosiła 14,3% w porównaniu z 12,3% rok wcześniej.
- Wynik finansowy netto Działu I wyniósł 2,4 mld PLN w 2018 r. i był wyższy o 7,6% względem roku poprzedniego.

Rysunek 54.

Wynik techniczny i wynik finansowy netto Działu II w Polsce w latach 2017-2018 (w mln PLN)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

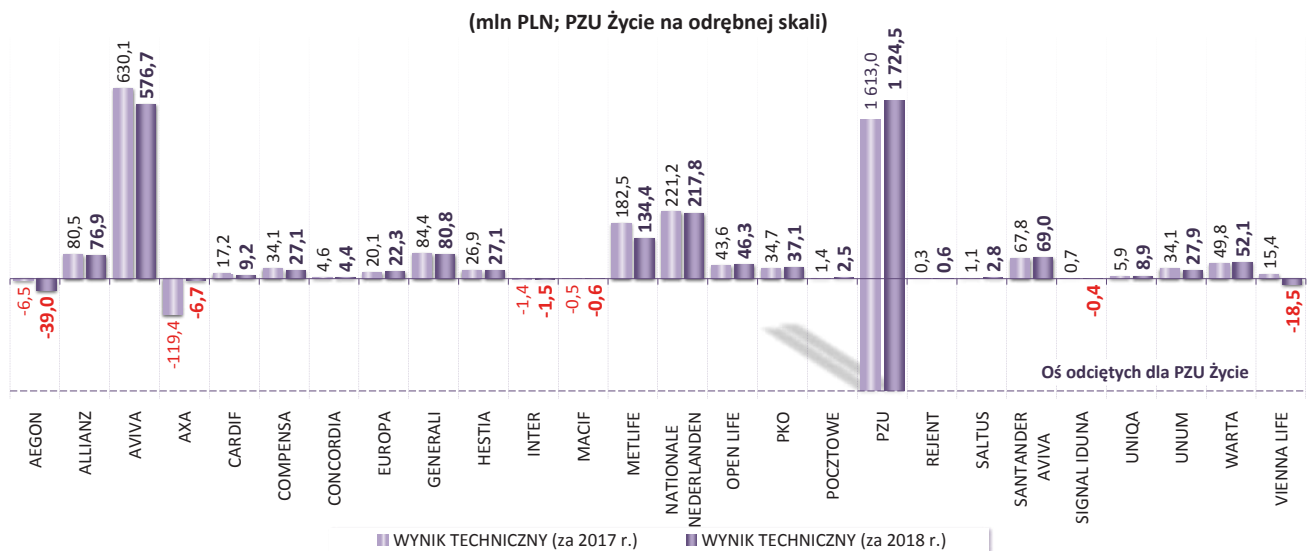
- Wynik techniczny Działu II za 2018 r. poprawił się w stosunku do roku poprzedniego aż o 0,9 mld PLN i wyniósł 3,0 mld PLN.
- Z działalności bezpośredniej w Dziale II składki zarobione na udziale własnym wzrosły w 2018 r. względem 2017 r. o 3 mld PLN. W tym samym okresie, minimalnie, bo o 5 mln PLN, zmalały przychody z lokat, a saldo pozostałych przychodów i kosztów technicznych na udziale własnym zmalało o 48 mln PLN. Jednocześnie wzrosły odszkodowania i świadczenia wypłacone netto o 1,5 mld PLN oraz wzrosły koszty działalności ubezpieczeniowej o 0,6 mld PLN.
- Wynik techniczny ubezpieczeń komunikacyjnych AC i OC razem w 2018 r. wzrósł o 450 mln PLN względem 2017 r., przy czym w grupie 3 odnotowano wzrost wyniku o 373 mln PLN, a w grupie 10 wzrost wyniósł 77 mln PLN.
- Wskaźnik rentowności technicznej Działu II w 2018 r. wyniósł 9,3% w porównaniu z 7,2% rok wcześniej.
- Zysk netto Działu II w 2018 r. wzrósł o 18,5%, tj. o 0,6 mld PLN względem roku poprzedniego, i wyniósł 4,2 mld PLN. Zysk netto Działu II uwzględniał dywidendę z PZU Życie w kwotach 1,5 mld PLN w 2017 r. oraz 1,7 mld PLN w 2018 r.

3. ANALIZA RYNKU UBEZPIECZEŃ

3.7.8. Wyniki techniczne

Rysunek 55.

Wartość i dynamika wyniku technicznego zakładów Działu I w Polsce w latach 2017-2018

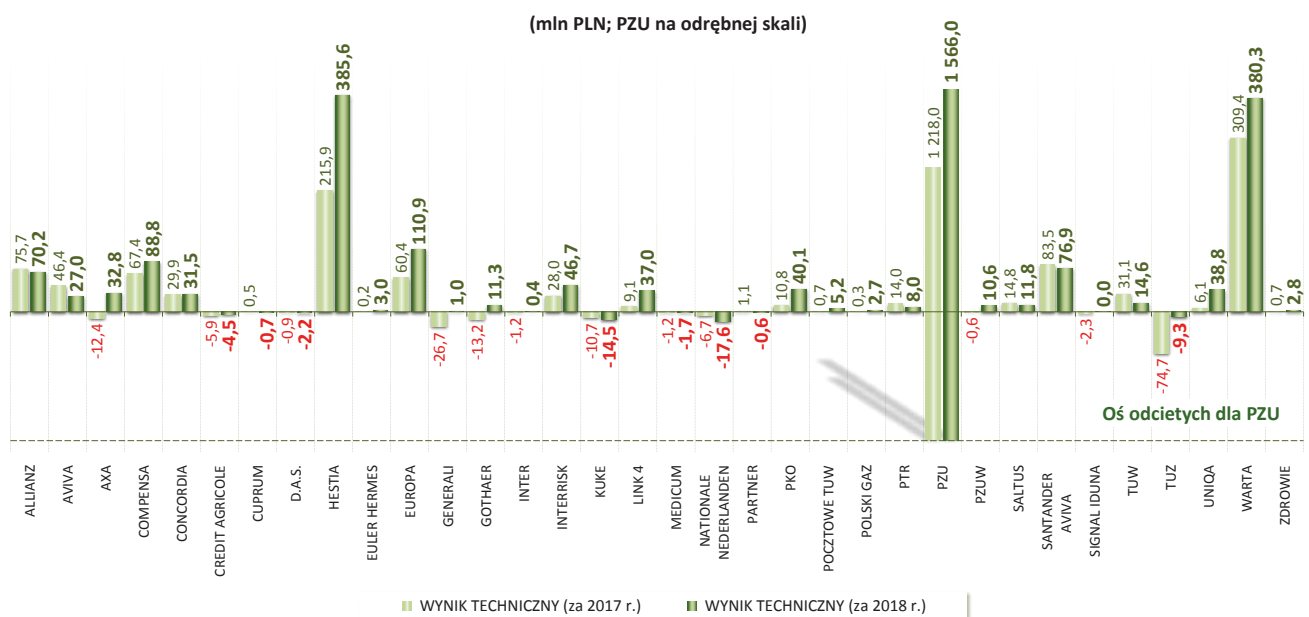

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Z 26 zakładów Działu I raportujących do PIU 6 odnotowało straty techniczne w 2018 r.
- Spośród 20 zakładów o dodatnim wyniku technicznym 11 odnotowało jego wzrost w 2018 r.
- W 2018 r. 3 zakłady zwiększyły, 1 zmniejszył stratę w stosunku do roku poprzedniego, a 2 zamieniły zyski na straty techniczne.
- Lider Działu I – PZU Życie – odnotował w 2018 r. wzrost wyniku technicznego o 6,9% do 1,72 mld PLN z 1,61 mld PLN rok wcześniej.

Rysunek 56.

Wartość i dynamika wyniku technicznego zakładów Działu II w Polsce w latach 2017-2018

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

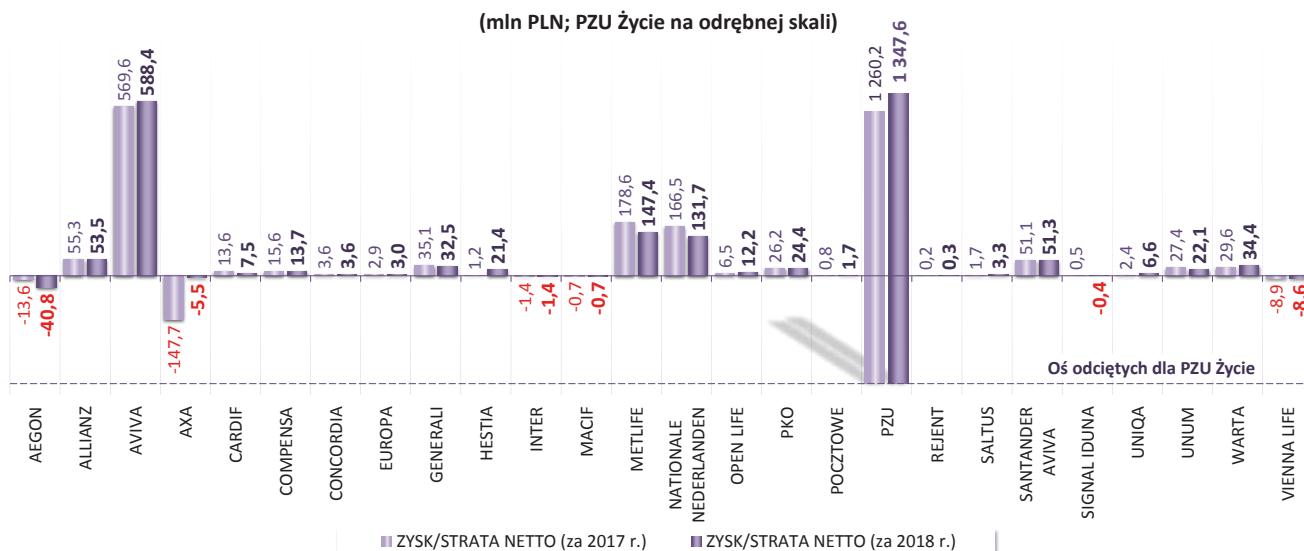
- Z 34 zakładów Działu II raportujących do PIU 26 odnotowało dodatni wynik techniczny w 2018 r.
- Spośród 26 zakładów o dodatnim wyniku technicznym 14 odnotowało jego wzrost, 6 spadek, a pozostałe zakłady wyszły ze strat w 2018 r.

- Nominalnie największy wzrost wyniku technicznego, bo o 348 mln PLN, odnotował w 2018 r. lider – PZU. Wynik techniczny tego zakładu stanowił 53% wyniku technicznego całego Działu II, który wynosił 2,95 mld PLN w 2018 r.

3.7.9. Wyniki finansowe netto

Rysunek 57.

Wartość i dynamika wyniku finansowego netto zakładów Działu I w Polsce w latach 2017-2018

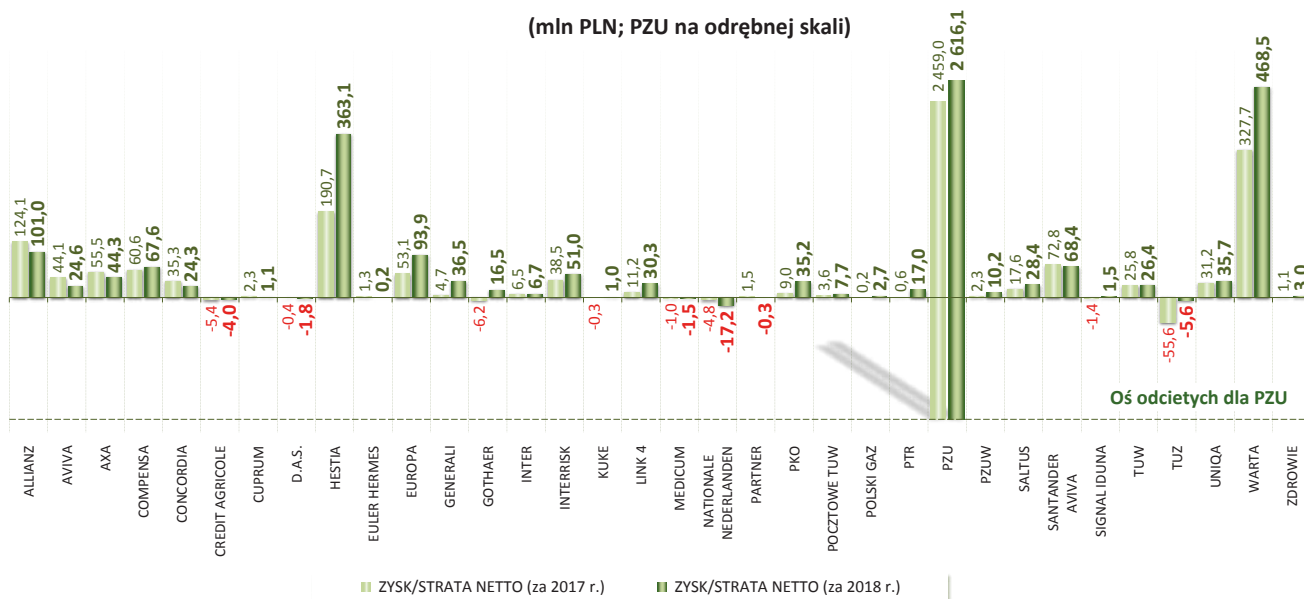

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- W 2018 r. 6 z 26 zakładów Działu I odnotowało straty netto.
- Spośród 20 zakładów, które miały zyski w 2018 r., 12 zanotowało wzrost wyniku netto, a w 9 nastąpił spadek tego wyniku w relacji do roku poprzedniego.
- Zysk netto lidera Działu I, tj. PZU Życie, był w 2018 r. o 87 mln PLN wyższy niż rok wcześniej i wynosił 1,35 mld PLN.

Rysunek 58.

Wartość i dynamika wyniku finansowego netto zakładów Działu II w Polsce w latach 2017-2018

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

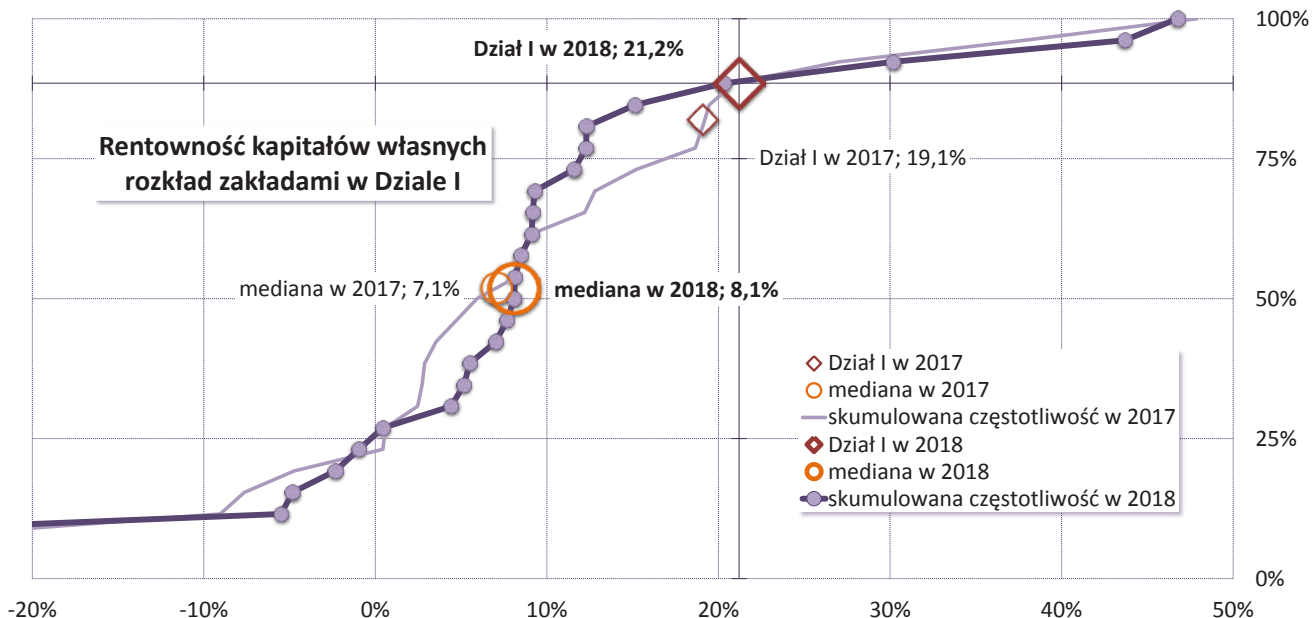
3. ANALIZA RYNKU UBEZPIECZEŃ

- Wyniki netto Działu II w 2018 r. poprawiły się w 23 z 34 zakładów. Sześć zakładów poniosło straty netto.
- Straty netto w 2018 r. odnotowały między innymi: Nationale-Nederlanden, TUZ i Crédit Agricole. Istotna poprawa zysku

- netto nastąpiła m.in. w PZU, Hestii i Warcie.
- Zysk netto lidera PZU (liczony łącznie z dywidendami z PZU Życie) był o 157 mln PLN wyższy niż rok wcześniej i wyniósł 2,62 mld PLN.

Rysunek 59.

Rentowność kapitałów własnych zakładów Działu I w Polsce w latach 2017-2018

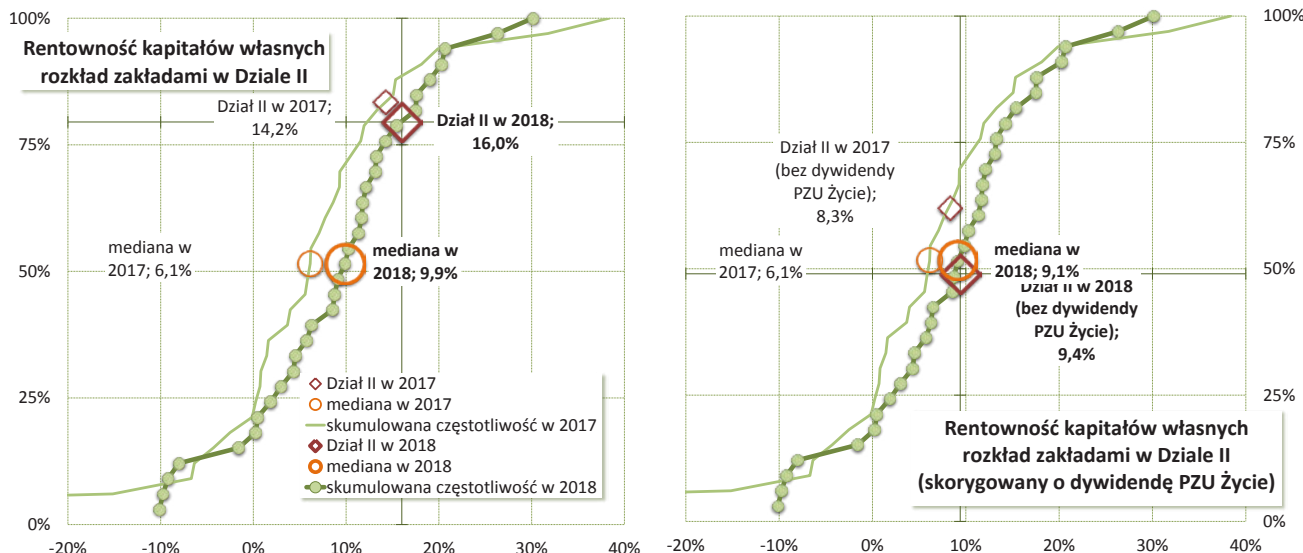
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wartość wskaźnika dla Działu I wynosiła 21,2% w 2018 r. w porównaniu z 19,1% w 2017 r. Czwarta część zakładów odnotowała straty netto.
- Mediana wskaźnika wynosiła dla tych samych okresów odpowiednio: 8,1% oraz 7,1%.

- Odstęp międzykwartylowy w 2018 r. wyniósł 10,7% i był o 0,1 p.p. mniejszy niż rok wcześniej.
- Suma zysków netto zakładów Działu I w 2018 r. wzrosła o 7,6% względem roku poprzedniego przy spadku sumy kapitałów własnych o 3,2% dla tych samych okresów.

Rysunek 60.

Rentowność kapitałów własnych zakładów Działu II w Polsce w latach 2017-2018

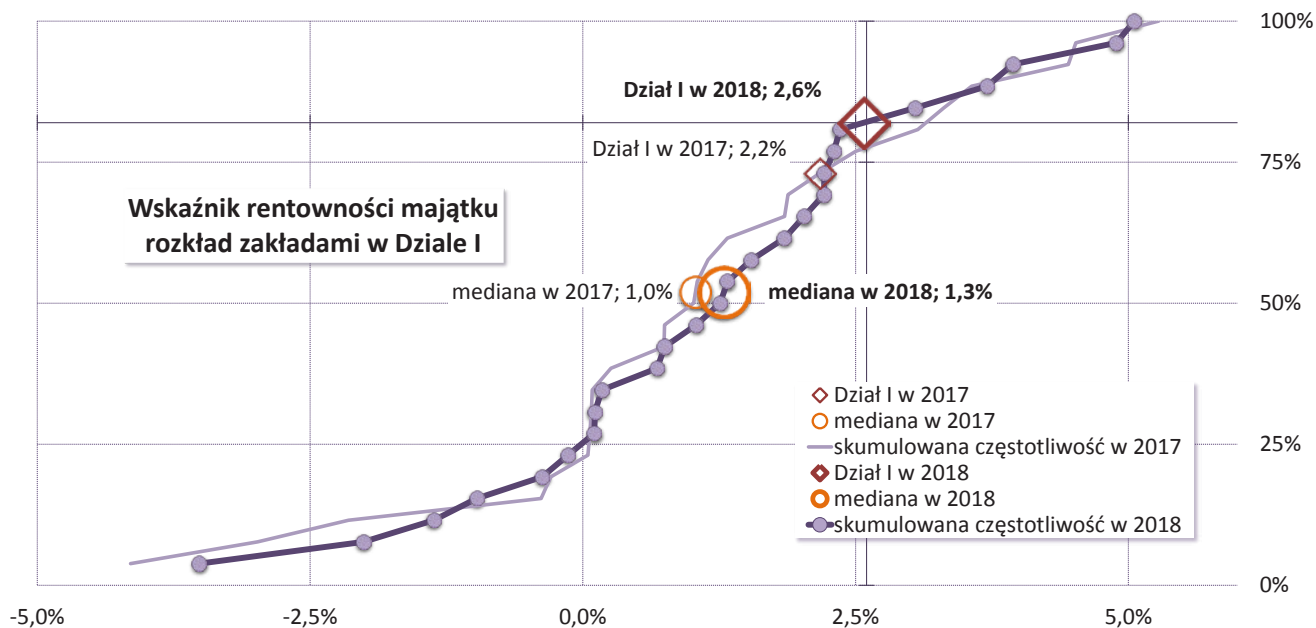

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wartość wskaźnika dla Działu II wzrosła do 16,0% w 2018 r. z 14,2% w 2017 r.
- Jeśli nie uwzględnić dywidend przekazanych z PZU Życie do PZU, to powyższe wartości wynosiłyby odpowiednio: 9,4% oraz 8,3%.
- Mediana wskaźnika wynosiła 9,9% w 2018 r., w porównaniu z 6,1% dla roku 2017, a w przypadku nieuwzględnienia dywidendy PZU Życie do PZU, odpowiednio 9,1% oraz 8,3%.
- Odstęp międzykwartylowy w 2018 r. wyniósł 11,3%, tj. o 0,4 p.p. więcej niż rok wcześniej.
- Zysk netto w 2018 r. Działu II wzrósł o 18,5%, a kapitały własne wzrosły o 5,5% w tym samym okresie. Jednak, jeśli nie uwzględnić dywidendy PZU Życie przekazanej do PZU, to zysk netto Działu II wzrósł o 19,2% i w efekcie wskaźnik rentowności wzrósł o 1,3 p.p. w analizowanym okresie.

Rysunek 61.

Rentowność majątku zakładów Działu I w Polsce w latach 2017-2018

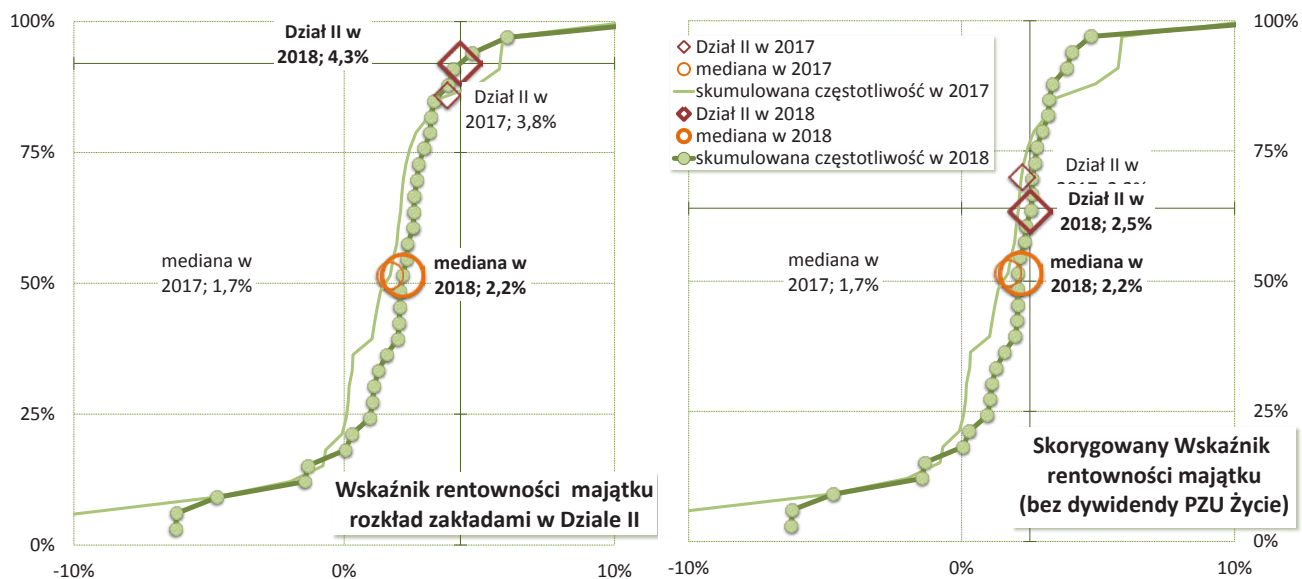
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wartość wskaźnika dla Działu I wynosiła 2,6% w 2018 r. w porównaniu z 2,2% w roku poprzednim. Sześć zakładów odnotowało straty netto.
- Mediana wskaźnika wynosiła dla tych samych okresów odpowiednio: 1,3% oraz 1%.
- Odstęp międzykwartylowy w 2018 r. wyniósł 2,2% i był o 0,2 p.p. mniejszy niż rok wcześniej.
- Suma zysków netto zakładów Działu I w 2018 r. wzrosła o 7,6% względem roku poprzedniego przy spadku sumy aktywów o 9,5% dla tych samych okresów.

3. ANALIZA RYNKU UBEZPIECZEŃ

Rysunek 62.

Rentowność majątku zakładów Działu II w Polsce w latach 2017-2018

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wartość wskaźnika dla Działu II wynosiła 4,3% w 2018 r. w porównaniu z 3,8% w 2017 r.
- Jeśli nie uwzględnić dywidend przekazanych z PZU Życie do PZU, to powyższe wartości wynosiłyby odpowiednio: 2,5% oraz 2,2% (wykres prawy powyżej odpowiedni dla benchmarku zakładów Działu II).
- Mediana wskaźnika wynosiła 2,2% w 2018 r. w porównaniu z 1,7% dla 2017 r., a w przypadku nieuwzględnienia dywidendy PZU Życie do PZU odpowiednio 2,2% oraz 1,7%.
- Odstęp międzykwartylowy w 2018 r. wynosił 1,9%, to 0,4 p.p. mniej niż rok wcześniej.
- Przy wzroście zysku netto Działu II w 2018 r. o 18,5% względem 2017 r. aktywa wzrosły o 5,6% w tym samym okresie.

3.7.10. Podsumowanie

Podsumowanie podstawowych faktów z lat 2017-2018 w Dziale I

- W zakresie działalności sklasyfikowanej w Dziale I sprawozdania statystyczne i finansowe do PIU i UKNF składała na koniec 2018 r. 26 zakładów ubezpieczeń.
- Niezmiennie liderem Działu I pozostaje PZU Życie. Łączna wartość aktywów segmentu wynosiła 95,0 mld PLN w 2018 r., z czego PZU Życie miało 29%, tj. o 2 p.p. więcej niż rok wcześniej. Udział rynkowy PZU Życie mierzony składką wynosił 38,1%, tj. o 3,3 p.p. więcej niż przed rokiem.
- W Dziale I koncentracja trzech największych zakładów, mierzona składką, wynosiła w 2018 r. 54,2%, a pierwszych pięciu 65,5%.
- Dynamika składek przypisanych brutto w 2018 r., w relacji do roku 2017, wynosiła 88,4%. Lider – PZU Życie – miał dynamikę 96,7%, tj. 8,3 p.p. powyżej rynku.
- W 2018 r. składki w grupie 3 spadły o 30,3% względem 2017 r. W tym samym okresie składki przypisane brutto w grupie 1 wzrosły o 2,8%, a w grupie 5 wzrosły o 7,4%.
- Łączna wartość odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto wzrosła do 21,5 mld PLN w 2018 r. z 20,4 mld PLN w 2017 r., czyli z dynamiką 105,6%. Największy w tej kategorii, PZU Życie, był 5,1 p.p. poniżej rynku z dynamiką 100,5%. W 2018 r. odszkodowania i świadczenia wypłacone w grupie 1 zmalały o 0,5%, a w grupie 3 wzrosły o 8,9% względem 2017 r. Odszkodowania i świadczenia w grupie 5 wzrosły o 3,9% w tym samym okresie.
- Wartość wskaźnika szkodowości brutto dla całego Działu I w 2018 r. wynosiła 99,0% wobec 82,1% rok wcześniej, czyli 16,9 p.p. więcej.
- W 2018 r. koszty akwizycji zmalały o 263 mln PLN w relacji do 2017 r., a koszty administracyjne wzrosły zaledwie o 5 mln PLN. Udział kosztów akwizycji w sumie kosztów w roku 2018 wynosił 68,7% i był o 1,5 p.p. niższy niż rok wcześniej. Wskaźnik kosztów akwizycji dla całego Działu I w 2018 r. wynosił 16,6%, a wskaźnik kosztów administracji 7,6%.
- Łączna wartość lokat Działu I na koniec 2018 r. wynosiła 90,5 mld PLN, tj. o 9,3 mld PLN mniej niż w 2017 r. Dynamika zmiany stanu lokat względem roku poprzedniego wynosiła zatem 90,7%.
- PZU Życie miał w 2018 r. 29,7% udziału w lokatach Działu I ogółem i na koniec 2018 r. notował dynamikę zmiany stanu liczoną względem końca 2017 r. o 6,1 p.p. powyżej rynku.
- Łączna wartość lokat typu C na koniec 2018 r. wynosiła 50,8 mld PLN, tj. o 8,4 mld PLN mniej niż rok wcześniej. Dynamika wzrostu stanu lokat typu C wynosiła 85,8%.
- Lider segmentu lokat typu C – Aviva Życie – miała dynamikę 8,4 p.p. powyżej rynku, a zgromadzone przez ten zakład lokaty stanowiły 25,0% sumy lokat Działu I typu C.
- Wartość wskaźnika rentowności działalności lokacyjnej dla Działu I spadła z 6,4% w 2017 r., do -0,1% w 2018 r. Mediana wskaźnika wynosiła 1,3% w 2018 r. wobec 5,5% rok wcześniej.
- W 2018 r. wynik techniczny Działu I wyniósł 3,1 mld PLN i był o 1,3% wyższy niż w 2017 r.
- Rentowność techniczna dla całego Działu I w 2018 r. wynosiła 14,3% w porównaniu z 12,3% rok wcześniej.

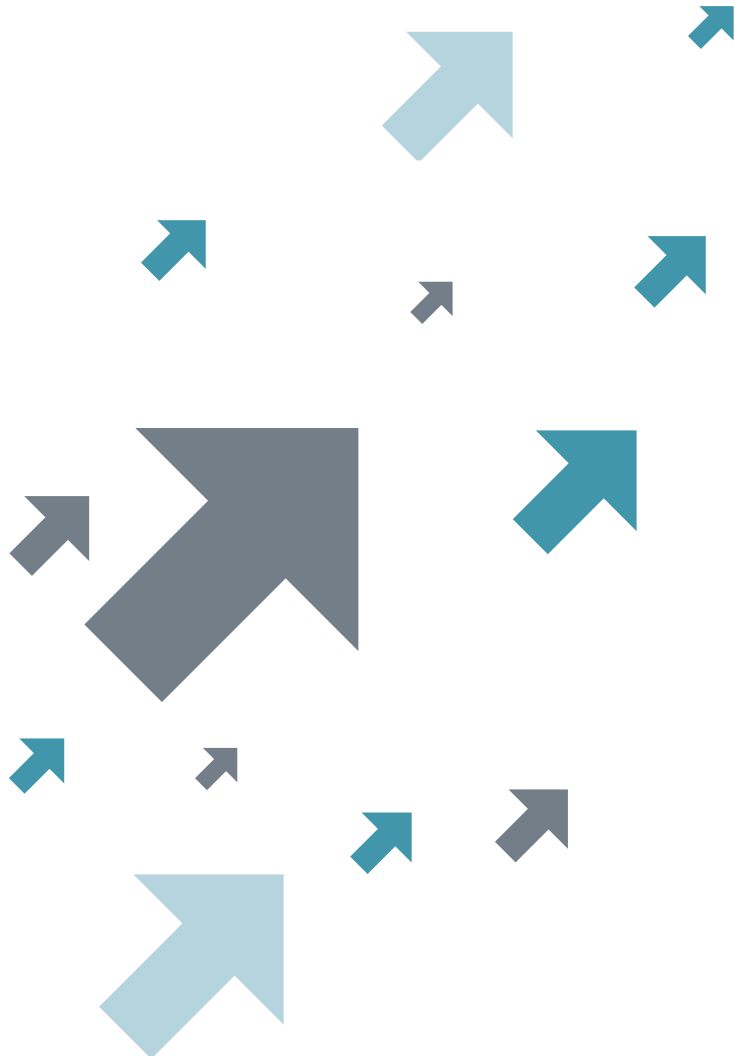
- Skumulowany zysk netto Działu I w 2018 r. był o 173 mln PLN wyższy niż w roku 2017 i wynosił 2,45 mld PLN.
- Zwrot z kapitałów własnych dla Działu I wynosił 21,2% w 2018 r. w porównaniu z 19,1% dla 2017 r. Zysk netto Działu I w 2018 r. wzrósł o 7,6% względem roku 2017 przy spadku sumy kapitałów własnych o 3,2% w tym samym czasie.
- W 2018 r. 6 z 26 zakładów Działu I odnotowało straty netto. Wynik techniczny lidera branży – PZU Życie – był o 112 mln PLN wyższy, a zysk netto o 87 mln PLN wyższy niż rok wcześniej.

Podsumowanie podstawowych faktów z lat 2017-2018 w Dziale II

- W zakresie działalności sklasyfikowanej w Dziale II sprawozdania statystyczne i finansowe do PIU i UKNF na koniec 2018 r. złożyły 34 zakłady ubezpieczeniowe.
- Niezmiennie liderem Działu II pozostaje PZU. Łączna wartość aktywów segmentu wynosiła 97,1 mld PLN w 2018 r., z czego PZU miał 44,7%, tj. o 1,1 p.p. mniej niż rok wcześniej. Udział rynkowy PZU mierzony składką wynosił 32,1% w 2018 r., tj. o 0,8 p.p. mniej niż przed rokiem.
- Koncentracja przypisu 3 największych zakładów wynosiła w 2018 r. 61%, a pierwszych pięciu 70,9% składki ogółem Działu II.
- Dynamika składek przypisanych brutto w 2018 r. w relacji do roku 2017 wynosiła 107,1%. Lider – PZU – z dynamiką 104,6%, to jest 2,5 p.p. poniżej średniej sektora, miał 32,1% udziału w rynku. Pośród względnie dużych zakładów, Hestia, Warta, Allianz, Compensa i Interrisk odnotowały dynamikę przypisu składki po kilka p.p. powyżej średniej Działu II. Nieco poniżej średniej były: PZU, AXA, Generali i Link4.
- W 2018 r. składki przypisane brutto wzrosły we wszystkich grupach ubezpieczeniowych Działu II. W ubezpieczeniach komunikacyjnych łącznie wzrost wynosił 4,5% w relacji do 2017 r. za sprawą wzrostu składek o 8,5% w grupie AC oraz o 2,5% w grupie OC. W tym samym okresie suma składek ubezpieczeń rzeczowych wzrosła o 9,1%, finansowych o 1,7%, a pozostałych osobowych o 13,0%.
- Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w Dziale II ogółem wynosiły 20,2 mld PLN w 2018 r., to o 3,6% więcej niż rok wcześniej. Wartość odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto w 2018 r. spadła w ubezpieczeniach: rzeczowych o 7,4%, finansowych o 15,1% oraz OC ogólnego o 3,8%. Największy ich wzrost w porównywanych okresach odnotowano natomiast w grupach ubezpieczeń wypadkowych i chorobowych oraz w M.A.T., po 10,7% w obu grupach. Odszkodowania z reasekuracji czynnej wynosiły 994 mln PLN w 2018 r., tj. o 10,2% więcej niż w roku 2017.
- Wartość wskaźnika szkodowości brutto dla Działu II w 2018 r. wynosiła 60,9% wobec 63,7% rok wcześniej, czyli o 3,8 p.p. mniej. W 2018 r. przy wzroście sumy odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto oraz zmiany stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto o 6,0% względem roku poprzedniego składka zarobiona brutto wzrosła o 10,9%.
- Wskaźnik zatrzymania odszkodowań i świadczeń dla Działu II w 2018 r. wynosił 82,8% wobec 81,3% rok wcześniej.

3. ANALIZA RYNKU UBEZPIECZEŃ

- Koszty akwizycji wzrastały względem lat poprzednich: o 13,0% w 2017 r. oraz o 12,4% w ciągu 2018 r. Koszty administracyjne w 2018 r. wzrosły o 1,1% w relacji do 2017 r. Struktura kosztów zmieniła się na korzyść kosztów akwizycji, które w 2018 r. rosły relatywnie szybciej niż administracyjne i stanowiły 81,5% sumy obu kategorii kosztów. Wartość wskaźnika kosztów akwizycji dla Działu II w 2018 r. wynosiła 22,2%, a wskaźnika kosztów administracyjnych 5,0%.
- Wskaźnik zespolony dla Działu II wynosił 91,9% w 2018 r. w porównaniu z 95,2% w 2017 r. Zmalał więc o 3,3 p.p. kolejny rok z rzędu.
- Wynik techniczny Działu II za 2018 r. poprawił się w stosunku do roku poprzedniego aż o 0,9 mld PLN i wynosił 2,95 mld PLN.
- Wynik techniczny ubezpieczeń komunikacyjnych AC i OC razem w 2018 r. wzrósł o 450 mln PLN względem 2017 r., przy czym w grupie 3 odnotowano wzrost wyniku o 373 mln PLN, a w grupie 10 wzrost wyniósł 77 mln PLN.
- Wskaźnik rentowności technicznej Działu II w 2018 r. wynosił 9,3% w porównaniu z 7,2% rok wcześniej.
- Na koniec 2018 r. dynamika zmiany stanu lokat Działu II, liczona względem ich stanu na koniec roku poprzedniego, wynosiła 106,7%, a ich łączna wartość osiągnęła 77,0 mld PLN.
- PZU jako lider pod względem zebranych lokat posiadał aż 48,6% sumy lokat Działu II i odnotował dynamikę stanu lokat dla porównywanych okresów 102,3%, tj. 4,4 p.p. poniżej rynku.
- Wskaźnik rentowności działalności lokacyjnej dla całego Działu II nieco zmalał do 4,1% w 2018 r. z 4,2% rok wcześniej. Wynik ten uwzględnia dywidendy pozyskane z PZU Życie przez PZU. Jeśli nie uwzględniać tych dywidend, to powyższa średnia rentowność wynosiła odpowiednio: 1,8% dla roku 2018 oraz 2% rok wcześniej. Jest to wynik bardziej adekwatny dla benchmarku firm i zbliżony do mediany równej 2,2% dla obu analizowanych lat.
- W 2018 r. wynik techniczny lidera Działu II – PZU – wynosił 1 566 mln PLN i był o 348 mln PLN wyższy niż rok wcześniej, a zysk netto (uwzględniając dywidendy z PZU Życie) był o 157 mln PLN wyższy i wynosił 2 616 mln PLN w 2018 r.
- Skumulowany zysk netto Działu II w 2018 r. (uwzględniający dywidendę PZU Życie) wzrósł o 0,6 mld PLN względem roku poprzedniego i wynosił 4,2 mld PLN. Na 34 zakłady 8 miało straty netto w 2018 r.
- Wskaźnik zwrotu z kapitałów własnych Działu II wynosił 16% w 2018 r. oraz 14,2% w 2017 r. Jeśli nie liczyć dywidend pozyskanych przez PZU z PZU Życie, to rentowność kapitałów własnych wynosiłaby: 9,4% w 2018 r. oraz 8,3% rok wcześniej. Jest to wynik bardziej adekwatny dla celów porównawczych i bliski medianie równej: 9,1% w 2018 r. oraz 6,1% rok wcześniej.

4.

ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

4.1. WYNIKI FINANSOWE ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ

4.1.1. Składka ubezpieczeniowa

Składka przypisana brutto w tys. zł

Lp.	Dział	Składka przypisana brutto		Dynamika
		2017	2018	18/17
1.	Dział I	24 561 267	21 704 795	88,4%
2.	Dział II	37 777 475	40 464 997	107,1%
	Ogółem	62 338 742	62 169 792	99,7%

Składka przypisana brutto w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Składka przypisana brutto		Dynamika
		2017	2018	18/17
1.	AEGON SA	448 211	386 234	86,2%
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	596 526	591 116	99,1%
3.	AVIVA ŻYCIE SA	1 879 343	1 911 828	101,7%
4.	AXA ŻYCIE SA	1 053 531	714 813	67,8%
5.	CARDIF POLSKA SA	300 240	279 642	93,1%
6.	COMPENSA ŻYCIE SA	864 699	834 163	96,5%
7.	CONCORDIA CAPITAL SA	61 454	65 296	106,3%
8.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	419 006	442 853	105,7%
9.	EUROPA ŻYCIE SA	1 205 408	865 300	71,8%
10.	GENERALI ŻYCIE SA	974 903	932 529	95,7%
11.	INTER-ŻYCIE SA	13 054	11 659	89,3%
12.	MACIF ŻYCIE TUW	20 505	18 679	91,1%
13.	METLIFE TUŃ SA	850 401	861 845	101,3%
14.	NATIONALE-NEDERLANDEN SA	1 687 058	1 514 292	89,8%
15.	OPEN LIFE SA	2 354 130	1 575 740	66,9%
16.	PKO ŻYCIE SA	470 965	501 070	106,4%
17.	POCZTOWE ŻYCIE SA	34 264	47 196	137,7%
18.	PZU ŻYCIE SA	8 563 066	8 276 467	96,7%
19.	REJENT LIFE TUW	17 219	17 413	101,1%
20.	SALTUS ŻYCIE SA	37 912	35 842	94,5%
21.	SANTANDER AVIVA ŻYCIE SA	199 294	288 165	144,6%
22.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	35 481	35 279	99,4%
23.	UNIQA ŻYCIE SA	744 894	117 488	15,8%
24.	UNUM ŻYCIE SA	261 773	262 038	100,1%
25.	VIENNA LIFE SA	662 103	307 961	46,5%
26.	WARTA TUŃ SA	805 830	809 889	100,5%
	Ogółem	24 561 267	21 704 795	88,4%

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Składka przypisana brutto w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Składka przypisana brutto		Dynamika
		2017	2018	18/17
1.	ALLIANZ POLSKA SA	1 835 081	2 094 015	114,1%
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	443 240	442 540	99,8%
3.	AXA UBEZPIECZENIA SA	1 864 498	1 935 133	103,8%
4.	COMPENSA SA	1 410 947	1 583 701	112,2%
5.	CONCORDIA POLSKA TUW	402 889	401 619	99,7%
6.	CRÉDIT AGRICOLE TU SA	17 256	21 742	126,0%
7.	CUPRUM TUW	52 343	55 126	105,3%
8.	D.A.S. SA	24 904	19 662	79,0%
9.	ERGO HESTIA SA	5 434 946	6 091 976	112,1%
10.	EULER HERMES SA	271 358	286 246	105,5%
11.	EUROPA SA	383 355	296 100	77,2%
12.	GENERALI SA	1 369 680	1 453 767	106,1%
13.	GOthaER SA	622 890	743 411	119,3%
14.	INTER POLSKA SA	120 886	128 281	106,1%
15.	INTERRISK SA	924 584	1 050 520	113,6%
16.	KUKE SA	56 890	77 021	135,4%
17.	LINK4 SA	1 016 661	1 025 707	100,9%
18.	MEDICUM TUW	3 404	5 886	172,9%
19.	NATIONALE-NEDERLANDEN TU SA	14 002	46 932	335,2%
20.	PARTNER SA	554	576	104,0%
21.	PKO TU SA	450 714	586 932	130,2%
22.	POCZTOWE TUW	221 594	184 528	83,3%
23.	POLSKI GAZ TUW	107 746	98 816	91,7%
24.	PTR SA	242 085	248 302	102,6%
25.	PZU SA	12 433 216	13 002 864	104,6%
26.	PZUW TUW	384 045	550 840	143,4%
27.	SALTUS TUW	191 014	168 674	88,3%
28.	SANTANDER AVIVA SA	230 474	119 970	52,1%
29.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	47 377	48 307	102,0%
30.	TUW TUW	698 319	635 648	91,0%
31.	TUZ TUW	207 336	200 813	96,9%
32.	UNIQA SA	1 120 691	1 200 676	107,1%
33.	WARTA SA	5 120 424	5 579 612	109,0%
34.	ZDROWIE SA	52 075	79 055	151,8%
	Ogółem	37 777 475	40 464 997	107,1%

Składka przypisana brutto w tys. zł wg grup ryzyka w Dziale I

Lp.	Wyszczególnienie	Składka przypisana brutto		Dynamika	Udział w składce przypisanej brutto ogółem	
		2017	2018	18/17	2017	2018
1.	Grupa I Ubezpieczenia na życie	7 402 079	7 609 137	102,8%	30,1%	35,1%
2.	Grupa II Ubezpieczenia posagowe zaopatrzenia dzieci	111 978	110 000	98,2%	0,5%	0,5%
3.	Grupa III Ubezpieczenia na życie – jeżeli są związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	11 379 055	7 928 381	69,7%	46,3%	36,5%
4.	Grupa IV Ubezpieczenia rentowe	135 375	138 966	102,7%	0,6%	0,6%
5.	Grupa V Ubezpieczenia wypadkowe – jeśli są uzupełnieniem ubezpieczeń wymienionych w grupach 1-4	5 510 067	5 918 308	107,4%	22,4%	27,3%
6.	Reasekuracja czynna	22 714	3	0,0%	0,1%	0,0%
	Ogółem	24 561 267	21 704 795	88,4%	100,0%	100,0%

Składka przypisana brutto w tys. zł wg grup ryzyka w Dziale II

Lp.	Wyszczególnienie	Składka przypisana brutto		Dynamika	Udział w składce przypisanej brutto ogółem	
		2017	2018	18/17	2017	2018
1.	Grupa I Ubezpieczenia wypadku, w tym wypadku przy pracy i choroby zawodowej	1 492 688	1 542 937	103,4%	4,0%	3,8%
2.	Grupa II Ubezpieczenie choroby	688 605	922 370	133,9%	1,8%	2,3%
3.	Grupa III Ubezpieczenie casco pojazdów lądowych z wyjątkiem pojazdów szynowych	7 652 702	8 302 225	108,5%	20,3%	20,5%
4.	Grupa IV Ubezpieczenie casco pojazdów szynowych	39 327	63 025	160,3%	0,1%	0,1%
5.	Grupa V Ubezpieczenie casco statków powietrznych	23 373	26 582	113,7%	0,1%	0,1%
6.	Grupa VI Ubezpieczenie żeglugi morskiej i śródlądowej	59 250	72 819	122,9%	0,2%	0,2%
7.	Grupa VII Ubezpieczenie przedmiotów w transporcie	130 835	156 666	119,7%	0,3%	0,4%
8.	Grupa VIII Ubezpieczenie szkód spowodowanych żywiołami nieujęte w grupach 3-7	3 017 397	3 302 361	109,4%	8,0%	8,2%
9.	Grupa IX Ubezpieczenie pozostałych szkód rzeczowych nieujętych w grupach 3-8	3 203 949	3 486 330	108,8%	8,5%	8,6%
10.	Grupa X Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej wynikającej z posiadania i użytkowania pojazdów lądowych	14 810 061	15 182 477	102,5%	39,2%	37,5%
11.	Grupa XI Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej wynikającej z posiadania i użytkowania pojazdów powietrznych	21 778	24 891	114,3%	0,1%	0,1%
12.	Grupa XII Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za żeglugę morską i śródlądową	20 112	18 802	93,5%	0,1%	0,0%
13.	Grupa XIII Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej nieujętej w grupach 10-12	1 953 253	2 174 125	111,3%	5,2%	5,4%
14.	Grupa XIV Ubezpieczenie kredytu	389 667	405 785	104,1%	1,0%	1,0%
15.	Grupa XV Gwarancja ubezpieczeniowa	449 096	476 430	106,1%	1,2%	1,2%
16.	Grupa XVI Ubezpieczenie różnych ryzyk finansowych	763 912	748 990	98,0%	2,0%	1,9%
17.	Grupa XVII Ubezpieczenie ochrony prawnej	99 323	99 820	100,5%	0,3%	0,2%
18.	Grupa XVIII Ubezpieczenie świadczenia pomocy na korzyść osób, które popadły w trudności w czasie podróży lub podczas nieobecności w miejscu zamieszkania	985 690	1 146 514	116,3%	2,6%	2,8%
19.	Grupa XIX Reasekuracja czynna	1 976 456	2 311 848	117,0%	5,2%	5,7%
	Ogółem	37 777 475	40 464 997	107,1%	100,0%	100,0%

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Składka zarobiona na udziale własnym w tys. zł

Lp.	Dział	Składka zarobiona na udziale własnym		Dynamika
		2017	2018	18/17
1.	Dział I	24 672 630	21 481 326	87,1%
2.	Dział II	28 611 846	31 876 591	111,4%
	Ogółem	53 284 476	53 357 917	100,1%

Składka zarobiona na udziale własnym w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Składka zarobiona na udziale własnym		Dynamika
		2017	2018	18/17
1.	AEGON SA	448 785	385 037	85,8%
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	578 599	571 020	98,7%
3.	AVIVA ŻYCIE SA	1 867 048	1 899 615	101,7%
4.	AXA ŻYCIE SA	1 044 105	692 822	66,4%
5.	CARDIF POLSKA SA	303 880	282 615	93,0%
6.	COMPENSA ŻYCIE SA	833 973	803 549	96,4%
7.	CONCORDIA CAPITAL SA	59 614	63 624	106,7%
8.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	397 570	420 894	105,9%
9.	EUROPA ŻYCIE SA	1 222 715	795 890	65,1%
10.	GENERALI ŻYCIE SA	890 456	800 988	90,0%
11.	INTER-ŻYCIE SA	11 526	10 617	92,1%
12.	MACIF ŻYCIE TUW	17 576	15 661	89,1%
13.	METLIFE TUŃ SA	1 137 246	983 133	86,4%
14.	NATIONALE-NEDERLANDEN SA	1 670 477	1 496 480	89,6%
15.	OPEN LIFE SA	2 353 395	1 575 358	66,9%
16.	PKO ŻYCIE SA	497 207	510 008	102,6%
17.	POCZTOWE ŻYCIE SA	34 089	46 991	137,8%
18.	PZU ŻYCIE SA	8 560 358	8 273 849	96,7%
19.	REJENT LIFE TUW	17 150	17 418	101,6%
20.	SALTUS ŻYCIE SA	54 535	46 308	84,9%
21.	SANTANDER AVIVA ŻYCIE SA	195 155	285 062	146,1%
22.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	35 192	35 012	99,5%
23.	UNIQA ŻYCIE SA	734 631	112 802	15,4%
24.	UNUM ŻYCIE SA	252 364	252 807	100,2%
25.	VIENNA LIFE SA	660 653	305 477	46,2%
26.	WARTA TUŃ SA	794 329	798 290	100,5%
	Ogółem	24 672 630	21 481 326	87,1%

Składka zarobiona na udziale własnym w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Składka		Dynamika
		2017	2018	18/17
1.	ALLIANZ POLSKA SA	1 572 959	1 684 860	107,1%
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	408 653	383 721	93,9%
3.	AXA UBEZPIECZENIA SA	1 456 204	1 610 536	110,6%
4.	COMPENSA SA	977 694	1 116 280	114,2%
5.	CONCORDIA POLSKA TUW	226 798	232 736	102,6%
6.	CRÉDIT AGRICOLE TU SA	11 457	14 494	126,5%
7.	CUPRUM TUW	50 310	53 663	106,7%
8.	D.A.S. SA	8 725	11 088	127,1%
9.	ERGO HESTIA SA	3 790 182	4 751 763	125,4%
10.	EULER HERMES SA	60 369	60 152	99,6%
11.	EUROPA SA	459 162	421 961	91,9%
12.	GENERALI SA	653 811	717 825	109,8%
13.	GOTHAER SA	361 275	394 885	109,3%
14.	INTER POLSKA SA	88 400	93 987	106,3%
15.	INTERRISK SA	621 067	672 362	108,3%
16.	KUKE SA	22 196	30 334	136,7%
17.	LINK4 SA	336 537	347 771	103,3%
18.	MEDICUM TUW	927	2 071	223,4%
19.	NATIONALE-NEDERLANDEN TU SA	252	6 118	2425,2%
20.	PARTNER SA	850	882	103,7%
21.	PKO TU SA	44 017	91 066	206,9%
22.	POCZTOWE TUW	85 728	118 786	138,6%
23.	POLSKI GAZ TUW	14 181	26 042	183,6%
24.	PTR SA	232 458	265 811	114,3%
25.	PZU SA	11 180 681	12 089 975	108,1%
26.	PZUW TUW	12 501	37 766	302,1%
27.	SALTUS TUW	169 220	178 501	105,5%
28.	SANTANDER AVIVA SA	176 429	162 479	92,1%
29.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	47 738	49 550	103,8%
30.	TUW TUW	284 483	276 256	97,1%
31.	TUZ TUW	96 077	81 949	85,3%
32.	UNIQA SA	588 022	625 977	106,5%
33.	WARTA SA	4 535 608	5 211 877	114,9%
34.	ZDROWIE SA	36 875	53 069	143,9%
	Ogółem	28 611 846	31 876 591	111,4%

4.1.2. Odszkodowania i świadczenia

Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w tys. zł

Lp.	Dział	Odszkodowania i świadczenia brutto		Dynamika
		2017	2018	18/17
1.	Dział I	20 354 636	21 486 785	105,6%
2.	Dział II	19 485 363	20 188 606	103,6%
	Suma	39 839 998	41 675 391	104,6%

Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto		Dynamika
		2017	2018	18/17
1.	AEGON SA	788 861	694 402	88,0%
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	562 253	526 429	93,6%
3.	AVIVA ŻYCIE SA	1 416 132	1 307 742	92,3%
4.	AXA ŻYCIE SA	991 506	1 018 304	102,7%
5.	CARDIF POLSKA SA	33 167	29 485	88,9%
6.	COMPENSA ŻYCIE SA	566 598	653 075	115,3%
7.	CONCORDIA CAPITAL SA	19 404	22 502	116,0%
8.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	711 403	1 254 417	176,3%
9.	EUROPA ŻYCIE SA	854 050	1 044 237	122,3%
10.	GENERALI ŻYCIE SA	718 822	843 234	117,3%
11.	INTER-ŻYCIE SA	10 410	10 041	96,5%
12.	MACIF ŻYCIE TUW	7 357	6 499	88,3%
13.	METLIFE TUŃ SA	1 157 897	1 069 426	92,4%
14.	NATIONALE-NEDERLANDEN SA	1 028 555	1 074 484	104,5%
15.	OPEN LIFE SA	2 408 435	2 893 980	120,2%
16.	PKO ŻYCIE SA	584 149	358 727	61,4%
17.	POCZTOWE ŻYCIE SA	15 353	22 411	146,0%
18.	PZU ŻYCIE SA	6 209 076	6 241 472	100,5%
19.	REJENT LIFE TUW	7 367	9 931	134,8%
20.	SALTUS ŻYCIE SA	19 625	15 958	81,3%
21.	SANTANDER AVIVA ŻYCIE SA	207 545	139 856	67,4%
22.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	17 053	16 799	98,5%
23.	UNIQA ŻYCIE SA	437 953	443 965	101,4%
24.	UNUM ŻYCIE SA	85 516	93 159	108,9%
25.	VIENNA LIFE SA	475 091	767 398	161,5%
26.	WARTA TUŃ SA	1 021 058	928 853	91,0%
	Ogółem	20 354 636	21 486 785	105,6%

Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto		Dynamika
		2017	2018	18/17
1.	ALLIANZ POLSKA SA	1 057 820	1 015 573	96,0%
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	236 280	193 412	81,9%
3.	AXA UBEZPIECZENIA SA	846 779	896 994	105,9%
4.	COMPENSA SA	888 386	900 889	101,4%
5.	CONCORDIA POLSKA TUW	168 791	145 687	86,3%
6.	CRÉDIT AGRICOLE TU SA	1 791	1 829	102,1%
7.	CUPRUM TUW	22 700	15 112	66,6%
8.	D.A.S. SA	6 305	5 404	85,7%
9.	ERGO HESTIA SA	2 463 602	2 921 874	118,6%
10.	EULER HERMES SA	177 663	204 539	115,1%
11.	EUROPA SA	79 998	77 398	96,8%
12.	GENERALI SA	763 141	774 738	101,5%
13.	GOTHAER SA	392 060	357 680	91,2%
14.	INTER POLSKA SA	42 939	46 110	107,4%
15.	INTERRISK SA	551 937	584 522	105,9%
16.	KUKE SA	37 160	33 182	89,3%
17.	LINK4 SA	454 452	522 151	114,9%
18.	MEDICUM TUW	5	875	19 187,4%
19.	NATIONALE-NEDERLANDEN TU SA	0	323	X
20.	PARTNER SA	902	1 913	212,1%
21.	PKO TU SA	5 854	12 054	205,9%
22.	POCZTOWE TUW	54 554	87 678	160,7%
23.	POLSKI GAZ TUW	3 566	15 642	438,7%
24.	PTR SA	161 937	202 210	124,9%
25.	PZU SA	6 942 290	7 076 375	101,9%
26.	PZUW TUW	33 917	117 353	346,0%
27.	SALTUS TUW	28 063	25 068	89,3%
28.	SANTANDER AVIVA SA	18 211	17 623	96,8%
29.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	25 171	27 483	109,2%
30.	TUW TUW	408 491	358 663	87,8%
31.	TUZ TUW	189 362	117 060	61,8%
32.	UNIQA SA	691 634	706 241	102,1%
33.	WARTA SA	2 703 236	2 687 277	99,4%
34.	ZDROWIE SA	26 367	37 676	142,9%
	Ogółem	19 485 363	20 188 606	103,6%

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w tys. zł wg grup ryzyka w Dziale I

Lp.	Wyszczególnienie	Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto		Dynamika 18/17	Udział w odszkodowaniach i świadczeniach brutto ogółem	
		2017	2018		2017	2018
1.	Grupa I Ubezpieczenia na życie	5 781 214	5 754 021	99,5%	28,4%	26,8%
2.	Grupa II Ubezpieczenia posagowe zaopatrzenia dzieci	117 260	117 810	100,5%	0,6%	0,5%
3.	Grupa III Ubezpieczenia na życie – jeżeli są związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	11 966 379	13 028 083	108,9%	58,8%	60,6%
4.	Grupa IV Ubezpieczenia rentowe	78 965	89 381	113,2%	0,4%	0,4%
5.	Grupa V Ubezpieczenia wypadkowe – jeżeli są uzupełnieniem ubezpieczeń wymienionych w grupach 1-4	2 401 952	2 495 609	103,9%	11,8%	11,6%
6.	Reasekuracja czynna	8 866	1 882	21,2%	0,0%	0,0%
	Ogółem	20 354 636	21 486 785	105,6%	100,0%	100,0%

Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w tys. zł wg grup ryzyka w Dziale II

Lp.	Wyszczególnienie	Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto		Dynamika 18/17	Udział w odszkodowaniach i świadczeniach brutto ogółem	
		2017	2018		2017	2018
1.	Grupa I Ubezpieczenia wypadku, w tym wypadku przy pracy i choroby zawodowej	318 062	328 560	103,3%	1,6%	1,6%
2.	Grupa II Ubezpieczenie choroby	225 459	272 987	121,1%	1,2%	1,4%
3.	Grupa III Ubezpieczenie casco pojazdów lądowych z wyjątkiem pojazdów szynowych	4 512 095	4 959 809	109,9%	23,2%	24,6%
4.	Grupa IV Ubezpieczenie casco pojazdów szynowych	26 861	25 298	94,2%	0,1%	0,1%
5.	Grupa V Ubezpieczenie casco statków powietrznych	14 430	22 076	153,0%	0,1%	0,1%
6.	Grupa VI Ubezpieczenie żeglugi morskiej i śródlądowej	41 846	38 688	92,5%	0,2%	0,2%
7.	Grupa VII Ubezpieczenie przedmiotów w transporcie	49 978	55 618	111,3%	0,3%	0,3%
8.	Grupa VIII Ubezpieczenie szkód spowodowanych żywiołami nieujęte w grupach 3-7	1 683 163	1 315 546	78,2%	8,6%	6,5%
9.	Grupa IX Ubezpieczenie pozostałych szkód rzeczowych nieujętych w grupach 3-8	1 069 396	1 233 834	115,4%	5,5%	6,1%
10.	Grupa X Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej wynikającej z posiadania i użytkowania pojazdów lądowych	8 558 435	8 954 112	104,6%	43,9%	44,3%
11.	Grupa XI Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej wynikającej z posiadania i użytkowania pojazdów powietrznych	5 623	4 535	80,6%	0,0%	0,0%
12.	Grupa XII Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za żeglugę morską i śródlądową	3 644	11 385	312,5%	0,0%	0,1%
13.	Grupa XIII Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej nieujętej w grupach 10-12	940 581	904 764	96,2%	4,8%	4,5%
14.	Grupa XIV Ubezpieczenie kredytu	239 763	233 341	97,3%	1,2%	1,2%
15.	Grupa XV Gwarancja ubezpieczeniowa	132 254	181 670	137,4%	0,7%	0,9%
16.	Grupa XVI Ubezpieczenie różnych ryzyk finansowych	266 103	127 372	47,9%	1,4%	0,6%
17.	Grupa XVII Ubezpieczenie ochrony prawnej	16 718	13 628	81,5%	0,1%	0,1%
18.	Grupa XVIII Ubezpieczenie świadczenia pomocy na korzyść osób, które popadły w trudności w czasie podróży lub podczas nieobecności w miejscu zamieszkania	478 267	510 910	106,8%	2,5%	2,5%
19.	Grupa XIX Reasekuracja czynna	902 683	994 472	110,2%	4,6%	4,9%
	Ogółem	19 485 363	20 188 606	103,6%	100,0%	100,0%

Odszkodowania i świadczenia na udziale własnym w tys. zł

Lp.	Dział	Odszkodowania i świadczenia na udziale własnym		Dynamika
		2017	2018	18/17
1.	Dział I	20 215 193	21 319 873	105,5%
2.	Dział II	15 833 377	16 854 538	106,4%
	Ogółem	36 048 570	38 174 411	105,9%

Odszkodowania i świadczenia na udziale własnym w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Odszkodowania i świadczenia na udziale własnym		Dynamika
		2017	2018	18/17
1.	AEGON SA	788 733	694 124	88,0%
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	553 376	519 532	93,9%
3.	AVIVA ŻYCIE SA	1 409 028	1 296 967	92,0%
4.	AXA ŻYCIE SA	987 454	1 010 777	102,4%
5.	CARDIF POLSKA SA	32 984	29 145	88,4%
6.	COMPENSA ŻYCIE SA	557 623	644 904	115,7%
7.	CONCORDIA CAPITAL SA	19 091	21 757	114,0%
8.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	701 970	1 246 917	177,6%
9.	EUROPA ŻYCIE SA	854 050	1 044 231	122,3%
10.	GENERALI ŻYCIE SA	669 977	755 244	112,7%
11.	INTER-ŻYCIE SA	9 319	9 327	100,1%
12.	MACIF ŻYCIE TUW	6 257	5 398	86,3%
13.	METLIFE TUŃ SA	1 131 658	1 051 563	92,9%
14.	NATIONALE-NEDERLANDEN SA	1 023 764	1 070 964	104,6%
15.	OPEN LIFE SA	2 408 335	2 893 813	120,2%
16.	PKO ŻYCIE SA	583 568	357 455	61,3%
17.	POCZTOWE ŻYCIE SA	15 353	22 411	146,0%
18.	PZU ŻYCIE SA	6 209 069	6 241 472	100,5%
19.	REJENT LIFE TUW	7 367	9 931	134,8%
20.	SALTUS ŻYCIE SA	19 536	15 920	81,5%
21.	SANTANDER AVIVA ŻYCIE SA	204 631	138 048	67,5%
22.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	17 042	16 761	98,3%
23.	UNIQA ŻYCIE SA	437 490	442 827	101,2%
24.	UNUM ŻYCIE SA	82 477	88 756	107,6%
25.	VIENNA LIFE SA	474 366	767 064	161,7%
26.	WARTA TUŃ SA	1 010 675	924 566	91,5%
	Ogółem	20 215 193	21 319 873	105,5%

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Odszkodowania i świadczenia na udziale własnym w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Odszkodowania i świadczenia na udziale własnym		Dynamika
		2017	2018	18/17
1.	ALLIANZ POLSKA SA	865 436	913 845	105,6%
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	209 942	159 381	75,9%
3.	AXA UBEZPIECZENIA SA	662 236	719 110	108,6%
4.	COMPENSA SA	648 870	682 890	105,2%
5.	CONCORDIA POLSKA TUW	101 582	101 330	99,8%
6.	CRÉDIT AGRICOLE TU SA	811	792	97,7%
7.	CUPRUM TUW	22 556	15 112	67,0%
8.	D.A.S. SA	2 543	2 476	97,4%
9.	ERGO HESTIA SA	2 046 301	2 504 559	122,4%
10.	EULER HERMES SA	40 844	44 421	108,8%
11.	EUROPA SA	74 121	72 515	97,8%
12.	GENERALI SA	315 552	388 500	123,1%
13.	GOTHAER SA	204 643	184 225	90,0%
14.	INTER POLSKA SA	36 686	36 670	100,0%
15.	INTERRISK SA	389 767	408 721	104,9%
16.	KUKE SA	20 481	20 865	101,9%
17.	LINK4 SA	216 969	213 744	98,5%
18.	MEDICUM TUW	5	875	19177,2%
19.	NATIONALE-NEDERLANDEN TU SA	0	75	X
20.	PARTNER SA	422	1 173	277,7%
21.	PKO TU SA	5 362	9 824	183,2%
22.	POCZTOWE TUW	29 415	53 231	181,0%
23.	POLSKI GAZ TUW	2 723	7 679	282,0%
24.	PTR SA	136 411	197 961	145,1%
25.	PZU SA	6 699 541	6 829 491	101,9%
26.	PZUW TUW	5 022	16 378	326,2%
27.	SALTUS TUW	28 057	25 063	89,3%
28.	SANTANDER AVIVA SA	16 770	16 150	96,3%
29.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	25 002	27 136	108,5%
30.	TUW TUW	211 418	183 191	86,6%
31.	TUZ TUW	80 823	43 931	54,4%
32.	UNIQA SA	395 393	388 837	98,3%
33.	WARTA SA	2 311 309	2 546 715	110,2%
34.	ZDROWIE SA	26 367	37 676	142,9%
	Ogółem	15 833 377	16 854 538	106,4%

4.1.3. Techniczny wynik ubezpieczeń

Techniczny wynik ubezpieczeń w tys. zł

Lp.	Dział	Techniczny wynik ubezpieczeń		Dynamika
		2017	2018	18/17
1.	Dział I	3 041 623	3 081 615	101,3%
2.	Dział II	2 067 638	2 953 243	142,8%
	Ogółem	5 109 260	6 034 858	118,1%

Techniczny wynik ubezpieczeń w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Techniczny wynik ubezpieczeń		Dynamika
		2017	2018	18/17
1.	AEGON SA	-6 537	-38 994	596,5%
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	80 544	76 917	95,5%
3.	AVIVA ŻYCIE SA	630 119	576 657	91,5%
4.	AXA ŻYCIE SA	-119 428	-6 652	5,6%
5.	CARDIF POLSKA SA	17 217	9 238	53,7%
6.	COMPENSA ŻYCIE SA	34 121	27 088	79,4%
7.	CONCORDIA CAPITAL SA	4 560	4 381	96,1%
8.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	26 914	27 132	100,8%
9.	EUROPA ŻYCIE SA	20 143	22 294	110,7%
10.	GENERALI ŻYCIE SA	84 365	80 832	95,8%
11.	INTER-ŻYCIE SA	-1 422	-1 508	106,1%
12.	MACIF ŻYCIE TUW	-505	-648	128,4%
13.	METLIFE TUŃ SA	182 483	134 418	73,7%
14.	NATIONALE-NEDERLANDEN SA	221 174	217 767	98,5%
15.	OPEN LIFE SA	43 620	46 312	106,2%
16.	PKO ŻYCIE SA	34 684	37 075	106,9%
17.	POCZTOWE ŻYCIE SA	1 393	2 526	181,3%
18.	PZU ŻYCIE SA	1 613 017	1 724 538	106,9%
19.	REJENT LIFE TUW	339	621	183,2%
20.	SALTUS ŻYCIE SA	1 102	2 755	250,0%
21.	SANTANDER AVIVA ŻYCIE SA	67 755	68 997	101,8%
22.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	738	-367	X
23.	UNIQA ŻYCIE SA	5 902	8 853	150,0%
24.	UNUM ŻYCIE SA	34 109	27 862	81,7%
25.	VIENNA LIFE SA	15 377	-18 531	X
26.	WARTA TUŃ SA	49 837	52 051	104,4%
	Ogółem	3 041 623	3 081 615	101,3%

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Techniczny wynik ubezpieczeń w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Techniczny wynik ubezpieczeń		Dynamika
		2017	2018	18/17
1.	ALLIANZ POLSKA SA	75 694	70 240	92,8%
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	46 352	26 981	58,2%
3.	AXA UBEZPIECZENIA SA	-12 374	32 815	X
4.	COMPENSA SA	67 365	88 840	131,9%
5.	CONCORDIA POLSKA TUW	29 932	31 456	105,1%
6.	CRÉDIT AGRICOLE TU SA	-5 921	-4 547	76,8%
7.	CUPRUM TUW	528	-680	X
8.	D.A.S. SA	-927	-2 159	232,9%
9.	ERGO HESTIA SA	215 886	385 643	178,6%
10.	EULER HERMES SA	227	3 026	1334,6%
11.	EUROPA SA	60 404	110 882	183,6%
12.	GENERALI SA	-26 688	1 000	X
13.	GOTHAER SA	-13 185	11 324	X
14.	INTER POLSKA SA	-1 159	371	X
15.	INTERRISK SA	28 011	46 741	166,9%
16.	KUKE SA	-10 679	-14 471	135,5%
17.	LINK4 SA	9 125	37 033	405,8%
18.	MEDICUM TUW	-1 180	-1 671	141,7%
19.	NATIONALE-NEDERLANDEN TU SA	-6 697	-17 556	262,1%
20.	PARTNER SA	1 091	-574	X
21.	PKO TU SA	10 757	40 146	373,2%
22.	POCZTOWE TUW	662	5 168	780,2%
23.	POLSKI GAZ TUW	321	2 665	829,1%
24.	PTR SA	14 048	7 994	56,9%
25.	PZU SA	1 218 037	1 565 993	128,6%
26.	PZUW TUW	-558	10 574	X
27.	SALTUS TUW	14 758	11 849	80,3%
28.	SANTANDER AVIVA SA	83 472	76 935	92,2%
29.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	-2 296	36	X
30.	TUW TUW	31 145	14 639	47,0%
31.	TUZ TUW	-74 727	-9 297	12,4%
32.	UNIQA SA	6 135	38 788	632,2%
33.	WARTA SA	309 415	380 304	122,9%
34.	ZDROWIE SA	662	2 755	416,2%
	Ogółem	2 067 638	2 953 243	142,8%

4.1.4. Koszty działalności ubezpieczeniowej

Koszty działalności ubezpieczeniowej w tys. zł

Lp.	Dział	Koszty działalności ub.		Dynamika	Koszty akwizycji		Dynamika	Koszty administracji		Dynamika	Otrzymane prowizje		Dynamika
		2017	2018	18/17	2017	2018	18/17	2017	2018	18/17	2017	2018	18/17
1.	Dział I	5 338 797	5 129 746	96,1%	3 876 904	3 613 571	93,2%	1 644 673	1 649 236	100,3%	182 779	133 060	72,8%
2.	Dział II	8 393 269	9 150 874	109,0%	7 978 349	8 965 347	112,4%	2 008 415	2 030 292	101,1%	1 593 496	1 844 765	115,8%
	Ogółem	13 732 066	14 280 620	104,0%	11 855 253	12 578 918	106,1%	3 653 088	3 679 528	100,7%	1 776 275	1 977 825	111,3%

Koszty działalności ubezpieczeniowej w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Koszty działalności ub.		Dynamika	Koszty akwizycji		Dynamika	Koszty administracji		Dynamika	Otrzymane prowizje		Dynamika
		2017	2018	18/17	2017	2018	18/17	2017	2018	18/17	2017	2018	18/17
1.	AEGON SA	169 759	160 651	94,6%	108 569	88 554	81,6%	62 125	71 911	115,8%	935	-185	X
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	173 706	185 338	106,7%	144 342	150 935	104,6%	31 914	36 559	114,6%	2 550	2 157	84,6%
3.	AVIVA ŻYCIE SA	376 855	390 997	103,8%	257 977	274 310	106,3%	120 905	117 841	97,5%	2 027	1 154	56,9%
4.	AXA ŻYCIE SA	416 338	342 787	82,3%	335 966	263 618	78,5%	82 359	82 786	100,5%	1 987	3 617	182,0%
5.	CARDIF POLSKA SA	213 996	216 822	101,3%	194 061	193 293	99,6%	19 943	23 529	118,0%	8	0	X
6.	COMPENSA ŻYCIE SA	140 311	132 070	94,1%	78 983	72 593	91,9%	77 247	77 666	100,5%	15 919	18 189	114,3%
7.	CONCORDIA CAPITAL SA	29 722	34 378	115,7%	19 951	22 537	113,0%	9 776	11 903	121,8%	5	62	1231,8%
8.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	182 865	184 662	101,0%	158 515	159 168	100,4%	25 771	28 010	108,7%	1 422	2 516	177,0%
9.	EUROPA ŻYCIE SA	391 620	287 450	73,4%	351 511	252 355	71,8%	40 234	35 630	88,6%	125	535	429,1%
10.	GENERALI ŻYCIE SA	188 481	182 756	97,0%	157 438	165 256	105,0%	48 190	43 976	91,3%	17 147	26 476	154,4%
11.	INTER-ŻYCIE SA	5 085	4 752	93,4%	3 395	3 419	100,7%	1 803	1 419	78,7%	113	87	77,0%
12.	MACIF ŻYCIE TUW	11 192	11 124	99,4%	7 125	6 659	93,5%	4 953	5 085	102,6%	886	619	69,9%
13.	METLIFE TUŃŻ SA	470 987	403 299	85,6%	460 632	347 823	75,5%	141 241	123 775	87,6%	130 886	68 299	52,2%
14.	NATIONALE-NEDERLANDEN SA	353 337	409 652	115,9%	263 086	315 937	120,1%	90 317	94 594	104,7%	66	880	1332,0%
15.	OPEN LIFE SA	195 376	132 713	67,9%	167 353	106 560	63,7%	28 023	26 153	93,3%	0	0	X
16.	PKO ŻYCIE SA	295 178	325 642	110,3%	271 268	309 753	114,2%	23 909	16 410	68,6%	-1	522	X
17.	POCZTOWE ŻYCIE SA	15 484	19 226	124,2%	8 724	12 666	145,2%	6 763	6 578	97,3%	3	19	585,3%
18.	PZU ŻYCIE SA	1 123 055	1 153 992	102,8%	467 825	475 872	101,7%	655 230	678 129	103,5%	0	9	6411,7%
19.	REJENT LIFE TUW	1 369	1 270	92,7%	334	541	161,7%	1 035	729	70,5%	0	0	X
20.	SALTUS ŻYCIE SA	35 125	30 618	87,2%	22 194	17 138	77,2%	12 931	13 480	104,2%	0	0	X
21.	SANTANDER AVIVA ŻYCIE SA	81 616	97 873	119,9%	65 430	88 957	136,0%	16 186	8 915	55,1%	0	0	X
22.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	17 317	18 330	105,8%	10 996	11 466	104,3%	6 502	7 058	108,5%	181	195	107,4%
23.	UNIQA ŻYCIE SA	65 882	57 265	86,9%	59 383	50 295	84,7%	8 990	8 956	99,6%	2 491	1 986	79,7%
24.	UNUM ŻYCIE SA	89 041	99 413	111,6%	35 401	40 212	113,6%	55 375	59 916	108,2%	1 734	714	41,2%
25.	VIENNA LIFE SA	107 719	43 436	40,3%	66 505	9 595	14,4%	41 546	34 317	82,6%	332	475	143,2%
26.	WARTA TUŃŻ SA	187 380	203 230	108,5%	159 939	174 058	108,8%	31 404	33 908	108,0%	3 963	4 736	119,5%
	Ogółem	5 338 797	5 129 746	96,1%	3 876 904	3 613 571	93,2%	1 644 673	1 649 236	100,3%	182 779	133 060	72,8%

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Koszty działalności ubezpieczeniowej w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Koszty działalności ub.			Koszty akwizycji			Koszty administracji			Otrzymane prowizje		
		2017	2018	18/17	2017	2018	18/17	2017	2018	18/17	2017	2018	18/17
1.	ALLIANZ POLSKA SA	492 268	582 786	118,4%	506 549	600 927	118,6%	52 723	58 303	110,6%	67 004	76 444	114,1%
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	140 140	163 323	116,5%	121 514	134 721	110,9%	26 202	35 142	134,1%	7 576	6 540	86,3%
3.	AXA UBEZPIECZENIA SA	526 575	523 268	99,4%	371 589	404 423	108,8%	209 362	181 916	86,9%	54 376	63 071	116,0%
4.	COMPENSA SA	268 002	281 109	104,9%	309 743	353 377	114,1%	48 086	54 877	114,1%	89 827	127 145	141,5%
5.	CONCORDIA POLSKA TUW	82 888	81 665	98,5%	91 136	90 164	98,9%	30 740	32 662	106,3%	38 988	41 161	105,6%
6.	CRÉDIT AGRICOLE TU SA	16 113	17 839	110,7%	6 321	8 062	127,5%	10 366	11 123	107,3%	574	1 346	234,6%
7.	CUPRUM TUW	4 980	4 667	93,7%	1 424	1 198	84,1%	3 556	3 470	97,6%	0	0	X
8.	D.A.S. SA	8 290	11 319	136,5%	14 414	21 652	150,2%	6 311	6 502	103,0%	12 435	16 835	135,4%
9.	ERGO HESTIA SA	1 161 454	1 436 968	123,7%	1 309 926	1 548 642	118,2%	159 158	177 037	111,2%	307 631	288 711	93,8%
10.	EULER HERMES SA	29 064	22 308	76,8%	40 631	45 217	111,3%	36 825	36 382	98,8%	48 392	59 290	122,5%
11.	EUROPA SA	302 563	274 726	90,8%	258 172	233 251	90,3%	47 502	46 786	98,5%	3 111	5 311	170,7%
12.	GENERALI SA	155 668	204 717	131,5%	237 138	320 998	135,4%	85 873	76 047	88,6%	167 343	192 328	114,9%
13.	GOTHAER SA	149 226	160 370	107,5%	151 945	165 832	109,1%	50 018	53 632	107,2%	52 737	59 094	112,1%
14.	INTER POLSKA SA	45 156	48 844	108,2%	39 116	41 034	104,9%	18 792	20 078	106,8%	12 753	12 268	96,2%
15.	INTERRISK SA	207 476	195 901	94,4%	256 805	245 832	95,7%	53 149	55 838	105,1%	102 478	105 769	103,2%
16.	KUKE SA	16 941	18 070	106,7%	9 634	12 369	128,4%	12 683	14 480	114,2%	5 376	8 778	163,3%
17.	LINK4 SA	78 775	54 813	69,6%	184 406	204 439	110,9%	41 777	51 564	123,4%	147 409	201 189	136,5%
18.	MEDICUM TUW	2 005	2 757	137,5%	136	430	315,9%	1 916	2 467	128,7%	47	139	294,7%
19.	NATIONALE-NEDERLANDEN TU SA	6 937	22 869	329,7%	404	7 421	1834,9%	6 747	18 552	274,9%	215	3 103	1442,1%
20.	PARTNER SA	782	1 403	179,3%	78	206	264,9%	710	1 203	169,5%	5	6	113,7%
21.	PKO TU SA	25 369	32 105	126,6%	98 009	168 879	172,3%	16 621	14 127	85,0%	89 261	150 901	169,1%
22.	POCZTOWE TUW	37 977	39 217	103,3%	28 647	36 401	127,1%	20 279	20 690	102,0%	10 949	17 874	163,2%
23.	POLSKI GAZ TUW	5 277	4 057	76,9%	700	1 214	173,3%	6 006	8 023	133,6%	1 430	5 179	362,2%
24.	PTR SA	57 378	76 879	134,0%	50 449	62 677	124,2%	16 531	13 867	83,9%	9 601	-336	X
25.	PZU SA	2 812 795	2 993 116	106,4%	2 137 915	2 371 050	110,9%	692 879	654 807	94,5%	17 999	32 741	181,9%
26.	PZUW TUW	4 547	5 979	131,5%	8 945	21 097	235,9%	9 570	19 110	199,7%	13 968	34 228	245,0%
27.	SALTUS TUW	130 278	140 871	108,1%	104 846	114 862	109,6%	25 436	25 975	102,1%	4	-34	X
28.	SANTANDER AVIVA SA	76 021	71 431	94,0%	85 210	90 714	106,5%	19 270	11 558	60,0%	28 459	30 842	108,4%
29.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	21 841	22 764	104,2%	10 102	10 191	100,9%	11 788	12 647	107,3%	49	73	148,7%
30.	TUW TUW	33 374	49 126	147,2%	117 282	115 342	98,3%	42 225	47 826	113,3%	126 132	114 042	90,4%
31.	TUZ TUW	53 989	46 319	85,8%	64 151	57 168	89,1%	12 235	13 437	109,8%	22 397	24 286	108,4%
32.	UNIQA SA	195 572	199 096	101,8%	278 114	295 316	106,2%	49 422	50 848	102,9%	131 964	147 068	111,4%
33.	WARTA SA	1 234 905	1 349 942	109,3%	1 077 440	1 172 701	108,8%	180 470	196 615	108,9%	23 005	19 373	84,2%
34.	ZDROWIE SA	8 643	10 248	118,6%	5 457	7 542	138,2%	3 186	2 706	84,9%	0	0	X
	Ogółem	8 393 269	9 150 874	109,0%	7 978 349	8 965 347	112,4%	2 008 415	2 030 292	101,1%	1 593 496	1 844 765	115,8%

Koszty akwizycji i koszty administracyjne oraz ich udział w składce przypisanej brutto w tys. zł

Lp.	Dział	Koszty akwizycji		Udział w składce przypisanej brutto		Koszty administracyjne		Udział w składce przypisanej brutto	
		2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
1.	Dział I	3 876 904	3 613 571	15,8%	16,6%	1 644 673	1 649 236	6,7%	7,6%
2.	Dział II	7 978 349	8 965 347	21,1%	22,2%	2 008 415	2 030 292	5,3%	5,0%
	Ogółem	11 855 253	12 578 918	19,0%	20,2%	3 653 088	3 679 528	5,9%	5,9%

Koszty akwizycji i koszty administracyjne oraz ich udział w składce przypisanej brutto w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Koszty akwizycji		Udział w składce przypisanej brutto		Koszty administracyjne		Udział w składce przypisanej brutto	
		2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
1.	AEGON SA	108 569	88 554	24,2%	22,9%	62 125	71 911	13,9%	18,6%
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	144 342	150 935	24,2%	25,5%	31 914	36 559	5,4%	6,2%
3.	AVIVA ŻYCIE SA	257 977	274 310	13,7%	14,3%	120 905	117 841	6,4%	6,2%
4.	AXA ŻYCIE SA	335 966	263 618	31,9%	36,9%	82 359	82 786	7,8%	11,6%
5.	CARDIF POLSKA SA	194 061	193 293	64,6%	69,1%	19 943	23 529	6,6%	8,4%
6.	COMPENSA ŻYCIE SA	78 983	72 593	9,1%	8,7%	77 247	77 666	8,9%	9,3%
7.	CONCORDIA CAPITAL SA	19 951	22 537	32,5%	34,5%	9 776	11 903	15,9%	18,2%
8.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	158 515	159 168	37,8%	35,9%	25 771	28 010	6,2%	6,3%
9.	EUROPA ŻYCIE SA	351 511	252 355	29,2%	29,2%	40 234	35 630	3,3%	4,1%
10.	GENERALI ŻYCIE SA	157 438	165 256	16,1%	17,7%	48 190	43 976	4,9%	4,7%
11.	INTER-ŻYCIE SA	3 395	3 419	26,0%	29,3%	1 803	1 419	13,8%	12,2%
12.	MACIF ŻYCIE TUW	7 125	6 659	34,7%	35,7%	4 953	5 085	24,2%	27,2%
13.	METLIFE TUŃ SA	460 632	347 823	54,2%	40,4%	141 241	123 775	16,6%	14,4%
14.	NATIONALE-NEDERLANDEN SA	263 086	315 937	15,6%	20,9%	90 317	94 594	5,4%	6,2%
15.	OPEN LIFE SA	167 353	106 560	7,1%	6,8%	28 023	26 153	1,2%	1,7%
16.	PKO ŻYCIE SA	271 268	309 753	57,6%	61,8%	23 909	16 410	5,1%	3,3%
17.	POCZTOWE ŻYCIE SA	8 724	12 666	25,5%	26,8%	6 763	6 578	19,7%	13,9%
18.	PZU ŻYCIE SA	467 825	475 872	5,5%	5,7%	655 230	678 129	7,7%	8,2%
19.	REJENT LIFE TUW	334	541	1,9%	3,1%	1 035	729	6,0%	4,2%
20.	SALTUS ŻYCIE SA	22 194	17 138	58,5%	47,8%	12 931	13 480	34,1%	37,6%
21.	SANTANDER AVIVA ŻYCIE SA	65 430	88 957	32,8%	30,9%	16 186	8 915	8,1%	3,1%
22.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	10 996	11 466	31,0%	32,5%	6 502	7 058	18,3%	20,0%
23.	UNIQA ŻYCIE SA	59 383	50 295	8,0%	42,8%	8 990	8 956	1,2%	7,6%
24.	UNUM ŻYCIE SA	35 401	40 212	13,5%	15,3%	55 375	59 916	21,2%	22,9%
25.	VIENNA LIFE SA	66 505	9 595	10,0%	3,1%	41 546	34 317	6,3%	11,1%
26.	WARTA TUŃ SA	159 939	174 058	19,8%	21,5%	31 404	33 908	3,9%	4,2%
	Ogółem	3 876 904	3 613 571	15,8%	16,6%	1 644 673	1 649 236	6,7%	7,6%

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Koszty akwizycji i koszty administracyjne oraz ich udział w składce przypisanej brutto w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Koszty akwizycji		Udział w składce przypisanej brutto		Koszty administracyjne		Udział w składce przypisanej brutto	
		2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
1.	ALLIANZ POLSKA SA	506 549	600 927	27,6%	28,7%	52 723	58 303	2,9%	2,8%
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	121 514	134 721	27,4%	30,4%	26 202	35 142	5,9%	7,9%
3.	AXA UBEZPIECZENIA SA	371 589	404 423	19,9%	20,9%	209 362	181 916	11,2%	9,4%
4.	COMPENSA SA	309 743	353 377	22,0%	22,3%	48 086	54 877	3,4%	3,5%
5.	CONCORDIA POLSKA TUV	91 136	90 164	22,6%	22,5%	30 740	32 662	7,6%	8,1%
6.	CRÉDIT AGRICOLE TU SA	6 321	8 062	36,6%	37,1%	10 366	11 123	60,1%	51,2%
7.	CUPRUM TUV	1 424	1 198	2,7%	2,2%	3 556	3 470	6,8%	6,3%
8.	D.A.S. SA	14 414	21 652	57,9%	110,1%	6 311	6 502	25,3%	33,1%
9.	ERGO HESTIA SA	1 309 926	1 548 642	24,1%	25,4%	159 158	177 037	2,9%	2,9%
10.	EULER HERMES SA	40 631	45 217	15,0%	15,8%	36 825	36 382	13,6%	12,7%
11.	EUROPA SA	258 172	233 251	67,3%	78,8%	47 502	46 786	12,4%	15,8%
12.	GENERALI SA	237 138	320 998	17,3%	22,1%	85 873	76 047	6,3%	5,2%
13.	GOTHAER SA	151 945	165 832	24,4%	22,3%	50 018	53 632	8,0%	7,2%
14.	INTER POLSKA SA	39 116	41 034	32,4%	32,0%	18 792	20 078	15,5%	15,7%
15.	INTERRISK SA	256 805	245 832	27,8%	23,4%	53 149	55 838	5,7%	5,3%
16.	KUKE SA	9 634	12 369	16,9%	16,1%	12 683	14 480	22,3%	18,8%
17.	LINK4 SA	184 406	204 439	18,1%	19,9%	41 777	51 564	4,1%	5,0%
18.	MEDICUM TUV	136	430	4,0%	7,3%	1 916	2 467	56,3%	41,9%
19.	NATIONALE-NEDERLANDEN TU SA	404	7 421	2,9%	15,8%	6 747	18 552	48,2%	39,5%
20.	PARTNER SA	78	206	14,0%	35,7%	710	1 203	128,2%	208,9%
21.	PKO TU SA	98 009	168 879	21,7%	28,8%	16 621	14 127	3,7%	2,4%
22.	POCZTOWE TUV	28 647	36 401	12,9%	19,7%	20 279	20 690	9,2%	11,2%
23.	POLSKI GAZ TUV	700	1 214	0,6%	1,2%	6 006	8 023	5,6%	8,1%
24.	PTR SA	50 449	62 677	20,8%	25,2%	16 531	13 867	6,8%	5,6%
25.	PZU SA	2 137 915	2 371 050	17,2%	18,2%	692 879	654 807	5,6%	5,0%
26.	PZUW TUV	8 945	21 097	2,3%	3,8%	9 570	19 110	2,5%	3,5%
27.	SALTUS TUV	104 846	114 862	54,9%	68,1%	25 436	25 975	13,3%	15,4%
28.	SANTANDER AVIVA SA	85 210	90 714	37,0%	75,6%	19 270	11 558	8,4%	9,6%
29.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	10 102	10 191	21,3%	21,1%	11 788	12 647	24,9%	26,2%
30.	TUV TUV	117 282	115 342	16,8%	18,1%	42 225	47 826	6,0%	7,5%
31.	TUZ TUV	64 151	57 168	30,9%	28,5%	12 235	13 437	5,9%	6,7%
32.	UNIQA SA	278 114	295 316	24,8%	24,6%	49 422	50 848	4,4%	4,2%
33.	WARTA SA	1 077 440	1 172 701	21,0%	21,0%	180 470	196 615	3,5%	3,5%
34.	ZDROWIE SA	5 457	7 542	10,5%	9,5%	3 186	2 706	6,1%	3,4%
	Ogółem	7 978 349	8 965 347	21,1%	22,2%	2 008 415	2 030 292	5,3%	5,0%

4.1.5. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto w tys. zł

Lp.	Dział	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto		Dynamika
		2017	2018	18/17
1.	Dział I	88 843 226	80 256 236	90,3%
2.	Dział II	60 910 973	65 994 455	108,3%
	Ogółem	149 754 199	146 250 691	97,7%

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto		Dynamika
		2017	2018	18/17
1.	AEGON SA	3 279 368	2 754 001	84,0%
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	2 419 014	2 112 645	87,3%
3.	AVIVA ŻYCIE SA	13 916 572	13 156 059	94,5%
4.	AXA ŻYCIE SA	4 183 080	3 326 316	79,5%
5.	CARDIF POLSKA SA	207 590	237 132	114,2%
6.	COMPENSA ŻYCIE SA	1 714 317	1 672 587	97,6%
7.	CONCORDIA CAPITAL SA	57 605	62 192	108,0%
8.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	2 413 449	1 417 564	58,7%
9.	EUROPA ŻYCIE SA	2 644 490	2 074 601	78,4%
10.	GENERALI ŻYCIE SA	4 126 469	3 777 801	91,6%
11.	INTER-ŻYCIE SA	13 758	12 966	94,2%
12.	MACIF ŻYCIE TUW	16 367	17 105	104,5%
13.	METLIFE TUŃ SA	6 008 593	5 334 200	88,8%
14.	NATIONALE-NEDERLANDEN SA	7 685 429	7 402 531	96,3%
15.	OPEN LIFE SA	7 846 243	6 596 295	84,1%
16.	PKO ŻYCIE SA	2 384 710	2 123 289	89,0%
17.	POCZTOWE ŻYCIE SA	10 351	13 850	133,8%
18.	PZU ŻYCIE SA	22 653 520	22 336 298	98,6%
19.	REJENT LIFE TUW	261 123	279 206	106,9%
20.	SALTUS ŻYCIE SA	94 521	83 715	88,6%
21.	SANTANDER AVIVA ŻYCIE SA	727 811	714 210	98,1%
22.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	18 031	19 645	109,0%
23.	UNIQA ŻYCIE SA	817 260	403 921	49,4%
24.	UNUM ŻYCIE SA	617 068	676 261	109,6%
25.	VIENNA LIFE SA	2 945 345	2 251 739	76,5%
26.	WARTA TUŃ SA	1 781 142	1 400 108	78,6%
	Ogółem	88 843 226	80 256 236	90,3%

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto		Dynamika
		2017	2018	18/17
1.	ALLIANZ POLSKA SA	2 593 574	2 830 051	109,1%
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	667 646	694 438	104,0%
3.	AXA UBEZPIECZENIA SA	2 417 076	2 773 154	114,7%
4.	COMPENSA SA	1 855 571	2 003 782	108,0%
5.	CONCORDIA POLSKA TUW	428 778	445 815	104,0%
6.	CRÉDIT AGRICOLE TU SA	10 488	13 853	132,1%
7.	CUPRUM TUW	20 163	21 476	106,5%
8.	D.A.S. SA	25 354	17 649	69,6%
9.	ERGO HESTIA SA	8 008 467	8 952 053	111,8%
10.	EULER HERMES SA	506 310	462 852	91,4%
11.	EUROPA SA	1 123 269	912 627	81,2%
12.	GENERALI SA	3 474 189	3 731 235	107,4%
13.	GOTHAER SA	963 595	1 075 273	111,6%
14.	INTER POLSKA SA	260 850	284 762	109,2%
15.	INTERRISK SA	1 531 242	1 625 797	106,2%
16.	KUKE SA	83 597	112 834	135,0%
17.	LINK4 SA	1 126 032	1 319 370	117,2%
18.	MEDICUM TUW	2 593	6 491	250,3%
19.	NATIONALE-NEDERLANDEN TU SA	13 541	51 430	379,8%
20.	PARTNER SA	5 466	3 873	70,9%
21.	PKO TU SA	642 804	986 656	153,5%
22.	POCZTOWE TUW	299 737	324 364	108,2%
23.	POLSKI GAZ TUW	141 282	181 094	128,2%
24.	PTR SA	638 036	592 603	92,9%
25.	PZU SA	21 235 301	22 439 100	105,7%
26.	PZUW TUW	500 234	666 398	133,2%
27.	SALTUS TUW	517 723	507 941	98,1%
28.	SANTANDER AVIVA SA	364 792	278 166	76,3%
29.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	33 088	30 477	92,1%
30.	TUW TUW	891 262	958 433	107,5%
31.	TUZ TUW	481 126	472 270	98,2%
32.	UNIQA SA	1 789 320	1 849 812	103,4%
33.	WARTA SA	8 220 518	9 302 085	113,2%
34.	ZDROWIE SA	37 948	66 242	174,6%
	Ogółem	60 910 973	65 994 455	108,3%

4.1.6. Lokaty

Lokaty w tys. zł

Lp.	Dział	Lokaty		Dynamika	Dochody z lokat		Dynamika	Rentowność lokat	
		2017	2018	18/17	2017	2018	18/17	2017	2018
1.	Dział I	99 797 609	90 533 505	90,7%	6 348 915	-77 450	X	6,4%	-0,08%
2.	Dział II	72 133 111	76 966 071	106,7%	2 833 001	3 050 507	107,7%	4,2%	4,1%
	Ogółem	171 930 720	167 499 576	97,4%	9 181 917	2 973 057	32,4%	5,5%	1,8%

Lokaty w Dziale I w tys. zł

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Lokaty		Dynamika	Dochody z lokat		Dynamika	Rentowność lokat	
		2017	2018	18/17	2017	2018	18/17	2017	2018
1.	AEGON SA	3 366 940	2 808 243	83,4%	187 872	-133 348	X	5,3%	-4,3%
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKASA	2 765 043	2 544 472	92,0%	177 687	-113 513	X	6,3%	-4,3%
3.	AVIVA ŻYCIE SA	15 756 434	14 641 011	92,9%	1 417 111	-209 115	X	9,2%	-1,4%
4.	AXA ŻYCIE SA	4 436 030	3 644 581	82,2%	376 741	-269 359	X	8,7%	-6,7%
5.	CARDIF POLSKA SA	280 138	295 345	105,4%	9 026	5 813	64,4%	3,6%	2,0%
6.	COMPENSA ŻYCIE SA	1 939 579	1 899 834	98,0%	116 786	-39 093	X	6,4%	-2,0%
7.	CONCORDIA CAPITAL SA	99 915	108 578	108,7%	1 882	2 060	109,5%	2,0%	2,0%
8.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	2 508 655	1 513 472	60,3%	127 801	35 912	28,1%	4,7%	1,8%
9.	EUROPA ŻYCIE SA	3 030 808	2 560 494	84,5%	180 887	-55 535	X	6,0%	-2,0%
10.	GENERALI ŻYCIE SA	4 538 746	4 193 450	92,4%	313 810	-147 231	X	7,2%	-3,4%
11.	INTER-ŻYCIE SA	32 555	38 739	119,0%	1 593	1 354	85,0%	4,8%	3,8%
12.	MACIF ŻYCIE TUW	29 276	30 176	103,1%	598	1 182	197,6%	2,1%	4,0%
13.	METLIFE TUŃ SA	6 590 717	5 941 078	90,1%	442 204	239 506	54,2%	6,5%	3,8%
14.	NATIONALE-NEDERLANDEN SA	8 497 759	8 107 652	95,4%	653 692	-99 418	X	8,1%	-1,2%
15.	OPEN LIFE SA	7 848 310	6 577 116	83,8%	455 905	250 949	55,0%	5,8%	3,5%
16.	PKO ŻYCIE SA	2 493 301	2 274 691	91,2%	188 927	-39 168	X	7,3%	-1,6%
17.	POCZTOWE ŻYCIE SA	36 666	42 292	115,3%	1 197	915	76,4%	3,5%	2,3%
18.	PZU ŻYCIE SA	27 735 429	26 857 776	96,8%	1 219 437	655 591	53,8%	4,4%	2,4%
19.	REJENT LIFE TUW	267 892	286 135	106,8%	11 926	12 489	104,7%	4,6%	4,5%
20.	SALTUS ŻYCIE SA	114 912	110 494	96,2%	3 724	2 759	74,1%	3,1%	2,4%
21.	SANTANDER AVIVA ŻYCIE SA	784 303	754 667	96,2%	36 434	6 642	18,2%	4,4%	0,9%
22.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	38 271	37 801	98,8%	1 308	1 372	105,0%	3,5%	3,6%
23.	UNIQA ŻYCIE SA	854 344	453 052	53,0%	38 893	-17 092	X	5,4%	-2,6%
24.	UNUM ŻYCIE SA	782 590	883 814	112,9%	33 657	25 219	74,9%	4,6%	3,0%
25.	VIENNA LIFE SA	2 838 635	2 177 599	76,7%	222 738	-202 898	X	8,2%	-8,1%
26.	WARTA TUŃ SA	2 130 361	1 750 943	82,2%	127 078	6 559	5,2%	5,6%	0,3%
	Ogółem	99 797 609	90 533 505	90,7%	6 348 915	-77 450	X	6,4%	-0,08%

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Lokaty w Dziale II w tys. zł

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Lokaty		Dynamika	Dochody z lokat		Dynamika	Rentowność lokat	
		2017	2018	18/17	2017	2018	18/17	2017	2018
1.	ALLIANZ POLSKA SA	2 587 085	3 143 578	121,5%	106 787	86 408	80,9%	4,2%	3,0%
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	643 804	641 404	99,6%	15 936	10 603	66,5%	2,5%	1,6%
3.	AXA UBEZPIECZENIA SA	2 125 223	2 591 174	121,9%	54 231	53 839	99,3%	2,8%	2,3%
4.	COMPENSA SA	1 680 307	1 849 150	110,0%	41 820	34 220	81,8%	2,6%	1,9%
5.	CONCORDIA POLSKA TUW	384 184	458 997	119,5%	5 455	4 826	88,5%	1,5%	1,1%
6.	CRÉDIT AGRICOLE TU SA	22 606	26 194	115,9%	527	547	103,9%	2,3%	2,2%
7.	CUPRUM TUW	98 870	111 246	112,5%	1 945	2 074	106,6%	2,0%	2,0%
8.	D.A.S. SA	25 691	27 273	106,2%	570	515	90,4%	2,2%	1,9%
9.	ERGO HESTIA SA	6 359 939	7 902 278	124,3%	106 649	162 948	152,8%	1,8%	2,3%
10.	EULER HERMES SA	187 619	210 565	112,2%	3 233	2 289	70,8%	1,5%	1,1%
11.	EUROPA SA	1 321 326	1 283 958	97,2%	15 316	14 230	92,9%	1,2%	1,1%
12.	GENERALI SA	2 637 747	2 813 685	106,7%	71 628	83 209	116,2%	2,8%	3,1%
13.	GOTHAER SA	703 505	821 667	116,8%	20 219	27 305	135,0%	3,0%	3,6%
14.	INTER POLSKA SA	239 392	260 612	108,9%	10 153	8 845	87,1%	4,4%	3,5%
15.	INTERRISK SA	1 477 715	1 584 184	107,2%	45 133	43 809	97,1%	3,1%	2,9%
16.	KUKE SA	237 952	257 913	108,4%	6 080	6 123	100,7%	2,5%	2,5%
17.	LINK4 SA	654 024	666 879	102,0%	14 441	22 039	152,6%	2,4%	3,3%
18.	MEDICUM TUW	19 635	21 521	109,6%	247	331	134,0%	1,4%	1,6%
19.	NATIONALE-NEDERLANDEN TU SA	63 950	51 065	79,9%	1 492	1 283	86,0%	4,7%	2,2%
20.	PARTNER SA	25 270	18 387	72,8%	431	282	65,5%	1,8%	1,3%
21.	PKO TU SA	245 031	377 595	154,1%	3 265	5 981	183,2%	1,7%	1,9%
22.	POCZTOWE TUW	160 367	180 230	112,4%	4 487	5 203	116,0%	3,6%	3,1%
23.	POLSKI GAZ TUW	31 301	70 190	224,2%	331	1 025	310,0%	2,1%	2,0%
24.	PTR SA	761 229	717 883	94,3%	-9 406	15 629	X	-1,2%	2,1%
25.	PZU SA	36 553 057	37 389 743	102,3%	1 998 410	2 038 735	102,0%	5,9%	5,5%
26.	PZUW TUW	384 099	441 796	115,0%	10 095	10 916	108,1%	2,6%	2,6%
27.	SALTUS TUW	664 793	675 275	101,6%	8 355	24 165	289,2%	1,3%	3,6%
28.	SANTANDER AVIVA SA	451 458	392 682	87,0%	9 418	11 514	122,2%	2,3%	2,7%
29.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	49 706	50 633	101,9%	986	1 094	110,9%	2,1%	2,2%
30.	TUW TUW	768 083	781 373	101,7%	15 846	16 423	103,6%	2,1%	2,1%
31.	TUZ TUW	253 473	251 534	99,2%	3 934	3 485	88,6%	1,7%	1,4%
32.	UNIQA SA	1 855 987	1 293 561	69,7%	52 467	44 579	85,0%	3,0%	2,8%
33.	WARTA SA	8 441 407	9 581 139	113,5%	212 168	305 631	144,1%	2,7%	3,4%
34.	ZDROWIE SA	17 274	20 706	119,9%	353	402	113,8%	2,2%	2,1%
	Ogółem	72 133 111	76 966 071	106,7%	2 833 001	3 050 507	107,7%	4,2%	4,1%

4.1.7. Wynik finansowy

Wynik finansowy brutto i netto w tys. zł

Lp.	Dział	Wynik finansowy brutto		Dynamika	Wynik finansowy netto		Dynamika
		2017	2018	18/17	2017	2018	18/17
1.	Dział I	2 908 621	3 019 714	103,8%	2 276 234	2 449 130	107,6%
2.	Dział II	4 046 030	4 883 953	120,7%	3 505 222	4 152 717	118,5%
	Ogółem	6 954 651	7 903 668	113,6%	5 781 455	6 601 847	114,2%

Wynik finansowy brutto i netto w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Wynik finansowy brutto		Dynamika	Wynik finansowy netto		Dynamika
		2017	2018	18/17	2017	2018	18/17
1.	AEGON SA	-13 634	-40 819	299,4%	-13 634	-40 819	299,4%
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	70 702	68 528	96,8%	55 294	53 534	96,8%
3.	AVIVA ŻYCIE SA	686 930	698 428	103,3%	569 579	588 372	103,3%
4.	AXA ŻYCIE SA	-141 652	-22 721	3,8%	-147 716	-5 542	3,8%
5.	CARDIF POLSKA SA	16 973	9 278	55,1%	13 626	7 507	55,1%
6.	COMPENSA ŻYCIE SA	23 247	17 613	88,2%	15 583	13 738	88,2%
7.	CONCORDIA CAPITAL SA	4 823	4 556	99,8%	3 565	3 559	99,8%
8.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	16 539	18 915	1739,6%	1 232	21 440	1739,6%
9.	EUROPA ŻYCIE SA	7 204	7 397	102,2%	2 930	2 996	102,2%
10.	GENERALI ŻYCIE SA	48 730	45 297	92,4%	35 122	32 460	92,4%
11.	INTER-ŻYCIE SA	-1 345	-1 374	100,6%	-1 379	-1 387	100,6%
12.	MACIF ŻYCIE TUW	-677	-709	97,5%	-728	-709	97,5%
13.	METLIFE TUŃ SA	224 954	186 099	82,5%	178 578	147 378	82,5%
14.	NATIONALE-NEDERLANDEN SA	214 289	173 198	79,1%	166 494	131 674	79,1%
15.	OPEN LIFE SA	14 670	21 281	187,0%	6 501	12 154	187,0%
16.	PKO ŻYCIE SA	30 279	31 173	93,0%	26 207	24 365	93,0%
17.	POCZTOWE ŻYCIE SA	1 182	2 294	213,6%	802	1 714	213,6%
18.	PZU ŻYCIE SA	1 570 096	1 661 264	106,9%	1 260 238	1 347 601	106,9%
19.	REJENT LIFE TUW	272	591	186,7%	172	321	186,7%
20.	SALTUS ŻYCIE SA	1 546	3 562	199,5%	1 673	3 338	199,5%
21.	SANTANDER AVIVA ŻYCIE SA	63 980	65 312	100,4%	51 094	51 293	100,4%
22.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	509	-429	X	509	-429	X
23.	UNIQA ŻYCIE SA	4 348	8 355	280,2%	2 360	6 613	280,2%
24.	UNUM ŻYCIE SA	34 304	27 680	80,5%	27 424	22 071	80,5%
25.	VIENNA LIFE SA	-8 469	-10 231	96,4%	-8 875	-8 559	96,4%
26.	WARTA TUŃ SA	38 822	45 180	116,4%	29 582	34 448	116,4%
	Ogółem	2 908 621	3 019 714	103,8%	2 276 234	2 449 130	107,6%

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Wynik finansowy brutto i netto w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Wynik finansowy brutto		Dynamika	Wynik finansowy netto		Dynamika
		2017	2018	18/17	2017	2018	18/17
1.	ALLIANZ POLSKA SA	153 430	127 456	83,1%	124 087	100 957	81,4%
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	55 400	32 374	58,4%	44 124	24 596	55,7%
3.	AXA UBEZPIECZENIA SA	18 564	64 901	349,6%	55 456	44 253	79,8%
4.	COMPENSA SA	78 209	87 724	112,2%	60 642	67 612	111,5%
5.	CONCORDIA POLSKA TUW	34 917	32 264	92,4%	35 337	24 277	68,7%
6.	CRÉDIT AGRICOLE TU SA	-5 374	-3 992	74,3%	-5 374	-3 992	74,3%
7.	CUPRUM TUW	2 464	1 555	63,1%	2 309	1 119	48,5%
8.	D.A.S. SA	-421	-1 901	451,1%	-404	-1 804	445,9%
9.	ERGO HESTIA SA	244 955	464 630	189,7%	190 720	363 128	190,4%
10.	EULER HERMES SA	1 854	3 391	182,9%	1 283	232	18,1%
11.	EUROPA SA	68 240	119 293	174,8%	53 057	93 894	177,0%
12.	GENERALI SA	9 111	43 234	474,5%	4 651	36 522	785,2%
13.	GOthaER SA	-7 388	14 877	X	-6 188	16 502	X
14.	INTER POLSKA SA	8 181	8 407	102,8%	6 525	6 733	103,2%
15.	INTERRISK SA	50 547	65 289	129,2%	38 470	51 023	132,6%
16.	KUKE SA	991	960	96,8%	-270	976	X
17.	LINK4 SA	14 986	48 707	325,0%	11 207	30 342	270,7%
18.	MEDICUM TUW	-1 017	-1 437	141,2%	-1 019	-1 471	144,4%
19.	NATIONALE-NEDERLANDEN TU SA	-5 490	-16 661	303,5%	-4 812	-17 180	357,1%
20.	PARTNER SA	1 523	-336	X	1 523	-336	X
21.	PKO TU SA	12 662	44 148	348,7%	9 032	35 211	389,8%
22.	POCZTOWE TUW	4 669	9 673	207,2%	3 602	7 737	214,8%
23.	POLSKI GAZ TUW	211	3 398	1608,4%	165	2 724	1651,5%
24.	PTR SA	1 660	21 330	1285,3%	643	17 037	2648,5%
25.	PZU SA	2 745 558	2 913 698	106,1%	2 459 029	2 616 080	106,4%
26.	PZUW TUW	3 513	13 619	387,6%	2 334	10 212	437,6%
27.	SALTUS TUW	23 345	36 667	157,1%	17 562	28 442	162,0%
28.	SANTANDER AVIVA SA	90 413	86 322	95,5%	72 775	68 425	94,0%
29.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	-1 378	1 464	X	-1 378	1 464	X
30.	TUW TUW	42 238	23 913	56,6%	25 841	26 373	102,1%
31.	TUZ TUW	-55 598	-5 563	10,0%	-55 598	-5 563	10,0%
32.	UNIQA SA	38 609	49 525	128,3%	31 160	35 721	114,6%
33.	WARTA SA	415 422	591 837	142,5%	327 650	468 494	143,0%
34.	ZDROWIE SA	1 023	3 187	311,4%	1 081	2 974	275,2%
	Ogółem	4 046 030	4 883 953	120,7%	3 505 222	4 152 717	118,5%

4.1.8. Reasekuracja

Reasekuracja bierna – udział reasekuratorów w składce przypisanej brutto w tys. zł

Lp.	Dział	Udział reasekuratorów w składce brutto		Dynamika 18/17	Udział reasekuratorów w składce brutto		
		2017	2018		2017	2018	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	153 392	289 701	188,9%	0,6%	1,3%	0,7
2.	Dział II	7 062 585	6 947 590	98,4%	18,7%	17,2%	-1,5
	Ogółem	7 215 977	7 237 291	100,3%	11,6%	11,6%	0,0

Reasekuracja bierna – udział reasekuratorów w składce przypisanej brutto w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Udział reasekuratorów w składce brutto		Dynamika 18/17	Udział reasekuratorów w składce brutto		
		2017	2018		2017	2018	Zmiana w p.p.
1.	AEGON SA	1 887	492	26,1%	0,4%	0,1%	-0,3
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	18 351	21 211	115,6%	3,1%	3,6%	0,5
3.	AVIVA ŻYCIE SA	12 295	12 213	99,3%	0,7%	0,6%	-0,1
4.	AXA ŻYCIE SA	9 453	20 955	221,7%	0,9%	2,9%	2,0
5.	CARDIF POLSKA SA	407	420	103,2%	0,1%	0,2%	0,1
6.	COMPENSA ŻYCIE SA	30 138	30 655	101,7%	3,5%	3,7%	0,2
7.	CONCORDIA CAPITAL SA	1 487	1 564	105,2%	2,4%	2,4%	0,0
8.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	20 419	21 409	104,8%	4,9%	4,8%	-0,1
9.	EUROPA ŻYCIE SA	288	229	79,5%	0,0%	0,0%	0,0
10.	GENERALI ŻYCIE SA	84 121	131 179	155,9%	8,6%	14,1%	5,5
11.	INTER-ŻYCIE SA	1 530	1 042	68,1%	11,7%	8,9%	-2,8
12.	MACIF ŻYCIE TUW	2 873	2 898	100,9%	14,0%	15,5%	1,5
13.	METLIFE TUŃ SA	-71 846	-906	1,3%	-8,4%	-0,1%	8,3
14.	NATIONALE-NEDERLANDEN SA	9 466	11 921	125,9%	0,6%	0,8%	0,2
15.	OPEN LIFE SA	751	700	93,2%	0,0%	0,0%	0,0
16.	PKO ŻYCIE SA	2 096	3 890	185,6%	0,4%	0,8%	0,4
17.	POCZTOWE ŻYCIE SA	76	191	251,3%	0,2%	0,4%	0,2
18.	PZU ŻYCIE SA	845	926	109,6%	0,0%	0,0%	0,0
19.	REJENT LIFE TUW	0	0	X	0,0%	0,0%	0,0
20.	SALTUS ŻYCIE SA	35	109	311,4%	0,1%	0,3%	0,2
21.	SANTANDER AVIVA ŻYCIE SA	4 139	3 103	75,0%	2,1%	1,1%	-1,0
22.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	330	330	100,0%	0,9%	0,9%	0,0
23.	UNIQA ŻYCIE SA	4 463	4 083	91,5%	0,6%	3,5%	2,9
24.	UNUM ŻYCIE SA	9 472	9 066	95,7%	3,6%	3,5%	-0,1
25.	VIENNA LIFE SA	1 450	2 484	171,3%	0,2%	0,8%	0,6
26.	WARTA TUŃ SA	8 866	9 536	107,6%	1,1%	1,2%	0,1
	Ogółem	153 392	289 701	188,9%	0,6%	1,3%	0,7

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Reasekuracja bierna – udział reasekuratorów w składce przypisanej brutto w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Udział reasekuratorów w składce brutto		Dynamika	Udział reasekuratorów w składce brutto		
		2017	2018		18/17	2017	2018
1.	ALLIANZ POLSKA SA	244 594	313 977	128,4%	13,3%	15,0%	1,7
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	34 659	40 493	116,8%	7,8%	9,2%	1,4
3.	AXA UBEZPIECZENIA SA	373 771	222 391	59,5%	20,0%	11,5%	-8,5
4.	COMPENSA SA	364 044	392 057	107,7%	25,8%	24,8%	-1,0
5.	CONCORDIA POLSKA TUW	175 521	164 320	93,6%	43,6%	40,9%	-2,7
6.	CRÉDIT AGRICOLE TU SA	3 129	7 095	226,7%	18,1%	32,6%	14,5
7.	CUPRUM TUW	1 366	1 425	104,3%	2,6%	2,6%	0,0
8.	D.A.S. SA	15 430	15 872	102,9%	62,0%	80,7%	18,7
9.	ERGO HESTIA SA	899 298	464 779	51,7%	16,5%	7,6%	-8,9
10.	EULER HERMES SA	208 318	222 388	106,8%	76,8%	77,7%	0,9
11.	EUROPA SA	20 045	24 435	121,9%	5,2%	8,3%	3,1
12.	GENERALI SA	732 154	721 164	98,5%	53,5%	49,6%	-3,9
13.	GOTHAER SA	271 227	326 320	120,3%	43,5%	43,9%	0,4
14.	INTER POLSKA SA	28 379	30 377	107,0%	23,5%	23,7%	0,2
15.	INTERRISK SA	293 621	323 745	110,3%	31,8%	30,8%	-1,0
16.	KUKE SA	25 755	34 149	132,6%	45,3%	44,3%	-1,0
17.	LINK4 SA	690 201	672 236	97,4%	67,9%	65,5%	-2,4
18.	MEDICUM TUW	197	2 046	1038,6%	5,8%	34,8%	29,0
19.	NATIONALE-NEDERLANDEN TU SA	3 390	9 064	267,4%	24,2%	19,3%	-4,9
20.	PARTNER SA	26	0	X	4,7%	0,0%	-4,7
21.	PKO TU SA	264 723	346 682	131,0%	58,7%	59,1%	0,4
22.	POCZTOWE TUW	78 973	96 365	122,0%	35,6%	52,2%	16,6
23.	POLSKI GAZ TUW	79 046	69 917	88,5%	73,4%	70,8%	-2,6
24.	PTR SA	30 977	11 838	38,2%	12,8%	4,8%	-8,0
25.	PZU SA	523 729	619 830	118,3%	4,2%	4,8%	0,6
26.	PZUW TUW	335 241	488 122	145,6%	87,3%	88,6%	1,3
27.	SALTUS TUW	604	460	76,2%	0,3%	0,3%	0,0
28.	SANTANDER AVIVA SA	67 273	11 593	17,2%	29,2%	9,7%	-19,5
29.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	520	697	134,0%	1,1%	1,4%	0,3
30.	TUW TUW	411 177	365 124	88,8%	58,9%	57,4%	-1,5
31.	TUZ TUW	125 436	117 229	93,5%	60,5%	58,4%	-2,1
32.	UNIQA SA	512 311	553 132	108,0%	45,7%	46,1%	0,4
33.	WARTA SA	247 449	278 266	112,5%	4,8%	5,0%	0,2
34.	ZDROWIE SA	0	0	X	0,0%	0,0%	0,0
	Ogółem	7 062 585	6 947 590	98,4%	18,7%	17,2%	-1,5

Reasekuracja bierna – udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto w tys. zł

Lp.	Dział	Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto		Dynamika 18/17	Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto		
		2017	2018		2017	2018	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	139 443	166 912	119,7%	0,7%	0,8%	0,1
2.	Dział II	3 651 985	3 334 067	91,3%	18,7%	16,5%	-2,2
	Ogółem	3 791 428	3 500 979	92,3%	9,5%	8,4%	-1,1

Reasekuracja bierna – udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto		Dynamika 18/17	Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto		
		2017	2018		2017	2018	Zmiana w p.p.
1.	AEGON SA	128	278	217,2%	0,0%	0,0%	0,0
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	8 877	6 897	77,7%	1,6%	1,3%	-0,3
3.	AVIVA ŻYCIE SA	7 104	10 775	151,7%	0,5%	0,8%	0,3
4.	AXA ŻYCIE SA	4 052	7 527	185,8%	0,4%	0,7%	0,3
5.	CARDIF POLSKA SA	183	340	185,8%	0,6%	1,2%	0,6
6.	COMPENSA ŻYCIE SA	8 975	8 171	91,0%	1,6%	1,3%	-0,3
7.	CONCORDIA CAPITAL SA	313	745	238,0%	1,6%	3,3%	1,7
8.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	9 433	7 500	79,5%	1,3%	0,6%	-0,7
9.	EUROPA ŻYCIE SA	0	6	X	0,0%	0,0%	0,0
10.	GENERALI ŻYCIE SA	48 845	87 989	180,1%	6,8%	10,4%	3,6
11.	INTER-ŻYCIE SA	1 091	714	65,4%	10,5%	7,1%	-3,4
12.	MACIF ŻYCIE TUW	1 100	1 101	100,1%	15,0%	16,9%	1,9
13.	METLIFE TUŃ SA	26 239	17 864	68,1%	2,3%	1,7%	-0,6
14.	NATIONALE-NEDERLANDEN SA	4 791	3 520	73,5%	0,5%	0,3%	-0,2
15.	OPEN LIFE SA	100	167	167,0%	0,0%	0,0%	0,0
16.	PKO ŻYCIE SA	581	1 271	218,8%	0,1%	0,4%	0,3
17.	POCZTOWE ŻYCIE SA	0	0	X	0,0%	0,0%	0,0
18.	PZU ŻYCIE SA	7	0	X	0,0%	0,0%	0,0
19.	REJENT LIFE TUW	0	0	X	0,0%	0,0%	0,0
20.	SALTUS ŻYCIE SA	88	39	44,3%	1,2%	0,4%	-0,8
21.	SANTANDER AVIVA ŻYCIE SA	2 914	1 808	62,0%	14,8%	11,3%	-3,5
22.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	11	38	345,5%	0,0%	0,0%	0,0
23.	UNIQA ŻYCIE SA	463	1 138	245,8%	2,7%	6,8%	4,1
24.	UNUM ŻYCIE SA	3 038	4 403	144,9%	0,7%	1,0%	0,3
25.	VIENNA LIFE SA	726	334	46,0%	0,8%	0,4%	-0,4
26.	WARTA TUŃ SA	10 383	4 286	41,3%	2,2%	0,6%	-1,6
	Ogółem	139 443	166 912	119,7%	0,7%	0,8%	0,1

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Reasekuracja bierna – udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto		Dynamika	Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto		
		2017	2018		18/17	2017	2018
1.	ALLIANZ POLSKA SA	192 385	101 728	52,9%	18,2%	10,0%	-8,2
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	26 338	34 031	129,2%	11,1%	17,6%	6,5
3.	AXA UBEZPIECZENIA SA	184 543	177 884	96,4%	21,8%	19,8%	-2,0
4.	COMPENSA SA	239 516	217 999	91,0%	27,0%	24,2%	-2,8
5.	CONCORDIA POLSKA TUW	67 209	44 357	66,0%	39,8%	30,4%	-9,4
6.	CRÉDIT AGRICOLE TU SA	980	1 036	105,7%	54,7%	56,7%	2,0
7.	CUPRUM TUW	145	0	X	0,6%	X	X
8.	D.A.S. SA	3 762	2 927	77,8%	59,7%	54,2%	-5,5
9.	ERGO HESTIA SA	417 301	417 315	100,0%	16,9%	14,3%	-2,6
10.	EULER HERMES SA	136 819	160 119	117,0%	77,0%	78,3%	1,3
11.	EUROPA SA	5 877	4 883	83,1%	7,3%	6,3%	-1,0
12.	GENERALI SA	447 589	386 239	86,3%	58,7%	49,9%	-8,8
13.	GOTHAER SA	187 417	173 456	92,6%	47,8%	48,5%	0,7
14.	INTER POLSKA SA	6 253	9 439	151,0%	14,6%	20,5%	5,9
15.	INTERRISK SA	162 170	175 800	108,4%	29,4%	30,1%	0,7
16.	KUKE SA	16 679	12 317	73,8%	44,9%	37,1%	-7,8
17.	LINK4 SA	237 482	308 407	129,9%	52,3%	59,1%	6,8
18.	MEDICUM TUW	0	0	X	0,0%	0,1%	0,1
19.	NATIONALE-NEDERLANDEN TU SA	0	248	X	X	76,8%	X
20.	PARTNER SA	479	740	154,5%	53,2%	38,7%	-14,5
21.	PKO TU SA	492	2 230	453,3%	8,4%	18,5%	10,1
22.	POCZTOWE TUW	25 139	34 447	137,0%	46,1%	39,3%	-6,8
23.	POLSKI GAZ TUW	843	7 963	944,6%	23,6%	50,9%	27,3
24.	PTR SA	25 525	4 249	16,6%	X	2,1%	X
25.	PZU SA	242 749	246 884	101,7%	3,5%	3,5%	0,0
26.	PZUW TUW	28 895	100 975	349,5%	85,2%	86,0%	0,8
27.	SALTUS TUW	7	6	85,7%	0,0%	0,0%	0,0
28.	SANTANDER AVIVA SA	1 441	1 473	102,2%	7,9%	8,4%	0,5
29.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	169	346	204,7%	0,7%	1,3%	0,6
30.	TUW TUW	197 073	175 472	89,0%	48,2%	48,9%	0,7
31.	TUZ TUW	108 540	73 129	67,4%	57,3%	62,5%	5,2
32.	UNIQA SA	296 241	317 404	107,1%	42,8%	44,9%	2,1
33.	WARTA SA	391 927	140 562	35,9%	14,5%	5,2%	-9,3
34.	ZDROWIE SA	0	0	X	0,0%	0,0%	0,0
	Ogółem	3 651 985	3 334 067	91,3%	18,7%	16,5%	-2,2

Reasekuracja czynna – składka przypisana brutto w tys. zł

Lp.	Dział	Składka przypisana brutto z reasekuracji czynnej		Dynamika 18/17	Udział reasekuracji czynnej w składce przypisanej brutto		
		2017	2018		2017	2018	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	22 714	3	0,0%	0,1%	0,0%	-0,1
2.	Dział II	1 976 456	2 311 848	117,0%	5,2%	5,7%	0,5
	Ogółem	1 999 170	2 311 851	115,6%	3,2%	3,7%	0,5

Reasekuracja czynna – odszkodowania i świadczenia brutto w tys. zł

Lp.	Dział	Odszkodowania i świadczenia brutto z reasekuracji czynnej		Dynamika 18/17	Udział odszkodowań i świadczeń brutto z reasekuracji czynnej w odszkodowaniach i świadczeniach brutto		
		2017	2018		2017	2018	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	8 866	1 882	21,2%	0,0%	0,0%	0,0
2.	Dział II	902 683	994 472	110,2%	4,6%	4,9%	0,3
	Ogółem	911 548	996 354	109,3%	2,3%	2,4%	0,1

4.2. WSKAŹNIKI CHARAKTERYZUJĄCE DZIAŁALNOŚĆ UBEZPIECZYCIELI

4.2.1. Współczynnik retencji i współczynnik zatrzymania odszkodowań

Współczynnik retencji

Lp.	Dział	Współczynnik retencji		
		2017	2018	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	99,4%	98,7%	-0,7
2.	Dział II	81,3%	82,8%	1,5
	Ogółem	88,4%	88,4%	0,0

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Współczynnik retencji w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Współczynnik retencji		
		2017	2018	Zmiana w p.p.
1.	AEGON SA	99,6%	99,9%	0,3
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	96,9%	96,4%	-0,5
3.	AVIVA ŻYCIE SA	99,3%	99,4%	0,1
4.	AXA ŻYCIE SA	99,1%	97,1%	-2,0
5.	CARDIF POLSKA SA	99,9%	99,8%	-0,1
6.	COMPENSA ŻYCIE SA	96,5%	96,3%	-0,2
7.	CONCORDIA CAPITAL SA	97,6%	97,6%	0,0
8.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	95,1%	95,2%	0,1
9.	EUROPA ŻYCIE SA	100,0%	100,0%	0,0
10.	GENERALI ŻYCIE SA	91,4%	85,9%	-5,5
11.	INTER-ŻYCIE SA	88,3%	91,1%	2,8
12.	MACIF ŻYCIE TUW	86,0%	84,5%	-1,5
13.	METLIFE TUŃ SA	108,4%	100,1%	-8,3
14.	NATIONALE-NEDERLANDEN SA	99,4%	99,2%	-0,2
15.	OPEN LIFE SA	100,0%	100,0%	0,0
16.	PKO ŻYCIE SA	99,6%	99,2%	-0,4
17.	POCZTOWE ŻYCIE SA	99,8%	99,6%	-0,2
18.	PZU ŻYCIE SA	100,0%	100,0%	0,0
19.	REJENT LIFE TUW	100,0%	100,0%	0,0
20.	SALTUS ŻYCIE SA	99,9%	99,7%	-0,2
21.	SANTANDER AVIVA ŻYCIE SA	97,9%	98,9%	1,0
22.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	99,1%	99,1%	0,0
23.	UNIQA ŻYCIE SA	99,4%	96,5%	-2,9
24.	UNUM ŻYCIE SA	96,4%	96,5%	0,1
25.	VIENNA LIFE SA	99,8%	99,2%	-0,6
26.	WARTA TUŃ SA	98,9%	98,8%	-0,1
	Ogółem	99,4%	98,7%	-0,7

Współczynnik retencji w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Współczynnik retencji		
		2017	2018	Zmiana w p.p.
1.	ALLIANZ POLSKA SA	86,7%	85,0%	-1,7
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	92,2%	90,8%	-1,4
3.	AXA UBEZPIECZENIA SA	80,0%	88,5%	8,5
4.	COMPENSA SA	74,2%	75,2%	1,0
5.	CONCORDIA POLSKA TUW	56,4%	59,1%	2,7
6.	CRÉDIT AGRICOLE TU SA	81,9%	67,4%	-14,5
7.	CUPRUM TUW	97,4%	97,4%	0,0
8.	D.A.S. SA	38,0%	19,3%	-18,7
9.	ERGO HESTIA SA	83,5%	92,4%	8,9
10.	EULER HERMES SA	23,2%	22,3%	-0,9
11.	EUROPA SA	94,8%	91,7%	-3,1
12.	GENERALI SA	46,5%	50,4%	3,9
13.	GOTHAER SA	56,5%	56,1%	-0,4
14.	INTER POLSKA SA	76,5%	76,3%	-0,2
15.	INTERRISK SA	68,2%	69,2%	1,0
16.	KUKE SA	54,7%	55,7%	1,0
17.	LINK4 SA	32,1%	34,5%	2,4
18.	MEDICUM TUW	94,2%	65,2%	-29,0
19.	NATIONALE-NEDERLANDEN TU SA	75,8%	80,7%	4,9
20.	PARTNER SA	95,3%	100,0%	X
21.	PKO TU SA	41,3%	40,9%	-0,4
22.	POCZTOWE TUW	64,4%	47,8%	-16,6
23.	POLSKI GAZ TUW	26,6%	29,2%	2,6
24.	PTR SA	87,2%	95,2%	X
25.	PZU SA	95,8%	95,2%	-0,6
26.	PZUW TUW	12,7%	11,4%	-1,3
27.	SALTUS TUW	99,7%	99,7%	0,0
28.	SANTANDER AVIVA SA	70,8%	90,3%	19,5
29.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	98,9%	98,6%	-0,3
30.	TUW TUW	41,1%	42,6%	1,5
31.	TUZ TUW	39,5%	41,6%	2,1
32.	UNIQA SA	54,3%	53,9%	-0,4
33.	WARTA SA	95,2%	95,0%	-0,2
34.	ZDROWIE SA	100,0%	100,0%	0,0
	Ogółem	81,3%	82,8%	1,5

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Współczynnik zatrzymania odszkodowań

Lp.	Dział	Współczynnik zatrzymania odszkodowań		
		2017	2018	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	99,3%	99,2%	-0,1
2.	Dział II	81,3%	83,5%	2,2
	Ogółem	90,5%	91,6%	1,1

Współczynnik zatrzymania odszkodowań w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Współczynnik zatrzymania odszkodowań		
		2017	2018	Zmiana w p.p.
1.	AEGON SA	100,0%	100,0%	0,0
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	98,4%	98,7%	0,3
3.	AVIVA ŻYCIE SA	99,5%	99,2%	-0,3
4.	AXA ŻYCIE SA	99,6%	99,3%	-0,3
5.	CARDIF POLSKA SA	99,4%	98,8%	-0,6
6.	COMPENSA ŻYCIE SA	98,4%	98,7%	0,3
7.	CONCORDIA CAPITAL SA	98,4%	96,7%	-1,7
8.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	98,7%	99,4%	0,7
9.	EUROPA ŻYCIE SA	100,0%	100,0%	0,0
10.	GENERALI ŻYCIE SA	93,2%	89,6%	-3,6
11.	INTER-ŻYCIE SA	89,5%	92,9%	3,4
12.	MACIF ŻYCIE TUW	85,0%	83,1%	-1,9
13.	METLIFE TUhŻ SA	97,7%	98,3%	0,6
14.	NATIONALE-NEDERLANDEN SA	99,5%	99,7%	0,2
15.	OPEN LIFE SA	100,0%	100,0%	0,0
16.	PKO ŻYCIE SA	99,9%	99,6%	-0,3
17.	POCZTOWE ŻYCIE SA	100,0%	100,0%	0,0
18.	PZU ŻYCIE SA	100,0%	100,0%	0,0
19.	REJENT LIFE TUW	100,0%	100,0%	0,0
20.	SALTUS ŻYCIE SA	99,5%	99,8%	0,3
21.	SANTANDER AVIVA ŻYCIE SA	98,6%	98,7%	0,1
22.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	99,9%	99,8%	-0,1
23.	UNIQA ŻYCIE SA	99,9%	99,7%	-0,2
24.	UNUM ŻYCIE SA	96,4%	95,3%	-1,1
25.	VIENNA LIFE SA	99,8%	100,0%	0,2
26.	WARTA TUhŻ SA	99,0%	99,5%	0,5
	Ogółem	99,3%	99,2%	-0,1

Współczynnik zatrzymania odszkodowań w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Współczynnik zatrzymania odszkodowań		
		2017	2018	Zmiana w p.p.
1.	ALLIANZ POLSKA SA	81,8%	90,0%	8,2
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	88,9%	82,4%	-6,5
3.	AXA UBEZPIECZENIA SA	78,2%	80,2%	2,0
4.	COMPENSA SA	73,0%	75,8%	2,8
5.	CONCORDIA POLSKA TUW	60,2%	69,6%	9,4
6.	CRÉDIT AGRICOLE TU SA	45,3%	43,3%	-2,0
7.	CUPRUM TUW	99,4%	100,0%	0,6
8.	D.A.S. SA	40,3%	45,8%	5,5
9.	ERGO HESTIA SA	83,1%	85,7%	2,6
10.	EULER HERMES SA	23,0%	21,7%	-1,3
11.	EUROPA SA	92,7%	93,7%	1,0
12.	GENERALI SA	41,3%	50,1%	8,8
13.	GOTHAER SA	52,2%	51,5%	-0,7
14.	INTER POLSKA SA	85,4%	79,5%	-5,9
15.	INTERRISK SA	70,6%	69,9%	-0,7
16.	KUKE SA	55,1%	62,9%	7,8
17.	LINK4 SA	47,7%	40,9%	-6,8
18.	MEDICUM TUW	100,0%	99,9%	-0,1
19.	NATIONALE-NEDERLANDEN TU SA	X	23,2%	X
20.	PARTNER SA	46,8%	61,3%	14,5
21.	PKO TU SA	91,6%	81,5%	-10,1
22.	POCZTOWE TUW	53,9%	60,7%	6,8
23.	POLSKI GAZ TUW	76,4%	49,1%	-27,3
24.	PTR SA	84,2%	97,9%	13,7
25.	PZU SA	96,5%	96,5%	0,0
26.	PZUW TUW	14,8%	14,0%	-0,8
27.	SALTUS TUW	100,0%	100,0%	0,0
28.	SANTANDER AVIVA SA	92,1%	91,6%	-0,5
29.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	99,3%	98,7%	-0,6
30.	TUW TUW	51,8%	51,1%	-0,7
31.	TUZ TUW	42,7%	37,5%	-5,2
32.	UNIQA SA	57,2%	55,1%	-2,1
33.	WARTA SA	85,5%	94,8%	9,3
34.	ZDROWIE SA	100,0%	100,0%	0,0
	Ogółem	81,3%	83,5%	2,2

4.2.2. Współczynnik szkodowości

Współczynnik szkodowości brutto

Lp.	Dział	Współczynnik szkodowości brutto		
		2017	2018	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	82,1%	99,0%	16,9
2.	Dział II	63,7%	60,9%	-2,8
	Ogółem	71,3%	74,6%	3,3

Współczynnik szkodowości brutto w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Współczynnik szkodowości brutto		
		2017	2018	Zmiana w p.p.
1.	AEGON SA	175,0%	180,2%	5,2
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	94,4%	90,0%	-4,4
3.	AVIVA ŻYCIE SA	74,9%	69,1%	-5,8
4.	AXA ŻYCIE SA	95,9%	144,2%	48,3
5.	CARDIF POLSKA SA	10,4%	12,2%	1,8
6.	COMPENSA ŻYCIE SA	66,8%	79,1%	12,3
7.	CONCORDIA CAPITAL SA	32,4%	36,0%	3,6
8.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	170,8%	286,9%	116,1
9.	EUROPA ŻYCIE SA	72,3%	130,6%	58,3
10.	GENERALI ŻYCIE SA	77,4%	91,3%	13,9
11.	INTER-ŻYCIE SA	79,7%	83,3%	3,6
12.	MACIF ŻYCIE TUW	35,1%	36,6%	1,5
13.	METLIFE TUŃ SA	86,6%	96,1%	9,5
14.	NATIONALE-NEDERLANDEN SA	62,8%	71,9%	9,1
15.	OPEN LIFE SA	103,2%	184,7%	81,5
16.	PKO ŻYCIE SA	115,4%	70,2%	-45,2
17.	POCZTOWE ŻYCIE SA	50,6%	54,0%	3,4
18.	PZU ŻYCIE SA	73,1%	75,4%	2,3
19.	REJENT LIFE TUW	42,5%	56,2%	13,7
20.	SALTUS ŻYCIE SA	40,7%	35,9%	-4,8
21.	SANTANDER AVIVA ŻYCIE SA	104,6%	49,7%	-54,9
22.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	49,1%	50,5%	1,4
23.	UNIQA ŻYCIE SA	59,8%	375,1%	315,3
24.	UNUM ŻYCIE SA	33,3%	34,9%	1,6
25.	VIENNA LIFE SA	76,5%	279,1%	202,6
26.	WARTA TUŃ SA	128,7%	118,1%	-10,6
	Ogółem	82,1%	99,0%	16,9

Współczynnik szkodowości brutto w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Współczynnik szkodowości brutto		
		2017	2018	Zmiana w p.p.
1.	ALLIANZ POLSKA SA	64,6%	58,2%	-6,4
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	54,2%	46,3%	-7,9
3.	AXA UBEZPIECZENIA SA	66,0%	64,3%	-1,7
4.	COMPENSA SA	71,0%	64,3%	-6,7
5.	CONCORDIA POLSKA TUW	44,0%	38,6%	-5,4
6.	CRÉDIT AGRICOLE TU SA	15,3%	12,5%	-2,8
7.	CUPRUM TUW	39,1%	25,8%	-13,3
8.	D.A.S. SA	29,5%	18,5%	-11,0
9.	ERGO HESTIA SA	60,9%	60,4%	-0,5
10.	EULER HERMES SA	68,9%	51,9%	-17,0
11.	EUROPA SA	16,4%	17,1%	0,7
12.	GENERALI SA	77,4%	70,2%	-7,2
13.	GOTHAER SA	68,3%	59,2%	-9,1
14.	INTER POLSKA SA	52,1%	52,7%	0,6
15.	INTERRISK SA	58,7%	61,2%	2,5
16.	KUKE SA	66,1%	72,0%	5,9
17.	LINK4 SA	66,4%	69,6%	3,2
18.	MEDICUM TUW	4,1%	37,9%	33,8
19.	NATIONALE-NEDERLANDEN TU SA	4,9%	14,4%	9,5
20.	PARTNER SA	-115,5%	74,9%	190,4
21.	PKO TU SA	6,5%	10,3%	3,8
22.	POCZTOWE TUW	60,4%	61,7%	1,3
23.	POLSKI GAZ TUW	184,6%	43,6%	-141,0
24.	PTR SA	60,9%	67,3%	6,4
25.	PZU SA	65,1%	62,3%	-2,8
26.	PZUW TUW	132,6%	37,4%	-95,2
27.	SALTUS TUW	14,0%	14,5%	0,5
28.	SANTANDER AVIVA SA	8,6%	7,4%	-1,2
29.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	58,4%	53,4%	-5,0
30.	TUW TUW	67,9%	68,4%	0,5
31.	TUZ TUW	86,3%	52,7%	-33,6
32.	UNIQA SA	63,2%	63,0%	-0,2
33.	WARTA SA	64,2%	67,3%	3,1
34.	ZDROWIE SA	74,7%	75,3%	0,6
	Ogółem	63,7%	60,9%	-2,8

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Współczynnik szkodowości netto

Lp.	Dział	Współczynnik szkodowości netto		
		2017	2018	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	82,9%	100,1%	17,2
2.	Dział II	62,3%	61,1%	-1,2
	Ogółem	71,8%	76,8%	5,0

Współczynnik szkodowości netto w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Współczynnik szkodowości netto		
		2017	2018	Zmiana w p.p.
1.	AEGON SA	175,8%	180,4%	4,6
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	96,0%	92,1%	-3,9
3.	AVIVA ŻYCIE SA	75,1%	69,0%	-6,1
4.	AXA ŻYCIE SA	96,4%	147,1%	50,7
5.	CARDIF POLSKA SA	10,3%	12,1%	1,8
6.	COMPENSA ŻYCIE SA	68,2%	81,2%	13,0
7.	CONCORDIA CAPITAL SA	32,5%	35,7%	3,2
8.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	177,4%	299,7%	122,3
9.	EUROPA ŻYCIE SA	72,3%	131,1%	58,8
10.	GENERALI ŻYCIE SA	78,4%	93,5%	15,1
11.	INTER-ŻYCIE SA	84,5%	85,4%	0,9
12.	MACIF ŻYCIE TUW	35,2%	35,4%	0,2
13.	METLIFE TUŃ SA	99,2%	105,7%	6,5
14.	NATIONALE-NEDERLANDEN SA	62,9%	72,1%	9,2
15.	OPEN LIFE SA	103,2%	184,8%	81,6
16.	PKO ŻYCIE SA	115,6%	70,5%	-45,1
17.	POCZTOWE ŻYCIE SA	50,7%	54,1%	3,4
18.	PZU ŻYCIE SA	73,2%	75,4%	2,2
19.	REJENT LIFE TUW	42,5%	56,2%	13,7
20.	SALTUS ŻYCIE SA	40,7%	35,8%	-4,9
21.	SANTANDER AVIVA ŻYCIE SA	105,5%	49,7%	-55,8
22.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	49,4%	50,8%	1,4
23.	UNIQA ŻYCIE SA	60,1%	387,6%	327,5
24.	UNUM ŻYCIE SA	32,9%	34,7%	1,8
25.	VIENNA LIFE SA	76,5%	281,3%	204,8
26.	WARTA TUŃ SA	128,9%	118,9%	-10,0
	Ogółem	82,9%	100,1%	17,2

Współczynnik szkodowości netto w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Współczynnik szkodowości netto		
		2017	2018	Zmiana w p.p.
1.	ALLIANZ POLSKA SA	64,0%	61,4%	-2,6
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	52,0%	47,9%	-4,1
3.	AXA UBEZPIECZENIA SA	62,0%	62,8%	0,8
4.	COMPENSA SA	65,3%	65,5%	0,2
5.	CONCORDIA POLSKA TUW	51,0%	47,2%	-3,8
6.	CRÉDIT AGRICOLE TU SA	10,6%	8,3%	-2,3
7.	CUPRUM TUW	40,2%	26,5%	-13,7
8.	D.A.S. SA	28,9%	18,5%	-10,4
9.	ERGO HESTIA SA	62,3%	60,7%	-1,6
10.	EULER HERMES SA	67,9%	55,8%	-12,1
11.	EUROPA SA	15,7%	16,7%	1,0
12.	GENERALI SA	79,6%	69,6%	-10,0
13.	GOTHAER SA	60,9%	55,6%	-5,3
14.	INTER POLSKA SA	51,5%	49,1%	-2,4
15.	INTERRISK SA	61,2%	63,1%	1,9
16.	KUKE SA	67,7%	83,7%	16,0
17.	LINK4 SA	64,2%	63,9%	-0,3
18.	MEDICUM TUW	3,1%	44,8%	41,7
19.	NATIONALE-NEDERLANDEN TU SA	4,8%	12,9%	8,1
20.	PARTNER SA	-132,7%	4,9%	X
21.	PKO TU SA	17,2%	20,2%	3,0
22.	POCZTOWE TUW	47,4%	60,5%	X
23.	POLSKI GAZ TUW	39,8%	33,8%	-6,0
24.	PTR SA	67,1%	69,2%	X
25.	PZU SA	64,1%	62,1%	-2,0
26.	PZUW TUW	58,0%	55,5%	-2,5
27.	SALTUS TUW	14,1%	14,6%	0,5
28.	SANTANDER AVIVA SA	9,6%	8,5%	-1,1
29.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	58,6%	53,7%	-4,9
30.	TUW TUW	72,8%	72,8%	0,0
31.	TUZ TUW	76,9%	41,7%	-35,2
32.	UNIQA SA	64,3%	62,6%	-1,7
33.	WARTA SA	64,0%	65,7%	1,7
34.	ZDROWIE SA	74,7%	75,3%	0,6
	Ogółem	62,3%	61,1%	-1,2

4.2.3. Stopa rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto do składki przypisanej brutto

Lp.	Dział	Poziom rezerw		
		2017	2018	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	361,7%	369,8%	8,1
2.	Dział II	161,2%	163,1%	1,9
	Ogółem	240,2%	235,2%	-5,0

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto do składki przypisanej brutto w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Poziom rezerw		
		2017	2018	Zmiana w p.p.
1.	AEGON SA	731,7%	713,0%	-18,7
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	405,5%	357,4%	-48,1
3.	AVIVA ŻYCIE SA	740,5%	688,1%	-52,4
4.	AXA ŻYCIE SA	397,1%	465,3%	68,2
5.	CARDIF POLSKA SA	69,1%	84,8%	15,7
6.	COMPENSA ŻYCIE SA	198,3%	200,5%	2,2
7.	CONCORDIA CAPITAL SA	93,7%	95,2%	1,5
8.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	576,0%	320,1%	-255,9
9.	EUROPA ŻYCIE SA	219,4%	239,8%	20,4
10.	GENERALI ŻYCIE SA	423,3%	405,1%	-18,2
11.	INTER-ŻYCIE SA	105,4%	111,2%	5,8
12.	MACIF ŻYCIE TUW	79,8%	91,6%	11,8
13.	METLIFE TUUnŻ SA	706,6%	618,9%	-87,7
14.	NATIONALE-NEDERLANDEN SA	455,6%	488,8%	33,2
15.	OPEN LIFE SA	333,3%	418,6%	85,3
16.	PKO ŻYCIE SA	506,3%	423,8%	-82,5
17.	POCZTOWE ŻYCIE SA	30,2%	29,3%	-0,9
18.	PZU ŻYCIE SA	264,5%	269,9%	5,4
19.	REJENT LIFE TUW	1516,4%	1603,5%	87,1
20.	SALTUS ŻYCIE SA	249,3%	233,6%	-15,7
21.	SANTANDER AVIVA ŻYCIE SA	365,2%	247,8%	-117,4
22.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	50,8%	55,7%	4,9
23.	UNIQA ŻYCIE SA	109,7%	343,8%	234,1
24.	UNUM ŻYCIE SA	235,7%	258,1%	22,4
25.	VIENNA LIFE SA	444,8%	731,2%	286,4
26.	WARTA TUUnŻ SA	221,0%	172,9%	-48,1
	Ogółem	361,7%	369,8%	8,1

Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe brutto do składki przypisanej brutto w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Poziom rezerw		
		2017	2018	Zmiana w p.p.
1.	ALLIANZ POLSKA SA	141,3%	135,1%	-6,2
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	150,6%	156,9%	6,3
3.	AXA UBEZPIECZENIA SA	129,6%	143,3%	13,7
4.	COMPENSA SA	131,5%	126,5%	-5,0
5.	CONCORDIA POLSKA TUW	106,4%	111,0%	4,6
6.	CRÉDIT AGRICOLE TU SA	60,8%	63,7%	2,9
7.	CUPRUM TUW	38,5%	39,0%	0,5
8.	D.A.S. SA	101,8%	89,8%	-12,0
9.	ERGO HESTIA SA	147,4%	146,9%	-0,5
10.	EULER HERMES SA	186,6%	161,7%	-24,9
11.	EUROPA SA	293,0%	308,2%	15,2
12.	GENERALI SA	253,6%	256,7%	3,1
13.	GOTHAER SA	154,7%	144,6%	-10,1
14.	INTER POLSKA SA	215,8%	222,0%	6,2
15.	INTERRISK SA	165,6%	154,8%	-10,8
16.	KUKE SA	146,9%	146,5%	-0,4
17.	LINK4 SA	110,8%	128,6%	17,8
18.	MEDICUM TUW	76,2%	110,3%	34,1
19.	NATIONALE-NEDERLANDEN TU SA	96,7%	109,6%	12,9
20.	PARTNER SA	987,1%	672,7%	-314,4
21.	PKO TU SA	142,6%	168,1%	25,5
22.	POCZTOWE TUW	135,3%	175,8%	40,5
23.	POLSKI GAZ TUW	131,1%	183,3%	52,2
24.	PTR SA	263,6%	238,7%	-24,9
25.	PZU SA	170,8%	172,6%	1,8
26.	PZUW TUW	130,3%	121,0%	-9,3
27.	SALTUS TUW	271,0%	301,1%	30,1
28.	SANTANDER AVIVA SA	158,3%	231,9%	73,6
29.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	69,8%	63,1%	-6,7
30.	TUW TUW	127,6%	150,8%	23,2
31.	TUZ TUW	232,1%	235,2%	3,1
32.	UNIQA SA	159,7%	154,1%	-5,6
33.	WARTA SA	160,5%	166,7%	6,2
34.	ZDROWIE SA	72,9%	83,8%	10,9
	Ogółem	161,2%	163,1%	1,9

4.2.4. Rentowność kapitałów własnych

Rentowność kapitałów własnych

Lp.	Dział	Rentowność kapitałów własnych		
		2017	2018	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	19,1%	21,2%	2,1
2.	Dział II	14,2%	16,0%	1,8
	Ogółem	31,6%	17,8%	-13,8

Rentowność kapitałów własnych w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Rentowność kapitałów własnych		
		2017	2018	Zmiana w p.p.
1.	AEGON SA	-9,0%	-36,5%	-27,5
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	12,8%	12,3%	-0,5
3.	AVIVA ŻYCIE SA	37,8%	43,7%	5,9
4.	AXA ŻYCIE SA	-25,7%	-1,0%	24,7
5.	CARDIF POLSKA SA	19,5%	11,6%	-7,9
6.	COMPENSA ŻYCIE SA	5,9%	5,2%	-0,7
7.	CONCORDIA CAPITAL SA	8,6%	8,1%	-0,5
8.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	0,6%	9,2%	8,6
9.	EUROPA ŻYCIE SA	0,4%	0,4%	0,0
10.	GENERALI ŻYCIE SA	9,1%	7,7%	-1,4
11.	INTER-ŻYCIE SA	-7,6%	-5,5%	2,1
12.	MACIF ŻYCIE TUW	-4,7%	-4,8%	-0,1
13.	METLIFE TUnŻ SA	20,9%	20,3%	-0,6
14.	NATIONALE-NEDERLANDEN SA	18,6%	15,2%	-3,4
15.	OPEN LIFE SA	4,7%	8,1%	3,4
16.	PKO ŻYCIE SA	15,2%	12,3%	-2,9
17.	POCZTOWE ŻYCIE SA	3,5%	7,0%	3,5
18.	PZU ŻYCIE SA	27,1%	30,2%	3,1
19.	REJENT LIFE TUW	2,5%	4,4%	1,9
20.	SALTUS ŻYCIE SA	2,9%	5,5%	2,6
21.	SANTANDER AVIVA ŻYCIE SA	47,9%	46,8%	-1,1
22.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	2,7%	-2,3%	-5,0
23.	UNIQA ŻYCIE SA	3,5%	9,1%	5,6
24.	UNUM ŻYCIE SA	12,2%	8,5%	-3,7
25.	VIENNA LIFE SA	-87,9%	-265,3%	-177,4
26.	WARTA TUnŻ SA	8,2%	9,3%	1,1
	Ogółem	19,1%	21,2%	2,1

Rentowność kapitałów własnych w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Rentowność kapitałów własnych		
		2017	2018	Zmiana w p.p.
1.	ALLIANZ POLSKA SA	11,9%	8,6%	-3,3
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	19,9%	12,1%	-7,8
3.	AXA UBEZPIECZENIA SA	6,1%	4,5%	-1,6
4.	COMPENSA SA	15,3%	15,4%	0,1
5.	CONCORDIA POLSKA TUW	38,4%	20,7%	-17,7
6.	CRÉDIT AGRICOLE TU SA	-15,2%	-10,1%	5,1
7.	CUPRUM TUW	4,0%	1,9%	-2,1
8.	D.A.S. SA	-2,5%	-9,2%	-6,7
9.	ERGO HESTIA SA	11,6%	17,5%	5,9
10.	EULER HERMES SA	1,4%	0,3%	-1,1
11.	EUROPA SA	5,8%	9,9%	4,1
12.	GENERALI SA	1,6%	10,3%	8,7
13.	GOTHAER SA	-6,7%	14,2%	20,9
14.	INTER POLSKA SA	9,3%	8,7%	-0,6
15.	INTERRISK SA	10,4%	13,1%	2,7
16.	KUKE SA	-0,1%	0,5%	0,6
17.	LINK4 SA	5,6%	13,3%	7,7
18.	MEDICUM TUW	-6,4%	-9,7%	-3,3
19.	NATIONALE-NEDERLANDEN TU SA	-7,9%	-39,3%	-31,4
20.	PARTNER SA	7,1%	-1,6%	X
21.	PKO TU SA	9,3%	26,3%	17,0
22.	POCZTOWE TUW	6,2%	11,8%	X
23.	POLSKI GAZ TUW	0,8%	11,7%	10,9
24.	PTR SA	0,2%	6,3%	X
25.	PZU SA	18,1%	19,0%	0,9
26.	PZUW TUW	0,7%	3,0%	2,3
27.	SALTUS TUW	3,7%	5,7%	X
28.	SANTANDER AVIVA SA	31,8%	30,1%	-1,7
29.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	-4,3%	4,3%	8,6
30.	TUW TUW	13,3%	11,3%	-2,0
31.	TUZ TUW	-77,2%	-8,0%	69,2
32.	UNIQA SA	8,6%	9,1%	0,5
33.	WARTA SA	15,1%	20,3%	5,2
34.	ZDROWIE SA	7,7%	17,6%	9,9
	Ogółem	14,2%	16,0%	1,8

4.2.5. Rentowność majątku

Rentowność majątku

Lp.	Dział	Rentowność majątku		
		2017	2018	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	2,2%	2,6%	0,4
2.	Dział II	3,8%	4,3%	0,5
	Ogółem	4,0%	3,4%	-0,6

Rentowność majątku w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Rentowność majątku		
		2017	2018	Zmiana w p.p.
1.	AEGON SA	-0,4%	-1,4%	-1,0
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	1,8%	2,0%	0,2
3.	AVIVA ŻYCIE SA	3,6%	3,9%	0,3
4.	AXA ŻYCIE SA	-3,0%	-0,1%	2,9
5.	CARDIF POLSKA SA	4,5%	2,3%	-2,2
6.	COMPENSA ŻYCIE SA	0,7%	0,7%	0,0
7.	CONCORDIA CAPITAL SA	3,3%	3,0%	-0,3
8.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	0,0%	1,3%	1,3
9.	EUROPA ŻYCIE SA	0,1%	0,1%	0,0
10.	GENERALI ŻYCIE SA	0,7%	0,8%	0,1
11.	INTER-ŻYCIE SA	-4,1%	-3,5%	0,6
12.	MACIF ŻYCIE TUW	-2,1%	-2,0%	0,1
13.	METLIFE TUnŻ SA	2,5%	2,4%	-0,1
14.	NATIONALE-NEDERLANDEN SA	1,9%	1,5%	-0,4
15.	OPEN LIFE SA	0,1%	0,2%	0,1
16.	PKO ŻYCIE SA	1,0%	1,0%	0,0
17.	POCZTOWE ŻYCIE SA	2,0%	3,7%	1,7
18.	PZU ŻYCIE SA	4,4%	4,9%	0,5
19.	REJENT LIFE TUW	0,1%	0,1%	0,0
20.	SALTUS ŻYCIE SA	1,0%	2,2%	1,2
21.	SANTANDER AVIVA ŻYCIE SA	5,3%	5,1%	-0,2
22.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	1,1%	-1,0%	-2,1
23.	UNIQA ŻYCIE SA	0,3%	1,3%	1,0
24.	UNUM ŻYCIE SA	3,1%	2,2%	-0,9
25.	VIENNA LIFE SA	-0,3%	-0,4%	-0,1
26.	WARTA TUnŻ SA	1,3%	1,8%	0,5
	Ogółem	2,2%	2,6%	0,4

Rentowność majątku w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Rentowność majątku		
		2017	2018	Zmiana w p.p.
1.	ALLIANZ POLSKA SA	3,3%	2,6%	-0,7
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	4,9%	2,6%	-2,3
3.	AXA UBEZPIECZENIA SA	1,8%	1,3%	-0,5
4.	COMPENSA SA	2,7%	2,7%	0,0
5.	CONCORDIA POLSKA TUW	5,9%	3,9%	-2,0
6.	CRÉDIT AGRICOLE TU SA	-9,8%	-6,2%	3,6
7.	CUPRUM TUW	2,2%	0,9%	-1,3
8.	D.A.S. SA	-0,8%	-4,7%	-3,9
9.	ERGO HESTIA SA	2,0%	3,2%	1,2
10.	EULER HERMES SA	0,3%	0,1%	-0,2
11.	EUROPA SA	2,4%	4,7%	2,3
12.	GENERALI SA	0,2%	1,1%	0,9
13.	GOTHAER SA	-0,7%	1,6%	2,3
14.	INTER POLSKA SA	2,1%	2,1%	0,0
15.	INTERRISK SA	2,1%	2,6%	0,5
16.	KUKE SA	-0,1%	0,3%	0,4
17.	LINK4 SA	1,0%	3,0%	2,0
18.	MEDICUM TUW	-4,8%	-6,2%	-1,4
19.	NATIONALE-NEDERLANDEN TU SA	-5,0%	-11,8%	-6,8
20.	PARTNER SA	5,7%	-1,4%	X
21.	PKO TU SA	1,2%	3,2%	2,0
22.	POCZTOWE TUW	1,1%	2,3%	1,2
23.	POLSKI GAZ TUW	0,2%	2,1%	1,9
24.	PTR SA	0,1%	2,0%	X
25.	PZU SA	5,8%	6,0%	0,2
26.	PZUW TUW	0,3%	1,1%	0,8
27.	SALTUS TUW	1,7%	2,7%	1,0
28.	SANTANDER AVIVA SA	10,7%	12,0%	1,3
29.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	-2,0%	2,2%	4,2
30.	TUW TUW	2,3%	2,3%	0,0
31.	TUZ TUW	-14,4%	-1,5%	12,9
32.	UNIQA SA	1,3%	2,0%	0,7
33.	WARTA SA	3,1%	4,0%	0,9
34.	ZDROWIE SA	1,9%	3,3%	1,4
	Ogółem	3,8%	4,3%	0,5

4.2.6. Wskaźnik zespolony

Wskaźnik zespolony

Lp.	Dział	Wskaźnik zespolony		
		2017	2018	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	104,9%	123,5%	18,6
2.	Dział II	95,2%	91,9%	-3,3
	Ogółem	99,2%	103,3%	4,1

Wskaźnik zespolony w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Wskaźnik zespolony		
		2017	2018	Zmiana w p.p.
1.	AEGON SA	213,7%	222,9%	9,2
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	124,1%	122,3%	-1,8
3.	AVIVA ŻYCIE SA	95,3%	89,7%	-5,6
4.	AXA ŻYCIE SA	144,9%	192,9%	48,0
5.	CARDIF POLSKA SA	80,8%	88,9%	8,1
6.	COMPENSA ŻYCIE SA	85,0%	97,4%	12,4
7.	CONCORDIA CAPITAL SA	84,8%	89,8%	5,0
8.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	216,0%	330,2%	114,2
9.	EUROPA ŻYCIE SA	104,5%	167,0%	62,5
10.	GENERALI ŻYCIE SA	99,3%	114,3%	15,0
11.	INTER-ŻYCIE SA	119,7%	125,2%	5,5
12.	MACIF ŻYCIE TUW	96,0%	102,9%	6,9
13.	METLIFE TUŃŻ SA	132,0%	139,6%	7,6
14.	NATIONALE-NEDERLANDEN SA	83,9%	99,2%	15,3
15.	OPEN LIFE SA	111,6%	193,3%	81,7
16.	PKO ŻYCIE SA	174,7%	133,8%	-40,9
17.	POCZTOWE ŻYCIE SA	97,6%	95,6%	-2,0
18.	PZU ŻYCIE SA	87,0%	89,9%	2,9
19.	REJENT LIFE TUW	50,6%	63,6%	13,0
20.	SALTUS ŻYCIE SA	105,1%	101,9%	-3,2
21.	SANTANDER AVIVA ŻYCIE SA	145,7%	83,8%	-61,9
22.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	98,4%	103,1%	4,7
23.	UNIQA ŻYCIE SA	69,1%	426,6%	357,5
24.	UNUM ŻYCIE SA	68,1%	73,3%	5,2
25.	VIENNA LIFE SA	93,0%	294,0%	201,0
26.	WARTA TUŃŻ SA	153,1%	144,3%	-8,8
	Ogółem	104,9%	123,5%	18,6

Wskaźnik zespolony w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Wskaźnik zespolony		
		2017	2018	Zmiana w p.p.
1.	ALLIANZ POLSKA SA	96,3%	92,2%	-4,1
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	90,8%	88,4%	-2,4
3.	AXA UBEZPIECZENIA SA	102,3%	97,2%	-5,1
4.	COMPENSA SA	100,3%	94,0%	-6,3
5.	CONCORDIA POLSKA TUW	76,4%	74,6%	-1,8
6.	CRÉDIT AGRICOLE TU SA	132,7%	114,3%	-18,4
7.	CUPRUM TUW	49,8%	35,3%	-14,5
8.	D.A.S. SA	128,4%	124,0%	-4,4
9.	ERGO HESTIA SA	95,1%	93,9%	-1,2
10.	EULER HERMES SA	105,6%	87,4%	-18,2
11.	EUROPA SA	80,7%	80,5%	-0,2
12.	GENERALI SA	102,8%	100,4%	-2,4
13.	GOTHAER SA	103,5%	93,7%	-9,8
14.	INTER POLSKA SA	102,4%	102,7%	0,3
15.	INTERRISK SA	94,1%	93,8%	-0,3
16.	KUKE SA	126,1%	126,3%	0,2
17.	LINK4 SA	94,5%	98,2%	3,7
18.	MEDICUM TUW	190,6%	155,0%	-35,6
19.	NATIONALE-NEDERLANDEN TU SA	1481,0%	269,5%	-1211,5
20.	PARTNER SA	-24,5%	233,4%	X
21.	PKO TU SA	87,3%	81,5%	-5,8
22.	POCZTOWE TUW	99,7%	92,0%	-7,7
23.	POLSKI GAZ TUW	204,0%	54,8%	-149,2
24.	PTR SA	88,8%	95,6%	X
25.	PZU SA	92,7%	89,3%	-3,4
26.	PZUW TUW	144,1%	47,4%	-96,7
27.	SALTUS TUW	90,8%	93,2%	2,4
28.	SANTANDER AVIVA SA	57,1%	57,6%	0,5
29.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	104,3%	99,5%	-4,8
30.	TUW TUW	94,2%	96,9%	2,7
31.	TUZ TUW	137,6%	94,4%	-43,2
32.	UNIQA SA	96,1%	94,0%	-2,1
33.	WARTA SA	93,8%	95,5%	1,7
34.	ZDROWIE SA	98,3%	94,8%	-3,5
	Ogółem	95,2%	91,9%	-3,3

4.3. STRUKTURA RYNKU

4.3.1. Struktura rynku 2017-2018

Struktura składki przypisanej brutto w tys. zł w Dziale I

Lp.	Rodzaj ubezpieczeń	Składka przypisana brutto		Dynamika
		2017	2018	18/17
1.	Ubezpieczenia na życie	7 402 079	7 609 137	102,8%
2.	Ubezpieczenia na życie związane z UFK	11 379 055	7 928 381	69,7%
3.	Ubezpieczenia wypadkowe	5 510 067	5 918 308	107,4%
4.	Inne ubezpieczenia	270 067	248 969	92,2%
	Ogółem	24 561 267	21 704 795	88,4%

Struktura składki przypisanej brutto w tys. zł w Dziale II

Lp.	Rodzaj ubezpieczeń	Składka przypisana brutto		Dynamika
		2017	2018	18/17
1.	Motoryzacyjne	22 462 763	23 484 702	104,5%
2.	Rzeczowe	6 221 345	6 788 691	109,1%
3.	Osobowe	2 181 293	2 465 307	113,0%
4.	Finansowe	1 701 998	1 731 026	101,7%
5.	OC	1 953 253	2 174 125	111,3%
6.	M.A.T.	294 676	362 785	123,1%
7.	Pozostałe	2 962 146	3 458 362	116,8%
	Ogółem	37 777 475	40 464 997	107,1%

Struktura rynku ubezpieczeń w Polsce mierzona składką przypisaną brutto w %

Lp.	Zakład ubezpieczeń	2017	2018	Zmiana w p.p.
1.	PZU SA	19,9%	20,9%	1,0
2.	PZU ŻYCIE SA	13,7%	13,3%	-0,4
3.	ERGO HESTIA SA	8,7%	9,8%	1,1
4.	WARTA SA	8,2%	9,0%	0,8
5.	ALLIANZ POLSKA SA	2,9%	3,4%	0,4
6.	AXA UBEZPIECZENIA SA	3,0%	3,1%	0,1
7.	AVIVA ŻYCIE SA	3,0%	3,1%	0,1
8.	COMPENSA SA	2,3%	2,5%	0,3
9.	OPEN LIFE SA	3,8%	2,5%	-1,2
10.	NATIONALE-NEDERLANDEN SA	2,7%	2,4%	-0,3
11.	POZOSTAŁE	31,7%	29,9%	-1,8

Struktura Działu I mierzona składką przypisaną brutto w %

Lp.	Zakład ubezpieczeń	2017	2018	Zmiana w p.p.
1.	PZU ŻYCIE SA	34,9%	38,1%	3,3
2.	AVIVA ŻYCIE SA	7,7%	8,8%	1,2
3.	OPEN LIFE SA	9,6%	7,3%	-2,3
4.	NATIONALE-NEDERLANDEN SA	6,9%	7,0%	0,1
5.	GENERALI ŻYCIE SA	4,0%	4,3%	0,3
6.	EUROPA ŻYCIE SA	4,9%	4,0%	-0,9
7.	METLIFE TUŃ SA	3,5%	4,0%	0,5
8.	COMPENSA ŻYCIE SA	3,5%	3,8%	0,3
9.	WARTA TUŃ SA	3,3%	3,7%	0,5
10.	AXA ŻYCIE SA	4,3%	3,3%	-1,0
11.	POZOSTAŁE	17,6%	15,7%	-1,9

Struktura Działu II mierzona składką przypisaną brutto w %

Lp.	Zakład ubezpieczeń	2017	2018	Zmiana w p.p.
1.	PZU SA	32,9%	32,1%	-0,8
2.	ERGO HESTIA SA	14,4%	15,1%	0,7
3.	WARTA SA	13,6%	13,8%	0,2
4.	ALLIANZ POLSKA SA	4,9%	5,2%	0,3
5.	AXA UBEZPIECZENIA SA	4,9%	4,8%	-0,2
6.	COMPENSA SA	3,7%	3,9%	0,2
7.	GENERALI SA	3,6%	3,6%	0,0
8.	UNIQA SA	3,0%	3,0%	0,0
9.	INTERRISK SA	2,4%	2,6%	0,1
10.	LINK4 SA	2,7%	2,5%	-0,2
11.	POZOSTAŁE	13,9%	13,5%	-0,4

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

4.3.2. Rynek 2009-2018

Podstawowe wskaźniki opisujące rozwój rynku ubezpieczeń w latach 2009-2018

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba zakładów ubezpieczeń										
Dział I	30	30	28	28	27	26	27	27	27	26
Dział II	36	35	33	31	31	30	30	34	34	34
Ogółem	66	65	61	59	58	56	57	61	61	60
Kapitały podstawowe (w mln PLN*)										
Dział I	2 895	3 099	3 080	3 014	2 991	3 051	3 000	3 022	2 964	2 921
Dział II	3 107	3 294	2 940	3 673	2 595	2 643	2 826	3 316	3 361	3 317
Ogółem	6 002	6 393	6 020	6 687	5 585	5 694	5 827	6 338	6 326	6 238
Udział kapitału zagranicznego w kapitałach podstawowych ogółem (w %)										
	82,2%	77,4%	77,1%	77,7%	77,2%	69,6%	69,5%	65,5%	64,4%	64,1%
Składka przypisana brutto (w mln PLN*)										
Dział I	33 732	34 991	34 000	37 468	31 915	29 264	28 354	24 712	24 954	21 705
Dział II	23 273	25 333	27 014	27 038	27 157	26 807	28 407	33 198	38 382	40 465
Ogółem	57 005	60 324	61 014	64 506	59 072	56 071	56 761	57 910	63 336	62 170
Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto (w mln PLN*)										
Dział I	30 877	25 174	27 845	26 694	23 571	20 783	19 947	18 949	20 680	21 487
Dział II	13 775	15 889	14 675	14 467	14 000	14 099	16 151	19 058	19 797	20 189
Ogółem	44 652	41 063	42 520	41 161	37 571	34 882	36 098	38 007	40 477	41 676
Składka przypisana brutto per capita (w PLN*)										
Dział I	884	908	882	972	829	761	738	643	649	565
Dział II	610	657	701	702	705	697	739	864	999	1 053
Ogółem	1 494	1 566	1 583	1 674	1 534	1 457	1 477	1 507	1 648	1 619
Lokaty w ujęciu bilansowym (w mln PLN*)										
Dział I, w tym:	93 363	99 897	90 530	97 222	97 277	101 233	100 166	101 379	101 395	90 534
lokaty (B)	56 326	56 524	50 513	50 763	46 411	46 119	43 054	42 319	41 318	39 770
lokaty na rachunek i ryzyko ubezpieczającego (C)	37 037	43 373	40 017	46 459	50 866	55 114	57 112	59 060	60 077	50 763
Dział II	47 971	46 252	48 558	53 611	54 447	60 347	64 405	65 413	73 287	76 966
Ogółem	141 334	146 149	139 088	150 833	151 724	161 580	164 571	166 792	174 682	167 500

* Wielkości w PLN podawane są w wartościach realnych z 2018 r. po uwzględnieniu wskaźników inflacji publikowanych przez GUS.
Inflacja 2018 = 1,6%

Lata	Liczba ludności w tysiącach
2009	38 167
2010	38 530
2011	38 538
2012	38 533
2013	38 496
2014	38 479
2015	38 437
2016	38 433
2017	38 434
2018	38 411

4.3.3. Struktura rynku wg grup ubezpieczeń 2009-2018

Zmiany struktury ubezpieczeń w Polsce w latach 2009-2018

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Struktura składki przypisanej brutto wg grup w Dziale I (w %)										
Grupa I	63,5	59,7	52,8	53,3	53,3	37,1	32,1	32,7	30,1	35,1
Grupa II	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5
Grupa III	21,3	25,8	32,4	33,1	33,1	44,0	47,2	43,3	46,3	36,5
Grupa IV	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,5	0,6	0,6	0,6
Grupa V	14,4	13,6	14,0	12,9	12,9	18,1	19,7	22,8	22,4	27,3
Reasekuracja czynna	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0
Struktura składki przypisanej brutto wg rodzajów działalności w Dziale II (w %)										
Pozostałe osobowe (gr. I + II)	7,1	7,1	6,6	6,8	6,8	7,6	7,8	6,3	5,8	6,1
Rzeczowe (gr. VIII + IX)	17,8	18,3	19,1	19,6	19,6	20,4	19,8	17,3	16,5	16,8
Autocasco (gr. III)	23,1	23,1	22,8	21,4	21,4	20,0	20,0	20,5	20,3	20,5
OC komunikacyjne (gr. X)	33,5	33,1	34,0	34,0	34,0	30,7	29,9	36,4	39,2	37,5
M.A.T. (gr. IV do VII, XI, XII)	1,4	1,2	1,2	1,3	1,3	1,4	1,1	0,9	0,8	0,9
OC ogólne (gr. XIII)	5,3	5,5	5,7	6,7	6,7	7,3	7,4	5,8	5,1	5,4
Finansowe (gr. XIV do XVII)	8,1	8,1	7,1	6,1	6,1	8,3	6,6	4,7	4,5	4,3
Pozostałe (gr. XVIII)	1,4	1,5	1,6	1,7	1,7	2,1	2,3	2,6	2,6	2,8
Reasekuracja czynna	2,3	2,2	1,9	2,3	2,3	2,1	5,2	5,5	5,2	5,7

4.4. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIA FINANSOWE

4.4.1. Ubezpieczenia na życie

4.4.1.1. Bilans Aktywa

Aktywa zakładów ubezpieczeń na życie w tys. zł

Wyszczególnienie	Początek okresu	Koniec okresu
A. Wartości niematerialne i prawne	400 503	461 378
1. Wartość firmy	87 054	83 443
2. Inne wartości niematerialne i prawne oraz zaliczki na poczet wartości niematerialnych i prawnych	313 449	377 935
B. Lokaty	40 667 026	39 770 391
I. Nieruchomości	262 758	233 629
1. Grunty własne oraz prawo wieczystego użytkowania gruntu	100 941	83 788
2. Budynki, budowle oraz spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu	159 671	148 175
3. Inwestycje budowlane i zaliczki na poczet tych inwestycji	2 146	1 666
II. Lokaty w jednostkach podporządkowanych	1 928 747	2 007 537
1. Udziały lub akcje w jednostkach podporządkowanych	1 928 747	2 007 537
2. Pożyczki udzielone jednostkom podporządkowanym oraz dłużne papiery wartościowe emitowane przez te jednostki	0	0
3. Pozostałe lokaty	0	0
III. Inne lokaty finansowe	38 475 521	37 529 225
1. Udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	7 253 196	6 863 847
2. Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	28 063 721	27 375 828
3. Udziały we wspólnych przedsięwzięciach lokacyjnych	0	0
4. Pożyczki zabezpieczone hipotecznie	341 363	256
5. Pozostałe pożyczki	378 718	1 256 850
6. Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	2 406 284	1 999 198
7. Pozostałe lokaty	32 239	33 246
IV. Należności depozytowe od cedentów	0	0
C. Aktywa netto ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	59 130 583	50 763 114
D. Należności	993 246	876 910
I. Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	407 303	418 116
1. Należności od ubezpieczających	344 030	312 102
1.1. od jednostek podporządkowanych	349	338
1.2. od pozostałych jednostek	343 681	311 764
2. Należności od pośredników ubezpieczeniowych	53 038	100 620
2.1. od jednostek podporządkowanych	0	9 072
2.2. od pozostałych jednostek	53 038	91 548
3. Inne należności	10 235	5 394
3.1. od jednostek podporządkowanych	0	0
3.2. od pozostałych jednostek	10 235	5 394
II. Należności z tytułu reasekuracji	32 455	21 413
1. od jednostek podporządkowanych	1	3
2. od pozostałych jednostek	32 454	21 410
III. Inne należności	553 487	437 381
1. Należności od budżetu	28 326	63 521
2. Pozostałe należności	525 161	373 859
2.1. od jednostek podporządkowanych	3 331	3 810
2.2. od pozostałych jednostek	521 830	370 049
E. Inne składniki aktywów	633 490	491 133
I. Rzeczowe składniki aktywów	117 643	122 489
II. Środki pieniężne	514 904	367 218
III. Pozostałe składniki aktywów	943	1 426
F. Rozliczenia międzyokresowe	2 842 300	2 580 114
I. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	305 758	436 002
II. Aktywowane koszty akwizycji	2 338 839	1 937 013
III. Zarachowane odsetki i czynsze	5 337	3 666
IV. Inne rozliczenia międzyokresowe	192 367	203 432
G. Należne wpłaty na kapitał podstawowy	8 213	8 213
H. Akcje własne	3	2
AKTYWA RAZEM	104 675 363	94 951 254

4.4.1.2. Bilans Pasywa

Pasywa zakładów ubezpieczeń na życie w tys. zł

Wyszczególnienie	Początek okresu	Koniec okresu
A. Kapitał własny	11 932 032	11 544 431
I. Kapitał podstawowy	2 917 739	2 921 143
II. Kapitał zapasowy	5 420 312	5 218 969
III. Kapitał z aktualizacji wyceny	465 479	208 967
IV. Pozostałe kapitały rezerwowe	1 191 378	1 090 230
V. Zysk (strata) z lat ubiegłych	1 937 124	-344 009
VI. Zysk (strata) netto	0	2 449 130
VII. Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)	0	0
B. Zobowiązania podporządkowane	19 049	16 024
C. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	88 843 226	80 256 236
I. Rezerwa składek i rezerwa na pokrycie ryzyka niewygasłego	892 147	713 387
II. Rezerwa ubezpieczeń na życie	26 243 019	26 027 131
III. Rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	2 195 202	2 381 186
IV. Rezerwy na premie i rabaty dla ubezpieczonych	72 311	89 785
V. Rezerwy na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	0	0
VI. Rezerwy na zwrot składek dla członków	0	0
VII. Pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe określone w statucie	340 386	316 666
VIII. Rezerwa ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	59 100 161	50 728 081
D. Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych (wielkość ujemna)	392 780	292 945
I. Udział reasekuratorów w rezerwie składek i w rezerwie na pokrycie ryzyka niewygasłego	178 155	65 545
II. Udział reasekuratorów w rezerwie ubezpieczeń na życie	119 077	127 591
III. Udział reasekuratorów w rezerwie na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	68 072	77 366
IV. Udział reasekuratorów w rezerwie na premie i rabaty dla ubezpieczonych	21	11
V. Udział reasekuratorów w pozostałych rezerwach określonych w statucie	0	0
VI. Udział reasekuratorów w rezerwie ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	27 456	22 432
E. Oszacowane regresy i odzyski (wielkość ujemna)	0	0
I. Oszacowane regresy i odzyski brutto	0	0
II. Udział reasekuratorów w oszacowanych regresach i odzyskach	0	0
F. Pozostałe rezerwy	1 428 694	1 075 601
I. Rezerwy na świadczenia emerytalne oraz inne obowiązkowe świadczenia pracowników	80 621	80 065
II. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	979 062	675 028
III. Inne rezerwy	369 011	320 508
G. Zobowiązania z tytułu depozytów reasekuratorów	175 946	144 767
H. Pozostałe zobowiązania i fundusze specjalne	2 164 576	1 738 512
I. Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	1 219 355	1 176 096
1. Zobowiązania wobec ubezpieczających	606 162	549 857
1.1 wobec jednostek podporządkowanych	0	0
1.2 wobec pozostałych jednostek	606 162	549 857
2. Zobowiązania wobec pośredników ubezpieczeniowych	548 449	547 872
2.1 wobec jednostek podporządkowanych	32 237	32 915
2.2 wobec pozostałych jednostek	516 213	514 957
3. Inne zobowiązania z tytułu ubezpieczeń	64 744	78 367
3.1 wobec jednostek podporządkowanych	3	19
3.2 wobec pozostałych jednostek	64 741	78 348
II. Zobowiązania z tytułu reasekuracji	43 937	49 850
1. wobec jednostek podporządkowanych	1	1
2. wobec pozostałych jednostek	43 936	49 849
III. Zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych oraz pobranych pożyczek	0	0
1. zobowiązania zamienne na akcje zakładu ubezpieczeń	0	0
2. pozostałe	0	0
IV. Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	23	15
V. Inne zobowiązania	795 297	421 509
1. Zobowiązania wobec budżetu	167 923	124 049
2. Pozostałe zobowiązania	627 374	297 461
2.1 wobec jednostek podporządkowanych	2 678	2 792
2.2 wobec pozostałych jednostek	624 696	294 668
VI. Fundusze specjalne	105 964	91 041
I. Rozliczenia międzyokresowe	504 622	468 628
1. Rozliczenia międzyokresowe kosztów	305 868	356 109
2. Ujemna wartość firmy	0	0
3. Przychody przyszłych okresów	198 753	112 519
PASYWA RAZEM	104 675 363	94 951 254

4.4.1.3. Techniczny rachunek ubezpieczeń

Techniczny rachunek zakładów ubezpieczeń na życie w tys. zł

Wyszczególnienie	Okres poprzedni	Okres bieżący
I. Składki	24 672 630	21 481 326
1. Składki przypisane brutto	24 561 267	21 704 795
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej brutto	153 392	289 701
3. Zmiany stanu rezerw składek i na ryzyko niewygasłe brutto	-531 148	-178 843
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	-266 394	-112 611
II. Przychody z lokat	4 792 134	2 923 810
1. Przychody z lokat w nieruchomości	2 805	2 633
2. Przychody z lokat w jednostkach podporządkowanych	173 462	283 592
2.1. z udziałów lub akcji	173 462	283 592
2.2. z pożyczek i dłużnych papierów wartościowych	0	0
2.3. z pozostałych lokat	0	0
3. Przychody z innych lokat finansowych	2 183 438	1 958 942
3.1. z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	519 343	388 726
3.2. z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	1 466 645	1 381 108
3.3. z lokat terminowych w instytucjach kredytowych	175 952	146 269
3.4. z pozostałych lokat	21 497	42 839
4. Wynik dodatni z rewaloryzacji lokat	3 875	5 917
5. Wynik dodatni z realizacji lokat	2 428 554	672 726
III. Niezrealizowane zyski z lokat	4 082 241	3 062 081
IV. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	189 341	150 102
V. Odszkodowania i świadczenia	20 444 585	21 496 457
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	20 215 193	21 319 873
1.1. odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	20 354 636	21 486 785
1.2. udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	139 443	166 912
2. Zmiana stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	229 392	176 584
2.1. rezerw brutto	234 406	185 877
2.2. udział reasekuratorów	5 015	9 293
VI. Zmiany stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	1 787 169	-8 625 957
1. Zmiana stanu rezerwy w ubezpieczeniach na życie na udziale własnym	-312 699	-246 049
1.1. rezerwy brutto	-305 563	-237 539
1.2. udział reasekuratorów	7 136	8 510
2. Zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym dla ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	2 143 487	-8 356 188
2.1. rezerwy brutto	2 137 778	-8 361 211
2.2. udział reasekuratorów	-5 709	-5 024
3. Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych przewidzianych w statucie na udziale własnym	-43 619	-23 720
3.1. rezerwy brutto	-43 619	-23 720
3.2. udział reasekuratorów	0	0
VII. Premie i rabaty łącznie ze zmianą stanu rezerw na udziale własnym	49 398	50 766
VIII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	5 338 797	5 129 746
1. Koszty akwizycji	3 876 904	3 613 571
2. Koszty administracyjne	1 644 673	1 649 236
3. Prowizje reasekuracyjne i udziały w zyskach	182 779	133 060
IX. Koszty działalności lokacyjnej	792 562	1 420 585
1. Koszty utrzymania nieruchomości	1 530	1 364
2. Pozostałe koszty działalności lokacyjnej	113 143	112 884
3. Wynik ujemny z rewaloryzacji lokat	819	16 081
4. Wynik ujemny z realizacji lokat	677 070	1 290 257
X. Niezrealizowane straty na lokatach	1 732 898	4 642 756
XI. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	203 286	94 559
XII. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów przeniesione do ogólnego rachunku zysków i strat	346 029	326 792
XIII. Wynik techniczny ubezpieczeń na życie	3 041 623	3 081 615

4.4.1.4. Ogólny rachunek zysków i strat

Ogólny rachunek zysków i strat zakładów ubezpieczeń na życie w tys. zł

Wyszczególnienie	Okres poprzedni	Okres bieżący
I. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych lub wynik techniczny ubezpieczeń na życie	3 041 623	3 081 615
II. Przychody z lokat	0	0
1. Przychody z lokat w nieruchomości	0	0
2. Przychody z lokat w jednostkach podporządkowanych	0	0
2.1. z udziałów i akcji	0	0
2.2. z pożyczek i dłużnych papierów wartościowych	0	0
2.3. z pozostałych lokat	0	0
3. Przychody z innych lokat finansowych	0	0
3.1. z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	0	0
3.2. z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	0	0
3.3. z lokat terminowych w instytucjach kredytowych	0	0
3.4. z pozostałych lokat	0	0
4. Wynik dodatni z rewaloryzacji lokat	0	0
5. Wynik dodatni z realizacji lokat	0	0
III. Niezrealizowane zyski z lokat	0	0
IV. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z technicznego rachunku ubezpieczeń na życie	346 029	326 792
V. Koszty działalności lokacyjnej	0	0
1. Koszty utrzymania nieruchomości	0	0
2. Pozostałe koszty działalności lokacyjnej	0	0
3. Wynik ujemny z rewaloryzacji lokat	0	0
4. Wynik ujemny z realizacji lokat	0	0
VI. Niezrealizowane straty na lokatach	0	0
VII. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione do technicznego rachunku ubezpieczeń majątkowych i osobowych	0	0
VIII. Pozostałe przychody operacyjne	50 854	63 005
IX. Pozostałe koszty operacyjne	529 883	451 697
X. Zysk (strata) z działalności operacyjnej	2 908 621	3 019 714
XI. Zyski nadzwyczajne	0	0
XII. Straty nadzwyczajne	0	0
XIII. Zysk (strata) brutto	2 908 621	3 019 714
XIV. Podatek dochodowy	628 020	565 922
XV. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku [zwiększenia straty]	4 368	4 662
XVI. Zysk (strata) netto	2 276 234	2 449 130

4.4.2. Pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe

4.4.2.1. Bilans Aktywa

Aktywa zakładów ubezpieczeń majątkowych w tys. zł

Wyszczególnienie	Początek okresu	Koniec okresu
A. Wartości niematerialne i prawne	1 152 356	1 172 602
1. Wartość firmy	210 115	192 148
2. Inne wartości niematerialne i prawne i zaliczki na poczet wartości niematerialnych i prawnych	942 241	980 454
B. Lokaty	72 133 111	76 966 071
I. Nieruchomości	845 799	826 155
1. Grunty własne oraz prawo wieczystego użytkowania gruntu	80 923	81 187
2. Budynki, budowle oraz spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu	761 232	736 078
3. Inwestycje budowlane i zaliczki na poczet tych inwestycji	3 643	8 890
II. Lokaty w jednostkach podporządkowanych	18 584 075	17 696 326
1. Udziały lub akcje w jednostkach podporządkowanych	17 668 318	17 215 140
2. Pożyczki udzielone jednostkom podporządkowanym oraz dłużne papiery wartościowe emitowane przez te jednostki	438 544	459 187
3. Pozostałe lokaty	477 213	21 999
III. Inne lokaty finansowe	52 696 721	58 431 743
1. Udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	9 396 190	9 798 764
2. Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	39 409 001	44 341 396
3. Udziały we wspólnych przedsięwzięciach lokacyjnych	0	0
4. Pożyczki zabezpieczone hipotecznie	976 376	23 035
5. Pozostałe pożyczki	890 143	1 856 331
6. Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	1 761 981	2 325 719
7. Pozostałe lokaty	263 031	86 498
IV. Należności depozytowe od cedentów	6 516	11 848
C. Aktywa netto ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	0	0
D. Należności	8 827 656	8 482 706
I. Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	6 355 225	6 564 865
1. Należności od ubezpieczających	5 785 456	6 030 803
1.1. od jednostek podporządkowanych	11 618	2 073
1.2. od pozostałych jednostek	5 773 838	6 028 730
2. Należności od pośredników ubezpieczeniowych	498 610	443 157
2.1. od jednostek podporządkowanych	7	962
2.2. od pozostałych jednostek	498 603	442 195
3. Inne należności	71 158	90 905
3.1. od jednostek podporządkowanych	0	0
3.2. od pozostałych jednostek	71 158	90 905
II. Należności z tytułu reasekuracji	1 532 375	1 382 329
1. od jednostek podporządkowanych	104 137	176 656
2. od pozostałych jednostek	1 428 238	1 205 673
III. Inne należności	940 057	535 512
1. Należności od budżetu	92 082	36 159
2. Pozostałe należności	847 975	499 353
2.1. od jednostek podporządkowanych	24 697	41 748
2.2. od pozostałych jednostek	823 277	457 604
E. Inne składniki aktywów	1 657 575	1 860 726
I. Rzeczowe składniki aktywów	328 577	335 656
II. Środki pieniężne	1 326 382	1 522 973
III. Pozostałe składniki aktywów	2 616	2 097
F. Rozliczenia międzyokresowe	8 203 255	8 646 515
I. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	258 527	248 975
II. Aktywowane koszty akwizycji	6 787 413	7 376 410
III. Zarachowane odsetki i czynsze	1	34
IV. Inne rozliczenia międzyokresowe	1 157 313	1 021 095
G. Należne wpłaty na kapitał podstawowy	643	620
H. Akcje własne	0	0
AKTYWA RAZEM	91 974 596	97 129 239

4.4.2.2. Bilans Pasywa

Pasywa zakładów ubezpieczeń majątkowych w tys. zł

Wyszczególnienie	Początek okresu	Koniec okresu
A. Kapitał własny	24 617 601	25 973 792
I. Kapitał podstawowy	3 308 284	3 316 794
II. Kapitał zapasowy	11 530 226	12 120 264
III. Kapitał z aktualizacji wyceny	6 839 803	6 794 494
IV. Pozostałe kapitały rezerwowe	302 967	320 985
V. Zysk (strata) z lat ubiegłych	2 636 320	-731 462
VI. Zysk (strata) netto	0	4 152 717
VII. Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)	0	0
B. Zobowiązania podporządkowane	2 986 642	3 219 103
C. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	60 910 973	65 994 455
I. Rezerwa składek i rezerwa na pokrycie ryzyka niewygasłego	25 151 452	26 768 570
II. Rezerwa ubezpieczeń na życie	0	0
III. Rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	34 456 168	37 963 124
IV. Rezerwy na premie i rabaty dla ubezpieczonych	104 383	92 743
V. Rezerwy na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	1 193 060	1 150 361
VI. Rezerwy na zwrot składek dla członków	5 910	19 657
VII. Pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe określone w statucie	0	0
VIII. Rezerwa ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	0	0
D. Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych (wielkość ujemna)	12 152 526	12 955 669
I. Udział reasekuratorów w rezerwie składek i w rezerwie na pokrycie ryzyka niewygasłego	4 833 859	4 799 732
II. Udział reasekuratorów w rezerwie ubezpieczeń na życie	0	0
III. Udział reasekuratorów w rezerwie na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	7 275 139	8 112 268
IV. Udział reasekuratorów w rezerwie na premie i rabaty dla ubezpieczonych	43 528	43 669
V. Udział reasekuratorów w pozostałych rezerwach określonych w statucie	0	0
VI. Udział reasekuratorów w rezerwie ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	0	0
E. Oszacowane regresy i odzyski (wielkość ujemna)	384 791	414 630
I. Oszacowane regresy i odzyski brutto	506 959	545 946
II. Udział reasekuratorów w oszacowanych regresach i odzyskach	122 168	131 317
F. Pozostałe rezerwy	1 326 998	1 461 041
I. Rezerwy na świadczenia emerytalne oraz inne obowiązkowe świadczenia pracowników	203 055	206 746
II. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	959 456	1 074 065
III. Inne rezerwy	164 488	180 231
G. Zobowiązania z tytułu depozytów reasekuratorów	1 323 745	591 378
H. Pozostałe zobowiązania i fundusze specjalne	10 168 517	9 944 447
I. Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	1 955 099	2 036 597
1. Zobowiązania wobec ubezpieczających	384 626	438 063
1.1. wobec jednostek podporządkowanych	548	83
1.2. wobec pozostałych jednostek	384 079	437 979
2. Zobowiązania wobec pośredników ubezpieczeniowych	1 220 202	1 271 517
2.1. wobec jednostek podporządkowanych	13 864	15 610
2.2. wobec pozostałych jednostek	1 206 338	1 255 907
3. Inne zobowiązania z tytułu ubezpieczeń	350 270	327 017
3.1. wobec jednostek podporządkowanych	3 335	2 327
3.2. wobec pozostałych jednostek	346 936	324 690
II. Zobowiązania z tytułu reasekuracji	2 803 370	2 928 063
1. wobec jednostek podporządkowanych	9 713	25 837
2. wobec pozostałych jednostek	2 793 657	2 902 225
III. Zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych oraz pobranych pożyczek	3 558 260	3 677 344
1. zobowiązania zamienne na akcje zakładu ubezpieczeń	0	0
2. pozostałe	3 558 260	3 677 344
IV. Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	36	125 394
V. Inne zobowiązania	1 652 111	1 019 260
1. Zobowiązania wobec budżetu	205 735	242 496
2. Pozostałe zobowiązania	1 446 376	776 764
2.1. wobec jednostek podporządkowanych	16 181	38 090
2.2. wobec pozostałych jednostek	1 430 195	738 674
VI. Fundusze specjalne	199 642	157 789
I. Rozliczenia międzyokresowe	3 177 438	3 315 322
1. Rozliczenia międzyokresowe kosztów	1 565 068	1 738 790
2. Ujemna wartość firmy	0	0
3. Przychody przyszłych okresów	1 612 370	1 576 532
PASYWA RAZEM	91 974 596	97 129 239

4.4.2.3. Techniczny rachunek ubezpieczeń

Techniczny rachunek ubezpieczeń majątkowych w tys. zł

Wyszczególnienie	Okres poprzedni	Okres bieżący
I. Składki	28 611 846	31 876 591
1. Składki przypisane brutto	37 777 475	40 464 997
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	7 062 585	6 947 590
3. Zmiana stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto	2 742 771	1 617 118
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	639 727	-23 698
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	444 355	439 541
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	396 584	369 919
IV. Odszkodowania i świadczenia	17 812 134	19 490 772
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	15 833 377	16 854 538
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	19 485 363	20 188 606
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	3 651 985	3 334 067
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	1 978 757	2 636 234
2.1. Zmiana stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	2 821 800	3 467 976
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	843 043	831 742
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	5 905	10 936
1. Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	5 905	10 936
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	0	0
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw na premie i rabaty	82 477	79 885
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	8 393 269	9 150 874
1. Koszty akwizycji	7 978 349	8 965 347
2. Koszty administracyjne	2 008 415	2 030 292
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	1 593 496	1 844 765
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	1 061 004	1 043 041
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	30 357	-42 699
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	2 067 638	2 953 243

4.4.2.4. Ogólny rachunek zysków i strat

Ogólny rachunek zysków i strat zakładów ubezpieczeń majątkowych w tys. zł

Wyszczególnienie	Okres poprzedni	Okres bieżący
I. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych lub wynik techniczny ubezpieczeń na życie	2 067 638	2 953 243
II. Przychody z lokat	3 446 169	3 812 414
1. Przychody z lokat w nieruchomości	20 688	19 064
2. Przychody z lokat w jednostkach podporządkowanych	1 543 996	1 821 188
2.1. z udziałów i akcji	1 537 289	1 809 896
2.2. z pożyczek i dłużnych papierów wartościowych	6 687	11 207
2.3. z pozostałych lokat	20	85
3. Przychody z innych lokat finansowych	1 113 642	1 347 679
3.1. z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	33 589	22 949
3.2. z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	1 056 555	1 227 040
3.3. z lokat terminowych w instytucjach kredytowych	11 784	14 656
3.4. z pozostałych lokat	11 714	83 035
4. Wynik dodatni z rewaloryzacji lokat	7 703	16 890
5. Wynik dodatni z realizacji lokat	760 141	607 593
III. Niezrealizowane zyski z lokat	464 212	345 061
IV. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z technicznego rachunku ubezpieczeń na życie	0	0
V. Koszty działalności lokacyjnej	721 564	780 557
1. Koszty utrzymania nieruchomości	16 981	17 852
2. Pozostałe koszty działalności lokacyjnej	60 249	96 486
3. Wynik ujemny z rewaloryzacji lokat	11 017	84 522
4. Wynik ujemny z realizacji lokat	633 317	581 697
VI. Niezrealizowane straty na lokatach	355 815	326 411
VII. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione do technicznego rachunku ubezpieczeń majątkowych i osobowych	444 355	439 541
VIII. Pozostałe przychody operacyjne	810 394	487 343
IX. Pozostałe koszty operacyjne	1 220 657	1 167 647
X. Zysk (strata) z działalności operacyjnej	4 046 022	4 883 905
XI. Zyski nadzwyczajne	8	48
XII. Straty nadzwyczajne	0	0
XIII. Zysk (strata) brutto	4 046 030	4 883 953
XIV. Podatek dochodowy	540 808	731 237
XV. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	0	0
XVI. Zysk (strata) netto	3 505 222	4 152 717

5.

PODZIAŁ RYZYKA WEDŁUG DZIAŁÓW, GRUP I RODZAJÓW UBEZPIECZEŃ

[wg Ustawy o działalności ubezpieczeniowej
i reasekuracyjnej z dnia 11 września 2015 r.]

DZIAŁ I UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE

1. Ubezpieczenia na życie.
2. Ubezpieczenia posagowe, zaopatrzenia dzieci.
3. Ubezpieczenia na życie, jeżeli są związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym.
4. Ubezpieczenia rentowe.
5. Ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe, jeśli są uzupełnieniem ubezpieczeń wymienionych w grupach 1-4.

DZIAŁ II POZOSTAŁE UBEZPIECZENIA OSOBOWE ORAZ UBEZPIECZENIA MAJĄTKOWE

1. Ubezpieczenia wypadku, w tym wypadku przy pracy i choroby zawodowej:
 - 1) świadczenia jednorazowe,
 - 2) świadczenia powtarzające się,
 - 3) połączone świadczenia, o których mowa w pkt. 1 i 2,
 - 4) przewóz osób.
2. Ubezpieczenia choroby:
 - 1) świadczenia jednorazowe,
 - 2) świadczenia powtarzające się,
 - 3) świadczenia kombinowane.
3. Ubezpieczenia casco pojazdów lądowych, z wyjątkiem pojazdów szynowych, obejmujące szkody w:
 - 1) pojazdach samochodowych,
 - 2) pojazdach lądowych bez własnego napędu.
4. Ubezpieczenia casco pojazdów szynowych obejmujące szkody w pojazdach szynowych.
5. Ubezpieczenia casco statków powietrznych obejmujące szkody w pojazdach powietrznych.
6. Ubezpieczenia żeglugi morskiej i śródlądowej casco statków żeglugi morskiej i statków żeglugi śródlądowej obejmujące szkody w:
 - 1) statkach żeglugi morskiej,
 - 2) statkach żeglugi śródlądowej.
7. Ubezpieczenia przedmiotów w transporcie obejmujące szkody na transportowanych przedmiotach, niezależnie od każdorazowo stosowanych środków transportu.
8. Ubezpieczenia szkód spowodowanych żywiołami, obejmujące szkody rzeczowe nieujęte w grupach 3-7, spowodowane przez:
 - 1) ogień,
 - 2) eksplozję,
 - 3) burzę,
 - 4) inne żywioły,
 - 5) energię jądrową,
 - 6) obsunięcia ziemi lub tąpnięcia.
9. Ubezpieczenia pozostałych szkód rzeczowych (jeżeli nie zostały ujęte w grupie 3, 4, 5, 6 lub 7), wywołanych przez grad lub mróz oraz inne przyczyny (jak np. kradzież), jeżeli przyczyny te nie są ujęte w grupie 8.
10. Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wszelkiego rodzaju, wynikającej z posiadania i użytkowania pojazdów lądowych z napędem własnym, łącznie z ubezpieczeniem odpowiedzialności przewoźnika.
11. Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wszelkiego rodzaju, wynikającej z posiadania i użytkowania statków powietrznych, łącznie z ubezpieczeniem odpowiedzialności przewoźnika.
12. Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za żeglugę morską i śródlądową, wynikającej z posiadania i użytkowania statków żeglugi śródlądowej i statków morskich, łącznie z ubezpieczeniem odpowiedzialności przewoźnika.
13. Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej ogólnej) nieujętej w grupach 10-12.
14. Ubezpieczenia kredytu, w tym:
 - 1) ogólnej niewypłacalności,
 - 2) kredytu eksportowego, spłaty rat, kredytu hipotecznego, kredytu rolniczego.
15. Gwarancja ubezpieczeniowa:
 - 1) bezpośrednia,
 - 2) pośrednia.
16. Ubezpieczenie różnych rodzajów ryzyka finansowego, w tym:
 - 1) ryzyka utraty zatrudnienia,
 - 2) niewystarczającego dochodu,
 - 3) złych warunków atmosferycznych,
 - 4) utraty zysków,
 - 5) stałych wydatków ogólnych,
 - 6) nieprzewidzianych wydatków handlowych,
 - 7) utraty wartości rynkowej,
 - 8) utraty stałego źródła dochodu,
 - 9) pośrednich strat handlowych poza wyżej wymienionymi,
 - 10) innych strat finansowych.
17. Ubezpieczenia ochrony prawnej.
18. Ubezpieczenia świadczenia pomocy na korzyść osób, które popadły w trudności w czasie podróży lub podczas nieobecności w miejscu zamieszkania.

6.

WYKAZ ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ I ODDZIAŁÓW ZAGRANICZNYCH UBEZPIECZYCIELI, BĘDĄCYCH CZŁONKAMI POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ

[stan na 1 czerwca 2019 r.]

**DZIAŁ I
UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE****AEGON TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE SA**

ul. Wołoska 5
02-675 Warszawa
tel. 22 490 20 80
infolinia: 801 300 900
faks 22 451 19 99
prezes: Marc van der Ploeg
zakres: grupy 1-5
data wydania zezwolenia: 24.12.1999 r.
www.aegon.pl

AVIVA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE SA

ul. Inflancka 4b
00-189 Warszawa
tel. 22 557 40 50
infolinia: 801 888 444
22 557 44 44 dla telefonów komórkowych
faks 22 557 40 75
prezes: Adam Uszpolewicz
zakres: grupy 1-5
data wydania zezwolenia: 6.09.1991 r.
www.aviva.pl
bok@aviva.pl

AXA ŻYCIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Chłodna 51
00-867 Warszawa
tel. 22 555 00 50
infolinia: 801 200 200 lub 22 555 00 00
faks 22 555 00 52
prezes: Artur Maliszewski
zakres: grupy 1-5
data wydania zezwolenia: 23.06.1993 r.
www.axa.pl
ubezpieczenia@axa-polska.pl

CALI EUROPE SA**Oddział w Polsce**

ul. Tęczowa 11 lok. 13
53-601 Wrocław
tel. 71 773 23 10
infolinia: 801 200 200
faks 71 773 23 01
dyrektor: Olivier Sperat-Czar
zakres: grupy 1-5*
data notyfikacji: 5.10.2007 r.
www.calie.pl
info@calie.pl

COMPENSA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE SA**Vienna Insurance Group**

Al. Jerozolimskie 162
02-342 Warszawa
tel. 22 501 60 00
infolinia: 801 120 000 lub 22 501 61 00
faks 22 501 60 01
prezes: Artur Borowiński
zakres: grupy 1-5
data wydania zezwolenia: 30.09.1997 r.
www.compensazycie.com.pl
centrala@compensazycie.com.pl

GENERALI ŻYCIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Postępu 15b
02-676 Warszawa
tel. 913 913 913 lub 22 543 05 00
infolinia: 801 343 343 lub 22 543 05 43
faks 22 543 08 99
prezes: Andrea Simoncelli
zakres: grupy 1-5
data wydania zezwolenia: 5.07.1999 r.
www.generali.pl
centrumklienta@generali.pl

MACIF ŻYCIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH

ul. Bema 89
01-233 Warszawa
tel. 22 535 02 00
faks 22 535 02 01
prezes: Laurent Convain
zakres: grupy 1-5
data wydania zezwolenia: 30.12.2003 r.
www.macif.com.pl
macif@macif.com.pl

**METLIFE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE
I REASEKURACJI SA**

ul. Przemysłowa 26
00-450 Warszawa
tel. 22 523 50 00
infolinia: 22 523 50 70
faks 22 523 54 44
prezes: Mirosław Kisyk
zakres: grupy 1-5
data wydania zezwolenia: 30.10.1990 r.
www.metlife.pl
lifeinfo@metlife.pl

* Dla oddziałów zagranicznych ubezpieczycieli działających w Polsce grupy ryzyka zgodnie z zakresem zezwolenia udzielonego przez organ nadzoru właściwy dla siedziby zagranicznego ubezpieczyciela.

NATIONALE-NEDERLANDEN

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE SA

ul. Topiel 12
00-342 Warszawa
tel. 22 522 00 00
infolinia: 801 20 30 40
faks: 22 522 11 11
prezes: Paweł Kacprzyk
zakres: grupy 1-5
data wydania zezwolenia: 2.08.1994 r.
www.nn.pl
info@nn.pl

OPEN LIFE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE SA

ul. Przyokopowa 33
01-208 Warszawa
tel. 22 427 47 53
infolinia: 801 222 333
faks: 22 417 10 71
prezes: Krzysztof Bukowski
zakres: grupy 1-5
data wydania zezwolenia: 27.09.2007 r.
www.openlife.pl
info@openlife.pl

PKO ŻYCIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE SA

ul. Chłodna 52
00-872 Warszawa
tel. 22 541 01 00
infolinia: 801 231 500 lub 22 541 08 92
faks: 22 541 01 01
prezes: Sławomir Łopalewski
zakres: grupy 1-5
data wydania zezwolenia: 4.03.1994 r.
www.pkoubezpieczenia.pl
kontakt@pkoubezpieczenia.pl

POCZTOWE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE SA

ul. Rodziny Hiszpańskich 8
02-685 Warszawa
tel. 22 203 27 01, 22 203 27 02
faks: 22 211 04 49
prezes: Zbigniew Puszczyński
zakres: grupy 1-5
data wydania zezwolenia: 16.12.2014 r.
www.ubezpieczeniapocztowe.pl

PRÉVOIR-VIE GROUPE PRÉVOIR SA

Oddział w Polsce

ul. Nowoberestecka 14
02-204 Warszawa
tel. 22 572 80 00
faks: 22 349 96 29
reprezentant w Polsce: Michał Bukowicki
zakres: grupy 1-5*
data notyfikacji: 9.07.2004 r.
www.prevoir.pl
prevoir@prevoir.pl

PZU ŻYCIE SA

al. Jana Pawła II 24
00-133 Warszawa
tel. 22 582 20 51, 582 34 10
infolinia: 801 102 102
faks: 22 582 20 95
prezes: Roman Pałac
zakres: grupy 1-5
data wydania zezwolenia: 20.12.1991 r.
www.pzu.pl
kontakt@pzu.pl

SALTUS TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE SA

ul. Władysława IV lok. 22
81-743 Sopot
tel. 58 550 97 28, infolinia: 801 88 86 66
faks: 58 550 97 29
prezes: Robert Łoś
zakres: grupy 1-5
data wydania zezwolenia: 24.12.1999 r.
www.saltus.pl
info@saltus.pl

SANTANDER AVIVA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE SA

ul. Inflancka 4b
00-189 Warszawa
tel. 22 557 44 71, 61 81 19999
prezes: Krzysztof Charchuła
zakres: grupy 1, 3, 5
data wydania zezwolenia: 6.06.2008 r.
www.santander.aviva.pl
obsługa.klienta@aviva.pl

SIGNAL IDUNA ŻYCIE POLSKA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE SA

ul. Przyokopowa 31
01-208 Warszawa
tel. 22 505 61 00
infolinia: 801 120 120 lub 22 50 56 506
faks: 22 505 61 01
prezes: Jürgen Reimann
zakres: grupy 1-5
data wydania zezwolenia: 3.08.2001 r.
www.signal-iduna.pl
info@signal-iduna.pl

SOGECAP SA

Oddział w Polsce

pl. Solny 16
50-062 Wrocław
tel. 71 774 29 00
dyrektor: Catherine de la Croix
zakres: grupy 1 i 3*
data notyfikacji: 27.06.2011 r.
www.societegenerale-insurance.pl

**SOPOCKIE TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE ERGO HESTIA SA**

ul. Hestii 1
81-731 Sopot
tel. 58 555 60 00
faks: 58 555 60 01
prezes: Piotr Maria Śliwicki
zakres: grupy 1-5
data wydania zezwolenia: 28.01.1997 r.
www.ergohestia.pl
poczta@ergohestia.pl

**THE PRUDENTIAL ASSURANCE COMPANY LIMITED SP. Z O.O.
Oddział w Polsce**

ul. Puławska 182
02-670 Warszawa
infolinia: 801 802 010
prezes: Jarosław Bartkiewicz
zakres: grupy 1, 2, 3, 4, 7*
data notyfikacji: 15.06.2012 r.
www.prudential.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA

ul. Rodziny Hiszpańskich 1
02-685 Warszawa
tel. 22 529 40 00 lub 529 48 72 do 73
infolinia: 801 10 20 30 lub 22 567 67 00
faks: 22 567 40 40
prezes: Matthias Baltin
zakres: grupy 1-5
data wydania zezwolenia: 28.02.1997 r.
www.allianz.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ INTER-ŻYCIE POLSKA SA

Al. Jerozolimskie 142b
02-305 Warszawa
tel. 22 333 75 80
infolinia: 801 188 880 lub 22 333 75 09
faks: 22 333 75 01
prezes: Janusz Szulik
zakres: grupy 1-5
data wydania zezwolenia: 29.04.1997 r.
www.interpolska.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE CARDIF POLSKA SA

pl. Piłsudskiego 2
00-073 Warszawa
tel. 22 52 90 123
infolinia: 22 319 00 00, 801 801 111
faks: 22 529 01 11
prezes: Grzegorz Jurczyk
zakres: grupy 1-5
data wydania zezwolenia: 22.01.1998 r.
www.cardif.pl
cardif@cardif.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE EUROPA SA

ul. Gwiaździsta 62
53-413 Wrocław
tel. 71 369 28 00
infolinia: 801 500 300 lub 71 369 28 87
faks: 71 369 27 07
wiceprezes: Marat Nevretdinov
zakres: grupy 1-5
data wydania zezwolenia: 17.01.2002 r.
www.tueuropa.pl
sekretariat@tueuropa.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE WARTA SA

ul. Chmielna 85/87
00-805 Warszawa
tel. 22 272 30 00
infolinia: 801 30 83 08
faks: 22 272 00 30
prezes: Jarosław Parkot
zakres: grupy 1-5
data wydania zezwolenia: 21.01.1997 r.
www.warta.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH „REJENT-LIFE”

ul. Mostowa 19c/6
61-854 Poznań
tel. 61 852 95 42 (3)
faks: 61 852 95 48
prezes: Maria Kuchlewska
zakres: grupy 1, 3-5
data wydania zezwolenia: 27.04.1995 r.
www.rejentlife.com.pl
tuw@rejentlife.com.pl

UNIQA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE SA

ul. Gdańska 132
90-520 Łódź
tel. 42 63 44 700
infolinia: 801 597 597 lub 42 66 66 500
faks: 42 63 77 430
prezes: Jarosław Matusiewicz
zakres: grupy 1-5
data wydania zezwolenia: 12.02.1990 r.
www.uniqa.pl

UNUM ŻYCIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ I REASEKURACJI SA

al. Jana Pawła II 17
00-854 Warszawa
tel. 22 329 30 00
infolinia: 800 33 55 33
faks: 22 329 30 10
prezes: Aneta Podyma-Milczarek
zakres: grupy 1-5
data wydania zezwolenia: 29.10.1998 r.
www.unum.pl

* Dla oddziałów zagranicznych ubezpieczycieli działających w Polsce grupy ryzyka zgodnie z zakresem zezwolenia udzielonego przez organ nadzoru właściwy dla siedziby zagranicznego ubezpieczyciela.

VIENNA LIFE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE SA

Vienna Insurance Group

ul. Cybernetyki 7
02-677 Warszawa
tel. 22 332 10 31
infolinia: 801 888 000 z telefonów stacjonarnych
22 460 22 22 z telefonów komórkowych
faks: 22 332 17 55
prezes: Paweł Ziemba
zakres: grupy 1-5
data wydania zezwolenia: 16.04.1999 r.
www.viennialife.pl
info@viennialife.pl

**WIELKOPOLSKIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ ŻYCIOWYCH
I RENTOWYCH CONCORDIA CAPITAL SA**

ul. Małachowskiego 10
61-129 Poznań
tel. 61 858 48 00
faks: 61 858 48 01
prezes: Maciej Fedyna
zakres: grupy 1-5
data wydania zezwolenia: 9.08.2000 r.
www.concordiaubezpieczenia.pl
office@concordiaubezpieczenia.pl

DZIAŁ II

**POZOSTAŁE UBEZPIECZENIA OSOBOWE
ORAZ UBEZPIECZENIA MAJĄTKOWE**

ATRADIUS Crédito y Caución SA de Seguros y Reaseguros SA

Oddział w Polsce

ul. Prosta 70
00-838 Warszawa
tel. 22 395 43 24
faks: 22 395 43 95
dyrektor zarządzający: Paweł Szczepankowski
zakres: grupa 14*
data notyfikacji: 18.06.2004 r.
www.atradius.pl
info.pl@atradius.com

AVIVA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ OGÓLNYCH SA

ul. Inflancka 4b
00-189 Warszawa
tel. 22 557 40 50
infolinia: 801 888 444 dla telefonów stacjonarnych
22 557 44 44 dla telefonów komórkowych
faks: 22 557 40 75
prezes: Maciej Jankowski
zakres: grupy 1-18
data wydania zezwolenia: 6.09.1991 r.
www.aviva.pl
bok@aviva.pl

AWP P&C SA

Oddział w Polsce

Marka handlowa: Mondial Assistance
ul. Domaniewska 50b
02-672 Warszawa
tel. 22 522 28 00
faks: 22 522 25 24
dyrektor generalny: Tomasz Frączek
zakres: grupy 1, 2, 3, 7-9, 13, 15-18*
data notyfikacji: 25.02.2010 r.,
rozszerzenie o gr. 3: 4.12.2015 r.
www.mondial-assistance.pl
sekretariat@mondial-assistance.pl

**AXA UBEZPIECZENIA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ
I REASEKURACJI SA**

ul. Chłodna 51
00-867 Warszawa
tel. 22 444 70 01
infolinia: 801 300 800
faks: 22 444 70 02
prezes: Artur Maliszewski
zakres: grupy 1-3, 7-10, 13-18
data wydania zezwolenia: 19.12.2006 r.
www.axaubezpieczenia.pl
biuro@axaubezpieczenia.pl

BALCIA INSURANCE SE

Oddział w Polsce

Al. Jerozolimskie 136
02-305 Warszawa
tel. 22 270 31 00
dyrektor: Artur Stępień
zakres: grupy 1-18*
data notyfikacji: 17.04.2013 r.
www.bta.pl
info@bta.pl

CARDIF ASSURANCES RISQUES DIVERS SA

Oddział w Polsce

pl. Piłsudskiego 2
00-073 Warszawa
tel. 22 529 01 23
faks: 22 529 01 11
dyrektor: Grzegorz Jurczyk
zakres: grupy 1, 3, 8, 9, 13, 16, 18*
data notyfikacji: 02.08.2004 r.
www.cardif.pl
cardif@cardif.pl

CHUBB EUROPEAN GROUP LIMITED SP. Z O.O.**Oddział w Polsce**

ul. Królewska 16
00-103 Warszawa
tel. 22 452 39 99
faks: 22 452 39 89
dyrektor: Przemysław Owczarek
zakres: grupy 1-18*
data notyfikacji: 10.01.2005 r.
<https://www2.chubb.com/pl-pl/poland.office@chubb.com>

COLONNADE INSURANCE SA**Oddział w Polsce**

ul. Marszałkowska 111
00-102 Warszawa
tel. 22 528 51 00, infolinia 22 545 85 15
faks: 22 528 52 52
dyrektor generalny: Paweł Holnicki-Szulc
zakres: grupy 1-9, 11-16, 17 (opcja C), 18*
data notyfikacji: 12.04.2017 r.
<https://colonnade.pl>
bok@colonnade.pl

**COMPAGNIE FRANCAISE D'ASSURANCE
POUR LE COMMERCE EXTERIEUR SA (COFACE)****Oddział w Polsce**

Al. Jerozolimskie 142a
02-305 Warszawa
tel. 22 465 00 00
faks: 22 465 00 55
prezes: Jarosław Jaworski
zakres: grupa 14*
data notyfikacji: 10.07.2012 r.
www.coface.pl
office-poland@coface.com

COMPENSA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA**Vienna Insurance Group**

Al. Jerozolimskie 162
02-342 Warszawa
tel. 22 501 61 00
infolinia: 801 12 00 00
faks: 22 501 63 83
prezes: Artur Borowiński
zakres: grupy 1-4, 6-18
data wydania zezwolenia: 12.02.1990 r.
www.compensa.com.pl

**CONCORDIA POLSKA TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH**

ul. Małachowskiego 10
61-129 Poznań
tel. 61 858 48 00
faks: 61 858 48 01
prezes: Maciej Fedyna
zakres: grupy 1-3, 7-10, 13-18
data wydania zezwolenia: 20.12.1996 r.
www.concordiaubezpieczenia.pl
office@concordiaubezpieczenia.pl

CRÉDIT AGRICOLE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Tęczowa 11 lok. 13
53-601 Wrocław
tel. 71 773 23 10
faks: 71 773 23 01
prezes: Andrzej Burża
zakres: grupy 1-3, 8-10, 13, 14, 16-18
data wydania zezwolenia: 7.10.2014 r.
www.credit-agricole.pl

D.A.S. TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ OCHRONY PRAWNEJ SA

ul. Wspólna 25
00-519 Warszawa
tel. 22 453 00 00
faks: 22 453 00 09
prezes: Rafał Hiszpański
zakres: grupa 17
data wydania zezwolenia: 18.09.2000 r.
www.das.pl
das@das.pl

ERGO REISEVERSICHERUNG AKTIENGESELLSCHAFT**Oddział w Polsce**

Marka handlowa: ERGO Ubezpieczenia Podróży
ul. Chmielna 101/102
80-748 Gdańsk
tel. 58 324 88 50
faks: 58 324 88 51
dyrektor: Katarzyna Kartanowicz
zakres: grupy 1, 2, 8, 9, 11, 13-16, 18
data notyfikacji: 20.09.2004 r.
www.ergo-ubezpieczeniapodrozy.pl
poczta@ergo-ubezpieczeniapodrozy.pl

GENERALI TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Postępu 15b
02-676 Warszawa
tel. 913 913 913
faks: 22 543 08 99
prezes: Andrea Simoncelli
zakres: grupy 1-18
data wydania zezwolenia: 5.07.1999 r.
www.generali.pl
centrumklienta@generali.pl

INTER PARTNER ASSISTANCE SA**Oddział w Polsce**

Marka handlowa: AXA Assistance
ul. Prosta 68
00-867 Warszawa
tel. 22 529 84 00
infolinia 22 529 84 44
prezes: Jan Cupa
zakres: grupy 1a, 2, 3, 7, 9, 10a, 13, 16-18*
data notyfikacji: 30.06.2008 r.
www.axa-assistance.pl

* Dla oddziałów zagranicznych ubezpieczycieli działających w Polsce grupy ryzyka zgodnie z zakresem zezwolenia udzielonego przez organ nadzoru właściwy dla siedziby zagranicznego ubezpieczyciela.

INTERRISK TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

Vienna Insurance Group

ul. Noakowskiego 22
00-838 Warszawa
tel. 22 537 68 03
faks: 22 537 68 04 (05)
prezes: Piotr Narloch
zakres: grupy 1-4, 6-18
data wydania zezwolenia: 5.11.1993 r.
www.interrisk.pl
sekretariat@interrisk.pl

**KORPORACJA UBEZPIECZEŃ KREDYTÓW EKSPORTOWYCH SA
(KUKI SA)**

ul. Krucza 50
00-025 Warszawa
tel. 22 356 83 00, 22 313 01 10
faks: 22 313 01 20
prezes: Janusz Władyczak
zakres: grupy 14-16
data wydania zezwolenia: 5.04.1991 r.
www.kuke.com.pl
kontakt@kuke.com.pl

LINK4 TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Postępu 15
02-676 Warszawa
tel. 22 444 44 00
faks: 22 444 44 48
prezes: Agnieszka Wrońska
zakres: grupy 1-3, 5-18
data wydania zezwolenia: 28.11.2002 r.
www.link4.pl
bok@link4.pl

LLOYD'S POLSKA Sp. z o.o.

Society of Lloyd's Oddział w Polsce

ul. Emilii Plater 53
00-113 Warszawa
tel. 22 370 16 18
faks: 22 370 16 23
dyrektor: Witold Janusz
zakres: grupy 1-9, 11-18*
data notyfikacji: 30.05.2008 r.
www.lloyds.com

LMG FÖRSÄKRINGS AB SA

Oddział w Polsce

Marka handlowa: LUX MED Ubezpieczenia

ul. Postępu 21c
02-676 Warszawa
tel. 22 450 45 00
infolinia: 22 339 37 37
faks: 22 331 85 85
dyrektor: Anna Rulkiewicz
zakres: grupy 1, 2*
data notyfikacji: 9.08.2011 r.
www.luxmed.pl

MEDICOVER FÖRSÄKRINGS AB SA

Oddział w Polsce

Al. Jerozolimskie 96
00-807 Warszawa
tel. 22 500 900 600
faks: 22 592 70 99
dyrektor: Artur Białkowski
zakres: grupy 1, 2*
data notyfikacji: 31.01.2007 r.
www.medicover.pl

NATIONALE-NEDERLANDEN TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Topiel 12
00-342 Warszawa
tel. 22 522 00 00
infolinia: 801 20 30 40
faks: 22 522 11 11
prezes: Paweł Kacprzyk
zakres: grupy 1, 2, 8, 9, 13, 14, 16, 18
data wydania zezwolenia: 4.10.2016 r.
www.nn.pl
info@nn.pl

PKO TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Chłodna 52
00-872 Warszawa
tel. 22 541 01 00
infolinia: 801 231 500 lub 22 541 08 92
faks: 22 541 01 01
prezes: Sławomir Łopalewski
zakres: grupy 1, 2, 7, 8, 9, 13-18
data wydania zezwolenia: 10.03.2015 r.
www.pkoubezpieczenia.pl
kontakt@pkoubezpieczenia.pl

POLSKI GAZ TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH

ul. Kasprzaka 25
01-224 Warszawa
tel. 22 589 40 01
prezes: Zygmunt Kostkiewicz
zakres: grupy 1, 3-13, 15-17
data wydania zezwolenia: 04.10.2016 r.
www.polskigaztuw.pl
sekretariat@polskigaztuw.pl

PZU SA

al. Jana Pawła II 24
00-133 Warszawa
tel. 22 566 55 55
infolinia: 801 102 102
faks: 22 410 21 02
prezes: Paweł Surówka
zakres: grupy 1-18
data wydania zezwolenia: 3.01.1947 r.
www.pzu.pl
kontakt@pzu.pl

SALTUS TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH

ul. Władysława IV lok. 22
81-743 Sopot
tel. 58 550 97 28, infolinia: 801 88 86 66
faks: 58 550 97 29
prezes: Robert Łoś
zakres: grupy 1, 2, 8, 9, 13, 14, 16
data wydania zezwolenia: 27.02.1995 r.
www.saltus.pl
info@saltus.pl

SANTANDER AVIVA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Inflancka 4b
00-189 Warszawa
tel. 22 557 44 71, 61 81 19999
infolinia: 801 888 188
prezes: Krzysztof Charchuła
zakres: grupy 1, 2, 8, 9, 13, 16, 18
data wydania zezwolenia: 6.06.2008 r.
www.santander.aviva.pl
obsługa.klienta@aviva.pl

SIGNAL IDUNA POLSKA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Przyokopowa 31
01-208 Warszawa
tel. 22 505 61 00
faks: 22 505 61 01
prezes: Jürgen Reimann
zakres: grupy 1-18
data wydania zezwolenia: 3.08.2001 r.
www.signal-iduna.pl
info@signal-iduna.pl

SOGECAP SA**Oddział w Polsce**

pl. Solny 16
50-062 Wrocław
tel. 71 774 29 00
dyrektor: Catherine de la Croix
zakres: grupy 1, 2*
data notyfikacji: 27.06.2011 r.
www.societegenerale-insurance.pl

SOGESSUR Société Anonyme**Oddział w Polsce**

pl. Solny 16
50-062 Wrocław
tel. 71 774 29 00
dyrektor: Catherine de la Croix
zakres: grupy 1, 2, 3, 7, 9, 10, 13, 16, 18*
data notyfikacji: 8.10.2014 r.
www.societegenerale-insurance.pl

SOPOCKIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ ERGO HESTIA SA

ul. Hestii 1
81-731 Sopot
tel. 58 555 60 00
infolinia: 801 107 107
faks: 58 555 60 01
prezes: Piotr Maria Śliwicki
zakres: grupy 1-18
data wydania zezwolenia: 29.12.1990 r.
www.ergohestia.pl
poczta@ergohestia.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ EULER HERMES SA

Al. Jerozolimskie 98
00-807 Warszawa
tel. 22 385 46 55
faks: 22 385 46 62
prezes: Paul Flanagan
zakres: grupy 9, 13-16
data wydania zezwolenia: 10.02.2003 r.
www.eulerhermes.pl
info.pl@eulerhermes.com

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ EUROPA SA

ul. Gwiazdzista 62
53-413 Wrocław
tel. 71 369 27 00
infolinia: 801 500 300
faks: 71 369 27 07
wiceprezes: Marat Nevretdinov
zakres: grupy 1-4, 7-10, 13-18
data wydania zezwolenia: 7.11.1994 r.
www.tueuropa.pl
sekretariat@tueuropa.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ INTER POLSKA SA

Al. Jerozolimskie 172
02-486 Warszawa
tel. 22 333 75 00
infolinia dla telefonów stacjonarnych: 801 188 880
infolinia dla telefonów komórkowych: 22 333 75 09
faks: 22 333 75 01
prezes: Janusz Szulik
zakres: grupy 1-3, 7-10, 13-18
data wydania zezwolenia: 17.12.1991 r.
www.interpolska.pl

**TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ
I REASEKURACJI ALLIANZ POLSKA SA**

ul. Rodziny Hiszpańskich 1
02-685 Warszawa
tel. 22 567 40 00
infolinia: 224 224 224
faks: 22 567 40 40
prezes: Matthias Baltin
zakres: grupy 1-18
data wydania zezwolenia: 14.11.1996 r.
www.allianz.pl

* Dla oddziałów zagranicznych ubezpieczycieli działających w Polsce grupy ryzyka zgodnie z zakresem zezwolenia udzielonego przez organ nadzoru właściwy dla siedziby zagranicznego ubezpieczyciela.

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ I REASEKURACJI PARTNER SA

ul. Bokserska 66
02-690 Warszawa
tel. 22 534 56 55
faks: 22 534 56 15
prezes: Piotr Zadrożny
zakres: grupy: 1-3, 7-10, 13, 15, 16
data wydania zezwolenia: 26.04.1996 r.
www.tuirpartner.pl
centrala@tuirpartner.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ I REASEKURACJI WARTA SA

ul. Chmielna 85/87
00-805 Warszawa
tel. 22 272 30 00
faks: 22 272 00 30
prezes: Jarosław Parkot
zakres: grupy 1-18
data wydania zezwolenia: 1.09.1920 r.
www.warta.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH CUPRUM

ul. Marii Skłodowskiej-Curie 82
59-301 Lubin
tel. 76 727 74 00 (01)
faks: 76 727 74 10
prezes: Piotr Dzikiewicz
zakres: grupy 1, 2, 7-9, 13
data wydania zezwolenia: 7.05.1994 r.
www.tuw-cuprum.pl
sekretariat@tuw-cuprum.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH MEDICUM

ul. Staniewicka 14a
03-310 Warszawa
tel. 22 231 85 86
prezes: Ryszard Frączek
zakres: grupy 1-3, 7-10, 13-16, 18
data wydania zezwolenia: 20.10.2015 r.
www.tuwmedicum.pl
biuro@tuwmedicum.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH POCZTOWE

ul. Rodziny Hiszpańskich 18
02-685 Warszawa
tel. 22 203 27 01
faks: 22 211 04 49
prezes: Zbigniew Puszczyński
zakres: grupy 1-16, 18
data wydania zezwolenia: 23.12.2002 r.
ubezpieczeniapocztowe.pl
poczta@ubezpieczeniapocztowe.pl

**TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH POLSKI ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH**

ul. Ogrodowa 58
00-876 Warszawa
tel. 22 58 25 777
prezes: Rafał Kiliński
zakres: grupy 1, 3-13, 15, 16, 18
data wydania zezwolenia: 3.11.2015
www.tuwpzuw.pl
kancelaria@tuwpzuw.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH TUW

ul. Raabego 13
02-793 Warszawa
tel. 22 649 73 87
faks: 22 649 73 89
prezes: Ewa Stachura-Kruszewska
zakres: grupy 1-18
data wydania zezwolenia: 10.10.1991 r.
www.tuw.pl
tuw@tuw.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH TUZ

ul. Bokserska 66
02-690 Warszawa
tel. 22 534 56 00
infolinia: 800 808 444
faks: 22 534 56 15
prezes: Piotr Zadrożny
zakres: grupy 1-3, 7-10, 13-16
data wydania zezwolenia: 25.07.2003 r.
www.tuz.pl
centrala@tuz.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ ZDROWIE SA

ul. Ślaska 17
81-319 Gdynia
tel. 58 728 95 55
faks: 58 627 59 95
prezes: Aleksander Roda
zakres: grupa 2
data wydania zezwolenia: 28.06.2010 r.
www.tuzdrowie.pl

UNIQA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Gdańska 132
90-520 Łódź
tel. 42 634 47 00
faks: 42 637 74 30
prezes: Jarosław Matusiewicz
zakres: grupy 1-18
data wydania zezwolenia: 23.03.1994 r.
www.uniqa.pl

WIENER TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

**Vienna Insurance Group
(dawniej GOTHAER TU SA)**

ul. Wołoska 22a
02-675 Warszawa
tel. 22 469 60 01
infolinia: 22 469 69 69
faks: 22 469 69 70
prezes: Anna Włodarczyk-Moczkowska
zakres: grupy 1-3, 5-18
data wydania zezwolenia: 31.01.1990 r.
www.wiener.pl
kontakt@wiener.pl

**UBEZPIECZENIA POŚREDNIE
(REASEKURACJA)**

POLSKIE TOWARZYSTWO REASEKURACJI SA

ul. Bytomska 4
01-612 Warszawa
tel. 22 832 02 56
faks: 22 833 02 18
prezes: Jacek Kugacz
zakres: działalność pośrednia w zakresie grup 1-18
data wydania zezwolenia: 20.06.1996 r.
www.polishre.com
info@polishre.com

RGA INTERNATIONAL REINSURANCE COMPANY LIMITED SP. Z O.O.

Oddział w Polsce

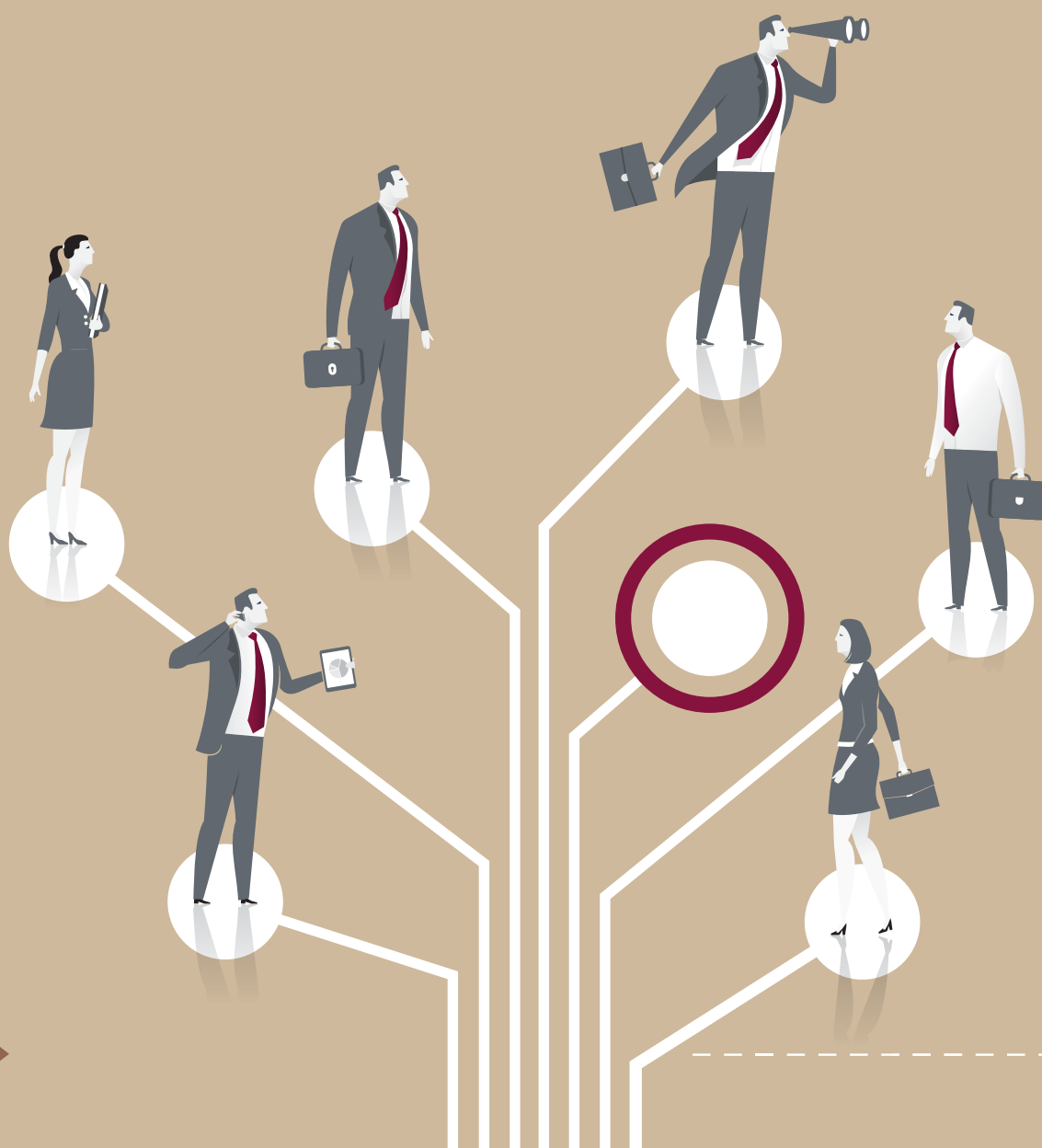
al. Jana Pawła II 19
00-854 Warszawa
tel. 22 370 12 20
faks: 22 370 12 21
dyrektor: Wojciech Książkiewicz
zakres: działalność pośrednia w zakresie ubezpieczeń Działu I
oraz Działu II
data notyfikacji: 21.09.2009 r.
www.rgare.com

7.

WYKAZ INSTYTUCJI, ORGANIZACJI I STOWARZYSZEŃ UBEZPIECZENIOWYCH

[stan na 10 czerwca 2019 r.]

Komisja Nadzoru Finansowego

pl. Powstańców Warszawy 1
00-030 Warszawa
tel. 22 262 50 00
fax: 22 262 51 11 (95)
przewodniczący: Jacek Jastrzębski
www.knf.gov.pl
knf@knf.gov.pl

Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny

ul. Płocka 9/11
01-231 Warszawa
tel. 22 539 61 00
fax: 22 539 62 61
prezes: Elżbieta Wanat-Poleć
www.ufg.pl
ufg@ufg.pl

Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych

ul. Świętokrzyska 14
00-050 Warszawa
tel. 22 551 51 00 (01)
fax: 22 551 51 99
prezes: Mariusz Wichtowski
ww.pbuk.pl
pbuk@pbuk.pl

Biuro Rzecznika Finansowego

Al. Jerozolimskie 87
02-001 Warszawa
tel. 22 333 73 26 (27)
fax: 22 333 73 29
Rzecznik Finansowy: Aleksandra Wiktorow
www.rf.gov.pl
biuro@rf.gov.pl

Polskie Stowarzyszenie Aktuariuszy

Siedziba Deloitte
al. Jana Pawła II 22
00-133 Warszawa
prezes: Jacek Skwierczyński
www.actuary.org.pl

Polska Izba Brokerów

Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych
ul. Domaniewska 34a
02-672 Warszawa
tel. 48 664 411 225
prezes: Małgorzata Kaniewska
www.pibuir.org.pl
info@pibuir.org.pl

Stowarzyszenie Polskich Brokerów

Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych
al. Jana Pawła II 34 lok. 9 (VI p.)
00-141 Warszawa
tel. 22 828 43 49
fax: 22 826 71 18
prezes: Łukasz Zoń
www.polbrokers.pl
polbrokers@polbrokers.pl

**Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pośredników
Ubezpieczeniowych i Finansowych**

ul. Płocka 15b lok. 7
01-231 Warszawa
tel. 22 862 39 49
fax: 22 723 52 72
prezes: Maciej Łazęcki
www.ospuif.com
ospuif@ospuif.pl
adres do korespondencji:
ul. Elizy Orzeszkowej 78
05-820 Piastów

